

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ÖTEKİ DÜNYA*

J.G. BALLARD, 1930'da Şanghay'da doğan İngiliz asıllı James Graham Ballard, 1942 yılından savaşın bitimine kadar ailesi ile birlikte, Pearl Harbour baskınından sonra ülkedeki yabancıların sürgün edildiği bir sivil tutsak kampında yaşadı. 1946 yılında İngiltere'ye yerleşen yazar, Cambridge Üniversitesi'nde psikiyatri eğitimi aldı. Bilimkurgu edebiyatta teknoloji tapınmacılığına karşı çıkan *Yeni Dalga* akımının en önemli temsilcilerindendir. "Asıl yabancı gezegen dünyamızdır," diyen Ballard, bugünü anlamak için geleceğin geçmişten daha iyi bir anahtar olduğunu ve bilimkurgunun görevinin ise reklamlar, imajlar gibi maruz kaldığımız çeşitli kurguların içinde gerçekliği yakalamak olduğunu öne sürer. Tutsak kampında yaşadıklarından esinlendiği *Güneş İmparatorluğu* Steven Spielberg, en önemli eserlerinden biri olan *Çarpışma* ise David Cronenberg tarafından sinemaya uyarlanan Ballard, 2009 yılında öldü.

Gökdelen (Çev. Dost Körpe, 2012) ve *Öteki Dünya'nın* yanı sıra *Çarpışma*, *Güneş İmparatorluğu* ile *Kindness of Women* da yayın programımızdadır.

***SEL YAYINCILIK**

Piyerloti Cad. 11 / 3 Çemberlitaş - İstanbul

Tel. (0212) 516 96 85

<http://www.selyayincilik.com>

E-posta: halklailiskiler@selyayincilik.com

SATIŞ - DAĞITIM:

Çatalçeşme Sokak, No: 19, Giriş Kat

Cağaloğlu - İstanbul

E-posta: siparis@selyayincilik.com

Tel. (0212) 522 96 72 Faks: (0212) 516 97 26

***SEL YAYINCILIK: 631**

ISBN 978-975-570-653-5

ÖTEKİ DÜNYA

J. G. Ballard

Roman

Türkçesi: Süha Sertabiboğlu

Özgün Adı:

Kingdom Come

© J. G. Ballard, 2006

© The Wylie Agency (UK) aracılığıyla Sel Yayıncılık, 2011

Genel Yayın Yönetmeni: İrfan Sanca

Editör: Ayça Akarsu

Yayına Hazırlayan: Mısra Gökıldız

Kapak tasarım ve teknik hazırlık: Gülay Tunç

Birinci Baskı: Kasım 2013

İkinci Baskı: Aralık 2015

Baskı ve Cilt: Yayıncılık Matbaası

Fatih Sanayi Sitesi, 12/197-203

Topkapı-İstanbul, 567 80 03

Sertifika No: 11931

J. G. Ballard

Öteki Dünya

Türkçesi: Süha Sertabiboğlu

Roman

I. BÖLÜM

DÜNYANIN SONU

St George Kavşağı

Varoşlar şiddeti hayal eder. Cömert alışveriş merkezlerinin çevresine sığınmış mahmur villalarında uyuyakalmış, daha tutkulu bir dünyaya uyanacakları kâbusları beklerler sabırla...

Heathrow havalimanı küçülüp dikiz aynasına girerken, hüsnükuruntu, dedim kendi kendime; ve bir reklamcının bisküviden ziyade kâğıdı yeme gibi müzmin bir alışkanlığı olması son derece aptalca bir şey. Ama bir kenara bırakması zor düşüncelerdi bunlar. Jensen marka arabamı M4'ün sağ şeridine doğru sürdüm ve Londra'nın kenar mahallelerine varırken beni karşılayan yol tabelalarını bir bir okumaya başladım. Ashford, Staines, Hillingdon; ancak çaresiz pazarlamacıların düşünsel haritalarında beliren, olanaksız yerler. Heathrow'un ötesinde tüketim imparatorlukları ve ajanstan son kez çıktığım güne kadar kafama takılmış bir sır yer alır; her şeye sahip olmuş, paranın satın alabileceği bütün düşleri kelepirden bulduğunu sanarak satın almış halde uyuyan kişileri nasıl uyandırmalı?

Sinyal lambası kontrol panelinde tiktak ediyordu; açmadığıma emin olduğum, dırdırcı bir ibre. Ama yüz metre ileride, beni beklediğini bir şekilde bildiğim bir tali yol vardı. Yavaşlayıp otobandan çıkınca her iki yanı yeşil, virajlı bir yola girdim; beni yeni bir sanayi sitesini ve konferans merkezini ziyaret etmeye zorlayan bir ilanın yanından geçtim. Sert bir fren yaptım; aklımdan geri dönüp tekrar otobana çıkmak geçti, sonra vazgeçtim. Bırak kararı daima yol versin...

Londra'nın merkezinde yaşayanların çoğu gibi, ne zaman kent merkezinden çıkıp da varoşlar diyarına gelsem, kendimi hafiften huzursuz hissediyordum. Fakat aslında reklamcılık kariyerim varoşlarla gayet ateşli bir flört halinde geçmişti. Gergin, sinirsel sinapsları sınayan metropolden uzakta, M25'in koruyucu omzuna yaslanıp uyuklayan çevre kasabalar aslında reklam endüstrisinin bir keşfidir, ya da benim gibi müşteri temsilcileri böyle düşünmek ister. Hepimiz varoşları oralara sattığımız ürünlerin, yaşamlarını yönlendiren tek şey olan markaların, amblemlerin ve logoların belirlediğine son nefesimize kadar inanırdık.

Fakat ulusun gittikçe daha gösterişli ve kendine güvenli hale gelen gerçek merkezi olarak yine de direndiler ve bizi kendilerinden ebediyen uzak tuttular. Tuğla duvarlardan oluşan durgun denize, hoş parklara ve okul bahçelerine bakarken kırılğanlıkla dolu bir acı hissettim. Bu, karımın beni şefkatle öpüp, Chelsea'deki evimizin kapısında biraz utangaç bir biçimde sallayarak beni temelli terk ettiğinde duyduğumu hatırladığım acının aynıydı. Duygusallık en cansız anlarda gösterebilir kendini.

Ama huzursuzluk hissetmek için özel bir nedenim vardı, bu sevimli varoşlar daha birkaç hafta önce ayağa kalkmış, hırlamış, sonra saldırıp babamı katletmişti.

O sabah saat dokuzda, babamın cenazesinden iki hafta sonra Londra'dan Brooklands'e; Weybridge'le Woking arasında 1930'ların otomobil yarışı parkurunun çevresine kurulmuş kasabaya doğru yola çıktım. Çocukluğunu Brooklands'de geçirmiş

ve hayatı boyunca uçmuş olan bu yaşlı havayolu pilotu, emekliliğini geçirmek için oraya dönmüştü. Ben onun avukatlarıyla görüşecek, veraset işlemini yoluna koyacak, evini satılığa çıkaracak, hiç paylaşmadığım bir yaşamı resmi olarak kapatacaktım. Avukat Geoffrey Fairfax'e göre, babamın evi kullanılmayan yarış pistine; yani bizim ihtiyara hâlâ geçtiği bütün kalkış pistlerini hatırlatmış olması muhtemel bir hız düşünce bakıyordu. Üniformalarını bavula koyup da dışarıdan kapıyı kilitlediğim an, eski British Airways pilotunun, bir zamanlar kahraman gibi gördüğüm ama nadiren bir araya geldiğim, uzaktaki bir babanın da hikayesinin sonu olacaktı.

Ben beş yaşındayken babam, iradesi çok güçlü fakat hayli sinirli bir kadın olan annemi terk etmiş, milyonlarca kilometre kat ederek dünyanın en tehlikeli havalimanlarına uçmuş, iki uçak kaçırma girişiminden sağ kurtulmuş ve sonra da bir kenar mahalle alışveriş merkezinde gerçekleşen tuhaf bir katliamda hayatını kaybetmişti. Bir günlük izinle dışarı çıkmış bir akıl hastası, Brooklands Metro-Centre'ın avlusuna gizlice bir silah sokmuş; öğle yemeği esnasında orada bulunan kalabalığı rasgele taramıştı. Olayda üç kişi ölmüş, on beş kişi yaralanmıştı. Babam tek bir kurşunla ölmüştü; yemyeşil bir İngiliz varoşundan ziyade Manila'ya, Bogota'ya ya da Doğu Los Angeles'a has bir ölümdü bu. Acıklı bir şey; babam bütün akrabalarından ve çoğu arkadaşından uzun yaşamıştı ama en azından ben cenaze törenini düzenlemiş, onu öteki tarafa yollamıştım.

Otoban arkamda kalınca, babamın kapısını bir anahtarla çevirerek açarken gerçekte ortaya çıkacak olan manzara arabanın ön camında, hafiften ürkütücü bir pilot monitör görüntüsü gibi belirmeye başladı. Babamın büyük bir kısmı hâlâ oradaydı; havlularda ve giysilerde, çamaşır sepetinin içindekilerde bedeninin kokusu, kitaplığının raflarında duran eski *bestseller*lerden gelen tuhaf koku. Fakat onun varlığı benim yokluğuma denk düşmüştü; yani her yere, bir arı kovanındaki boş petekler gibi, var olan tüm deliklere, bir gökler evreni için ailesini terk ettikten sonra oğlunun hiçbir zaman dolduramadığı insan boşluklarına.

O boşluklar benim içimde de vardı. Annemle Harvey Nichols'ta takılmak ya da bitmek bilmez Fortnum çayları eşliğinde oturmak yerine babamla beraber olmalıydım ben; ilk uçurtmamızı yapmalı, bahçede Fransız kriketi oynamalı, havai fişek ateşlemesini ve kayık kullanmasını öğrenmeliydim. Ama hiç olmazsa reklamcılıkta bir kariyer edinmiştim ve bir iş arkadaşımın evlenip de alt etme konusunda hiçbir umudumun olamayacağı bir rakip edinme hatasını yapıncaya kadar başarılıyım da.

Tali yolun çıkışma varırken peşinden gittiğim devasa kamyonu mikro-arabalar yüklenmişti ve her biri yenecek, ya da en azından yalanacak kadar parlaktı; günü aydınlatan elma şekerinden selülozlar. Kamyon açık yolun trafik ışıklarında arenaya fırlamaya hazır, demirden bir boğa gibi durdu, sonra da yakındaki bir sanayi tesisine gök gürültüsü misali yollandı.

Kaybolmuştum. AA haritasında, eski Thames Vadisi kasabaları –Chertsey, Weybridge, Walton– olarak gösterilen bölgeye girmiştim ama çevremde kasaba falan görünmüyordu ve düzenli bir insan yerleşimini gösteren pek belirti yoktu. Kentler arasında boşluk oluşturan bir arazide, duyulardan yoksun bir coğrafyada duble yolların ve benzin istasyonlarının, sanayi sitelerinin ve Heathrow'a gidişi gösteren trafik levhalarının, bütangazı tanklarıyla dolu sürülmeyen tarlaların, egzotik metaller giydirilmiş depoların bölgesinde ilerliyordum. Sınırsız navlun kapasitesiyle Heathrow Güney eklentisini gösteren kocaman bir tabelanın hükmettiği, terk edilmiş tesisler bölgesinden geçtim; gerçi burası, her şeyin çoktan başka yerlere yollandığı boş bir araziydi. Artık geçici bir havalimanı kültürü dışında hiçbir şey anlam taşımıyordu. Uyarıcı görüntüler birbirini alarma geçiriyordu ve tüm arazi tehlikeye göre kodlanmıştı. Depo kapılarının üzerine kapalı devre televizyon kameraları tünemişti ve sola dönüş lambaları nabız gibi hiç durmadan yanıp sönüyor, yüksek güvenlik bilim sitelerinden oluşan tapınakları gösteriyordu.

Bir gölet setinin gölgesinde gizlenmiş küçük evlerden oluşan bir taraça belirdi; insan toplumu nosyonuyla tek bağlantıları,

bunları çevreleyen; kullanılmış arabaların bulunduğu birtakım otoparklardan ibaretti. Kavramsal bir güneye doğru giderek, paket servis yapan bir Çin yemeği dükkânının, bir ucuz mobilya mağazasının, bir saldırgan köpek yetiştirme çiftliğinin ve kısmen düzeltilmiş bir esir kampına benzeyen kasvetli bir ikametgahın önünden geçtim. Sinema, kilise ya da şehir merkezi falan yoktu ve geriye kalan tek kültürel yaşamı da tüketime özendiren, sonsuz reklam panoları destekliyordu.

Sol yanımdaki sokakta trafik akıyor, steysin arabalar park edecek yer arıyordu. Üç yüz metre ilerimdeki bir sıra vitrinde güneş parlıyordu. Yan girişler ve çift şeritli yollar ağından bir varoş kasabası doğmuştu. Kurtuluş, kendini kaybolmuş bir yolcuya, bahçe malzemeleri satan bir market zincirinin ve "yönetici tatili"nin reklamını yapan bir seyahat acentesinin önündeki neon yazılar biçiminde gösteriyordu.

Trafik ışıklarını bekledim; sıkışıp birkaç saniyeye sığışmış bir sonsuzluk. Trafik işaretleri bomboş yan yollara dar kafalı tanrılar gibi hükmediyordu. Kırmızıda geçmeye hazır bir şekilde ayağını gaz pedalının üzerine koymuştum ki arkamda bir polis arabasının beklediğini fark ettim. Yakındaki kasaba gibi bu da, güçlü bir spor arabadaki sabırsız bir sürücünün düzensiz imajından alarma geçmişçesine yoktan var olmuştu. Savunma halindeki tüm coğrafya, işlenecek bir suç bekliyordu.

On dakika sonra, otobandan sapılan kasabalardan birinin merkezinde bir yerlerde imdadıma yetişen boş bir Hint lokantasında ziyafet çekerek rahatlattım kendimi. Lamine sayfalarından oluşan, yıllardır değişmemiş yaşlı bir menünün üzerine haritamı açıp yayarak nerede olduğumu bulmaya çalıştım. Heathrow'un hafifçe güneybatısında, tahminimce 1960'lardan bu yana kontROLSÜZCE gelişmiş ve kendini ancak uluslararası bir havalimanının havzasında tam anlamıyla rahat hissedenden insanların barınağı olan bir otoban kasabasındaydım.

Burada, bir duble yolun üzerindeki bir benzin istasyonunda, kiliselere ya da şapellere oranla daha derin bir toplumsallık duy-

gusu, kütüphanelerin ya da belediye galerilerinin verebileceğinden daha büyük bir kültürel paylaşım farkındalığı vardı. Benim Jensen'i, kasabaya hakim bir katlı otoparka bırakmıştım; karımın önerisine uyarak balayımızı geçirdiğimiz Knossos'taki Minotauros Labirenti'nden bile daha gizemli gelen on katlı, yamuk, kocaman bir beton binaya. Yine de bu biraz huysuz iç yollarıyla kocaman yapının varlığı, park etmenin Britanya toplumunun en büyük manevi gereksinimi haline gelme yolunda gittiği gerçeğini yansıtıyordu.

İşletmeciye nerede olduğumuzu sorup haritayı uzattım, fakat adamın kafası, bir cevap veremeyecek kadar dağınıktı. Ellili yaşlardaki bu gergin Bengalli, ana caddedeki trafiğin akışını seyrederiyordu. Birisi cam vitrine bir tuğla fırlatmıştı ve pala şeklinde kocaman bir çatlak, tavandan yere kadar uzanıyordu. İşletmeci, cam kenarındaki masanın rezerve olduğunu söyleyerek beni bomboş restoranın arkalarına sürmeye kalkmıştı, ama ben onu duymazdan gelerek kırık camın yanına oturmuştum, kasabayı ve onun gündelik döngüsünü gözlemlene merakımdan ötürü.

Yoldan geçenler beni fark etmeyecek kadar alışverişleriyle meşguldü. Varlıklı ve hallerinden memnun görünüyorlar, tümüyle dükkânlardan ve küçük marketlerden oluşan kasabada kendilerinden emin bir şekilde yürüyorlardı. Sağlık merkezi bile bir alışveriş yeri gibi dizayn edilmişti ve vitrini tansiyon kitleri ve fitness DVD'leriyle doluydu. Sokaklar pırıl pırıl aydınlıktı ve tertemiz süpürülmüştü; yani bildiğim merkezi Londra gibi değildi. Bu kasabanın adı her neyse, burada rüzgârla sürüklenen gazeteler ve sakızdan kaldırımlar, karton kutudan vatandaşlar yoktu. Bir kitap ödünç almanın, bir konser dinlemenin, dua etmenin, bir kilise kaydına bakmanın ya da sadaka vermenin mümkün olmadığı bir yerdi burası. Kısacası bu kasaba, tüketiciliğin en son haliydi. Bundan zevk aldım ve bunu yaratan değerlerin oluşturulmasına katkıda bulunduğum için biraz gururlandım. Tarih ve gelenek; eski Britanya'nın boğularak yavaş yavaş ölümü, bu

kasabadaki halkın yaşamında hiçbir rol oynamıyordu. En derin ahlaki kararların bir buzdolabı ya da çamaşır makinesinin satın alınmasıyla ilgili olduğu sonsuz bir alışveriş hali içerisinde yaşıyorlardı. Ama en azından havalimanı kültürleriyle bu Thames Vadisi yerlileri hiçbir zaman bir savaş başlatmazdı.

Orta yaşlı hoş bir çift, vitrinin önünde durakladı. Bir sevgi gösterisi halinde birbirlerine yaslandılar. Onlar adına mutlu olarak, kırık cama parmağımla vurdum ve başparmağımı son derece enerjik bir şekilde kaldırıp gösterdim. Birkaç santim uzağındaki tuhaf gülümsemeden irkilen adam, karısını korumak için bir adım öne çıktı ve ceketinin yakasındaki metal bayrak rozetine dokundu.

Bu bayrağı kasabaya girerken görmüştüm; beyaz bir zemin üzerinde St George haçı, toplu konutların ve sanayi sitelerinin üzerinde dalgalanıyordu. Haçlıların kırmızı haçı her yerdedi; bahçelerdeki bayrak direklerinde sallanıyor, anonim kasabaya bir bayram havası veriyordu. Diğer şeyler bir tarafa, buranın halkı İngilizliğiyle gurur duyuyordu ve bir reklam yazarları ordusunun onları yoksun bırakamayacağı, yürekte bir inançtı bu.

Ben aromasız biramı –bir kuruluş zaferi daha– yudumluyarak haritayı gözden geçirirken, işletmeci masamın etrafında şahin gibi dolanıyordu. Ama sipariş konusunda pek acelem yoktu ve bunun tek nedeni sunulan yiyecek türü hakkında fikrimin yetersiz olması değildi. Haritadaki sabit bir nokta babamın Brooklands'deki eviydi ve oturduğum yerin sadece birkaç kilometre güneyindeydi. Babamın masasında benimle yeni bir iş, onun oğlu olma işi konusunda bir görüşme yapmak üzere hazır belediğine inanacaktım neredeyse.

Babam, görüşmeci olarak gelip onun odasına girdiğimde geçen o ya hep ya hiç otuz saniyede ne görürdü acaba? Başvuran kişi: Richard Pearson, kırk iki yaşında, işsiz bir müşteri temsilcisi. Sempatik, ama biraz hilekar gibi görünebilir. Bir zamanların gizli sigara tiryakisi ve sağ dirseğindeki çıkıntıyla eski bir Wimbledon junior oyuncusu. Eski karısının zekâsma tümüyle yenik

düşmüş başarısız bir koca. Espritüel ve gayet iyimser, ama biraz umutsuz. Kendini bir tür terörist gibi görmesine rağmen kapitalizmin terliklerini ısıtmaktan başka bir işe yaramıyor. Oğulluk ve mirasçılık işine başvurmuş, görev ve yetkileri konusunda kafası çok karışık da olsa...

Kafam çok karışık, üstelik bunun sebebi sadece babam değildi.

Babamın ölümünden bir hafta önce, yakın bir arkadaşımı Gatwick havalimanına götürüyordum, yıllardır yaşadığım en mutlu ayın sonunda. Kanadalı bir akademisyen olan kadın, bir yıllık izninin ardından Vancouver Üniversitesi modern tarih bölümündeki görevine geri dönüyordu. Kendine güveni ve esprituelliği, bana karşı gösterdiği samimi ilgi hoşuma gitmişti. "Haydi Dick! Atla! Paraşüt aç!" Ona katılmamdan söz ediyordu, belki de medya araştırmaları bölümünde bir iş bulmamdan. "Akademi bir çöp kutusudur, ama sen kapağını tıngırdatabilirsin." Ajanstan kibarca şutlandığımı biliyordu –son kampanyam çok pahalı bir fiyaskoydu– ve beni davet önerilerine değil kendime bakmaya zorluyordu.

Gitmesine bir ay kala bile onu aşırı derecede özlemeye başlamıştım ve paraşütün ipini çekip ona katılmaya dünden razıydım.

Sonra Gatwick çıkış kapısından, çantasında, Roma'da geçirdiğimiz bir haftasonu tatilinden döndüğümüzden beri fermuarlı yan gözlerden birinde kalmış olan pasaportumu buldu. Şaşkına dönmüş halde, savaş suçlusı gibi görüldüğüm resme bakakaldı. "Richard... Kim bu? Dick, aman Tanrım! Bu sensin!" Öylesine yüksek sesle çığlık atmıştı ki, güvenlik görevlilerinden birinin dikkatini çekmeye yetti. Ben bunu güçlü bir bilinçaltı sinyali olarak algıladım. Vancouver'a ve akademi dünyasına kaçışımın biraz beklemesi gerekecekti. Benden hoşlanan ve yatağımı paylaşan biri, bir çıkış salonuna girer girmez adımı unutabiliyorsa kendimi derhal, acilen yeniden keşfetmem gerekiyordu. Belki babam yardım ederdi bana.

İşletmecinin göz hapsinde biramı bitirdim; adam camın dibine gelmiş, huzursuz bir şekilde çok katlı otoparkın üzerindeki göğe bakıyordu. Tam ona yoldan geçenlerin çoğunun taktığı St

George rozetlerini soracaktım ki, “Kapalı” tabelasını yola bakan tarafa çevirip hızla restoranın geri tarafına çekildi. Siren sesleri duyuldu ve alışverişçi grupları durup, semtin üzerinden geçen dumanlara bakmaya başladı. Tepe lambaları yanıp sönen iki polis aracı hızla geçip gitti.

Derin tüketici huzurunu bozacak bir şey olmuştu. Dükkân sahibi, mutfağına girip kayboldu ve telaşla bağırان bir kadın sesi duyuldu. Hesaba yetecek kadar para bırakıp haritayı katladım, kapının mandalını açtım ve restorandan çıktım. Bir itfaiye arabası kalabalığın arasında kaba hareketlerle yol açıyor, sirenleri havayı bir baş ağrısına çeviriyordu. Yürüyerek peşinden gittim ve karan gökyüzüne bakakalan yayaların yanından sürtünerek geçtim.

Şehir merkezinden birkaç yüz metre ileride, otobandan çıkış yaptığım yola yakın, mütevazı bir sosyal konutun önünde yanan bir araba vardı. Mahalle sakinleri bahçelerinde duruyor; ellerini göğüslerinde kavuşturmuş halde, harap olmuş Volvo’dan yükselen alevleri seyrediyorlardı. Bir polis kendi yangın söndürücüsünü arabanın arka bölümüne sıkarken başka bir polis de kalabalığı uzaklaştırıyordu. Kalabalıktakiler gözlerini komşularından birinin kılıksız evine dikmişti ve bir polis evin kapısında duruyor, tereddütlü bir halde bakımsız bahçeye göz gezdiriyordu. Duvara, leke gibi beyaz boyalarla dikkat çekici bir slogan yazılmıştı ve ben, evin istenmeyen birisinin gelişiyile sevimsizleştiğini, arabayı yakanın da tahliye edilmiş bir katilin ya da bir sübyancının buraya geldiğini haber alan, mahallenin adaletini sağlamayı görev edinmiş kişiler olduğunu düşündüm.

Seyredenlerin arasından kendime yol açtım; birçoğunun elinde hâlâ alışveriş poşetleri vardı ve bu sahneyi sönük bir markette yapılan, beklenmedik bir gösteriymiş gibi seyrediyorlardı. Yüz ifadeleri düşmanca ama birbirinden farklıydı. Arkalarından yaklaşan itfaiyeyi görmezden geldiler. Kapının iki yanında duran, St George tişörtlü üç adamı önderleri olarak görüyorlardı; bunlar inşaat malzemesi satan yerel bir market zincirinin çalışanlarıydı

ve göğüs ceplerinde şirketin logosu vardı. Kaslı, hafiften parano-id görüntüleri bana bir futbol maçının fedailerini hatırlattı, ama yakınlarda bir stadyum falan yoktu ve gerçekleşen tek spor bu pejmürde villanın önündeydi.

“Neler oluyor? İçeride saklanan biri mi var...?” diye sordum tıknaz bir kadına; kadın kendi kendine mırıldanırken kızı, faltaşı gibi açılmış gözlerini dikmiş bana bakıyordu. Ama söylediklerim kalabalığın gürültüsünde boğulup gitti. Villanın kapısı aralıktı ve başı sarıklı, siyah cüppeli, sakallı bir adam eşikte duruyor; arkasındaki holde bekleyen endişeli yüzleri başıyla dışarıya çağırıyordu. Kapının üzerinde, Arapça harflerle bir şey yazılmış küçük bir seramik plaket vardı. Bu mütevazı varoş evinin bir cami olduğunu anladım. Dinsel bir anıma vakasına tanık oluyordum.

İmam, kadın polisin direktifiyle cemaatindekileri bahçeye çıkardı. Blucin ve beyaz gömlek giymiş üç Asyalı genç, peşlerinden de Pakistanlı yaşlıca bir adam ve bavul taşıyan çarşafli bir kadın çıktı. Sessiz kalabalığın arasında başları eğik, itfaiyeciler ve polis tarafından korunarak yürüdüler. Kadın yanından geçerken ayağı merdivene takılarak tökezledi ve çarşafından gelen, terle karışık ağır kokuyu; korkunun kokusunu duydum.

Ona yardım etmek için elimi uzattım ama güçlü bir omuz darbesiyle dengemi kaybettim. St George tişörtlü market çalışanlarından ikisi karşıma dikilmişti ve kısılmış gözleriyle tepemden bana bakıyordu. Sendeleyip, Volvo’nun yanında bir dizimin üzerine düştüm, plastik koltuğun yanmış kılıfına dayandım. Ayaklar üzerimden aştı, alışveriş poşetleri yüzümün yanından sallanarak geçti. Kadın polis hiçbir yorumda bulunmadan beni tutup ayağa kaldırdıktan sonra kalabalığın arasından geçirip arabasına götürdü; imam arka koltukta tek başına oturuyordu. Küçük cemaati dumanlı havaya karışıp yok olmuştu.

“Onunla beraber misiniz?” Kadın polis arabanın arka kapısını açmıştı bana. “Öne oturabilirsiniz.”

“Hayır, hayır. Ben buradan geçiyordum sadece. Turistim.”

“Turist mi? Burada pek turist olmaz.” Kadın kapıyı hızla çarparak kapattı ve arkasını dönüp yürümeye başladı. “Bir daha ki sefere Brooklands Metro-Centre’a gidin. Ya da Heathrow’a... Herkes iyi karşılanır orada.”

Otoparka doğru yürürken, kadın polisin alışveriş merkezini ve havalimanını turistik birer yer olarak görmesine şaşırmıyordum artık. Irkçı şiddetin çok varoş bir biçimine tanık olmuştum ve kasabanın huzurlu ticaretini pek etkilememiştir bu. Alışverişçiler yumuşak başlı sığırlar gibi halinden memnun otluyordu. Hiçbir gürültü çıkmamış, hiçbir taş falan atılmamış ve hiçbir şiddet eyleminde bulunulmamıştı; eski bir Volvo’ya ve bana yapılanın dışında.

Arabayla otoparktan çıkıp, bu tuhaf kasabayı terk etmekten hoşnut halde trafik levhalarından birinin gösterdiği Shepperton ve Weybridge yönüne saptım. Yeni türden, sessiz ve disiplinli bir nefretin, müşteri kartı ve vatandaşlık numarasının azdırdığı bir ırkçılığın doğduğunu kabul ediyordum. Alışveriş yapmak artık heyecandan, öfkeden arındırılmış tüm insan davranışlarının modeliydi. Villa sakinlerinin imamı reddetme kararı, tüketici tercihlerinin bir uygulamasıydı.

Bu isimless kasaba son zaferini kutlarken varoş bahçelerinde, benzin istasyonlarında ve postane şubelerinde; her yerde St George bayrakları dalgalanıyordu.

Eve Dönüş

Bittiğini sandığım yolculukların bittiği çok enderdir. Sık sık, unutulmuş bir bavul yoluna devam eder ve hiç ummadığım bir zamanda boş bir bagaj bandında dönüp durarak mahkemeden önce toplanmış kanıtlar gibi beni bekler.

Bir saat sonra Brooklands’e girerken kafam havalimanlarıyla, yaşlı bir pilotun inişleri ve kalkışlarıyla doluydu. Etrafımda gördüğüm, varlıklı bir Thames Vadisi kasabası; rahat evlerden,

şık bürolardan, alışveriş merkezlerinden oluşan nezih bölge, yirmi birinci yüzyılda yaşayan her reklamcının hayalindeki Britanya'ydı. Açık hava gece kulüplerine benzeyen, yepyeni ve parlak bir spor tesisinin yanından geçtim; görüntülü ekranlarda yol güvenliği reklamı pürüzsüz ve şık bir geçişle platin kredi kartı reklamına dönüşüyordu. Brooklands güneşleniyordu. Her dam kaplamasında ve çakıllı garaj yolunda, her golden labrador-da ve iyi eğitilmiş atma binen her genç kızda refah parlıyordu.

Ama ben hâlâ küçük camiden polis eşliğinde götürülen korku dolu Müslüman kadını, örtüsünden gelen keskin kokuyu; dehşetin, hiçbir parfüm tarafından gizlenemeyecek kokusunu düşünüyordum. Thames Vadisi'nde ciddi şekilde yanlış giden bir şey vardı ve ben o kadında babamı, alışverişten daha da derin bir hastalığın başka bir kurbanını görüyordum.

Üç hafta önce babam –British Airways ve Middle East Airlines'ın eski kaptan pilotu Stuart Pearson– Brooklands Metro-Centre'a doğru rutin cumartesi gezilerinden birine çıkmıştı. Yetmiş beş yaşında hâlâ dinçti ve Londra'nın batısındaki, Dartford'daki Bluewater AVM kompleksi kadar güzel olan alışveriş merkezine kadarki sekiz yüz metreyi yürüdü. Alışverişçilerden oluşan kalabalığın arasına girdi. Çok sevdiği Dunhill yaprakları satan tütüncüye doğru giderken merkezdeki avludan geçti.

Saat ikiden hemen sonra, silahlı ve akıl hastası bir adam kalabalığın üzerine ateş ederek, alışveriş yapan üç kişiyi öldürüp on beşini de yaraladı. Olayın ardından oluşan kargaşa sırasında silahlı adam kaçtı, ama polis hemen Duncan Christie adında bir genci tutukladı; sabıkası kabarık ve halkın huzurunu bozma konusunda çok uzun bir sicil kaydı bulunan, bir günlük izinle salıverilmiş bir hastaydı. Devasa AVM'ye karşı tuhaf bir mücadele yürütmüştü ve kendisini olay yerinden kaçarken gören bir sürü tanık vardı.

Babamın kafasına tek bir kurşun isabet etmişti ve çevredeki diğer alışverişçiler onu hayata döndürmeye çalışırken o, bilincini

kaybetmişti. Diğer yaralılarla birlikte Brooklands Hastanesi'ne götürülmüş, sonra helikopterle Royal Free Hastanesi'nin özel nöroloji bölümüne nakledilmiş ve ertesi gün orada ölmüştü.

Babam yıllardır görmemiştim ve hastanenin morgunda, kafatasının kemik çıkıntılarına yapışmış zayıf, ihtiyar yüzü tanıyamadım. On beş yılını Dubai'de geçirdiğinden, Kuzey Londra krematoryumundaki cenaze törenine hemen hemen hiç kimse-nin katılmayacağını düşünüyordum. Onu uğurlamaya yaşlı bir grup British Airways pilotu geldi; saçları bembeyaz ama delici bakışlarındaki milyonlarca kilometreyle, dinç tiplerdi hepsi. Babamın Brooklands'den bir arkadaşı yoktu fakat avukatının yardımcı olan, Susan Dearing adında, kırk yaşlarında, sempatik bir kadın tören başlarken yetişti ve babamın evinin anahtarlarını verdi bana.

Şaşırtıcı bir şekilde, Metro-Centre'dan bir temsilci vardı; halkla ilişkiler bürosundan, kendini herkese Tom Carradine diye tanıtan, uyanık bir gençti ve bu korkunç olayı bile bir pazarlama fırsatı gibi görüyordu sanki. Profesyonel gülümsemesini büyük bir çabayla bastırarak, beni Brooklands'e bir dahaki gelişimde AVM'yi ziyaret etmeye davet etti; sanki bu trajediden hâlâ iyi bir şeyler çıkabilirmiş gibi. Tesislerindeyken ölen alışverişçilerin cenazelerine katılmanın AVM'nin bir satış sonrası hizmeti olduğunu düşündüm, ama kafam onu başımdan defedemeyecek kadar dağınıktı.

İki genç kadın arka sıralara geçip otururken, banda kaydedilmiş bir org müziği gizli bir menfezden iniliyordu; ancak ölüle-rin beğeneceği bir müzikti bu, fırtınaya yakalanmış kalyonların tahtaları gibi gıcırdayan tabutların sesi. Rahip vaazına başlayınca kadınlardan biri güldü. Babam hakkında hiçbir şey bilmeyen adam, Kaptan Pearson'ın uçtuğu sonsuz programlı seferler listesine bakarak okumak zorunda kaldı. "Stuart ertesi yıl kendini Sydney'e uçarken buldu..." Bunu duyunca ben bile kıkırdadım.

Kadınlar tören biter bitmez gitti ama onlardan birini, arkadaşısı arabanın anahtarını bulmaya çalıştığı sırada otoparkta beni

gözetlerken yakaladım. Siyah saçlı, erkekleri tedirgin eden cinsten karmakarışık bir güzelliğe sahip olan bu kadın, babamın sevgililerinden biri olamayacak kadar gençti, fakat ihtiyar gök kurdunun son günleri hakkında bir şey bilmiyordum. Arkadaşı kapının kilidiyle uğraşıp dururken kadın gergin bir şekilde bekledi ve sonra yolcu koltuğunda gizlenmeye çalıştı. Arabaları önümden geçerken bana baktı ve kendi kendine başını salladı; benim, babama uygun olmayacak kadar yoz ya da havai biri olup olmadığımı merak ediyordu belli ki. Nedense tekrar görüşeceğimize emindim.

Brooklands'e girişte trafik yavaşlamış, Güneydoğu İngiltere popülasyonunu Metro-Centre yönüne çekmek için yapılmış altı şeritli yolu doldurmuştu. Metro-Centre... Çevresindeki tüm manzaraya hükmeden, geniş Londra'nın en büyük alışveriş merkezi ni barındıran o muazzam alüminyum kubbe; cemaati kiliselerdekinden çok daha kalabalık olan bir tüketim katedrali. Gümüş damı, devasa bir uzay gemisinin gövdesi gibi çevresindeki ofis binalarının ve otellerin üzerinde yükseliyordu. Greenwich'teki Millennium Dome'un görsel yansımalarıyla, Londra'yı çevreleyen yeni bir metropolün; büyük otobanlar boyunca uzanan bir çevre kentin yüreğinde adını tümüyle hak ediyordu. Tüketimcilik, ne yaparlarsa yapsınlar alışveriş ediyormuş gibi görünen Brooklands halkının yaşamına hükmediyordu.

Ama yine de, birkaç yılanın bu satış cennetinde yuvalandığını gösteren işaretler vardı. Brooklands eski bir ilçeydi ve daha yoksul arka mahallelerde, tahrip edilmiş Asyalı dükkânlarının; tahtalarla kapatılmış ve St George çıkartmalarıyla kaplanmış gazete bayilerin önünden geçtim. Rahatsız edecek kadar çok slogan ve duvar yazısı, çatlamış camlara yazılmış çok sayıda BNP* ve KKK** harfleri, varoş bungalovlarında pek çok St George bayrağı dalgalanıyordu. Otobanların koruyucu duvarlarından hiçbir

* British National Party (ç.n.)

** Ku Klux Klan (ç.n.)

zaman çok uzak olmayan bu yerlerde, paranoya havasından öte bir şeyler vardı; sanki bu tüketim kentinin insanları her an şiddet içeren bir şeyin gerçekleşmesini bekliyormuş gibi.

Alçak tavanlı Jensen'in içinde nefes almakta zorlanınca, yolun benzin ve mazot dumanlarından oluşan mikroklimasını tercih ederek pencereyi açtım. Trafik nihayet açıldı ve ben sola dönüp yüksek duvarların ardında birbirinden uzak evlerden oluşan bir bulvara girerek "Brooklands Motor Müzesi" yazan tabelanın gösterdiği yola saptım. Babamın son evi, ana bulvardan sapan dar bir yolla gidilen, güzel manzaralı bir parkın içindeki üç katlı yapılardan oluşan bir sitedeydi. Arabayı çalı çitlerden duvarların arasında sürerken, onun oğlu olmak için uygun olup olmadığına karar verileceği "görüşme"de, neredeyse kırk yıl önce reddedilmiş bir başvuruda verilecek mükemmel yanıtlar bulmaya çalışıyordum hâlâ.

Onunla her karşılaştığımda bilinçsiz bir şekilde başvurumu yenilemişim; o daima sevecen ama mesafeliydi, sanki eski bir kabin mürettebatının genç bir mensubuyla karşılaşmış gibi. Annem ona okul raporumun ayrıntılarını, sonra da (*London School of Economics*) LSE mezuniyet resmimi göndermişti, ama yalnızca canını sıkmak için. Neyse ki ona düşkünlüğüm yeni yetmelik dönemimde bitti, babamı son kez görüşüm ise üvey annemin cenaze törenindeydi ve o, benimle konuşamayacak kadar üzgündü.

Hep beni sevmesini istemiştim ama boşalmış bantta tek kalmış bavulu düşündüm. Şömine rafının üstünde çerçevelenmiş bir fotoğrafımı ve bir zamanlar başarılı olan kariyerimle ilgili *Campaign* dergisinden kesilmiş kupürlerin sevgiyle biriktirildiği bir albüm bulsam nasıl bir tepki verirdim acaba?

Elimde anahtarları arabadan çıktım ve derin çakılları geçip evin girişine doğru yürürken komşuların çıkarak beni selamlayacakları konusunda biraz umutluydum. Şaşırtıcı bir şekilde, hiçbir pencere ya da perde kımlıdamadı ve ben en üst katın sa-

hanlığına giden merdivenlerden çıktım. Beşe kadar saydıktan sonra kapının anahtarını çevirdim ve hole girdim.

Perdeler yarı açıktı ve hafif bir ışığın aydınlatığı mekân tam bir tiyatro sahnesiydi. Burası deri koltukları ve kitap okuma lambası, pipo rafı ve puro muhafazalarıyla tam bir ihtiyar eviydi. Neredeyse babam kulisten çıkıp gelecek, gül ağacından içki dolabına doğru yürüyecek, kendisine bir viski-soda koyacak ve raftan sevdiği bir kitabı çekip okumaya başlayacak diye bekliyordum. Bunun olması için sadece telefonun çalması gerekiyordu ve sonra oyun başlayacaktı.

Ama ne yazık ki tiyatro bitmişti ve telefon artık hiç çalmayacak ya da en azından babam hiç aranmayacaktı. Bu sahneyi kafamdan silip atmaya çalışırken zevzekliğime kızıyordum; tüm yaşamı bir televizyon reklamının klişeleri haline getirip zırtlara döştüren bir meslek alışkanlığıydı bu. Salondaki masada duran açılmamış mektup daha kasvetli bir etki yaratıyordu. Tuhaf bir şekilde, birçok zarfta siyah bantlar vardı ve üzerlerinde babamın adı yazılıydı, sanki kendisi bizzat okuyacakmış gibi.

Oturma odasına girdim ve perdeleri açtım. Bayat tütün ve daha da bayat anı kokularının arasından bahçenin parlak ışığı sel gibi içeri doldu. Karşımda, evlerin ve ofis binalarının ötesinde, Londra'nın batısına tepeden bakan Metro-Centre'm gümüş kubbesi vardı. Onun varlığının neredeyse güven verici bir şey olduğunu hissettim ilk kez.

Sonraki bir saat boyunca, soyduğu evin sahibiyle ilişki kurmaya çalışan bir hırsız gibi dairede bir oraya bir buraya, masaların çekmecelerine ve mutfak dolaplarına bakarak dolaşıp durdum. Kendimi babama tanıtıyordum, ziyarette epey geç kalmış da olsam. Bir dulun kendinden vazgeçmişliğinin bir parçasını; ince şilteli ve konforsuz yatak odasını görünce başımı biraz acıklı bir biçimde salladım. Burada, yaşlı bir adam son uçuş rüyalarını, çöllerin ve tropikal nehirlerin üzerinden uçan kanatlı düşlerini görmüştü. Gardırobunu açtım ve kıdemli kaptan pilotlardan

oluşan bir mürettebat gibi yan yana asılmış, babama ait altı adet üniformayı saydım. Tuvalet masasının üzerinde, üvey annem için aldığı tahmin ettiğim; arkası gümüşten bir dizi saç fırçası vardı, onu her sabah bu kadının kasvet veren ama hâlâ cazip olan anılarıyla karşılayan kalıntılardı bunlar. Evlilik yıllarından kalan başka bir am da, içindeki sıvı çoktan uçmuş eski bir Chanel şişesiydi. Kapağına bastırınca çok hafifçe hoş bir kokuyu, çok sevilen bir tenin yankılarını hissettim.

Banyoda, ilaç dolabının kapağını açarken, küçük bir vitamin deposu bulacağımı düşünüyordum. Ama raflarda bir protez temizleme losyonundan ve bir paket sinameki tohumundan başka bir şey yoktu. İhtiyar, yedek yatak odasındaki bir kürek çekme aleti ve kondisyon bisikletiyle korumuştur formunu. Mutfağın ötesindeki yüklük odasında bir ütü tahtası, bir masa, hizmetçinin elektrikli su ısıtıcısı ve bisküvi kutusu vardı. Üst üste konmuş ütülü çamaşırların ve fazlasıyla kolalanmış bir dizi gömleğin arkasında, bilgisayar ve yazıcının bulunduğu bir çalışma köşesi ve yan tarafa yığılmış birkaç kitap vardı.

Oturma odasına gittim ve raflara baktım; sıra sıra popüler romanlar, kriket almanakları ve havayolu duraklarındaki restoran rehberleri: Hong Kong, Cenova, Miami. Bir noktada masasını baştan sona kadar arayıp hisse senetleri, banka cüzdanları, vergi ideleri buldum ve bıraktığı malvarlığının mali bir tablosunu oluşturdum; işsiz olduğum ve muhtemelen de böyle kalacağım bir durumda para benim için yararlı olmanın da ötesinde bir şeydi.

Ama çekmeceleri kapalı bıraktım. Bu ihtiyar adamı pek tanımadığım ve muhtemelen de hiçbir zaman tanıyamayacağım gerçeğini kavrayamayacak kadar aptal değildim. Ben orada kendimi arıyordum fakat onun yaşamında bir rolümün olmadığı gayet açıktı.

Şömine rafının ortasında, bir BOAC Comet'in, muhtemelen babamın ilk görev yerinin yanında mürettebatıyla poz veren genç bir havayolu kaptanının çerçevelenmiş bir fotoğrafı vardı.

Şık ve özgüvenli haliyle mürettebatından on yaş genç görünüyor ve kardeşim gibi duruyordu.

Bunun iki yanında daha küçük çerçeveler içinde fotoğraflar vardı ve hepsi de birer kadının tatil sırasında çekilmiş enstantaneleriydi. Bunlardan birinde neşeli ve sarışın bir kadın, spor bir arabadan iniyordu. İkinci bir sarışın Kahire'deki bir otelin önünde beyaz tenis kıyafetleriyle poz veriyor, üçüncüsü Tac Mahal'in önünde mutlu bir şekilde sırtıyordu. Diğerleriyse gece kulübü masalarında gülümsüyor ya da yüzme havuzlarının yanında yatıyorlardı. Bu hatıralar koridorundaki kadınların hepsi mutlu ve tasasızdı; annem olduğunu teşhis ettiğim, otuz yaşındaki gayet gergin, kürklü kadın bile babamın kamerasının karşısında kısa bir süreliğine neşelenmiş görünüyor. Bu sunum tuhaf bir şekilde sevimliydi, yaşlı pilottan hoşlanmıştım. Daha çok tanımaya karar verdim onu.

Oturma odasının perdelerini çektim ve Brooklands polis karakolundan, bana trajik katliam hakkında yapılan araştırmanın güncel sonuçlarını bildirecek olan Çavuş Falconer'la randevuma gitmek üzere çıkmaya hazırlandım. Alışverişçi kalabalığını silahla taramış deli genci düşünmemeye çalışarak, bir kilometre ötedeki Brooklands yarış pistine baktım. Pistin iki yanındaki setlerin bir bölümü, 1930'lardan kalma bir anı olarak korunmuştu; kahraman hız çağı, Schneider Trophy deniz uçağı yarışının ve rekor kıran uçuşların çağı, beyaz tulumlar giymiş göz kamaştırıcı kadın pilotların uçaklarına yaslanarak Craven A sigaralarını tüttürdüğü zamanlar. İnsanlar hiçbir reklam ajansının rekabet edemeyeceği bir hız düşüyle kendinden geçmişti.

Odaya hafif bir koku yayıldı; pahalı ama nahoş bir kolonyanın keskin kokusu. Çekilmiş perdelerin yanında karanlıkta dururken siyah takım elbiseli, yapılı bir adamın gelip kapıda dikildiğini gördüm; sağ eliyle duvardaki elektrik düğmesini arıyordu. Sol elindeyse karanlığı sınamak için kaldırdığı, kalın metalden yapılmış cop gibi bir şey vardı.

Cesaretimi toplamak amacıyla düzenli nefesler alarak, oturma odasının kapısında duran yabancıya görünmeden pencereden yavaş yavaş uzaklaştım. Şömine rafındaki çerçeveli fotoğraflardan yansıyan görüntüde, iri yapılı ziyaretçinin hâlâ holde dolanıp durduğunu, odaya girip girmemekte kararsız olduğunu görüyordum. Ayağım babamın golf ayakkabılarına takıldı, sendeledim ve masanın yanındaki lambanın avizesine çarptım. Yabancı birden döndü; demir copu havaya kaldırmış, vuracak hedef arıyordu. Kapıya doğru fırlayıp, bir rugby forvet oyuncusu gibi omuzlarım ileride koştum ve adamın elinin duvara çarptığını, kolsaatının camının kırıldığını duydum. Adam kocaman kollardan, ter ve saç yağından bir fırtına halinde birden döndü ama ben kapıyı kapatarak elini sıkıştırdıca küt parmakları gevşedi ve demir copu bırakmak zorunda kaldı.

Dengemi kaybedip deri koltuğa düştüm. Kalkıp da kapıyı tekrar açtığımda, kokulu havada nefes nefeseydim ve herif gitmişti. Merdivenlerden inen aksak ayak sesleri geliyordu, dizkapağı kırık birinin topallayarak yürüyüşü gibi. Yine lank diye kapanan bir kapı sesi geldi, ama oturma odasının penceresine gidip baktığımda otopark ve bahçe sessizdi.

Perdeleri ve pencereleri açtım, koltuğa oturdum ve saldırganın kokusunun dağılmasını bekledim. İlk geldiğimde babamın evinde çok büyük bir huşuya kapıldığımı ve bu yüzden giriş kapısını kapatmayı unuttuğumu düşündüm. Eli demir coplu ziyaretçinin davranışı, taziye duygularını dile getirmek için uğramış bir komşudan ziyade, bir hırsızın ya da bir özel dedektifinkini andırıyordu.

Çavuş Falconer'la randevuma gitmek için evden çıkarken "demir cop"u kapının yanında, yerde buldum. Yerden aldığım kalın bir dergiye, *Journal of Pediatric Surgery*'nin bir nüshasına sardım onu.

"Bunu düşünmüştüm," dedim Çavuş Mary Falconer'a. "Kiklop..."*
"Adı bu muydu?" dedi kadın yavaşça, sanki karanlık tutuklularından birini sakinleştirmeye çalışıyormuş gibi. "Babanızın evindeki adamın adı?"

"Hayır." Kantinin penceresinden Metro-Centre'in çatısını gösterdim. "Alışveriş merkezini kastediyorum. O bir canavar; bizim ufacık görünmemize yol açıyor."

Gözünü notlarından ayırmadan, "Herhalde olay da bu," dedi.

"Sahi mi? Neden, Çavuş?"

"Bizi tekrar büyütsün diye bir şeyler satın almamız için."

"İlginç. Neredeyse bir slogan gibi. Siz Metro-Centre'da çalışmalısınız."

"Umarım çalışmam."

"Bu, oradan alışveriş yapmadığınız anlamına mı geliyor?"

"Elimden gelse yapmam." Çavuş Falconer, dosyalarının yanında hep elinin altında duran cep aynasına bir göz attı ve alnına düşen sarı bir perçemi sımsıkı bağladığı saç bandının altına soktu. "Ben olsam oradan uzak dururum Bay Pearson."

"Öyle yapacağım. Keşke babam da bu tavsiyenizi dikkate alsaydı."

"Hepimiz aynı şeyi dilerdik. Korkunç bir trajediydi. Başkomiser Leighton başsağlığı dileklerini..."

Cümlesini tamamlamasını bekledim, ama aklı başka yere gitmişti. Dönüp pencereye baktı ama gözlerini Metro-Centre'dan kaçırıyordu. Hızlandırılmış bir mezuniyet kaydı gibi; bu kadının belli ki, yakınlarını kaybetmiş kişileri teselli etmekten daha yüksek hedefleri vardı, güçlü ama tuhaf bir şekilde hassas bir kadın için ideal bir rol değildi bu. Kadın benim hakkımda kararsız, kendisi hakkında gergin görünüyor; boyuna tırnaklarına bakıyor ve

* Yunan mitolojisinde, alnınun ortasında tek gözü bulunan dev canavarlara verilen ad. İnsan etiyile beslenirler. (e.n.)

makyajını kontrol ediyordu, sanki dikkatle hazırlanmış bir kamuflajın parçaları ayrılıp dağılma tehlikesiyle karşı karşıyaymış gibi. Görünüşü büyük oranda yapaydı; kusursuz bir güzellik salonu makyajı, sabah programlarındaki gibi bir konuşma tarzı. Çifte bir blöfün parçası mıydı yoksa bu? Görüşme odasında babamı pek tanımadığımdan bahsetmişim, kadın da babamın ölümü konusunu kapatmayı çok istiyor olmasına karşın bunları gayet anlayışlı bir şekilde dinlemişti. Gerilimi biraz azaltmak için ağzını açıp o dolgun dudaklarıyla güldü şaşırtıcı bir şekilde, neredeyse davetkârdı, sonra da o son derece resmi tavrına geri döndü.

Epey çığnenmiş bir kurşunkalemle defterinin üzerine tık tık vurdu. "Bu bahsettiğimiz adam size saldırdı mı?"

"Hayır. O bana saldırmadı. Ben ona saldırdım. Aslında, muhtemelen yaraladım da onu. Adam doktor olabilir. Buradaki hastaneyi kontrol edebilirsiniz."

"Neler oldu tam olarak?"

"Perdeleri çekiyordum, sağa sola bakınıyordum ve birden adam orada belirdi, elinde de sopa gibi bir şey vardı." Pediyatrik dergiyi kavradım ve masaya doğru kaldırdım sanki Çavuş Falconer'ın kafasına vuracaktım gibi, sonra da elimden alsın diye uzattım. "Belki de çok aşırı bir tepki gösterdim. Benim hatam."

"Neden oldu bu?" Çavuş beni birkaç saniye süzdü. "Biliyor musunuz?"

"Tahmin edebiliyorum." Bu çekici ama tuhaf kadın polisteki bir şeyler içimde konuşma isteği doğuruyordu nedense. "Annem bir daha hiç evlenmedi. Hep onun tarafını tutmam gerektiğini hissederdim. Eğer doktor şikâyetinde bulunursa, üzerimde çok büyük bir baskı olduğunu söyleyin."

"Haklısınız. Ne yazık ki bu iş bir süre daha devam edecek. Hazır olun Bay Pearson." Sanki bir otobüs tarifesi okuyormuş gibi duygusuz bir ses tonuyla, "Sanık bugün öğleden sonra Rich-

mond polis karakolundan alınıp Brooklands'e getirilecek," dedi. "Bir gece burada tutulacak ve yarın hakim karşısına çıkarılacak."

"Polise tam not. Kim bu adam?"

"Duncan Christie. Yirmi beş yaşında, beyaz, Brooklandsli. Babanızı ve diğer iki kişiyi öldürmekle suçlanıyor. Yargılanmak için Guildford Ceza Mahkemesi'ne gönderileceğini düşünüyoruz." Çavuş Falconer sert bir hareketle, yara bere içinde kalmış ellerimi gösterdi. "Önemli olan, hiçbir şeyin duruşmayı etkilememesidir Bay Pearson. Yarınki mahkemeye katılacak mısınız?"

"Bilmiyorum. Kendime güvenip güvenemeyeceğimden emin değilim."

"Anlıyorum. Yargılamanın başlaması altı ayı bulabilir. O zamana kadar..."

"Sakinleşirim öyle mi? Guildford Ceza Mahkemesi... Onun suçlu bulunacağını varsayabilirim, değil mi?"

"Bir şey diyemeyiz. Christie'yi elinde silahla gördüğünden emin üç tane tanıkla görüştüm."

"Ama yine de kaçıp gitti. Kimse durdurmadı."

"Bir kaos vardı, tam bir panik. Sağlık ekibi Metro-Centre'a girmek için mücadele vermek zorunda kaldı. Dört bin kişi birden kapılara koştu. Yüzlerce kişi dışarı çıkmaya çalışırken yaralandı. Orada bir ahlak dersi var Bay Pearson."

"Ve bedelini babam ödedi." Düşünmeksizin elini tuttum ve avucunun çok sıcak olduğunu hissedince şaşırdım. "Yaşlı bir adamı neden vurdu?"

"Babanız hedef değildi Bay Pearson." Elini sakince geri çekti ve gevşek bir şekilde, sergilermişcesine masanın üzerinde bıraktı. "Adam kalabalığa rasgele ateş etti."

"Deli... Bu Christie denen arkadaş, bir akıl hastası. Neden salınmış?"

"Northfield Hastanesi'nden günlük izinle çıkmış. Doktorlar onun, karısını ve çocuğunu görmeye hazır olduğu kanısındaymış. Öyle karar vermişler."

“Şüpheniz var gibi konuşuyorsunuz.”

“Biz psikiyatrist değiliz Bay Pearson. Christie, Brooklands’de tanınan biri. Hep Metro-Centre’a karşı mücadele ediyordu.”

“Tam seçilecek hedef.”

Çavuş Falconer dosyalarını kapattı. Ondan bir öfke gösterisi, bu toplumdaki kopuk psikopata karşı bir kınama bekliyordum ama konuşması buz gibi tarafsızdı. “Kızına bir müteahhitin kamyonu çarpıp yaralamış. Gösterilerinden birinde raylar yerinden çıkmış. Şirket tazminat önermiş ama Christie reddetmiş. Şartlı tahliye kurallarını durmadan ihlal ediyordu ve sonunda akıl hastanesine kapatıldı.”

“İyi. Doğru bir şey yapmışlar.”

“Onu hapishaneden kurtarmak için bir yoldu bu. O zamanlar birçok destekçisi vardı.”

“Destekçi mi?” Çavuş Falconer’ın gözlerine bakmamaya çalışarak, yavaşça düşündüm bunu. Tarafsız konuşmasına karşın, kadının bana bir şeyler anlatmaya çalıştığını hissettim; beni kantinde bir kahve içmeye davet etmişti ve böylece bir araya gelmemizin ardında yatan asıl amacı dile getirebilecekti. “Çavuş,” dedim sakince, “Devam edin.”

“Metro-Centre’dan herkes hoşlanmıyor. Size isimlerini veremem ama bu kişiler oranın insanları yanlış yöne ittiği kanısındalar. Herkes gittikçe daha çok şey istiyor ve elde etmezlerse şeye hazır hale geliyorlar...”

“Şiddete mi? Burada, bu yemyeşil Surrey’de? Bu tüketici cennetinde? İnanması zor. Ama yine de, rozetleri ve bayrakları görmemek imkânsız, St George tişörtleriyle dolaşan adamları.”

“Grup liderleri. Kalabalıkları kontrol altına almada bize yardım ediyorlar. Ya da Başkomiser Leighton böyle düşünmek istiyor.” Çavuş tedirgin bir şekilde tavana baktı. “Gece dışarı çıkarsanız dikkatli olun Bay Pearson.”

Arkasına yaslanıp yüzünü yana çevirdi. Polis maskesi sıyrılmış; iradesi güçlü, fakat endişeli bir yeni mezunun duygusal

sığlığı meydana çıkmıştı. Acemice benden yardım istiyordu. Yaratığı tüm acılara ve trajediye karşın, Duncan Christie'yi bir kez bile kınamadığını hatırladım.

"Evet..." dedim. "Metro-Centre'dan nefret ediyorsunuz, değil mi  avuş?"

"Aslında değil. Ayın son perşembesi tarzında. Tam olarak nefret sayılamaz."

"Peki Brooklands bölgesinden?"

Omuzları gevşedi ve sanki kendine itina göstermenin hiçbir zaman yeterli olmadığını fark etmiş gibi cep aynasını kenara koydu. "Tayin için başvurdum."

" ok mu şiddet var?"

"şiddet tehlikesi."

Elini tekrar tutmak istiyordum ama bundan utanacağı belliydi. Gün biterken, Metro-Centre kubbесinin derin aynasına kıızılmış bir parıltı vurdu, bir i  güneş.

"Sanki uyanıyormuş gibi," dedim.

"Hiç uyumaz. İnanın bana, gözleri faltaşı gibi hep açıktır. Kendi kablolu kanalı var. Yaşam tarzı rehberi, aileler için uyarılar, özellikle de ne zaman uyarılacağını bilen aileler için."

"İrk  kışkırtmalar mı?"

"Ona benzer şeyler. Bizi yeni bir dünyaya hazırladığını düşünenler var."

"Peki bütün bunların arkasında kim var?"

"Hiç kimse. Güzel tarafı da bu..."

Kalktı ve dosyalarını topladı. Kendisini kapattığını görüyordum. Başlangıçta benimle sanki çocukmuşum gibi konuşmuştu ve ben onun rolünün öfkemi söndürüp beni Londra'ya geri göndermek olduğunu sanmıştım. Ama görüşmemizi kendi mesajını vermek için kullanmıştı. Aslında bir şekilde, mesaj kadının kendisiydi; şık bir sarışın ambalaja sarılı bir demet tedirginlik ve huzursuzluk. Bir iki perçemi çözülmüştü, çabucak topladı.

Masaların arasından geçerken, "Christie'nin kullandığı silahı buldunuz mu?" diye sordum. "Neydi? Posta siparişi bir Kalaşnikov falan mı?"

"Henüz bulunmadı. Yarı otomatik bir Heckler&Koch."

"Heckler&Koch mu? Polis tarafından kullanılan bir makineli tüfek bu. Bir karakoldan çalınmış olabilir."

"Evet, öyle olmuş." Çavuş Falconer boş kantini sanki ilk kez görüyormuş gibi gözden geçirdi. "Bir soruşturma başlatıldı. Size bilgi verilecek Bay Pearson."

"Bunu duyduğuma sevindim. Söyler misiniz, hangi karakoldan çalınmış?"

"Brooklands Merkez Karakolu." Kadın kasti bir rahatlıkla konuşuyordu. "Şu anda bulunduğumuz yer."

"Bu karakol mu? İnanması zor..."

Ama Çavuş Falconer artık beni dinlemiyordu. Pencereye gitti ve karakolun otopark girişinin yan tarafındaki bulvara baktı. Bir kalabalık toplanıyordu; şık trençkotlar içindeki, düzgün kıyafetli Brooklands sakinleriydi bunlar ve birçoğunun elinde Metro-Centre poşetleri vardı. Karakolun önündeki kaldırımı doldurmuşlardı ve beş altı polis onları binadan uzak tutuyordu.

Güvenlikçi gibi davranan, St George tişörtü giymiş birtakım iriyarı adamlar insanları yolun ortasında duran, küçük bir çocuğun elinden tutmuş genç bir siyahi kadından uzaklaştırıyorlardı. Annenin bitkin olduğu belliydi ve şişmiş üstdudağıyla çenesini gizlemeye çalışıyordu. Ama saldırgan kalabalığı görmezden geliyordu ve dik dik bakan suratların ötesine, polis karakolunun pencerelerine dikmişti gözlerini.

"Bayan Christie ve çocukları. Kadın o kız çocuğunu yanında getirmek zorunda mıydı?" Çavuş Falconer saatine baktı kaşlarını çatarak. "Üzgünüm Bay Pearson. Böyle şeylerle karşılaşmanızı hiç istemezdim..."

"Üzülmeysin." Pencerede yanında duruyor, kokusunu çekiyordum içime, çarpıcı bir Calèche ve östrojen karışımını. Öfkesi

ve sert farkındalığıyla tek başına duran genç siyahi kadını seyrediyordum. "Kadında cesaret varmış."

"Onun için üzölmeyin. Sizi bir yan sokağa götüürüm."

Otoparkın çıkış kapısının yanında flaşlar patladı. Kalabalıkta-kiler Bayan Christie'ye, yoldukları çiçeklerden oluşan demetler fırlatıyordu. Kadın kan kırmızısı çiçek yapraklarını silkelerken bitkin yüzü birkaç televizyon ekranının ışığıyla parlıyordu.

"Çavuş... Kalabalık gerginleşiyor. Bir isyanla karşılaşacaksınız."

"İsyan mı?" Kantinin dışındaki merdivenlere çağırdı beni başıyla. "Bay Pearson, Surrey'in insanları hiç isyan çıkarmaz. Çok daha kibar ve çok daha tehlikelidirler..."

Dağınık masalarda bilgisayar ekranlarının birbirlerine karşı parıldadığı boş kriminal araştırma bürolarının önünden geçtik. Merdiven pencereleri, kalabalığın polis kordonunu zorladığı karakol otoparkına bakıyordu. Altımızdaki salon, mahkûmu teslim almak için hazır bekleyen üniformalı polislerle doluydu.

Seyirciler şimdiden otoparkın çevresine doluşmaya başlamıştı. Bir polis arabası feryat eden sirenlerini çalarak yol açtı ve peşinden tel kafesli pencere camları kask siperi gibi dik dik bakan beyaz bir kamyonet geldi. Kamyonetin üzerinde bir maden suyu şişesi patladı ve camda bıraktığı Perrier köpüğü kabararak yayıldı.

Otoparkın kapısından içeri girmiş seyircilerden gelen bir gürleme vardı, yakındaki bir giyotinın kokusunu almış bir güruhun içten gelen uluması. Kabul salonundaki polisler avluya doğru hareket etti ve iki yanında birer kordon oluşturdıkları kamyonetin arka kapıları açıldı.

İtiş kakışın ortasına düşen kişi siyahi kadındı ve kızını kollarıyla sımsıkı kavramıştı. Birinin çıkıp onu kurtarmasını bekliyordum ama gözlerim kamyonetin basamaklarından inen adama çivilenmişti. Polislerden biri üzerine gri bir battaniye attı, ama bir iki saniye süresince onun soluk, tıraşsız yüzünü; çıban izlerinden çukur çukur olmuş yaralı yanaklarını; yediğı yeni darbelerden kızarmış alnını gördüm. Kalabalığın ve kendisini dürten polisle-

rin farkında değildi ve sanki çok uzak bir yıldızdan kendisine gönderilecek bir mesaj bekliyormuş gibi karakolun tepesindeki radyo antenlerine dikmişti gözlerini. Kafası sarhoş gibi sallanıyordu, tatile çıkmış bir akılla bir araya gelen, derin; neredeyse mesihçe bir açlık. Yılların kötü beslenmesini, bakımsızlığını ve kibrini görüyordum; çağlar boyunca gelen katillerin, daha önceki bir çağdan yirmi birinci yüzyıla kadar varlığını korumuş; varlıklı varoşların dört tekerlekli araçlarının ve okul servislerinin arasında, Costa Blanca'daki bir yüzme havuzunda bir şezlong-da yatarken fark edilen bir Neandertal gibi yersiz kalan köksüz metropol insanların yüzlerini. Bu uyumsuz deli, çocuk mahkemelerinden ve sosyal hizmet müfettişlerinden nasıl olmuşsa kurtulmuş, bir alışveriş merkezinden nefret etmeyi kendi kendine öğrenmişti; ve bu nefret bir silah çalacak, öğle yemeği saatinde kalabalığın üzerine rasgele ateş açacak ve sevdiği tütünü satın almaya giden emekli bir havayolu pilotunu vurup öldürecek kadar vahşiydi.

Bir grup polis çevresini sardı ve kollarını birbirine kenetleyerek mahkûmu karakola sevk ettiler. Grubun dış tarafında Çavuş Falconer vardı; kollarını uzatmış, bağırان seyircileri sakinleştirmeye çalışıyordu. Merdiven penceresinden onları seyretmemi gözlüyordu ve beni orada, babamı öldüren adamı net bir şekilde görebileyim diye bıraktığından emindim.

Kabul salonu şimdi masalarından kalkmış iki sivil daktilocu dışında boştu. Yanlarından yürüyüp geçtim ve polisler Christie'yi hızla karakola sokmaya hazırlanırken açık kapının yanında durdum. Ceplerimde bir silah aradım ve arabamın anahtarlarını buldum. Onları kavrayıp elimi yumruk yaptım; en büyük anahtar işaretparmağımla ortaparmağımın arasından dışarı çıkıyordu. Christie'nin şakağına vurulacak isabetli bir darbe dünyayı bu dejenere kaçıkdan kurtaracaktı.

Christie yaklaşırken, anahtar elimde hazır bekledim; yara bere içindeki alnı battaniyeden dışarı çıkmıştı. Onun görüş alan-

larından çıktığını gören kalabalık ileri doğru yüklendi, kamyoneti yumrukladı. Üzerlerine gelen poşetleri savuşturmaya çalışan şapkasız polislerin izdihamında Christie'nin karısını, kızıyla ikisini yeniden bir araya getirmeye çalışan bir kadın polise küfürler savururken gördüm.

Yumruğumu kaldırdım ve gerizekâlılara has, kendinden geçmiş bir halde sallanarak bana doğru gelen Christie'ye vurmaya hazırlandım. Ama güçlü bir el kolumu yakaladı ve arkaya kıvırdı. Güçlü parmaklar kontak anahtarlarını ustaca elimden çekip aldı. Geri döndüğümde iriyarı, subay görünümlü bir adamla karşılaştım; yamuk yumuk, kızıl bir bıyığı vardı ve geniş göğsüyle omuzları kendisine dar gelen bir tüvit ceketin içine sıkışmıştı.

"Bay Pearson?" Anahtarları gözümün hizasına kaldırıp salladı ve bir göstericiyi yakalamış bir kadın polis sendeleyerek yanımdan geçerken düşmeyeyim diye tuttu beni. "Geoffrey Fairfax, babanızın avukatıyım. Telefonda konuşmuştuk. Yanılmıyorsam on dakika sonra sizinle bir randevumuz var. Buradan çıksanız daha iyi olacakmış gibi göründüğünüzü söylemek zorundayım..."

Direnış Hareketi

"Gördüğünüz gibi, Bay Pearson, babanızın malvarlığının büyük bölümü pilotlarla yardımlaşma vakfına gidiyor. Bu belki de size karşı bir adaletsizlik, ayrıca benim hiç hoşuma gitmeyecek kadar da net." Geoffrey Fairfax, bıkkın bir tavırla, antika tahta dosya kutusunun kapağını bir tabut kapağı gibi bıraktı. "Fakat iyi bir amaç için; uçak kazasında ölen pilotların dul eşleri için yani. Babanız kırk yıldır buna benzer birçok insan tanımış olsa gerek. Sizin için ne kadar teselli edici olacaksa."

"Çok. Doğrusunu yapmış." Viskimi bitirdim ve boş bardağı tabağın tam ortasına dikkatle yerleştirdim. İhtiyardan gelen ilk

olumsuz yanıt, dedim içimden, mezardan gelen bir uyarı. "Vasiyetnameye itiraz etmeyeceğim."

"İyi. Sizi gördüğüm anda bundan emindim zaten. Ev sizin tabii." Fairfax muzipçe gülümsedi. "Sıra vasiyetnamelerini yapmaya geldiği zaman insanlar şaşırtıcı derecede yüce gönüllü kesilebiliyor. Doktorlar cesetlerini anatomi kürsülerine bağışlar, kıymık kıymık doğranacaklarını bildikleri halde. Kadınlar zampara kocalarını affeder. Babanızın vasiyetnamesini değiştirmesine sevindim."

"Değiştirebileceğini mi söylemişti?"

"Hayır. Babanız asla tepkisel değildi. Bir tek, sonlara doğru, belki... Kesin öyleydi diyemem."

Fairfax'ın konuşmaya devam etmesini bekledim, Brooklands'deki son aktör-yöneticilerden birinin çok iyi prova edilmiş bir gösterisini seyrettiğimin bilinciyle. Onun baş seyircileri kederli ama açgözlü ölü yakınlarıydı ve Fairfax bariz bir şekilde her anın tadını çıkarıyordu. Meşe lambri kaplı ofisinde sağa sola bakınırken, onun bu kendini beğenmiş tavırlarının yeni Brooklands'e ne kadar uygun düşeceğini merak ediyordum. Otomatik yazarkasaların ve alışveriş merkezlerinin fast-food ekonomisinde ofis binalarından feragat edilmesi Geoffrey Fairfax'e göre bir şey değildi. O, M25'in ortaya çıkışının öncesindeki bir dünyaya aitti.

Yan masadaki çerçevelenmiş fotoğraflar onu kara kuvvetlerinde yarbay olarak ve batı Surrey tilkilerinin, cetlerinin tarlalarını benzin istasyonu platformlarından ve lojman verandalarından oluşan daha iyi bir dünyaya bırakarak sıvışmalarından önceki günlerde, bölgedeki bir av seferinde ata binmiş halde gösteriyordu. Fairfax de, tanıdığım birçok eski tarz şirket yöneticisi gibi kibirli, hafiften tehditkâr ve etkisizdi. Babamın klasöründeki kâğıtlardan biri yere düşmüş, ayağının dibinde duruyor ama Fairfax onu görmezden geliyordu; temizlikçinin onu masasına koyacağından emindi. Ve kadın onu kâğıt çöpü kutusuna tıksa bunu kim bilecek ya da dert edecekti ki? Pembe suratlı zekâsında

marazi bir sınır vardı. Masasında, kulüp koltuğuna gömülüp otururken başı öylesine zorlukla görünüyordu ki, müşterilerinin onu görmek için çaba harcaması gerekirdi.

Beni polis karakolundaki kargaşadan kurtardığında ve güçlü koluyla tutup iterek otoparkın arka girişine götürürken; ellili yaşlarda, iriyarı bir adama göre çok hızlı refleksler göstermişti. Üstü kapalı bir geçitten akıl hastalarının tutulduğu bölüme ve anayoldan ayrılan bir yanyola çıkılıyordu. Beni Range Rover'ının yolcu koltuğuna oturttu ve yan aynadan bakarak kalabalığın dağılmasını seyretti. Arabayı hırçın bir şekilde kullanıyordu. Yolundan çekilirken yavaş davranan iki yaşlı kadını az kalsın eziyordu. Geoffrey Fairfax, ender bulunan bir türün; orta sınıf eşkiyasının bir örneği idi. Rugby sahasındaki kavga dövüşle pek ilgisi bulunmayan ve yerlilere ders öğretmekle daha çok ilgili bir vahşet türü vardı kendisinde.

"Babam..." diye hatırlattım ona. "Bir şey söyleyecektiniz?"

"İlginç bir adamdı. Doğrusunu söyleyeyim, birkaç aydır kendisini kulüpte görmemiştik. Ne yazık ki, değişmiş görünüyordu. Birtakım yeni arkadaşlar edinmişti, hiç alışılmadık bir grup..."

"Kimmiş, sahiden?"

"Söylemesi zor. Onun tipi olduklarını hiç düşünemezdim, fakat işte durum bu. Eskiden briçe meraklıydı, kadınlarla eğlenmeyi severdi, bilek hareketine dayalı bir squash oyunu oynardı." Fairfax, babamın hayaletinin kutudan kaçmasından korkuyormuşçasına ellerini klasörünün kapağına bastırdı. "Korkunç bir şey, umarım sorumlusu kimse bulurlar."

"Sanırım bulmuşlar." Doğrudum; avukatın sesinde tuhaf bir nüans gözüme çarpmıştı. "Polisin getirdiği şu adam, buralı bir sereri ya da akıl hastası mı...?"

"Duncan Christie mi? Serseri, evet. Akıl hastası, hayır. Bir polis kamyonetinde geçirilen iki saat, saldırı konusunda tam bir ders olabilir. Yarın hakim karşısına çıkıyor."

"Bana deli gibi göründü. Suçlunun o olduğunu düşünüyorum, doğru mu?"

“Öyle gibi görünüyor. Ama bekleyip görelim. Sakin olun Bay Pearson. Bence Christie mahkemeye gönderilecek ve çok yüksek ihtimalle suçlu bulunacak. Oldukça tuhaf, bir zamanlar onu biz temsil etmiştik.”

“Biraz acayip değil mi? Sizin gibi bir firmanın akıl hastalarıyla uğraşması?”

“Hiç değil. Onlar olmasa ayakta kalamazdık. Christie bizi yıllarca meşgul etti. Genel zarar davaları, toplum karşıtı davranış biçimleri, birtakım işgüzarlar aracılığıyla onu hastaneye kapatırma girişimleri. O, Metro-Centre’ı mahkemeye verdiğinde genç ortaklarımdan biri temsil etmişti kendisini.”

“Christie nefret ediyormuş oradan.”

“Kim etmiyor ki? Orası bir canavar.” Fairfax’in sesi, gevşek askerler yüzünden bir tören kıtasını paylıyormuşçasına derinleşmişti. “İlk kazmayı vurdukları gün hepimiz oranın yol açacağı şeylerden korkuyorduk. Haklı çıktık. Eskiden orası Surrey’in çok güzel bir köşesiydi. Her şey değişti, biz artık o korkunç kubbenin içinde yaşıyoruz sanki. Bazen artık farkına varmadan çoktan bu hale geldiğimizi düşünüyorum.”

“Öyle de olsa...” onu sakinleştirmek için bir şeyler arıyordum. “Bu sadece bir alışveriş merkezi.”

“Sadece mi? Yapmaym Allah aşkına yahu. Bu dünyada bundan daha beter bir şey olamaz!”

Siniri gittikçe artan Fairfax koltuğundan fırladı, kocaman bacaklarıyla masayı sarstı. Güçlü elleriyle brokar perdeleri çekip açtı. Yemyeşil bir meydanın ve mütevazı bir belediye binasının ötesinde Metro-Centre’ın ıslıl ıslıl kabuğu vardı. Bir varoş avukatının kendini bu tip bir öfke gösterisine kaptırmasından etkilenmişim. Geldiğimizde perdelerin neden kapalı olduğunu şimdi anlıyordum ve gün boyu hep kapalı durduğunu fark ettim. Kubbenin içi sanki bir reaktör çekirdeği gibi parlıyordu; damın cam panellerinden geçen parlak ışıklardan oluşan, tersine çevrilmiş bir ışık kâsesi. Alışveriş merkeziyle Fairfax’in iriyarı bedeninin

arasında on katlı bir iş hanı vardı ama Metro-Centre'in ışıkları o yapının içinden geçiyormuş gibiydi; sanki Metro-Centre'in yoğun aydınlığı katı maddeyi delerek gelmiş, omuzlarını dikleştiren bu düşman avukatı bulmuştu.

Yılınayan Fairfax bana döndü ve küt işaretparmağını ikaz edercesine kaldırdı. Bana akıllı gözlerle baktı, aşınmış ayakkabılarımı görüp başını salladı.

"Oranın günde yirmi dört saat açık olduğunu bilmiyor olabilirsiniz. Çok olağanüstü bir düşüncedir bu Bay Pearson. Kulüpteki bir inşaat mühendisi bana, bu dizayrın ömrünün en az yüz yıl olduğunu söyledi. Sizin ne iş yaptığınızı sorabilir miyim? Babanız söylemişti gerçi bana."

"Reklamcılık. Ama bir kariyer değişikliği düşünüyorum."

"Çok şükür. Fakatsiz herhalde bu süpermarket denen şeylere sempatiyle bakıyorsunuz. Yine de sizin burada yaşamama gibi bir lüksünüz var."

"Cehennemden bahseder gibi konuşuyorsunuz."

"Evet cehennem..." Fairfax viski şişesine eğilip şişenin kapağını kapattı; buluşmamızın bittiğini gösteren bir işaretti bu. Ayağa kalktığımda vurup yere devirecekmiş gibi sert bir şekilde dönüp baktı bana. Karmaşık bir gurur yüzünden sadece sözleriyle mücadeleye yöneldi. "Siz Londralısınız Bay Pearson. Orası kocaman bir bitpazarıdır ve her zaman da öyleydi. Ucuz mallar ve daha da ucuz düşler. Brooklands'de bizim gerçek bir toplulumuz vardı, yazarkasalardan oluşan bir nüfus değildik sadece. Şimdi bu gitti, şu para fabrikası açılınca bir gecede yok oldu. Yabancılar arasında boğulduk, bunlardan binlerce var ve kafalarında bir sonraki kelepirci alışverişten öte bir şey yok. Onlara göre Brooklands bir otoparktan başka bir şey değil. Okullarımıza derisi kırma hastalığı musallat oldu, yüzlerce çocuk her gün Metro-Centre'a dadanıyor. Buranın halkına hizmet etmesi gereken tek hastane, buraya gelenlerin yol açtığı trafik kazalarından bunalmış durumda. M25 civarında sakın hastalanmayın. Gece dersleri

revaçtaydı burada; Fransızca konuşma, bölge tarihi, briç. Hepsi kapandı. İnsanlar AVM’de gezmeyi tercih ediyor. Kimse kiliseye gitmiyor. Niye dert edinelim ki? Burger barlardan birine girip çıktuktan sonra manevi tatmini Yeni Çağ merkezinde buluyorlar. Bir sürü derneğimiz ve kulübümüz vardı; müzik, amatör tiyatro, arkeoloji. Çoktan kapandılar. Hayır dernekleri, siyasi partiler... Uğrayan yok. Noel’de Metro-Centre motosikletli Noel Babalarından bir filo tutuyor. Bunlar sokaklarda dolaşıp Disney şarkılarının kasetlerini çalıyorlar bangır bangır. Tinkerbelle gibi giyinmiş kasiyer kızlar bacaklarını gösteriyor. Bir panzer ordusu en sıkı şovunu yapıyor...”

“Bunlar kulağa korkunç geliyor.” Londra’ya dönebileceğim en çabuk yolu düşünüyordum. “Ama bütün İngiltere böyle. Ne olacak ki?”

“Çok şey olacak!” Fairfax masasının arkasından çıktı, perdelerin arkasında duran cam dolabı açtı ve bir tüfek çıkardı. Becerikli bir hareketle tüfeğin kundağını çabucak açırıp dolu mu diye baktı. Yüzüne hücum eden kanda öfkeden öte bir şey vardı, gelip etrafına yerleşen insanlara karşı derin bir kabile nefreti. “Çok şey olacak...”

“Bay Fairfax...” Onun için üzülüyor, kırmızı bayrağını hâlâ motorun önünde tutuyordum, ama artık gitmem lazımdı. “Bir taksi çağırabilir miyiz; arabama geri dönmem lazım.”

“Arabanıza mı?” Fairfax elinin tersiyle bir kenara itti bunu. Boşalmış meydandaki gölgeler, söylediklerini duyabilirmiş gibi sesini alçaltmıştı. “Etrafınıza bir bakın Bay Pearson. Yeni bir insan türüyle karşı karşıyayız; gözlerini kısmış, pasif, mağaza kartlarını kavramışlar ellerinde. Sizin gibilerin söylediği her şeye hemen inanırlar. Üçkâğıda getirilmek, en son süprüntüleri satın almak için kandırılmak istiyorlar. Televizyon reklamlarıyla eğitilmiş bunlar. Bir değer taşıyan tek şeyin, poşetlerine koyabilecekleri şeyler olduğunu sanıyorlar. Burası bir veba bölgesi Bay Pearson. Tüketicilik denen bir veba bu.”

Elinde hâlâ tüfeği tutarken, kapının yanında beklediğimi hatırladı. Duraksadı, kafasının içindeki tespihin son boncuğunu da çekti ve sonra beni koridora çıkardı. Ofisler boştu ama koridorun öte tarafındaki bir toplantı salonundan sesler geliyordu.

"Bir veba bölgesi demek," dedim. "Tedavisi nedir, sorabilir miyim? Sanırım mücadeleyi planlıyorsunuz, öyle mi?"

"İnanın evet. Mücadele edeceğiz. Emin olun ki, başladık bile..."

Fairfax sesini alçalttı, ama toplantı salonunu geçerken kapı birden açıldı ve yardımcısı Susan Dearing içeriden bize baktı. Onunla son olarak cenazede konuşmuştuk. Kadın beni görünce birden utandı. Fairfax'le konuşmak istiyordu fakat adam onu tüfeğinin bir hareketiyle savuşturdu.

Açık kapıdan içeride, bir konferans masasının etrafında oturmuş beş altı kişi gördüm, birbirlerinden kuşkulanyormuş gibi sandalyelerini geriye çekmişlerdi. Hiçbirini tanıımıyordum, ama sırtı kapıya dönük oturan genç bir kadının dağınık saçları tanıdık geldi. Kadının üzerinde doktorların giydiği beyaz gömlektendi, hastaların toplantısına katılıp nezaret eden tıbbi bir görevli gibiydi, sağ ayağının ucuyla sürekli yere vuruyordu.

Kabul salonundan geçtik. Masa boştu, genç bir siyahi kadın bir bankta oturuyordu ve kucağında uyuyan bir kız çocuğu vardı. Bayan Christie çocuğun pek farkında değildi ve yara bere içindeki yanaklarının üzerindeki gözleri, duvarlardaki av sahnelerine dikilmişti. Ceketinin iki yakasından biri dikişlerinden sökülmüştü ve kadının elleri sökülmüş kumaşın üzerinde dolaşüyor, onu yerinde tutmaya çalışıyordu. Yüzünde bitkin ama yine de kararlı bir hal vardı. Kalabalıkta darbeler yemiş, suratına tükürülmüştü ama kadının içindeki bir kanaat ona güç vermeye devam ediyordu. Kadına bakarken, kocasının suçsuzluğuna kesin olarak inandığını düşündüm.

Kabul masasının arkasındaki dar bir koridordan bir kilere gidiliyordu. Çavuş Mary Falconer bir gaz ocağının başında durmuş, bir cezveden iki fincana sıcak süt dolduruyordu.

"Bay Pearson..." Fairfax benden ayrılmak için sabırsızlanarak kapıya çağırdı beni. "Bu gece Londra'ya geri mi dönüyorsunuz?"

"Yolu bulabilirsem. Brooklands bütün haritalardan silinmiş sanki..." Çavuş Falconer'a baktım yine, kadın gaz ocağına dökülmüş sütü siliyordu ve ben bu kadınla, beni bu tuhaf kasabaya getiren daha geniş olaylar ve bu daha da tuhaf avukatlık firmasının arasında bir bağlantı kurmaya çalışıyordum. Yaklaşan bir taksiye işaret ettim ve taksi dururken Fairfax'in elini sıktım. Tam döneceken, "Demek Bayan Christie," dedim, "içeride oturuyor, öyle mi?"

"Kim?"

"Bayan Christie. Babamı vuran adamın karısı. O adamı temsil etmiyorsunuz değil mi?"

"Hayır, hayır." Fairfax taksi şoförüne bir işaret yaptı. "Birisinin o kadınla ilgilenmesi lazım. O ve çocuğu da en az sizin kadar mağdurdur bütün olup bitenlerden."

"Doğru." Merdivenlerden indim ve dönüp Fairfax'e baktım. "Son bir soru. Babamı vuran Duncan Christie mi?"

Fairfax gözlerini benden kaçırdı ve kubbeye baktı dikkatle. "Korkarım öyle. Sanırım öyle görünüyor..."

Geoffrey Fairfax'in söylediği tek şey, bunu görüldüğü gibi kabul etmeye hazır olduğuydu.

Beni Londra'ya yönlendirecek bir trafik işareti arayarak karanlık sokaklarda giderken, Metro-Centre arkamda kaldı. Ama M25'in yanında, otoban kasabasının merkezinde tüm işaretler içeriği gösteriyor, yolcuları yeniden başlangıç noktasına yönlendiriyordu. "Metro-Centre Güney Girişi... Batı Surrey Alışveriş Parkı... Brooklands Kongre Merkezi... Metro-Centre Kuzey Girişi..."

Kaybolmuştum ve boş bir kavşakta baktığım AA rehberi, tümüyle yanlış yerlere sürüklendiğimi doğruluyordu. Orta gelir grubuna mensup evler bölgesini, gece boyu çalışan süpermarketleri ve çevrelerindeki dönüşümlerce geniş ve aşırı aydınlatılmış otoparkları geçtim. Brooklands'de yaşadığım karmakarışık gün, yanlış yerlere varışlardan oluşan bir kataloğu düşündüm. Pek ta-

numadığım babam ölmüştü ve son günlerini geçirdiği yer, izleri tamamen örterek bir labirente dönüşüyordu.

Eski Brooklands yarış parkurunun çeperinden geçtim. Suda yüzen buz kütesine benzeyen dev betonlar çıkıyordu karanlıktan, bir gölgeler ve hatıralar geometrisi, hiçbir zaman uyanmayacak; taştan bir rüya gibi. Sisle sürüklenip gelen egzoz kokularını, derin karoserli motorların gümbürtüsünü duyuyordum neredeyse, Geoffrey Fairfax'in ve müthiş avcılardan oluşan ekiplerinin tüfekleri, binici pantolonları ve fantezilerinden çok daha eski bir hız düşünün sesini.

Kafamdaki sesleri, egzoz gümbürtülerini yakalamak için pencereyi açtım. Ama gece karanlığının ötesinden, yarım kilometre uzaktaki bir futbol stadyumundan gelen başka bir ses gümbürdedi. Stat aydınlatma donanımları, kalabalığın sıcak ve nefesli buharıyla bulanıklaşarak gece göğüne doğru yükseliyordu.

Bir sonraki dönüşte yarış parkurundan ayrıldım ve stadyumun önünden akan trafiğe katıldım. Maç bitmişti ve kalabalıklar civardaki caddelere yayılıyordu. St George tişörtleri giymiş adam ve kadınlar stadın kapılarından çıkıyor, park ettikleri arabalarını arıyorlardı. Stadyumun üzerinde, stadın her iki tarafında birbirine bakar şekilde yerleştirilmiş yüksek elektronik ekranlar vardı ve maç hakkında yorum yapan birinin dev görüntüleri boş tribünlerin üzerinden birbirlerine sesleniyordu. Adamın sesinin fragmanları trafiğin gürültüsünden ve rakip taraftarların tezahüratlarından daha yüksek sesle gümbürdüyordu. Satıcılar gibi rahat tavırlı, yakışıklı, tombulca bir adamdı; rahat konuşması, gülümsemesi ve her türlü parlak lafı kullanarak verdiği vaatleriyle belki yüz tane ürün kampanyasından gayet iyi tanıdığım bir tipti.

Arabamın tavanının kafamın tam üzerine gelen noktasına bir yumruk indi. Yolu boydan boya geçen taraftarlar arabalara vuruyor, kabilesel bir trampet çalıyorlardı. St George tişörtlü üç adam Jensen'in önüne çıktı ve kaputa vurarak beni durmaya zorladılar. Arkalarından gelen, aynı kırmızı beyaz tişörtler giymiş iki kadın

kollarını çok samimi bir şekilde birbirlerine dolamıştı. Neşeli ve hoş bir tavırları varsa da tuhaf bir şekilde tehlikeliydiler, futbolu toplumun son şiddet umudu olarak kutluyorlardı sanki. Park etmiş arabaların yanı sıra yürüdüler, sonra büyük bir BMW'ye bindiler. Farlarını cangıl trampetinin ritminde yakıp söndürerek, akan trafiğin içine zorla daldılar ve hızla basıp gittiler.

Ekranlardaki yorumcu gecenin üzerinde dolanıyor, sesi boş tribünlerde patlıyordu. Kuvvetli futbol eyleminin kliplerinin arasına banyo kıyafetlerinin ve mikrodalga fırınların tanıtım görüntüleri girdi. Ben kuzeye doğru yollanırken adam hâlâ devam ediyor, gülümsemesi kendi riyakârlığının içinde gerçek bir şekilde arka lambalarından parıltıların arasında sönüp gidiyordu.

Metro-Centre

Bütün büyük alışveriş merkezleri gibi, Metro-Centre da huzursuzluğu yok ediyor, taşıdığı tehdidin üzerini örtüyor ve bezginlere teselli sunuyordu. Güney Girişi'nin elli metre uzağında, güneşin altında durup AVM'yi, halka biçimindeki devasa meydanı çevreleyen kocaman düzlükte yürüyen alışverişçileri seyrettim. Birkaç dakika sonra, güneşin sunduğu her şeyden daha şifalı bir ışıkla yıkanacaklardı. Bu devasa tapmacılara girdiğimizde yeniden gençleşiriz, yeni bir okul arkadaşının evine gelen çocuklar gibi. Ev ilk önce gayet ürkütücü gelir. Sonra yabancı, ama gülümseyen bir anne belirir ve son derece gergin olan çocuğu, tüm ziyaret süresince küçük ziyafetler olacağı vaadiyle rahatlatır.

Bütün AVM'ler bizi kurnazca çocuklaştırır, ama Metro-Centre biraz büyümeye teşvik etmenin işaretlerini veriyordu. Girişlerde duran üniformalı güvenlikçiler poşetleri ve çantaları kontrol ediyorlardı; babamın ölümüyle sonuçlanan trajedinin bir getirisiydi bu. Yaşlı bir Asyalı çift girişe yaklaştı ve etrafları hemen St George tişörtlü gönüllülerle kuşatıldı. Kimse çifte bir şey

söylemedi ama dik dik baktılar, omuz atıp durdular ve sonunda bir Metro-Centre güvenlikçisi olaya müdahale etti.

Cenazeye gelen ve çok neşeli görünen halkla ilişkiler yöneticisi Tom Carradine, danışmada buluşmamızı istemişti. Carradine şimdi, yaralılara ve ölenlerin yakınlarına yardımcı olan bir birimi yönetiyordu. Özel bir ulak, yeni çıkan bir hisse senedi prospektüsüne benzeyen, basılı bir plan getirmişti ve planda, terörist saldırıda ölene büyük ikramiyenin çıktığını özellikle vurgularcasına Metro-Centre mağazalarında yapılan birçok indirim ve sağlanan ayrıcalıklar bir tablo halinde gösteriliyordu.

Londra'ya dönünce, Chelsea'deki evimde huzursuz uyuşmuş ve sabahın erken bir saatinde Tom Carradine'in telefonuyla uyanmışım. Adam yardımcı olmaya hevesli ve son derece ilgiliydi, bana babamın ölümü hakkında bildiği her şeyi anlatmak istiyordu. Yalnız bu kez gayet keskin görüşlüydü, yanlış çalışan bir bilgisayar oyununu tanımlıyormuş gibi ateş etme açılarından ve mermi hızlarından söz ediyordu. Christie'nin, tutuklanırken aldığı yaraların çokluğu ve karakoldaki kargaşadan ötürü güvenliği sağlama kaygıları yüzünden, hakim karşısına çıkarılmasının bir gün sonraya bırakıldığını söyledi bana.

Günümü evde, odaların sessizliğinden rahatsız bir şekilde bir aşağı bir yukarı dolaşarak geçirdim. Artık mahkemede hazır bulunmaya karar vermişim. David Carradine beni Metro-Centre'da bir tura çıkaracaktı ve sonra da mahkemeye çıkan Christie'yi görecektim. Aslında her şeyden kuşkuluydum; avukatımın kabul salonunda gördüğüm Bayan Christie, onun çocuğuna süt ısıtan Çavuş Falconer, Fairfax'in saldırgan davranışları, bürosunun merdivenlerinde beni resmen dev AVM'den sorumlu olmakla suçlaması. Christie suçlu bulunursa bütün bu varoşa ait gerçekdışılıkların üstüne sağlam bir çizgi çekilecekti hiç olmazsa.

Güneşe sırtımı dönerek, Güney Girişi'nin kapılarından içeri girdim. Karşımda teraslı bir kent, yürüyen merdivenler ve asansör kapsülleriyle çıkılan üst sokaklardan oluşan katlar vardı. Gi-

riş salonunun sınırlarını çizen, içine hava basılmış sulardan bir dere küçük köprülerin altında çağılıyor ve bu köprüler, kendini tanımaktan ya da ebedi yaşamdan daha anlamlı yaşantılar vaat eden cennetlere, peyzajlanmış minyatür bahçelere gidiyordu. Her tarafta güvenlikçiler devriye geziyordu ve masa başı görevlisi, gönüllüleri Metro-Centre güvenlik gücüne katmıştı.

Masadan geçerken bir güvenlikçi bana, her müşteriye AVM'nin gözü ve kulağı olmaya teşvik eden bir form verdi. Orta yaşlı iki adam, paydos etmiş sekreterlerden bir üçlü ve beyzbol şapkalı gençler bu formu hemen imzaladı ve kendilerine, yakalarına takmak üzere birer rozet verildi. Arka fondaki müziği zaman zaman kesen tüketicilerin isim anonsları, havalimanı tarzı bir güvenliğin hüküm sürdüğünü vurguluyordu.

Şaşırtıcı bir şekilde, hiç kimse üniformalı muhafızlardan ve gönüllü yardımcılardan rahatsız olmuyordu. Askeri bir boru sesi çalarken omuzlarını dikleştirdiler ve Blitz savaşı günlerindeki Londralılar gibi daha sert hareketlerle yürümeye başladılar. Önümde, pusetteki çocuklarıyla evli bir çift vardı ve hiç düşünmeden onlarla uygun adım yürürken buldum kendimi.

Yürüyüş ritmimi bozdu, köprülerden birinin önünde duraksadım ve tirabzanın üzerindeki beyaz boyanın dökülmeye başladığını fark ettim. Yapay kayaların arasında çalkalanan dere yönünü kaybetmişti. Ana kanala geri dönme çabasından bitkin düşmüş pislik girdapları amaçsızca dönüp duruyordu. Yüz binlerce topuğun aşındırdığı giriş salonunun döşemesi bile birkaç çatlağı gizleyemiyordu.

Bu tuhafılıklara karşın, Tom Carradine kesinkes iyimserdi. Onlu yaşları henüz bitirmiş delikanlı gülümsüyordu, yürekten di ve bir tarikata yeni katılmış birinin solgun benzi ve parlak gözleriyle, çok ezici bir şekilde dürüsttü. Kalabalığın arasından fırlayıp elimi sıktığı zaman, Metro-Centre'ı ziyaret eden ilk ölü yakınının ben olduğumu ve ziyaretimi nasıl bir başarı haline getireceğine karar vermiş olduğunu tahmin ettim.

"Sizi aramızda görmekten çok mutluyuz Bay Pearson." Elimi gayet samimi bir şekilde sıktı, bu klimalı vahaya varmak için çöller aşarak gelmemi takdir edercesine. "Dileriz bizi tekrar ziyaret edersiniz. Bizler Metro-Centre'da geleceğe çok inanan kişileriz."

"Ben de öyleyim Tom..."

Beni yakındaki bir yürüyen merdivene götürdü ve ben sendelemeden binince başını takdir edercesine sallayarak onayladı. Alışverişçilere gülümseyerek el sallıyor, elleriyle müziğe tempo tutuyordu. Bir bodrum garajını aydınlatan güvenlik ışığı gibi tam on beş saniyelik aralıklarla bana kocaman bir gülümseme gösteriyordu.

"Müziği beğendim," dedim. "Her ne kadar biraz militer de olsa. İçeride bir yerde Horst Wessel şarkısı duyuyorum."

"Moral vermek için iyidir," diyerek açıkladı Carradine. "İnsanların moralini yüksek tutmak istiyoruz. Biliyorsunuz..."

"Biliyorum. İşler azaldı mı... Cinayetten beri?"

Carradine kaşlarını çatı; hangi nedenden olursa olsun, ticarete düşüş kavramını anlamaktan acizdi. "İlk başta, birazcık. Saygıdan ötürü tabii. Ama müşterilerimiz harika bir destek veriyor."

"Toparlandılar mı?"

"Kesinlikle. Üstelik sanırım bu bizi birleştirdi. Bunu duymanın sizi sevindireceğini biliyorum Bay Pearson."

Çok etkili konuşuyordu ve hiç kırılmadan bakan gözleri gözlerimde kilitlenmişti. Bana güvenmediğini düşünüyordum; her şeyden önce, akşam duası sırasında, yüksek altarın önünde düşüp ölmekle kötü şöhret kazanmış bir cemaatin üyeleri gibi kendini öldürten bir babaya sahip olmam yüzündendi bu. Zamanı ve mevsimleri, geçmişi ve geleceği geçersiz hale getiren Metro-Centre'da hiçbir ölüme yer yoktu. Tom herhalde beni AVM'lere düşman biri; alt sınıflar tarafından gereğinden fazla gerçekmiş gibi kabul edilen parlıtından, kendine güvenden ve fırsatlardan nefret eden orta sınıf züppelerinden biri sanıyordu.

Neredeyse mücadeleci bir konuşma tarzıyla söze başlayarak Metro-Centre'ın devasa boyutlarından, milyonlarca metrekarelik

alışveriş alanlarından, üç adet otelinden, altı adet sinema salonundan ve kırk adet kafesinden söz etti. "Tüm Luton'dan daha geniş alışveriş alanımız olduğunu biliyor muydunuz?" diye bitirdi sözlerini.

"Çok etkilendim. Ama yine de," yürüyen merdivenin iki yanındaki, bildiğimiz markalardan mücevherler, kameralar, elektrikli eşyalarla dolu dükkânları gösterdim, " aynı şeyleri satıyorsunuz."

"Ama farklı bir duygu veriyorlar." Carradine'in gözleri parlıyordu sanki. "Müşterilerimiz bunun için geliyor buraya. Metro-Centre farklı bir hava yaratıyor Bay Pearson. Greenwich kubbesinin başaramadığını biz başardık. Burası sadece bir alışveriş merkezi değil. Daha ziyade..."

"Dinsel bir olay mı?"

"Kesinlikle! Kiliseye gitmek gibi bir şey. Üstelik buraya her gün gelebilirsiniz ve evinize götüreceğiniz bir şey alabilirsiniz."

Sözlerinin kafasının içindeki yankısını dinlerken gözlerinin yukarıya kaydıldığını görüyordum. Daha tam anlamıyla bir yetişkin bile değildi ama nitelik yönünden çoktan orta yaşlı bir fanatik olmuştu. Onun Metro-Centre dışında bir hayatı olmadığını düşündüm. Tüm duygusal gereksinimlerini, benlik duygusunu bu dev alışveriş mekânı tatmin ediyordu. Naif ve hevesliydi, hiç bitmeyecek bir çömezlikte hizmet ediyordu. Ve ben onun kendisini yaratmasına yardım etmiştim.

Yürüyen merdiven, yolculuğunun sonuna varmış, bizi Metro-Centre'in merkezine taşımıştı. Şimdi merkezi avludaydık; alışverişçilerin, kendilerini üst alışveriş katlarına taşıyacak yürüyen merdivenlere doğru gittiği dairesel bir sahada. Hoş kokulu mekâm dağınık bir aura dolduruyor ama zaman zaman, gizli bir spot ışığı geliyordu gözüme. Kendimi kocaman bir opera binasının sahnesinde, tıklım tıklım seyircilerden oluşan bir çemberle ve bir üst çemberle daha kuşatılmış hissettim. Her şey dramatikti sanki, her hareket ve düşünce. Metro-Centre'in kapalı geo-

metrisi her alışverişide yoğun bir öz farkındalık yaratıyordu, sanki bizler dünya haline gelen bir müzikal dramın figüranlarıymışız gibi.

“Tom, nedir o?”

Carradine öteki tarafa dönmüş, üst katlara çıkan cam asansörlerden birine dikmişti gözlerini. Üçüncü katta, asansörle yaya yolu korkuluğunun arasında bir yangın kontrol istasyonunun açık kapağı ve bize doğru dönük duran bir yüksek basınç hortumunun pirinçten ucu vardı. Yanımda pek rahat olmayan Carradine, ceketinin düğmelerini bir ilikleyip bir çözüyordu. Babamın ve diğer kurbanların çorap ve kozmetik standlarının, yıllanmış şarap mağazaları ve laptop kliniklerinin arasında, bu sniper mevzisinden vurulmuş olmasından kaynaklandığını düşündüm bunun.

Şaşırtıcı bir şekilde şimdi burada, cinayet mahalinin tam ortasında tümüyle sakindim. Gergin halkla ilişkiler elemanının rehberliğinde, bu geçici hazinelerle çevriliyken ölüm, tehdit edici gücünü yitirmiş, sütyen bedenlerinden ve kilobayt kapasitelerinden daha korkunç bir şey olmaktan çıkmıştı. İnsan soyu, kefenindeki şirket amblemlerinden başka bir şey düşünmeden, uyurgezer bir halde tam bir unutmaya doğru yürüyordu.

“Bay Pearson... Affedersiniz, düşünemedim.”

“Sorun yok Tom. Endişelenmene gerek yok.” Genç yöneticiyi sakinleştirmek için elimi omuzuna koydum. “Üçüncü kattaki kapak. Sanırım oradan ateş edildi, öyle mi?”

“Çok doğru.” Carradine, gözle görünür bir irade çabasıyla toparladı kendini. Boynunu dikleştirdi ve beş altı kez derin nefes aldı. Kendisini bu yeniden yapılanmaya hazırlayacak bir eğitim almamıştı. Sanki bir basın bildirisini okurmuş gibi hızlı konuşuyordu. “Öğleden sonra saat ikiyi on yedi geçe, kimse neler olduğunu fark etmeye kalmadan iki el silah patladı. Görgü tanıkları, herkesin durup yankıları dinlediğini, onları yeni silah atışları sandıklarını söylüyor.”

“Peki sonra?”

“Sonra? Tam bir panik. Aşağı inen bütün yürüyen merdivenler doluymuş, üst katlardaki kişiler asansörlere binmek için mücadele-

ye girişmiş. Bırakılan tüm poşetlerin kimlere ait olduğunu bulmak üç günümüzü aldı. Sahneyi herhalde gözünüzün önüne getirebiliyorsunuz Bay Pearson.”

“Üzülerek, evet.”

“İki kişi hemen öldü; Bayan Holden, buralı bir emekli ve Bay Mickiewicz, Polonyalı bir ziyaretçi. Babanız ve diğer on beş kişi yaralandı.” Carradine yumruklarını sıktı ve tur rehberliği yaptığı düşüncesine kapılarak duraklayıp onu dinleyen alışverişçileri görmezden geldi. “Çok kalabalıktı Bay Pearson. Silah atanın ıskalamasının mümkün olmadığını bilmelisiniz.”

“Onun fikri de buydu herhalde. Öğle yemeği kalabalığı.” Alanda çevreme bakındım ve silahlı bir adamın rasgele ateş ettiğini gözümün önüne getirdim. “Daha çok insanın vurulmamış olması şaşırtıcı.”

“Eee...” dedi Carradine, iki ağır iki poşet taşıyan orta yaşlı bir kadın öne çıkıp ona bir şeyler fısıldarken başını sallayarak onayladı biraz üzgün bir şekilde. “Ayılar da vuruldu.”

“Ayılar mı?”

“Üç Ayılar... Metro-Centre’in maskotları. İnsanlar çok etkilendi...”

Carradine, alanın ortasını gösterdi. Yuvarlak bir kaidenin üzerinde duran üç tane sevimli dev ayı vardı. Baba ayı en az dört metre boyundaydı, tombul gövdesi ve ayakları parlak bir kahverengi kürkle kaplıydı. Anne ve yavru ayılar onun yanında duruyorlardı ve pençelerini alışverişçilere doğru kaldırmışlardı sanki yulaf lapası tedariki konusunda bir tüketici sorununu bildirmeye hazırlanıyorlarmış gibi.

“Çok etkileyici,” dedim. “Tam anlamıyla birer ayı. Neredeyse konuşacaklar sanki.”

“Konuşamazlar ama hareket edebilirler. Müziğe göre dans ederler. En gözde müzikleri ‘Rudolf the Red-nosed Reindeer’ di.” Carradine üzgün bir şekilde, “Motorlarını kapattık,” dedi. “Şeyi düşünerek...”

“Sizin duyarlılığınız. Peki aylara kurşun geldi mi? Ciddi bir şekilde yaralanmadıklarına sevindim.”

“Az kaldı.” Carradine, anne ayının yuvarlak karnını ve baba ayının sol kulağını gösterdi. Orijinal kumaşın üzeri kare biçimi, daha koyu renkte kürklerle yamanmıştı ve bu da yaratıklara, sanki kahvalt masasında didişmişler gibi derbeder bir görüntü vermişti. “Müşterilerimizin morali çok bozuldu. Yüzlerce mektup, geçmiş olsun kartı gönderdiler...”

Düşünmeden aylara doğru yürümüştük. Kaidenin üzerine konmuş kartları fark ettim; çoğunda, yetişkinlerin elyazısıyla yazılmış mesajlar, çiçekler vardı, birisinin üzerinde küçük bir St George tişörtü olan bir dizi minyatür ayı ve on on beş kavanoz bal ve pekmez.

Kendi kendime, “Neredeyse bir türbe bu,” dedim.

“Kesinlikle.”

“Hadi devam edelim.” Aylara duyduğum sempatinin bizi yakınlaştırdığını bilmeme karşın Carradine’ı kadrolu trionun yanından uzaklaşmaya davet ettim. “Aylara yazık, fakat onlara büyük bir ilgi gösterildiği görülüyor. Şimdi, babam bu yürüyen merdivenlerden hangisine bindi?”

“Hiçbirine binmedi Bay Pearson.”

“Çavuş Falconer onun üçüncü kata çıkmakta olduğunu söyledi. Bir dükkândan tütün almış...”

“Dunhill. Fakat o sabah değil. Sergi salonuna giden merdivenden çıkıyordu.”

Zeminle birinci kat arasında, yuvarlak alanın üzerine doğru çıkıntı yapan bir asmakat vardı ve bu alana beyaz tırabzanlı bir merdivenle çıkılıyordu. Orada, alışverişçilerin yaslanıp aşağıdaki kalabalığa bakabileceği bir seyir platformu vardı. Asmakatın bir bölümü halka açık bir galeriydi ve yeni konut alanlarının ve bilim parklarının üçboyutlu görüntüleri sergileniyordu.

“Bu mekânı yerel faaliyetlere bağışladık,” diyerek açıkladı Carradine. “Halk eğitim programımızın bir parçası.”

“Sizin aydın fikirliliğiniz.” Carradine’ın derin bir nefes almasını bekledim. “Şimdi, babamın vurulduğu yer neresi?”

Carradine hiç konuşmadan seyir platformunu gösterdi. Müt-hiş terlemeye başlamıştı ve ceketinin düğmesini ilikleyerek, kravatının altında beliren ıslaklık lekesini gizlemeye çalıştı. Ben platforma giden on on beş basamağı çıkarken kımıldamadan durup beni seyretti, sonra döndü ve bakışlarını dev ayılara çevirip sabitledi.

Platformda dururken, babamın metal döşemeye bulaşmış kanını göreceğimi bekliyordum neredeyse. Metro-Centre’a kadar yürümekten yorgun babam son anlarını bu tırabzana yaslanarak geçirmişti. Yangın kontrol kapağının benden uzaklığı beş metre-den biraz fazlaydı ve bir kurşunun kafamdan geçtiğini düşleme-yeye çalıştım. Kurşunun izleyebileceği muhtemel yolu takip edince tırabzanda sığ bir çukur fark ettim. Merdiven yeniden boyanmış-tı fakat işaretparmağımı çukura koydum ve babamın hayatının son nabız vuruşlarını duydum; hiç tanımadığım bir adamla son bir temastı bu.

“Bay Pearson... Bir sorun yok, değil mi?” Carradine tur bittiği için rahatlamıştı; belli ki hiç beklemediği bir eziyetti bu. “Benim ofise geçersenek...”

“Ben iyiyim. Sağlam bir içkiyi hak ettin. Fakat ilk önce, şu yangın kontrol noktasına bir bakmak istiyorum.”

“Bay Pearson? Pek iyi bir fikir değil. Bu sizi biraz...”

Kolundan tutup ayılara doğru döndürdüm onu. Bir teknisyen, kaidenin içindeki cihaz panelinin üzerinde çalışıyordu ve anne ayı birden yeni bir kurşundan kaçınıyormuş gibi ürkmüş-çesine bir hareket yapıverdi sanki. “Tüm tabloyu görmek istiyorum,” dedim. “Babam sizin mağazanızda öldü Tom. Bunu borç-lusunuz, hem bana hem ayılara.”

Yangın hortumunun arkasındaki daracık odada duruyorduk, yanımızda yüksek basınç pompası ve gaz silindirleri vardı. Hortum, yayaların bulunduğu güvertelere köpük fışkırtacak ve çatı-

dan düşen yanar haldeki kalıntıları boğarak söndürecekti. Açık kapağın ağzından dışarıya sarkınca seyir platformunu, asmakati ve tüm yuvarlak alanı görüyordum.

"İyi. Söyle bana Tom, Christie buraya nasıl girdi?"

Carradine işkence çeken bedenini dikleştirdi. Ellerinin teri metal duvarda ıslak izler bırakmıştı. "İtfaiyecilerin anahtar kartları var. Christie bunlardan birini onların dolabından çalmış herhalde."

"Adamın burada yaptığı şey bir mucize." Servis koridorlarından, tünellerden ve yük asansörlerinden oluşan bir labirentten geçmiştik. "Bulmak kolay değil. Christie'nin içeride bir adamı mı vardı?"

"Böyle bir şey düşünülemez Bay Pearson." Carradine bana dik dik bakıyordu, şok olmuştu bunu duyunca. "Christie çok namussuz biri. Hep arbede çıkarıyordu."

"Ama yine de, aslında kimse onun silahı ateşlediğini görmemiş. Silahı nasıl soktu buraya?"

"Çavuş Falconer, gaz silindirlerinin arkasına sakladığını söyledi bana."

"Çavuş Falconer mı? O kadar gergin bir kadın işin kolayım buluyor ve..."

"Personel tuvaletinden çıkan iki kadın Christie'nin acil çıkışa doğru koştuğunu görmüş. Otoparkta birçok kişi teşhis etmiş onu."

"Hepsi tanıyor muymuş onu?"

"O buralı bir başbelasıdır, çok iğrenç bir tip."

"Mesele de bu." Köpük tüfeğini yalpa çemberinin içinde hareket ettirerek, pirinçten namlusunu aylara çevirdim. "Herkes çığlık atıyor ve panik halinde; kaçan herkes bir katil gibi görünecektir. Özellikle de toplumdan kopuk, buralı bir tip."

"Suçlu odur Bay Pearson." Carradine başım sertçe sallayarak onayladı; kendine güveni geri geliyordu. "Onu suçlu bulacaklar."

Asmakata yukarıdan bakarken babamı bir müteahhidin standına neyin çektiğini düşünüyordum. Sergi kısmının ötesinde,

krom tırabzanlarla ve bir güvenlik kapısıyla ayrılmış küçük bir televizyon stüdyosu vardı. Siyah deriden divanların bulunduğu bir ağırlama yeri ve bir yorumcu masasının ve konuk sedirlerinin etrafında birer halka halinde gruplanmış kameralar, aydınlatma gereçleri duruyordu.

“Tüketici sorunları programı,” diyerek açıkladı Carradine. “Çok popülerdir. Müşteriler gelir, alışverişte yaşadıklarını anlatır. Metro-Centre’ın kendi kablolu kanalı var. Akşamları reytingimiz BBC2’den daha yüksektir.”

“İnsanlar evine gidiyor ve alışveriş hakkında programlar seyreliyor yani?”

“Alışverişten daha fazlası Bay Pearson. Sağlık ve yaşam tarzıyla ilgili konular; spor, güncel olaylar, mülteciler gibi çok önemli yerel sorunlar...”

Kontrol odasında bir monitör açılmıştı ve tanıdık bir yüz belirdi, futbol stadyumundaki dev ekranlarda gördüğüm bronz teni ve sempatik gülümsemesiyle.

Bu yüz bizi kubbenin her tarafında takip etti; güneş yatağımsı sevimliliği, Carradine’in kubbenin yönetim bölümünün derinlerinde, penceresiz bir yerde kurulu ofisindeki televizyon ekranında da parıldıyordu. Ben duble bir espressoyu, burnumu kahvenin rahatlatıcı buharına gömmekten mutlu bir halde yudumlarken Carradine da dosya dolabından çıkardığı fotoğrafları seçiyordu.

O ve yardımcıları tüm kan lekelerini ya da panikle dolu yüzleri kesmek için sonsuz saatler harcamıştı. Bana verdiği güvenlik kamerası karelerinde, Dunkirk’teki gibi sakin ve kahramanca bir geri çekilme gösteriliyor, genç müşteriler yaşlılara yardım ediyor, üniformalı personeller çocukları götürüp minnettar ana babalarına teslim ediyorlardı. Oraya buraya dağılmış poşetler, saçılmış yiyecekler, kan bulaşmış yüzüyle çılgık atan üç yaşında bir çocuk; bunların hepsi kesilmiş ve tüketici dünyasının geçmiş için sakladığı sonsuz bir amneziye bırakılmıştı. Satış standların-

da, insan soyunun varoluşla en büyük karşılaşmasında yaraları sarılacak dünler yoktu, tarihler yoktu, yoğun bir alışverişle dolu bugün vardı sadece.

Fotoğrafları Carradine'ın masasına bıraktım ve televizyon ekranına döndüm; bronz tenli sunucu ev kadınlarıyla tekrar kullanılabilen yeni bir kedi kumu hakkında söyleşi yapıyordu. Kaydedilen klibin yayında çıkmayacağını düşündüm.

"Onu daha önce görmüştüm," dedim Carradine'a. "Yıllar önce. *East Endliler*, *Tasarı*. Sübyancıları ve karılarını geberten adamları oynamak eğilimindeydi... İşte o baygın üçkâğıtçı."

"David Cruise." Carradine bu ismi söylerken omuzlarını dikleştirdi. "Metro-Centre kablolu kanalının yöneticisi. Çok popülerdir, müşterilerimiz onu seviyor."

"Tahmin ederim. Bizim birkaç ürün kampanyamızın yüzüydü. Yeni bir mini araba için yapılan sinema reklamını hatırlıyorum. Arabaya binemeyecek kadar iriydi ve biz onu yukarıdan oturtmak sorunda kaldık. Televizyon ekranı da bayağı bir ufak ona."

"O gayet iyidir. Burada olmasından hepimiz memnunuz. Bizim yerel seçim bölgesi başkanı onun müthiş bir milletvekili olacağı kanısında."

"Olacaktır. Bugünün siyaseti biçilmiş kaftan onun için. Her taraftan sızan yapış yapış gülümsenmeler, heyecan müziği, bir ürün ihtiyacından kurtulmuş satış kampanyaları. Hatta üçkâğıtçılık. İnsanlar dolandırılmak istiyor. Her şeyin bir oyun olduğunu hatırlatıyor onlara. Hiçbir saygısızlık..."

Kapı hızlı hızlı çalındı ve Carradine'ın sekreteri hızla içeri daldı. Kadın, ağladı ağlayacak bir halde, çok acil bir şeyler söyledi Carradine'a ve sonra Carradine çalan telefona yanıt verirken kapının yanında durup bekledi.

"Christie mi? Ne demek istiyorsun?" Telefonu dinlerken eliyle ağzına vurdu. "Ne zaman? Mahkeme mi? Bay Pearson burada. Nasıl açıklarım bunu?"

Ahizeyi bir eliyle tutarken masasındaki fotoğraflara bakakalmış bir halde diğer eliyle telefon yuvasını yavaşça bastırdı.

"Tom? Sorun nedir?" Masanın etrafından dolaştım. "Ailenle ilgili bir şey mi?"

"Sizin aileniz." Carradine telefon ahizesini bana doğrulttu. "Duncan Christie."

"Ne olmuş ona? Ölmüş mü? Hücrede kendini astı demeyeceksin bana, değil mi?"

"Hayır, hayatta." Carradine aramızda mümkün olduğunca çok mesafe bırakmaya çalışırcasına bir adım geri çekildi. Gözlerini bana dikmiş, sakın bir şekilde bakıyordu ve vereceği haberin üstesinden gelip gelemeyeceğimden emin değildi. İlk kez, artık bir yeniyetme gibi görünmüyordu. "Gayet hayatta. Bu sabah özel bir duruşma vardı. Az önce bitmiş. Hakim onu serbest bırakmış. Bir suçu olmadığına karar vermiş."

"Nasıl? İnanamıyorum buna!" Ahizeyi Carradine'dan kapıp telefon yuvasına sert bir şekilde bastırdım gaipten gelen bu saçma sapan haberi susturmak istercesine. "Bu bir şaka. Ya da bir karışıklık, hukuki bir gaf. Farklı bir davadan söz ediyorlardır."

"Hayır. Duncan Christie diyorlar. Ağır Ceza Savcılığı hiçbir kanıt gösterememiş. Polisler suçlamalarını geri çekmiş. Üç tanık çıkmış ve Christie'yi ateş açıldığı sırada Güney Girişi'nde gördüklerini söylemişler. Bir sıra kişiden onu seçmişler. Christie asmakatın yakınındaki herhangi bir yerde değilmiş. Çok üzgünüm Bay Pearson..."

Döndüm ve gülümsemeye devam ederek ev kadınlarını sıkıştıran sunucuya bakakaldım. Afallamıştım, ama David Cruise'un sol profili tercih ettiğini; böylece sağ şakağının üzerinde saçlarının açılmış yerini gizlediğini fark ettim. Onun yumuşak ve yaltaklanan varlığı, neredeyse rahatlatıcı bir şekilde babamın ölümüyle Metro-Centre'ın birlikte yarattıkları saçma sapan dünyadaki tek gerçekliği sunuyordu.

Eve Gidiş

Mahkemenin önünde gürültülü bir kalabalıkla karşılaşacağını sanmıştım ama polisler birkaç seyirciye oranla sayıca çok daha fazlaydı. Yoldan geçenler mahkemenin karşısındaki kaldırımda biraz duraklıyordu ama çekecek bir şey bulamayan fotoğrafçılardan sonuncusu da teçhizatını çantasına koymaya başlamıştı.

Arabaya binip Metro-Centre'dan ayrılırken açtığım yerel radyonun da haberi doğruladığını duydum. Direksiyonu yumrukladım; emindim, kanunun ayakları birbirine dolanmıştı. Christie'yi suratına bir yumruk indirebilecek kadar yakından görmüştüm ve sallanan kafası, kendinden kurtulmak için gözle görünür bir girişim olarak sağa sola kayan gözleri, beni herifin suçlu olduğuna tamamen inandırmıştı. Bu yanlışı ve gülünç kararı bir şekilde tersine çevirmeliydim. Babamın ölümüyle yaşamımda oluşan büyük boşluğu başka bir boşluk işgal etmişti şimdi.

Jensen'i sarıya boyanmış çift çizgilerden birinin üzerinde bıraktım ve ben yürüyerek yanından geçerken özellikle hiçbir söylemeyen polisi boşverdim. Mahkeme binasının merdivenlerinden çıkarken Çavuş Falconer'ın kapıdan çıktığını gördüm. Beni tanıdı ve sanki saçını düzeltiyormuş gibi yaparak kafasını başka tarafa çevirmeye çalıştı. Kurtulamayacağını anlayınca da toparlandı ve gelip kolumu sert bir şekilde sıktı.

"Bay Pearson," Kafası çok uzaklardaydı sanki, ama beni lobiye yönlendirdi ve topuklarının üzerinde sallanıp duran üniformalı üç polisin yanından geçtik. "Duydunuz mu? Burası daha sessiz. Halk..."

"Merak etmeyin, herkes alışverişe gitti. Kimse çok endişeli ya da şaşırılmış görünmüyor."

"İnanın, bu tam bir sürpriz." Çavuş Falconer yüzümü inceledi ve henüz öfkenin sınırında, aldığı eğitimle başa çıkabileceği bir ruh halinde olduğumu görünce rahatladı. Bir banka götürdü beni. "Oturalım şuraya. Size tüm ayrıntıları vermek için elimden geleni yapacağım."

"İçeri giremez miyiz? Yurttaşlık bilinci ve bunun gibi şeyler. Ortada adli bir hata varsa bunu herkes görmeli."

"Mahkeme kapalı." Bir kız kardeş gibi gülümsedi ve koluma dokundu. "Bay Christie birazdan çıkacak. Tamam mı?"

"İyi. O masum, değil mi?" Merdivenlerin etrafında boş boş dolaşan polislere baktım; müşterisiz kalmış satıcılar gibi, coplarını ister istemez kılıflarına koymuşlardı. Hiç düşünmeden, "Polisler şiddet satıyor," dedim.

"Ne?"

"Şiddet fikri." Kendi kendime güldüm. "Affedersiniz Çavuş."

"Sinirleriniz bozulmuş. Sizi anlıyorum."

"Ee..." Sakinleştim, yakın ilgisinden etkilenmiştim. "Yarım saat önce, babamı kimin ve neden öldürdüğünden emindim. Bir alışveriş merkezine kin duyan bir akıl hastası. Şimdi, birdenbire, bu yine bir sırra dönüştü. Brooklands, M25, şu otoban kasabaları. Buralar felaket tuhaf yerler. Hiçbir şey görüldüğü gibi değil."

"İnsanlar bunun için geliyor buraya. Varoşlar son büyük sırdır."

"Sizin gitmenizin nedeni bu mu?" Elini tuttum, ateşli bir hastanın gibi sıcak olan eli beni şaşırttı. Sol yüzükparmağının eklem yerinde bir ameliyat izi vardı, bir holiganın bira şişesiyle yaptığı eski bir tendon yarasının izi. Ya da yoksa tuhaf aklımın bastırıldığı bir tutkuya sımsıkı tutunup da bırakamamış olan vücudundan cerrahi yolla inatçı bir nişan yüzüğü mü çıkarılmıştı? Çavuş Falconer tetikte ve savunmadaydı. Bu, babamın ölümü konusundaki karmaşık polis araştırmasıyla ilgili değildi yalnızca. Benim gitmemi, merkezi Londra'ya sağ salim dönmemi istediğini biliyordum ama kendisinin de gitmek, etrafında hangi ağ örülüyorduysa ondan kurtulmak istediğini hissettim.

"Bay Pearson? Bir an uyuyakaldınız."

"Evet. Affedersiniz. Mahkemeye çıkan tanıklar... Kim bunlar? Yeşiller, av sabotajcıları, ot içen hippiler falan mı? Bunlar Christie'nin dostlarıdır diye düşünüyorum. Güvenilirler mi?"

"Tam. Yeşiller ya da hippiler falan değil. Hepsi de düzgün kişiler. Buralı saygın meslek sahipleri; Brooklands Hastanesi'nden

bir doktor, bir okul müdürü, güvenlik birimindeki Christie'yi tedavi eden psikiyatrist."

"Kendi psikiyatristi mi?"

"Bunların hepsi, silah seslerini duydukları zaman onu Güney Girişi'nde görmüş. Sadece bir iki metre mesafedeymiş."

"Christie'yi tanımışlar ha? Peki önceki tanıklar ne olacak?"

"Sağlam değil. Bir iki kişi onu otoparkta koşarken görmüş, fakat o zaman herkes koşarak kaçıyordu zaten."

"Peki..." Müthiş bir bitkinlikle arkama yaslandım ve çirkin tavana bakakaldım. "Eğer babamı öldüren Christie değilse..."

"Başka biri yapmış. Brooklands Suç Araştırma Bölümü günde yirmi dört saat çalışıyor. Bunu yapanı bulacağız. Londra'ya dönün Bay Pearson. Babanızı gerçek anlamda tanımadınız. Onunla ilgili koca bir hayata dair anıları yeniden yaratmak için çok geç."

"Bu biraz duygusuzluk ama Çavuş. Hayatımda hep bir boşluk vardı ve şimdi onu doldurmaya çalışıyorum. Son bir şey; polis karakolundaki kargaşadan sonra sizi Geoffrey Fairfax'in bürosunda gördüm. Fairfax bana babamın vasiyetnamesini okudu ve mallarını sayıp döktü. Ben ayrılırken siz Christie'nin kızına süt ısıtıyordunuz."

"Yani?" Çavuş Falconer çok soğuk bir şekilde baktı bana. "Ben Christie'nin yakınlarıyla da ilgilenen çocuk koruma birimindenim."

"Fairfax'in bürosunda mı?" Elimi havaya kaldırdım. "Adam artık Christie'yi temsil etmediğini iddia etti. Ama hâlâ bir katilin karısına kol kanat geriyor."

"Bay Fairfax o kadına daha önce de yardım etmişti. Cep harçlığı, otel ücreti. Çocuğunu tatile götürsün diye para verdi. Buna hayırseverlik denir Bay Pearson. Brooklands'deki varlıklı kişiler hâlâ talihsizlere yardım etmeye çalışıyor."

"Çok iyiler. Gerçi Geoffrey Fairfax bana pek hayırsever bir tip gibi gelmedi. Kara kuvvetleri, atla tilki avı, masasının dibinde tüfeği. Görebildiğim kadarıyla, biraz faşist bir kabadayıya benziyor. Nasıl oldu da Duncan Christie gibi birinin avukatlığını yaptı acaba?"

"Avukatlar en tuhaf kişileri de temsil eder Bay Pearson. Bunda bir çelişki yoktur."

"Tabii. Fairfax, Christie'nin suçlu bulunmayacağını biliyordu."

"Ne demek istiyorsunuz?" Çavuş sesini alçalttı. "Mahkemeyi de kapsayan bir tertip mi yani?"

"Tertip değil. Ama Fairfax, Christie'ye karşı açılan davanın düşeceğinden emindi. Yoksa babamın malvarlığını başka bir avukatlık firmasına devrederdi."

"Peki nereden biliyordu?" Çavuş Falconer pek fazla düşünmeden, ama dikkatli vurgularla konuşuyordu. "Bay Pearson?"

"Bir şey diyemem. Ama bütün bunlarda bana çok tuhaf gelen bir şey var..."

Cep telefonu çalan Çavuş Falconer ayağa kalktı. Telefona kısa kısa cevaplar verdi, sonra kapının yanındaki polislerle konuştu. Tekrar yanına dönüp gülümsedi ve beni çabucak ayağa kaldırdı.

"Londra'ya dönün Bay Pearson. Seyahat acentenize başvurun. Babanız konusunda üzgünüm ama konuları fazla kurcalarsanız yüzlerce gizli plan ve komplo yaratacaksınız. Bay Pearson?"

O benim yanıtlımı beklerken, ben onu seyrediyordum. Gitmemi isterken sabırsızlıktan titriyordu neredeyse. Kadının, Brooklands'de kendi etrafına kurduğu derme çatma yapıyı, fedakârlıklardan ve yarı gerçeklerden yapılmış; her an üzerine çökebilecek o iskambil-den şatoyu bir şekilde sarsmışım. Onun da benim gibi bir piyon olduğunu hissettim. Geoffrey Fairfax, bu kadını bürosunun kilerinde görmemi istemişti. Bayan Christie'yi kabul salonunda otururken görmemi de.

Çavuş Falconer parmağını şaklatarak öteki tarafa dönerken, üzeri yazısız mavi bir kamyonet, mahkemenin önünde durdu. Şoför merdivenlerdeki polislerle bir işaret yaptı. Yakınlardaki bir koridorda kapılar güm diye çarptı ve kısa kollu bir grup mübaşir koridorda hızlı hızlı yürüyerek, siper oldukları bir adamı kapıya doğru götürdüler.

Duncan Christie'yi tanıdım; yüzü hâlâ yaralı ve tıraşsızdı, kravatsız beyaz gömleği boğazına kadar iliklenmişti ve mübaşirler kollarından tutuyordu. Durumun tüm aciliyetine karşın Christie sakın görünüyor, mağazadan mal çalma suçlamasından beraat etmiş milyoner bir futbolcunun neşeli küstahlığıyla gülümsüyordu sağa sola. Arkasından karısı geliyordu ve kadının üzerinde hâlâ yırtık yakası bir çengelli iğneyle tutturulmuş kırmızı ince ceketi vardı. Çavuş Falconer kalabalığın arasına daldı, Bayan Christie'yi tutup merdivenlerden indirdi.

Fakat en azından Christie beni fark etmişti. Kamyonete yaklaştığında, kendisini yan kapıdan içeri tıkmaya hazırlanan mübaşirlerin elinden kurtuldu. Karısını görmezden gelerek Çavuş Falconer'ın koluna dokundu ve mahkemenin önünde tek başıma dururken beni gösterdi.

Sileceğin altına bir ceza makbuzu sıkıştırmış, nasıl bir tepki vereceğimi görmek için bekleyen trafik bekçisini boşvererek arabama doğru gittim. En azından bu seferlik, park cezasından daha acil olayları düşünüyordum. Motoru çalıştırırken kararımı vermiştim. Londra'ya dönmek yerine geçici bir süre Brooklands'de yaşayacaktım. Metro-Centre'in ve M25'in çevresindeki bu varoş sokaklar, babamın katilinin hâlâ rahat rahat oyun oynadığı kumar masasıydı. Polise güvenmiyordum, bu davaya yönelik ilgisini çabucak yitirecekti. Yanlış adamı yakalamışlardı ve pekâlâ tekrar aynı şeyi yapabilirlerdi. Çavuş Falconer kafamı karıştırmak için elinden geleni yapmıştı ama sanki Metro-Centre, gölgesindeki herkesi şaşırtıyordu.

Mahkemenin merdivenlerinde yalnız olabiliyordum fakat önemli bir müttefikim vardı: Babam. Ona yakınlaşarak Brooklands'i onun gözüyle görmeye başlayacaktım. Onun evinde yaşayacak, mutfağında yemek yapacak ve belki de yatağında yatacaktım. O ve ben artık beraberdik ve bana katilini bulmam için yardım edecekti.

Eve gidiyordum.

Kaldırımın kenarından ayrılırken gözlerim dikiz aynasındaydı. Otuz metre gerimde, yine çift sarı çizgilerden birinin üzerine park etmiş, ama trafik bekçisinin dikkatinden muaf, tanıdık bir Range Rover vardı; tampon mahmuzlarına ve jant kapaklarına en iyisinden Surrey çamuru sıçramıştı. Sırf meraktan, keskin bir U dönüşü yaptım ve geri dönüp mahkemenin önünden geçtim.

Direksiyonda Geoffrey Fairfax oturuyordu ve yüzü bir *Country Life* dergisiyle kısmen gizlenmişti; müvekkilini dikkatle gözetleyen bir avukat.

Yılanlar ve Merdivenler

Brooklands'deki yılanlar sadece uyuyormuş gibi yapıyor ve merdivenler her yere çıkıyordu.

Ön kapının kilidini açıp karanlık eve girdim ve bavulumu yere koydum. Etrafımda birkaç oda, babamın hayatının artık sessizliğe gömülmüş olan mekânları vardı ve şimdi dört gün öncesinde olduğundan da yabancı geliyorlardı. Yabancı bir üniversitede bir yıl geçirdikten sonra geri dönüp, ailesinin evindeki odaların tuhaf biçimleriyle şaşkına dönen bir öğrenci gibi hissettim kendimi.

Beni karşılayacak, bir şişe şampanya açacak ya da ilk spor arabamın anahtarlarını verecek biri yoktu burada. Ama farklı türde bir karşılama vardı. Babamın havadaki kokusunu, yaşlı bir adamın yumuşak nefesini, perdeler ve halılara sinmiş tatlı tütün kokusunu tanıdım.

Pek tanımadığım bir varlık etrafımda saf tutuyordu. Babamın yatağında mı yatacaktım? Onun yatak odasına girmeden önce tereddüt ettim. Onun şiltesinde yatmak, başım onun yastığındayken onu düşlemek rahatsız edecek kadar fazla bir yakınlıktı. Bavulumu holde bıraktım ve fazla güneş ışığının hayaletleri korkutup kaçıracağını düşünerek perdeleri açtım.

Yatağın yanındaki kitaplıkta, dünyada yaptığı seferleri yazan seyir defterlerinin bulunduğu bir raf vardı. 1960'ların usta pilotla-

rının biyografileri diziliyordu, çok önceleri bazı havayolu şirketleri tarafından –Fairey, De Havilland, Avro– özel olarak bastırılmış ve babam için imzalanmıştı: “Uçuş hızım hep koruyan Stuart’a...”

Şaşırtıcı bir şekilde, Saint-Exupéry’nin (*Terre des hommes*) adlı kitabı vardı ve annem tarafından imzalanmış, boşanmalarından iki yıl sonra ona kavuşmak için umutsuzca bir girişim olarak gönderilmişti. Annem benimle birlikte, büyük ama çok az eşyalı evimizde, ikinci el bir Mercedes ve ne pahasına olursa olsun görünüşü kurtarma gereksinimiyle yaşarken, babamın hayatı çok rahat ve şaşılağı görünüyordu; egzotik ufuklar seyahat filmlerinin bitmeyen serileri gibi peş peşe geliyordu.

Babamın çekmecelerini keşfe çıkmadan önce kendime küçük bir bardak viski koydum. Herkesin bir seks hayatı ve küçük alışkanlıkları vardır ve bunların hepsi de sevimli değildir. Ama komodinin rafında bir şişe göz damlası ve tinfoilindeki yırtıklardan oluşan çizgileriyle babamın öldüğü günün sabahında biten bir beta-bloker saşesinden başka bir şey yoktu. Uyku hapı ya da sakinleştirici yoktu. Yaşlı pilot kolay uyuyordu ve uyku da kolayca baş edilebilecek bir şeydi. Babam ayık kalmak isteyen bir adamdı.

Bavulumu kullanılmayan yatak odasına taşıdım ve Metro-Centre’a bakan pencerelerini açtım. Metro-Centre’ın varlığı tuhaf bir şekilde cezbediciydi; çocukluğumu imrenerek geçirdiğim hazinelerle doluydu. Büyük evimize ve Mercedes’imize karşın, annemin ikimiz için kurduğu yuva sıkıcıydı. Yaşamlarımıza yeni bir şeyin girdiğı çok enderdi. Eski bir televizyonla, zamanı cesurca tahmin etmeye çalışan bir elektrikli saatle ve durmadan kendi kendine inleyen bir kalorifer sistemiyle idare ederdik. Dükkanlar ve süpermarketler büyüğü yerlerdi. Anneme her zaman onun varoluş çabasını kolaylaştıracağını düşünerek yeni tost makinelerinin ve çamaşır makinelerinin reklamlarını gösterirdim. Hediyelerim bile karneye bağılıydı. Teyzelerimin ve annemin arkadaşlarının bana gönderdiği doğum günü hediyelerinin bir kısmı dikkatle kaldırılıp, ileride kullanılmak üzere saklanırdı ve bu yüzden benim yaşım daima hediyelerime göre daha büyüktü.

Şaşırtıcı bir şekilde, yetişkinliğimde konfora hiç düşkün olmayan biri olup çıktım; neredeyse hiç eşya koymadığım geniş evlerde yaşadım. Gün boyunca hep insanlara bir yığın mal satmanın yollarını bulmak için çalışır ama gereksinim duymadıkça hiçbir şey almazdım. Çocukluğum beni, bu kadar çok özlemini çektiğim tüketim dünyasına karşı bağışık kılmıştı.

Yüklük odasında çarşaf ve yastık kılıfı ararken, bilgisayarın bulunduğu çalışma köşesini fark ettim. Babamın bilgisayarı bir sürü e-posta, mesaj ve desteklediği yerel spor kulüplerinden gelen fikstür listeleriyle doluydu. Buz hokeyi maçlarının, okçuluk ve basketbol şampiyonalarının ayrıntılarını taradım. Babam çok sayıda takımı birden desteklemişti ve buz sahasından futbol stadyumuna, oradan atletizm pistlerine koşturmaktan bitkin düşmüş olmalıydı.

Ama rafta duran kitaplar daha da şaşırtıcıydı. Bir tabanca firması yıllığının yanında Perón, Göring ve Mussolini'nin biyografileri ve Oswald Mosley'yle Britanya Faşistler Birliği'nin tarihi vardı. Üçüncü Reich'in Nazi sembollerini ve tören üniformalarını gösteren resimli bir kitabı çekip aldım. Kalm, lamine kâğıt sık sık kullanılmaktan yumuşamıştı ve ben babamı, masasına oturup bu sayfaları çevirirken, Reichmarschall asalarının ve deri SS paltolarının resimlerini gözden geçirirken görüyordum neredeyse.

Eve daha karanlık bir koku sızmıştı. Masada arkama yaslandım ve metal çekmeceyi açtım. Metro-Centre biblolarından, altın mağaza kartlarından, tüketici kulüpleri ve sportif olaylar için gönderilmiş davetiyelerden oluşan bir yığın vardı. On on beş Metro-Centre bülteni kocaman bir klipsle tutturulmuştu ve spor kulüplerinin yemeklerinden kalma, herkesin St George tişörtlü olduğu resimlerle doluydu. Ekipler paramiliter kıtalar gibi dinç ve disiplinli görünüyordu.

Grup resimlerinin birçoğunda David Cruise vardı, Metro-Centre kablo kanalının sunucusu, artist gibi yakışıklı ama boş yüzyüyle, bir reklam kampanyası gibi bronz teni ve zekâdan nasibini alamamış o gülümsemesiyle. Tombul çenesi bana Arizona'da

bir Redstone roketinin yanında poz veren Wernher von Braun'u hatırlattı; Nazi geçmişi gerisinde ve geleceği beklemede.

Babam bir Ulusal Cephe taraftarı mıydı? Bu evde yatıp uymak umduğum kadar kolay olmayacaktı. Bu nahoş aurayı dışarıya atma çabasıyla pencereyi açtım ve kapının arkasında duvardan sarkan bayrağı fark ettim. Üzerinde, yerel bir futbol kulübünün; Brooklands Kartalları'nın amblemi vardı. Altın sırmayla işlenmiş, çirkin kıvrık pençeleriyle iki yırtıcı kuş, kırmızı bir zeminden kötü kötü bakıyordu.

Babamın ilgileri, birtakım tehlikeli arenalara götürmüştü onu. Mütevazı çalışma köşesi neredeyse neo-faşist bir altardı. Ütü tahtasının üzerinde duran, son derece düzgün ütülenmiş çamaşır yığınının yanında durdum. Tişörtlerden birini kaldırınca tanıdık St George Haçı meydana çıktı. Sol omzuna da kartallardan oluşan bir arına işlenmişti. Bu tişörtü göğsüme koyup tuttum ve yaşlı babamın, üzerinde çılgık atan kartallar bulunan bu tehdit edici kıyafeti giydiğini düşündüm, Brooklands'in en yaşlı futbol holiganı.

Hizmetçinin elektrikli su ısıtıcısının ve bisküvi kutusunun yukarısında duran yarım boy aynasında kendime baktım. Arkamda kenarları püsküllü bir bayrak asılıydı, sanki sloganlar atan bir kalabalığın karşısında kürsüdeymişim gibi. Şimdi daha saldırgan görünüyordum ve bu sadece imamı varoş camisinden kovan sokak eşkıyalarının kabadayılığı gibi değil, Hitler'in elit birliklerine katılan hukukçu, doktor ve mimarlara ait olan daha entelektüel tarzda bir saldırganlıktı. Onlara göre, siyah üniformalar ve kurukafa amblemleri, iyinin ve kötünün yadsınarak bir patolojinin benimsendiği radikal bir yasadaki düşünsel şiddeti temsil ediyordu. Ahlak, iradenin yolundan çekilmiş; irade de deliliğe boyun eğmişti.

Gülümsemeye çalıştım, ama tişörtün ardında farklı bir benlik duruyordu. Nevrotik annem tarafından bana aşılana temkinli yaklaşımım, hiç de içe dönük olmayan bir şeye bırakmıştı yerini.

Yüzümün odak noktası gözlerimden ve açık alnımdan ağzıma ve çeneme kaydı. Yüzümdeki kaslar daha görünür haldeydi, daha sert bir iştahın, daha bilinçli bir açlığın lifleri...

Tişörtü kaldırıp boş çamaşır sepetine fırlattım.

Babam ne tehlikeli oyunlar oynamıştı böyle? Kötü yönetilen üçüncü dünya havalimanlarında geçen yıllar, kıdemli pilotlarda çirkin bir ırkçılığın izini bırakıyordu herhalde. Ya da uçmanın kendisinde faşistçe bir şey mi vardı? Ölüm, yaşamını kuşatmak bir yana, bir sürü muhtemel geleceğin de kapısını açmıştı. Babam, düşlediğim o zeki ve sempatik tipten farklı bir adamdı. Ondan nasıl bir baba olurdu? Kafası sürekli dağınık olan annemin pek denetlemediği, özgür ve rahat çocukluğumun yerini daha disiplinli bir rejimin alacağını hissettim. Bir sevgi gösterme yolu olarak disiplin...

Ev havasızdı ve kafamı boşaltmak için volta atabileceğim bir otopark bulmam lazımdı. Kapıyı çekip çıktım ve evden ayrılırken ayaklarımın çakıllarda, hiçbir şeyin sağlam bir şekilde yerleştirilmediği o yatay heyelan bölegesinde çıkardığı sesi dinledim.

Jensen'in sürücü koltuğunda oturmuş, düşünsel pusulamın yeniden konumlanmasını beklerken otoparka gri bir Audi girdi ve yanıma park etti. Kırıksık bir iş tulumu giymiş uzun boylu, orta yaşlı bir Asyalı çıktı içinden. Büyük ayaklarıyla giriş kapısına doğru yürürken, adamın sağ elindeki kıvrılmış gazeteyi, tempo veren bir orkestra şefi gibi salladığını fark ettim. Adamın iri göğsü ve geniş omuzları bana, eve girmeye kalkan ve duvara kıstırdığım adamı hatırlattı.

"Affedersiniz! Beyefendi, biraz durur musunuz?"

Giriş holünde, zemin katın kapısını açmak için anahtar aradığı sırada yetiştim ona. Ben hızla dış kapılardan içeri dalınca birden irkildi ve anahtarları yer karolarının üzerine düşürdü. Komşularından hiçbiri başsağlığı dilemek için uğramamıştı ama bu Asyalı komşu beni gelip giderken görmüş ve kim olduğumu tahmin etmiş olsa gerek.

Onu sakinleştirmek için kendimi tanıttım. "Ben Richard Pearson; Kaptan Pearson'ın oğluyum. Metro-Centre'daki katliamda ölmüştü. Onu hatırladınız mı?"

"Tabii. Başınız sağolsun." Gözleri hızla benim gri takım elbise-min ve kravatımın üzerinde dolaşıp hol kapılarına kaydı, sanki bir suç ortağının dışarıda pusuya yatmış olmasından kuşkulananıyormuş gibi. "Çok sarsıcı bir olay, Brooklands için bile."

"Brooklands için bile mi?" Eğilip anahtarlarını yerden aldım ve kendisine verirken, kıvrılmış gazeteyi ve sağ bileğindeki sargıyı fark ettim. "Söyler misiniz, Bay...?"

"Kumar. Nihal Kumar. Ben yıllardır burada oturuyorum."

"İyi. Burası hoş ve durgun bir su gibi. Sizinle daha önce karşılaştık Bay Kumar, değil mi?"

"Bu mümkün değil." Kumar, kapının ziline birkaç kez bastı; anahtarları kullanamayacak kadar şaşkın haldeydi. "Belki babanız, ne zamandı..."

"Birkaç gün önce. Evin kapısını açık bırakmıştım. Siz herhalde hırsız girdi sandınız. Tıbbi derginiz hâlâ bende. Doktor musunuz?"

"Değilim kesinlikle." Bezgince bir el hareketi yaptı. "Benim meslek eğitimim mühendisliktir. Motorola'nın Brooklands araştırma laboratuvarının yöneticisiyim. Eşim doktor."

"Pediatri mi? Şimdi oldu." Adamın bana karşı abartılı derecede tedirgin olmasından ötürü hâlâ şaşkındım ve elini sıkmaya kalktım. "Daha dikkatli olmam lazımdı. Babamın ölümü, tedirgin-dim."

"Normal bir şey bu." Kumar biraz rahatlamış görünüyordu; ona zarar vermeyeceğimden emin olmuştu. "En iyisi, kapınızı kapalı tutun. Daima."

"Tavsiyeniz için teşekkürler. Burada çok suç oluyor mu?"

"Suç mu, kesinlikle... Bir de şiddet."

"Fark etmiştim. Bu M25 boyunca sıralanmış kasabalar. Havada tuhaf bir şeyler var. Burada sağcı gruplar olduğunu tahmin ediyorum."

"Çok. Gerçekten çok korku yaratıyorlar." Kumar yine kapının ziline bastı; evine girmek için sabırsızlanıyordu. "Asyalılar çok endişeli. Eskiden örgütlü saldırılar vardı, ama bunlar önceden tahmin edilebilen şeylerdi. Şimdi sırf şiddet olsun diye şiddet görüyoruz."

"Şu spor kulübü gibi olanlar mı?"

"Spor mu? Tek bir spor var. İnsanları dövmek."

"Asyalıları mı, çoğunlukla?"

"Asyalılar, Kosovalılar, Bosnalılar. Çok fazla spor kulübü var. Polisin bunları durdurması lazım."

"Sanırım babam bunların birindenmiş." Kumar yanıt vermezince, "Babamı tanır mıydınız?" dedim.

"Son zamanlarda, pek de iyi tanıyamaz hale geldim. Brooklands'e ilk geldiğimiz zaman eşime çok hoş davranırdı. Sayesinde kendimizi çok rahat hissederdik. Sonradan..."

"Değişti mi?"

"Yeni arkadaşları... Zaman zaman buraya gelirlerdi. Eşim onlardan korkuyordu."

"Babam şiddet göstermiyor muydu?"

"Babanız bir beyefendiydi. Fakat atmosfer değişmişti... Her tarafta kırmızı haçlar, insanlara yardımcı olmak için değil, incitmek için."

"Üzgünüm. Söyleyin Bay Kumar, tüm bu şiddet... Sizce neyden kaynaklanıyor bu?"

"Metro-Centre? Bu mümkün."

"Nasıl yani? Orası büyük bir mağaza sadece."

"Orası mağazadan öte bir şeydir Bay Pearson. Bir kuluçka makinesidir. İnsanlar oraya girip uyanıyorlar, hayatlarının boş olduğunu görüyorlar ve yeni bir düş arıyorlar..."

Elini zile uzattı, fakat evin kapısı sessizce açıldı. Ellili yaşlarda, yüksek alınlı ve ciddi yüzlü, şık bir Asyalı kadın içeriden bize baktı. Dr. Kumar'ın konuştuğumuz her şeyi dinlediğini düşündüm. Merdivenlerden çıkarken gözleriyle beni takip etti ve ancak ben onun görüş alanından güvenli bir şekilde kaybolduktan sonra yana çekilip kocasını içeri aldı.

Acil ve Kaza

Brooklands Hastanesi'nin Acil ve Kaza bölümünün bekleme salonu, ben oturduğumda hemen hemen boştu. Yanağında yarası olan bir yeniyetme, kırık bir cep telefonuyla uğraşıyordu. Hafiften histerik bir kadın, pasif kocasıyla bir trafik kavşağı hakkında hiç durmadan tartışıyordu. Gözlerini nemli bir kâğıt mendille kurulayan yaşlı bir adam, karısından haber bekliyordu. Son olarak da ben vardım ve ilk geldiğim zamana kıyasla babam hakkında daha kuşkuluydum. Bizler pek iyi bir ekip oluşturamamış, savunmasız bir gruptuk; bizi bir araya getiren, bir oyun parkı kavgası, hatalı bir U dönüşü, bir sonraki vuruşuna girişemeyecek kadar yorgun bir kalp ve bir katilin kurşunuydu.

Hemşirelerden birinin söylediğine göre, Metro-Centre'dan getirilen babamı tedavi eden doktor Julia Goodwin benimle kısa bir süre sonra görüşecekti. Ama her zamanki gibi duvardaki saat bunu doğrulamıyor ve kadının söylediklerini geçersiz kılıyordu. Ben yerel gazeteyi okumaya çalışıyor, ihtiyar adama elimden geldiğince teselli verici bir şekilde gülümsüyor ve televizyon seyrediyordum.

Televizyonda Metro-Centre'ın kablolu kanalı açıktı ve asma-katta yapılan bir tartışma programı veriliyordu. David Cruise'un bronz tenli yüzü her şeye hükmediyor ve konuşulanların üzerini ucuz fakat aşırı parlak bir vernik gibi kaplıyordu. Gülümsüyordu ve sevimliydi, fakat kabadayılık taslayan bir uşağı andıran hafif düşmanca da bir tavrı vardı. Otoban kasabalarının halkı belki de kendilerine bağırılmasından hoşlanıyordu.

"Bay Pearson?" Hemşirenin geniş kalçaları televizyonun önünü kapattı. "Dr. Goodwin sizinle görüşecek. Ama ancak birkaç dakikalığına... Kendisi çok meşgul."

"İyi. Meşgul olduğu için ne kadar da şanslı..."

Dr. Julia Goodwin küçük bürosunda sırtı bana dönük halde duruyor, bir dosya dolabının metal çekmecelerini langirt oynar-

mış gibi hızla açıp kapatıyordu. Defans alanının ortasından bana baktığında Golders Green krematoryumunda arkadaşı arabanın anahtarlarını ararken beni suratsızca seyreden genç kadını hatırladım. Gözlerinde yine aynı kaçamak bakış vardı ve benim hakkımda henüz benim bile öğrenemediğim bir şeyi bildiğini hissediyordum. Çekiciydi, ama çok uzun zamandır yorgundu ve çoktan boşalmış bir fıçının dibini kazıyıp hastalarına birazcık sevecenlik çıkarmaya çalışıyordu hâlâ.

Kendimi tanıttıktan sonra, "Benimle görüşmeniz büyük bir incelik," dedim. "Babamın yanındaki son kişilerden biriymişsiniz. Onu hayatta tutmaya çalışmışsınız."

"İyi... Memnun oldum." Son iki kartını açan bir poker oyuncusu gibi, yorgun ellerini masanın üzerine koydu. "Üzgünüm, daha fazlasını yapamadım. Bazen bir mucize yaratmaya çalışırsınız, sonunda bir fiyasko çıkar; ama babanız için elimden geleni yaptım. Korkunç bir iş. O berbat market..."

"Metro-Centre mı?"

"Fark etmediğinizi söylemeyeceksiniz bana, değil mi?" Beyaz gömleğinin düğmelerini çözünce, iyi dikilmiş kaşmir süveteri ortaya çıktı. "O kocaman avlu, alışveriş yaparken o küçük akıllarım yitiren insanlar. Bana sorarsamz, içinde kin olan her deli için, sürekli bir tahrik. Ne yazık ki, babanız yoluna çıkmış oldu."

"Bilinci yerinde miydi? Gördüğünüzde?"

"Hayır. Mermi..." Sol kulağının yukarısındaki siyah saç külesine dokundu ve boynunun gerisine doğru bir hattı takip etti; kafa derisinin ipeksi beyazlığını meydana çıkaran, neredeyse erotik bir geçişti bu. "Hiçbir şey hissetmiyordu. Onu Royal Free'ye göndermek sadece bir umuttu. Ama..."

"Elinizden geleni yapmışsınız, gerçekten minnettarım. Onunla daha önce tanışmış mıydınız?"

Gözlerini bana dikti, sonra da sanki avuçlarından bir şey okuyormuş gibi ellerini yana yatırdı. "Bildiğim kadarıyla hayır."

"Cenazeye geldiniz. Sizi orada gördüğümü hatırlıyorum."

Konuşmamızı bitirmeye hazır bir halde arkasına yaslandı ve bakışları benden öteye kaydı. Orada bulunmamdan rahatsızdı ama beni ofisinde tutmak istiyordu. Birilerinin ona benimle ilgili bilgi vermiş olduğu ve geçmişim hakkında, son derece meşgul bir acil doktorundan beklenmeyecek kadar çok şey bildiği yönünde hislere kapıldım.

“Evet. Golders Green’e bir arkadaşla gitmiştik. Felaket uzun bir yol ve berbat bir hizmet. O rezalet metinleri kim yazar Tanrı aşkına? Ölümün neden hiç popöler olmadığını görüyorsunuz. Biraz Cole Porter almalı ve kanepeler dolaştırmalılar.” Cesurca gülümsedi ve küçük riyakârlığım bir kenara bıraktı. “Babanız iyi bir ihtiyar delikanlı gibi görünüyordu; ben de gideyim dedim. Her şeyden önce, onu Brooklands öldürdü.”

“Suçluluk mu hissediyorsunuz?”

“Bir şekilde. Hayır. Amma zırvalık! Böyle bir şeye gerçekten inanır mıyım hiç? Hayret bir şey, dikkat etmezseniz insanın ağzından saçma sapan şeyler çıkıveriyor işte.”

“Getirildiği zaman üzerinde giysileri var mıydı?”

“Bildiğim kadarıyla vardı. Dedektif gibi soruyorsunuz.”

“Brooklands, insanı böyle yapıyor. Ne giymiş olduğunu hatırlıyor musunuz?”

“Hiçbir fikrim yok.” Döndü ve sırtına değen metal bir çekmeceyi çarparak kapattı. “Önemli mi?”

“Olabilir. Üzerinde St George tişörtü mü vardı? Biliyorsunuz, kırmızı ha...”

“Tabii ki biliyorum!” Yüzünü buruşturdu ve pedallı çöp kovasına döndü, içine tükürmeye hazırlanırcasına. “Nefret ediyorum o pis tişörtlerden. Böyle bir şey giymediğinden eminim. Fark eder mi? Ölüm giysi tanımaz.”

“Söylemesi kolay. O tişörtler simgesi gibi, yeni bir tür, ee...”

“Faşızmin mi? Söylemesi zor bir sözcük, değil mi? Bunu King’s Road’da bu kadar sık duyduğunuzu sanmıyorum. Bizim fırtına birliklerinin çoğu bunları giyer.” Dr. Goodwin kesin bir

dille konuşuyor, elini sıcak bir sobada yakmak üzere olan akılsız bir çocuğa hitap ediyordu sanki. "Bütün bu habis saçmalıklardan uzak durun. Babanız olsaydı bana hak verirdi."

"Benim düşündüğüm de bu. Sabah onun evinde bunlardan bir yığın buldum. Filipinli bir hizmetçi tarafından yeni ütülenmişti. Bir komşu bana, spor kulübü taraftarlarının zaman zaman onu görmeye geldiğini söyledi."

"İnanması zor. Adam yetmiş beş yaşındaydı. Mültecileri dövmek için biraz ileri bir yaş."

"Bu durum onu bir hedef haline getirmiş olabilir. Eğer vurulduğunda bunlardan birini giyiyorduysa..."

Dr. Goodwin'in bir yamıt vermesini bekledim ama kadın pencereden, doktorların otoparkında dolaşan on yaşlarında iki çocuğa bakıyordu. İçlerinden biri bir Mercedes'in kaputundan yıldız amblemini kanırtarak alırken, kadın çocukların özgürlük ve sorumsuzluğunu paylaşmaktan mutluymuşçasına haşarı bir şekilde gülümsedi.

"Bay Pearson?" Düşmanlıkla şehvetin tuhaf bir karışımıyla baktı bana. "Siz Londra'da mı yaşıyorsunuz?"

"Chelsea Harbour'da. Milyonerlerin oyuncak şehri. Evim pazar yerinde."

"Evinizi ben alabilirim. Bu korkunç yerden kaçmak olsun da."

"Burayı sevmiyor musunuz? Varlıklı Surrey, temiz hava, Labradorunuzu gezdirmek için yemyeşil yollar?"

"Bunların hepsi zırvalık. Korkutuyor beni." Sesini alçalttı.

"Burada bir şeyler dönüyor... Metro-Centre'a gittiniz, değil mi?"

"Çok etkileyici. Gökyüzünde titreşen saf satın alma gücü."

"Orası bir düdüklütencere. Kapağı kapatılıp ocağa konmuş."

"Peki içinde ne pişiyor?"

"İğrenç bir şey, inanın. Ee, siz nerede kalıyorsunuz?"

"Babamın evinde."

"Bravo size." Samimi bir şekilde gülümsedi. "Bu hayli cesurca bir hareket."

Ayağa kalktı ve görüşmemizin bittiğini düşündüm, ama kapının yanında dolanıp duruyordu. Bu çekici fakat huzursuz kadında birtakım planlar kuluçkalanıyordu ve kendi kendisiyle çekiştiği gayet açıktı.

“Saat altıda işten çıkıyorum.” Eli kapı tokmağının üzerinde durdu. “Sanırım biraz morale ihtiyacım var. Bana bir içki ısmarlayabilirsiniz.”

“Elbette.” Şaşkın bir halde, “Zevkle,” dedim.

“Belki. Çok emin olmayın. Biraz huysuzluğum üzerimde. Holiday Inn’de buluşalım. Açık havuzun yanında bir bar var. Bir iki cinden sonra kendini Acapulco’da hissedebilirsiniz...”

Hastanenin alışveriş merkezindeki kafeteryada oturup sorunlu Julia Goodwin’le randevumu düşündüm. Bana bir oyun hazırladığını düşünüyordu ve ben de bu oyuna katılmaktan hoşnuttum. Babamın ölümü hakkında, kendisinin kabul ettiğinden daha fazla şey bildiğinden emindim. Meşgul bir doktor, yabancı birinin cenazesine katılmak için Londra’nın bir ucundan ötekine yolculuk etmez. Krematoryumun otoparkından beni sinsice gözleyişini hatırladım. Ama kadın çekiciydi ve hiç olmazsa bana yaklaşıyordu. Tanıştığım diğer herkes –Çavuş Mary Falconer, Geoffrey Fairfax ve komşum Bay Kumar– dikkatle gerdikleri perdelerin ardına çekilmişti.

Julia Goodwin’in, bürosundan ayrılırken bana verdiği yerel gazeteyi açtım. Gazetenin sayfaları, muazzam çeşitlilikte tüketim mallarının reklamlarıyla dolup taşıyordu. Brooklands sakinlerinin tümü; M25’in görüş alanında yaşayan herkes sürekli bir şekilde yuvasının, evinin içindekilerin alışverişiyle meşguldü; aynı arabaları ve kameraları, aynı seramik melekleri ve şık banyoları yeniliyorlardı. Hiçlik hiçlikle değiş tokuş ediliyordu. Bu delice para dolaşımının ardında devasa bir can sıkıntısı hüküm sürüyordu.

Bu can sıkıntısını paylaşarak, bir reklamcının hayat boyu süren alışkanlığını bırakıp gazetenin asıl bölümünü okumaya başladım. Gazetenin gerçek haberlere ayrılmış tek bölümü olan üçüncü sayfada, Duncan Christie’nin serbest bırakıldığı duruşma hakkında

bir açıklama vardı. "Metro-Centre Katliamı... Adam Salındı... Polisler Soruşturmayı Yeniden Başlattı."

Kısa haberi ve tanık ifadelerinin özetlerini okudum. Üç "seçkin" tanığın, cinayet sırasında Christie'yi Güney Girişi'nde gördüğü yolunda şahitlik eden ileri gelen Brooklands sakinlerinin isimleri yazıyordu.

İsimler şunlardı: Northfield Akıl Hastanesi'nin psikiyatristi Dr. Tony Maxted ve Brooklands Lisesi müdürü William Sangster. Üçüncüyse Julia Goodwin'di.

Holiday Inn'deki Plaj

Holiday Inn yedi katlı bir kuleydi ve teraslı barı, kumlu ve hिलal biçiminde bir plaja dalgaların vurduğu yuvarlak bir havuza bakıyordu. Plajda şemsiyeler ve şezlonglar vardı. Sahnenin üzerinde her zaman ılımlı ve ultraviyolesiz bir ışık parlıyordu. Tüm bunlar Metro-Centre'ın epey içlerinde; otellerin, kafelerin ve spor malzemeleriyle dolu mağazaların arasındaydı. Holiday Inn'e ya da yanındaki Novotel ve Ramada Inn'e gelen bir ziyaretçi kendini Tokyo ya da Şanghay'daki bir tatil kompleksinde hayal edebilirdi.

Tenis öğretmeni kıyafetli kadın garsonlardan birinden bir bardak şarap rica ettim ve lekesiz kumları, sıra sıra bekleyen şezlonglarıyla bomboş duran plaja baktım. Dalga makinesi en düşük seviyeye ayarlanmıştı ve renklendirilmiş suda, bastırılmaya çalışılan bir kusma refleksine benzeyen, hafiften gastrik bir dalga vardı.

Julia Goodwin'in bu randevuyu neden babamın ölümle buluştuğu AVM'de yapmayı tercih ettiğini merak etmiştim. Onun terasa gelişini gördüm, yarım saat geç kalarak; sakızını durgun ve devinimli dalgalara fırlatışını. Hastane kimlik kartı ceketinin yakasından sarkıyordu ve saçlarını çözmüştü; yoğun siyah bir bulut, sinirli bir destroyerin duman perdesi gibi. Kadın garsonla,

zekâsı normalin altında bir hastayla konuşur gibi konuştu ve iki damla Angostura katılmış tonik ısmarladı.

"Rahat mısın?" diye sordum teras masasına oturduğunda. "Neden burada buluştuk?"

"Affedersin?"

"Adama zehir içirecek türden kiç bir yer burası. Babamın vurulduğu yer."

Ters konuşmama şaşırان kadın öne eğildi ve saçlarını gözlerinin üzerinden çekti. "Bak, birlikte görmemiz gerektiğini düşündüm. Bir şekilde, babanın neden öldüğünü açıklıyor bu. Niyetim moralini bozmak değildi. Plaj hakkında ne düşünüyorsun?"

"Acapulco'dan iyi. Tenim bronzlaşmaya başladı bile."

"Gerçeği kadar güzel mi yani?"

"Gerçeği gibi olması amaçlanmamış zaten." Onu sakinleştirmeye karar verdim ve David Cruise'un tercih ettiği rahat bir gülümseme biçimi verdim dudaklarıma. "Bunların hepsi iyi niyetli bir şakanın parçası. Herkes biliyor bunu."

"Sahi mi? Umarım haklısındır. Bugünlerde gerçeğin kendisi bile yapay görünmek zorunda."

"Olabilir. Ama babam gerçekti ve gerçek bir kurşunla vuruldu. Neden bu Metro-Centre'in onun ölümünü açıklayabileceğini söyledin?"

Kirpiklerine efervesan damlacıklarından boncukların konmasından rahatsızlık duymaksızın tonik ve Angostura'sından bir yudum aldı. Hâlâ tetikteydi, benden ve kendisiyle görüşmek isterkenki niyetimden kuşkuluydu. "Richard, şunu düşün bir an. İnsanlar buraya değerli bir şey aramak için geliyor. Ne buluyorlar? Her şey düzmece; bütün heyecanlar, bütün yaşama nedenleri. Senin gibiler tarafından yaratılmış, hayali bir dünya bu. Elinde silahıyla bir deli giriyor içeri ve kendini bir atış poligonunda sanıyor. Belki de sahiden öyle, kafasında."

"Öyle mi?"

"Neden ateş etmeye başlamasın ki? Bir sürü hedef var ve

kimse bunu pek o kadar sakıncalı bulacakmış gibi görünmüyor." Birden susup arkasına yaslandı. "Tanrım... Ne saçmalık. Tek kelimesine inanıyor musun bunların?"

"Hayır." Zafer kazanmış bir edayla, garson kıza ikinci içkileri söyledim. "Ama Metro-Centre'dan nefret ediyorsun."

"Sadece bu berbat yerden değil. Bütün bu alışveriş merkezlerinin hepsi birbirinin aynı. Köksüz insanlar oradan oraya sürükleniyor. Gerçekle tek temasları, hastalamp da bana geldiklerinde. Eğitimciler, iyi beslenmişler, çocuklarına karşı sevgi dolular..."

"Peki ya vahşilere?"

"Kesinlikle hayır." İki elini kaldırıp saçlarını topladı, muhtemelen bir hastanın tıbbi dosyasını tutturmuş olduğu lastik bir bandın içine kısırdıktan sonra, daha etkili konuşabilmek için şarap kadehimi aramızdan çekti. "Sahneye çıkan, yeni bir tür insan var. Tuhaf davranan ve eğriyi doğruyu biliyor olması gereken insanlar bunlar."

"Felaket doktorları mı?"

"Doktorlar, hukukçular, polisler, bankacılar... Tuhaf fikirler var kafalarında. Bazıları mantıklı düşünmeye başladı."

"Kötü mü bu?"

"Mantıklı düşünmek mi? Burada tehlikeli. Çok tehlikeli. Akıllı kişilere yapmamaları gereken şeyleri yaptırabilir, mantıklı ve halkın yararına davranmak gibi. İnan bana. M25 civarında her yer tehlikeli."

"Neden gitmiyorsun?"

"Gideceğim. Önce temizlenmesi gereken şeyler var. Aslında hiç beklemediğim şekilde o kadar aptalca bir şeye bulaştım ki..."

Bize doğru gelen bir dalgaya dikti gözlerini. Işık vurunca yüzü soluk ama şaşırtıcı derecede güçlü görünmüştü ve rolünü kavrayamamış bir aktris gibi kuşkulu titremeler geçiyordu yüzünden. Onu seyrettiğimi görünce saçlarını çözmeye girişti ama bileklerini tutup masaya koydum ve sonunda kendine geldi.

"Julia... Sakin ol."

"Haklısın. Sınır Tanımayan Doktorlar'a katılacağım. Üçüncü dünyada, kumsalların ölü balık koktuğu bir yere gideceğim. İyi bir şey yapmış olurum herhalde."

"Sen burada da iyi bir şey yapıyorsun," dedim. "Kendinle barışmaya çalış."

"Olanaksız. Ayrıca acil serviste olan bitenler kendiliğinden gelişmiş şeyler. Sarhoşlar, araba kazaları, kavgalar, yumruklaşmalar. Korkunç miktarda sokak şiddeti var. İnsanlar farkında değil ama kendi kafalarından sıkılmışlar. Spor büyük bir kaçış. Sporun insanların yaşamında çok önemli bir rol oynadığı her yerde, bunların canı sıkılan ahmaklar olduğundan ve mobilyaları kırıp dökmek için beklediğinden emin olabilirsin."

"Senin başka yere taşınman lazım. Yalnız, tek bir sorun var: Nereye gidersen git başka türlü bir can sıkıntısından başka bir şey bulamayacaksın."

"Komik geliyor bana. Beraber gidebiliriz. Sen gerçeği yaratırsın, sonrasında ben de bandajları yaparım."

Ondan hoşlanmıştım, flörtüme iyi karşılık vermiş olduğunu görmekten de memnundum. Fakat onunla göz göze gelmeye çalıştığım anda, gizlediği şey neyse onunla yüzleşmek yerine başını çevirdi ve dalgalara bakmaya başladı.

Çevremizdeki teras akşam içkicileriyle dolmuştu. Orta yaşlı erkeklerden ve kadınlardan oluşan, neredeyse hepsi St George tişörtlü gruplar ellerinde bardaklarla ayakta duruyor, sigara içip karınlarını sıvazlıyorlardı. Otel girişinin önündeki yaya meydanına taşmışlardı. Tişörtlerine nakşedilmiş bayraklar bunların Metro-Centre kulüplerinden birinin taraftarları olduğunu gösteriyordu. Gürültülüydüler ama kontrol ellerindeydi, yeni gelenleri samimi bağırtılarla karşılıyorlardı.

"Futbol taraftarları mı?" diye sordum Julia Goodwin'e. "Bayağı sevimli görünüyorlar."

"Emin misin? Bunlardan birini bu gece acilde göreceğimi söyleyebilirim."

“Maç saat yedide başladı... İlk yarıyı kaçırdılar.”

“Bunlar maça giden türden taraftar değil. Bunlar adam dövme için gelirler buraya.”

“Holiganlar mı?”

“Kesinlikle değil. Bunlar çok iyi örgütlenmiş, resmen yerel milislerdir. İyi bir bak bunlara. Sonra da bunlardan uzak dur.”

İçiciler biralarını kafalarına diktiler ve her birinin başında birer onbaşı bulunan göbekli müfrezeler oluşturarak terastan ayrıldılar. İronik sloganlar atan bir koroya katıldılar; kadın üyelerden biri sıradan ayrılıp yakındaki sandviç dükkânına daldı. Sert ve uygun adım yürüyorlardı. Julia’nın benimle Holiday Inn’de buluşmak isteme sebebinin, Brooklands’in karanlık yüzünü görmemi istemesi olduğunu düşündüm.

Julia el çantasında bir şeyler arıyormuş gibi yaparken, onlarca kültablasından yükselen duman üzerimizden geçiyordu. Bundan sonraki sorunun ne olacağım biliyordu, çünkü bana yerel gazeteyi bilhassa vermişti. Yavaş bir itiraf ortaya çıkmak üzereydi, sahte dalgalar gibi sakın bir şekilde.

“Julia... Unutmadan söyleyeyim; sen mahkemede tanıklık etmişsin.”

“Evet. Ne var?”

“Neden, sahi?”

“Yapılacak en yardımseverce şey buydu. Sen yapmaz mıydın?”

“Herhalde. Duncan Christie’yi sahiden orada gördün mü sen? Silah seslerini duyduğun anda?”

“Tabii ki.”

“Ne kadar uzaktaydı?”

“Kim bilir... Üç ya da beş metre. Net bir şekilde gördüm onu.”

“Bütün o müthiş izdihamın arasında, öyle mi?” Birilerinin dalga makinesini kapatmasını umarak etrafa bakındım. “O kalabalığın arasında bir tek o yüzü mü hatırlıyorsun?”

“Evet!” Julia bu kadar anlayışsız olmama kızmıştı, masaya yaslandı. “Ben onu çok tedavi ettim. Ona boyuna saldırır, dayak atarlardı.”

"Metro-Centre'da ne yapıyordu ki? Nefret ediyormuş oradan."

"Açıkçası hiç bilmiyorum. Gözünü hiç oradan ayırmak istemiyor herhalde."

"İnanması zor. Lafı gelmişken, sen ne yapıyordun orada? Sen de onun kadar nefret ediyorsun oradan."

"Hatırlamıyorum. Geçiyordum herhalde."

"Öteki tanıklar gibi... Onun o gün akıl hastanesinden bırakılmasını sağlayan kendi psikiyatristi... Ve onu yerel lisede okutmuş olan okul müdürü... Ve sen. O gün orada sadece tesadüfen bulunan ve bir alışveriş ihtiyaçlarının olduğunu düşünen üç kişi. Ve hepiniz aynı anda geliveriyorsunuz..."

"Aman Tanrım!" Julia iki yumruğunu birden masaya vurdu ve şarap kadehim fırlayıp taş dösemeye düştü. "Brooklands'de Duncan Christie'yi tanıyan bir yığın insan var. Buralı bir karakterdir o, neredeyse köyün delisi gibi."

"Doğru. Bir zamanlar Geoffrey Fairfax'in bürosu tarafından temsil edilmiş. Christie'nin Brooklands'e getirildiği akşam orada gördüm seni."

"Geoffrey Fairfax mi? Mümkün değil. Sen çok fazla çarpıtılmış hikaye dinlemişsin."

"Julia... Yapma lütfen." Takındığı her şeyden habersiz tavır karşısında sinirlenerek sesimi yükseltmiştim, her şeyi neredeyse gözü dönmüşçesine reddeden bu hoş doktoru sarsarak gerçeği ağzından alabilirim umuduyla. "Toplantı salonunda, şu harika saçlarının arkasına gizlenmiş, sırtın bana dönük oturuyordun. Bence yanındaki diğer kişiler de diğer tanıklardı, değil mi?"

"Evet..." Julia ayağının dibindeki kırılmış kadehe dikti gözlerini. "Onlardı herhalde."

"Tuhaf değil mi bu sence? Christie daha yeni yakalanmış, fakat en önemli tanıklar toplanmış, saatlerini birbirlerinininkine göre ayarlıyor. Asıl tuhaf şeyse seni göreceğimin düşünülmüş olması... Toplantı salonundaki tanıkları, kabul salonunda Bayan

Christie'yi, süt ısıtırken Çavuş Falconer'ı. Bir cinayetin yeniden canlandırılması gibi sergileniyordu bunlar. Neden, Julia? Ne anlatılmak isteniyordu bana?"

"Geoffrey Fairfax'e sor." Ceketini düzeltti, kalkmaya hazırlanıyordu. "Sana söyler belki."

"Bundan kuşkuluyum. O bir deli ama kurnaz. Dışarıdan çok nitelikli, eski tarz bir avukat. İçeriden gözü dönmüş, sağcı bir çatlak. Bu 'pejmurde ve toplumdan kopuk' tip için her imkânın seferber edileceğini de hiç beklemezdim doğrusu."

Julia biraz zayıf bir sesle, "İnsanlar Christie'ye sempati duyuyor," dedi.

"AVM'ye karşı çıkıyor diye mi? Kim bunlar sahidten? Küçük esnaflar mı, Thames Vadisi Poujadistleri* mi?"

"Sadece AVM değil. Bütün bu alışveriş yerleri sana çok masum gibi görünüyor ama bunların ardında çok iğrenç şeyler dönüyor. Christie ve Geoffrey Fairfax çok önceden görmüşler bunu."

"Babamı Christie mi öldürdü?"

"Hayır!" Julia, masayı dirseklerine doğru ittirerek kalktı. Bize doğru gelen dalgaya dikti gözlerini dehşetle, sanki dalgalar plajın üzerinden aşip onu götürecek bir tsunamiymiş gibi. "Duncan Christie'yi tanırım. Kafa derisini diktim, kırıklarını düzelttim. O yapamaz bunu..."

Titriyor, kendini tutamıyordu. Hemen ayağa fırlayıp omuzlarını tuttum ve ne kadar zayıf olduğuna şaşıtm.

"Julia, haklısın. Babamı başka biri vurdu. Onu bulmama yardım etmeni istiyorum. Unut artık Duncan Christie'yi ve Fairfax'i..."

Onu sandalyesine oturtmama karşı koymadı. Birkaç saniye benim kollarıma sımsıkı tutundu, sonra kendi güçsüzlüğünden

* İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Fransa'da Pierre Poujade tarafından kurulan, küçük esnaftan alınan vergilere, tekelleşmeye, Amerikanlaşmaya ve kentleşmeye karşı bir hareketin yandaşları. (ç.n.)

duyduğu rahatsızlıktan ötürü yüzünü buruşturarak itti beni. Dalgaya bakarak sakince konuştu.

"Christie'yi girişin orada gördüğömden eminim. En azından, onu gördüğöme inanıyorum..."

Sokak İnsanları

"Burası akıllı başında herhangi bir insanı tamamen çıldırtabilir." Julia Goodwin, ayakkabısındaki bir cam parçasını sıyrıp attı. "Hiçbir çıkış olmadığını söyleme bana."

"Seni evine bırakayım. Arabana ne oldu?"

"Arabam... Serviste."

Ben hesabı öderken önden yürüyüp gitti. Gereksiz bir süse benzeyen kendine güveni geri gelmişti. Hastalarının onun söylediklerine karşılık vermesi az rastlanan bir şeydi ve benim sorularım karşısında cesareti kırılmıştı; Duncan Christie suçsuz olsa bile, Julia Goodwin bir şekilde kendi kendine yalan söylediğinin farkına varmıştı. Ama bazı parçalarını görmeme izin verilen, olağandışı bir kamuflej gerçekleşiyordu.

Merkezi avluda yürüdük, yamanmış kürkleriyle dev ayıların ve pekmez ve ballardan oluşan geçmiş olsun hediyelerinin yanından geçtik. Etrafta dolaşan müşteriler yabancı bir kentteki turistler gibi yanımızdan geçip gidiyordu. Metro-Centre'da saat yoktu, geçmiş ya da gelecek yoktu. Zamanı gösteren tek ipucu, yukarıdaki monitörlerde gösterilen futbol maçıydı. Kara bir sisin içinde bir dizi projektör parlıyor ve sahanın her iki tarafındaki dev ekranlar David Cruise'un, kablo TV çağının alışveriş mesihi-nin tamdık yüzünü gösteriyordu.

Metro-Centre'nın "sadece çıkış" kapılarının birinden çıkıp otoparka doğru yürüdük. Spor taraftarı gruplar yerel buz hokeyi ve atletizm takımlarının bayraklarını taşıyarak kubbeden çıkıyordu. Dört tekerlekli araçlarının arasında toplandılar ve gecenin vukuat yerlerine doğru uygun adım yürüyerek gittiler.

Arabayla Julia'nın gösterdiği yönü takip ederek, kasabanın boşalmış işyeri semtinden, çelik kafeslerle kapatılmış girişlerin önünden geçtik.

"Bir şeyi bekliyorlar," dedim. "Nereye gidiyoruz?"

"Güney Brooklands'e. Kestirme bir yol biliyorum. Tek yönlü yolları sever misin?"

"Tek yönlü mü? Neden sevmeyeyim ki?"

"Peki girilmez yolları? Zaman kazandırır. Hiçbir riske girmeyen, her şeyini kaybeder."

Mahkemenin önünden geçtik, sonra indirimli mobilya mağazalarının, depoların ve araba kiralama firmalarının bulunduğu bir bölgeye saptık. Futbol stadyumu sonsuza dek hep solumuzda kalacak gibiydi, sanki biz onunla hep güvenli bir mesafede kalarak, onun bizi dev manyetik alanına çekmesinden kaçınarak etrafında dolaşıyorduk.

"Tamam." Julia ön cama dayandı. "Sola sap. Hayır, sağa."

"Buraya mı?" Kılıksız evlerden oluşan bir sokağı koruyan "taşıt giremez" tabelasını geçmeden önce tereddüt ettim. "Neredeyiz?"

"Söyledim sana. Bu yol kestirme."

"En yakın karakola mı? Doktor, emniyet kemerini tak daima. Bu bir flört ritüeli mi yoksa?"

"Umarım asla öyle bir şey değildir. Zaten, emniyet kemeri cinsel bir kısıtlamadır."

Dışarıdaki mütevazı evlere baktım, art-deco kapılarına ve pencerelerine; 1930'ların bu fosillerinde şimdi göçmen aileler oturuyordu. Küçük müstakil evlerden bir taraçanın yanında bakımsız bahçeler, yıpranmış çimlerin üzerine park etmiş külüstür kamyonetler vardı. Her şey stadyum ışıklarının güçlü parlıltısıyla yıkanıyordu; sanki tüm bölge, tüketim toplumuna katılmaması yüzünden sorguya çekiliyormuş gibi. Doğu Avrupalı ve Asyalı sakinler pencerelerinden dışarı her göz attıklarında, David Cruise'un gümüş ekranlardan gülümseyen dev yüzünü göreceklerdi.

"Çıkalım buradan." Yoldaki mağaramsı çukura düşmemek için fren yaptım. "Nasıl yaşarlar ki burada?"

"Hastalarımın söz ediyorsun." Julia gözlerini parlak ışıktan korumak için elini siper etti. "Çoğu Bangladeşlidir. Çok hırslıdırlar."

"İyi ki. Öyle olmak zorundalar."

"Öyleler. En büyük hayalleri, Metro-Centre'da temizlikçi ve kapıcı olmaktır. Bundan sonra çişini yaparken bunu hatırla..."

Konutlar bölgesinin sınırlarına doğru gittik, bir buz hokeyi sahasının yanından ikinci kez geçtik ve bayraklar sallayan bir grup taraftar yolu kapatınca yavaşlamak zorunda kaldık. Futbol stadyumundan üç yüz metre ileride, otobana çıkan yanyolların arasında, parlak ışıklı yapay kulvarlarla donatılmış ve bir grup projektör tarafından aynı şiddetli parıltıyla yıkanan bir atletizm sahası vardı. Taraftar grupları sokakta duruyor, uzun mesafeli bir yarışın sonucunu bekliyorlardı.

"Neden içeri girmiyorlar?" diye sordum Julia'ya. "Tribünler neredeyse bomboş."

"Belki de pek ilgilenmiyorlardır."

"İnanması zor. Burada ne yapıyorlar peki?"

"Onlar destekçi."

"Neyin destekçisi?"

Bir kavşağa geldik ve sola sapıp yeni bir konut semtine girdik. Futbol maçı bitmişti ve seyirciler stadyumun çevresindeki caddelere dağılıyordu. David Cruise yalnızdı yine ve stadyumun diğer ucundaki kopyasına, bir erkek kolonyası ve bakım ürünleri dizisi hakkında bir şeyler söylüyordu. Satış numarasının fragmanları gece havasında patlıyor, sinmiş küçük evlerin camlarına yumruk gibi vuruyordu.

"Julia, boyuna stadyuma geri dönüyoruz. Tam olarak ne düşünüyor şu anda?"

"Brooklands hikayesi. Eski bir sinemayı kolla... Merak etme, sinemada el ele tutuşmayacağız."

İlk seyirciler yanımızdan geçti; St George tişörtleri giymiş adamlar ve karıları, park etmiş arabaların tavanına neşeli bir şekilde vuruyordu. Kalabalığın bir kısmı ana gruptan ayrılmış, Asyalı gıda toptancılarının küçük dükkânlarının bulunduğu bir sokağa giriyordu. Erkekler iriyarı ama disiplinliydi, başlarında kırmızı beyzbol şapkaları birer onbaşı vardı ve bağırarak cep telefonlarıyla konuşuyorlardı. Kalabalık onların arkasından uygun adım yürüyor, sessiz dükkânlara bağırıyordu. Genç taraftarlardan oluşan bir grup üst kat pencerelerine bozuk paralar fırlattı. Kırılan camların sesi bir hayvan bağırtısı gibi yırttı geceyi.

“Julia! Emniyet kemeri! Hangi cehennemde bu polisler?”

“Onlar polis...” Julia karanlıkta klipsi gevşeterek mandalla oynuyordu. Sarsılmış ama heyecanlıydı; ilk vahşi maçına gelmiş bir rugby-sevgili çift gibi.

Yan yana giden, uzun farlarını yakmış üç araba bize doğru geliyordu. Arkalarından bir taraftar güruhu geliyor, avazı çıktığı kadar bağırıyor, dükkânlarını korumak için çıkmış genç Asyalılarla dalaşıyorlardı. Birisi tekmelenip yere düşmüştü ve diğer tekmeler bir tipideki kar topları gibi bu adamların beyaz spor ayakkabılarından yağıyordu.

Direksiyonu hızla çevirdim ve Julia’yı yolcu kapısına yapıştırarak Jensen’i hızla bir park yerine sokuverirken arabalar dibimizden geçti. Çarpılarak hızla kapanan yan aynamdan tabanca sesi gibi bir gürültü çıktı. Bir yerde bir vitrin camı merdivene düştü ve koşuşanların altına jilet gibi buzlardan bir sel saçıldı.

Dalga gibi bir kalabalık yanımızdan, arabanın tavanını yumruklayarak geçti. Çok kilolu ve haydut tipli bir adam cep telefonuna böğürürken bir taraftan da nalbur dükkânının kapısını korumaya çalışan yaşlı bir Asyalıyı tekmeliyordu. Taraftarlar uygun adım yürüyor, slogan atıyordu; disiplinliydi fakat onbaşlarının onları nereye götürdüğünü bilmiyorlardı; karanlıkta bağırıp çağırmaktan ve girdikleri her sokağı darmadağın etmekten memnun görünüyorlardı.

“Julia! Sakın arabadan çıkma.”

Julia yüzünü, yolcu penceresinden seslenerek onu kendilerine katılmaya zorlayan adamlardan gizliyordu. Kapımı açtım ve dışarı çıktım. Karşı kaldırımda orta yaşlı bir Asyalı dizlerinin üzerine çökmüş, tahrip edilmiş bir parkmetreye tutunarak dengesini korumaya çalışıyordu. St George tişörtlü, zayıf yüzlü bir genç onun etrafında dans ediyor, tekme vuracakmış gibi şaşırtmaca yapıyor sonra bir dizi penaltı vuruşu yapıyormuş gibi tekmeliyordu ve skor yaptığı her seferinde sevinçle bağırıp ellerini havaya kaldırıyordu.

“Bay Kumar!”

Delikanlıyı kolundan tutup bir kenara ittim. Neşeyle bağırırdı ve bir sonraki penaltıyı bana bıraktı seve seve. Dans ederek çekilirken, kırık cam parçalarını ayaklarıyla sağa sola saçıyordu. Bay Kumar’ın ayağa kalkmasına yardım ettim, sonra iriyarı adamı tutup küçük bir indirim marketinin yanındaki servis yoluna götürdüm.

“Lütfen... Arabam.”

“Nereye park ettiniz? Bay Kumar!”

Sersemlemiş ve perişan halde, sanki kim olduklarını bulmaya çalışıyormuş gibi, arkamdaki kalabalığa bakıyordu. Sonra yüzüme şöyle bir baktı ve beni tanıyınca dehşete düşmüş bir halde baka kaldı.

“Hayır... Hayır... Asla...”

Ona yatıştırmama kalmadan, güçlü kollarıyla beni bir kenara ittirerek uzaklaştı. Sendeleyme sendeleyme yürüyerek yolun karanlığına girip gözden kayboldu.

Onun peşinden nefes nefese koştum ve yolun birleştiği caddeye çıktım. Yürüyüş kolları stadyuma dönüyor, kapıları güm diye kapanan arabalar kornalarını çalıyor ve gazlayıp gidiyordu. Bay Kumar kaybolmuş, belki de ziyarete geldiği orali bir arkadaşının yanına sığınmıştı. Genç Asyalılar kaldırımdaki camları yol hendeklerine süpürürken, ağızlarında birer sigarayla karanlığa kulak kabartıyorlardı.

Bomboş caddede, stadyum projektörlerinin parlak ışığında kaybolmuş halde yürüdüm. Yolun karşısında, yıllarca bir bingo salonu olarak hizmet veren ve şimdi halı deposu olarak kullanılan bir sinema salonu, 1930'ların beyaz seramik kaplı Odeon'u vardı.

Sessiz sokaklarda, sanki hiçbir şey olmamış gibi devriye gezen bir polis arabası yaklaşıyordu. Harabaya dönmüş bilet gişesinin merdivenlerini çıktım. Tarihi Odeon artık kendisinin hayaleti bile değildi ve şiddet sinema perdesinden çıkıp çevredeki sokaklara göç edeli çok olmuştu. Ama seramikle kaplı holleri, kocaman bir umumi tuvaletin köşeleri gibi, bir anlık bir sığınak sağlıyordu.

Karanlıktan bakınca, polis arabasının Odeon'un önünde durduğunu, sonra farlarıyla selektör yaptığını gördüm. Yolcu koltuğunda oturan kıdemli polisi tanıdım; hastane kafeteryasında okuduğum yerel gazetede fotoğrafı bulunan, Brooklands polisinden Başkomiser Leighton'du bu. Yanında, direksiyonda Çavuş Falconer oturuyordu, kusursuz Ren kızı saçlarının üzerinde polis şapkası vardı. Devamlı matineye girip girmemeye karar vermeye çalışan, flörte yeni başlamış bir çift gibi sinemanın önünde beklediler ve sonra uzun farlarını yakıp bomboş caddede devriye seferlerine devam ettiler.

Odeon'un bitişiğinde sinemanın otoparkı vardı ve buradaki tek araba, her tarafına çamur sıçramış bir Range Rover'dı. Şoförü caddeyi gözlüyor, cep telefonu ile konuşuyordu. Üzerinde kalın bir trençkot ceket, başında gözlerinin üzerine kadar inen bir fÖtr şapka vardı ama yine de direksiyondakinin Geoffrey Fairfax olduğundan hiç kuşku yoktu. Yanında, koyun derisi ceket giymiş, Romalılara benzer iri yüzlü ve saçları kısa kesilmiş bir adam oturuyordu. Av köpeklerini takip eden, kovalamacayı arabalarının rahat ortamında, sıcak brendi dolu bir termos takviyesiyle seyretmekten memnun av taraftarlarına benziyorlardı.

Ama bunlar, avı takip etmekten ziyade, yönetiyorlar mıydı yoksa? Arkalarındaki koltukta St George tişörtlü ve kaslı kollarını pencerelere dayamış iki adam vardı. Bunların ikisi Fairfax ve ya-

nındakiyle teklifsiz bir şekilde konuşuyor ve yakındaki bir kavşağı gösteriyorlardı; sanki bir savaş düzenini tarif ediyor, birliklerin morali ve hevesi hakkında rapor veriyorlarmış gibi.

Adamların arasında bir harita dolaştı ve Fairfax tavan lambasını yaktı. Haritaya baktıktan sonra motoru çalıştırdı, ama Range Rover'da beşinci birinin daha olduğunu gayet net bir şekilde görmüştüm.

Arka koltukta, St George tişörtlü iki adamın arasında, saçları omuzlarına salınmış halde oturan, Dr. Julia Goodwin'di.

Karanlıklardan geçerek ve dükkân önlerini temizlemeye çalışan Asyalılardan uzak durarak arabama doğru yürüdüm. Yanan bir evden, stadyum ışıklarının parlaklığından boğulmuş alevler yükseliyordu.

Ağır Bir Gece

İngilizlerin tüm yaşamı gibi, Brooklands'deki hiçbir şey görüldüğü gibi değildi. Sonraki üç günümü babamın evinde, dışarıdan bakınca gayet uygar görünen bu Londra çevresi kasabasma –toplumun ileri gelenlerinin, seçkin savcılarının ve polis şeflerinin bir cep devriminde yer aldığı bu kasabaya– bir anlam vermeye çalışarak geçirdim. Şimdi de benim etrafımda şekillenen gizli bir tertibin içine mi düşmüştüm yoksa? Ve babam da bu kışkırtıcılardan biri miydi?

Geoffrey Fairfax tarafından, Başkomiserin gözlerinin önünde düzenlenen stadyum isyanı beni fena sarsmıştı. İhtiyarın viskisinden gereğinden çok içerek, Bay Kumar'ı görürüm ve onu kendisine yapılan saldırıya katılmadığıma ikna ederim umuduyla sürekli, evin önündeki otoparka bakıyordum. Kavga sırasında birisi alnıma vurmuştu ve armalı bir yüzük sol kaşımın üzerindeki deride bir yıldız işareti bırakmıştı. Holdeki aynada yüzüme bakarken Duncan Christie'nin yaralı yüzünü görüyordum sanki.

Sonuçta, sokak siyasetine ilk bulaşınam kendimi bir itiş kakış arasında kondisyonuz bir rugby forveti gibi hissetmeme yol aç-

mıştı. Yetmiş beş yaşındaki babam bu şiddet ve saldırganlıkla nasıl baş etmişti ki? Akşam perdeleri kapatıp sesi kısılmış televizyonu seyrederken, stadyumdaki kalabalığın Metro-Centre takımına yaptığı tezahüratı dinledim. Ambulans sirenleri bağırarak sokaklardan geçiyor, itfaiye arabaları yollarda bangırdarak Brooklands'le M25 arasındaki pejmürde semtlere gidiyordu.

Otoban kasabalarının üzerine çok ağır bir gece çöktü, merkezi Londra'nın o kendine has pembe sisinden ağır. Sportif olayların paket programı kapsamında, yerel polisin bariz bir suç ortaklığıyla bir etnik temizlik hareketi gerçekleşiyordu. Çavuş Falconer'ın Fairfax'in Range Rover'ına selektör yapmasını hatırladım. Vatansever üniformalar giymiş kulüp taraftarlarını kullanarak göçmen kitlesine karşı harekete geçiyorlar, yeni alışveriş merkezleri, marinalar ve yönetici lojmanlarına yer açmak için onları taciz edip harap sokaklarından kovmaya çalışıyorlardı.

Ama bir arazi kapmacadan öte bir şeyler dönüyordu. Her akşam, Metro-Centre takımlarının otoban kasabalarından rakipleriyle kapıştığı futbol, rugby maçları ve atletizm yarışmaları vardı. Aydınlatma gereçleri, bir esir kampları kolonisinin, zorla çalıştırılan işçilerin alışveriş ettiği ve para harcadığı ceza kamplarından oluşan yeni bir Gulag'ın çevresine dikilmiş ışıklar gibi tüm gece boyunca parılıyordu.

Maçlar bitmiş, fakat ardından araba tavanlarını yumruklamalar, kabilesel bir şiddet çağrısı gelmişti. Audiler, Nissanlar ve Renaultlar yeni tamtamlardı. Yerel gazete her gün, saldırılan bir sığınmacı barınağını, yakılan bir Bangladeş fast-food dükkânını ve sınır ötesine atılıp bir sanayi mülküne düşmüş Kosovalı bir gencin yaralandığını yazıyordu. "Metro-Centre güvenlikçileri," diye bi-tiyordu haberler genellikle, "daha çok şiddetin önüne geçmiştir."

David Cruise, öğleden sonraki kablo TV kanalında konuklarına yılışıkça sırtıyordu. Görünüşte gayet yakışıklı ve sevimli bu üçüncü sınıf aktörün, çirkin şiddet olaylarının üzerine kendi çok iyi cilalanmış parıltısını serişini seyrettim.

“... Metro-Centre’in borusunu öttürmek istemiyorum ama tüketicilik, bir şeyler satın almanın çok ötesinde bir şeydir. Sen de katılıyorsun, değil mi Doreen? Güzel. Bu bizim için, kabilesel değerlerimizi dışa vurmanın, birbirimizin umutlarına ve tutkularına katılmanın en birinci yoludur. Burada gördüğünüz şey, rekreasyon kültürlerinin bir çatışması, çok farklı yaşam tarzlarının bir çarpışmasıdır. Bir tarafta bizim gibi kişiler var; bizler Metro-Centre’in sunduğu kolaylıklardan yararlanıyoruz ve alışveriş merkezinin ve tedarikçilerinin savunduğu yüksek değerlere ve ideallere bağlıyız. Onların tümü belki de sizin gerçek çıkarlarınızı temsil etmede milletvekillerinizden daha başarılıdır. Saygısızlık etmeyelim, e-posta falan atmayalım lütfen. Öteki taraftaysa, göçmen topluluklarının düşük değerli beklentileri var. Onların baskı gören kadınları, bizim tüketicilik ideallerinde gördüğümüz değerleri ve tercih özgürlüğünü hiçbir zaman paylaşmayan iç sürgünlerdir. Doğru değil mi, Sheila?”

Konukları da, her zaman olduğu gibi başlarını sallayarak keşinkes onaylıyordu hep arkalarında dev ayılarla asmakat stüdyosundaki siyah deri divanlarına kurulup otururlarken. Fakat o gece, Asyalıların işyerlerine rugby ve buz hokeyi taraftarlarıyla saldırılar getirdi ve bir ucuz trikotaj deposu yanıp kül oldu ve her zaman olduğu gibi, polis itfaiye araçlarından on dakika sonra geldi. Ulusal basında konuya dair neredeyse hiçbir şey çıkmadı ve bu vakalar, spordaki şiddet ve taşra kasabalarında kafayı çekip olay çıkarma konusunda yazılanların arasına tıktırıldı.

Babam acaba tüm bunlarda nasıl bir rol oynamıştı? Yaşlı pilotu, ütü tahtası ve St George gömleği yığınlarıyla tıktık yüklük odasında, uğursuz kitaplarıyla çevrelenmiş; aşırıların tanrılarına adanmış bir tapınakta otururken düşündüm. Babam, aşırı sağcı bir darbenin kurbanı, siyasi bir çayır savaşında kaygan çimlere basıp dengesini yitirmiş yaşlı bir piyade neferi miydi? O katliama tanık olmuş masum bir seyirci değil katilin asıl hedefiydi belki de.

Alışveriş merkezindeki katliam, Metro-Centre’a bir zarar verme girişimi miydi? *Financial Times*’da çıkan, süper alışveriş

merkezleri hakkındaki bir makalede, geçen yıl Metro-Centre'in cirosunun yükselmediği, çünkü demodeleştigi ve müşterilerinin bölgedeki daha ucuz alışveriş yerlerine kaydığı yazıyordu.

Müşterilerin ölümüne ve yaralanmasına yol açan katliam, Tom Carradine ne derse desin, satışları düşürmüştü. Fakat iyi yönetilmiş hiçbir gizli tertip, Duncan Christie gibi toplumdan kopuk birini tutmazdı. Öte yandan, onu aklamak için ortaya çıkan tanıklara da pek inanamıyordum. Julia Goodwin'i düşündüm, Fairfax'ın Range Rover'ının arka koltuğunda, kaslı onbaşlıların arasında otururken ve Fairfax savaş haritasına bakarken.

Julia'yla yine buluşmak istiyordum, fakat onun her şeyi fazlasıyla kaçamaklıydı. Holiday Inn'de, yapay gölün durgun suyunun kıyısında gergin ve saldırgandı, babamın cenazesine katılma nedeni konusunda biraz fazla kaypaktı. Aynı zamanda da, babamın ölümü konusunda bana bir şeyler, belki de bilmek isteyeceğimden fazla şeyler söylemek istediğinden emindim.

Geçirdiğimiz akşam tümüyle tasarlanmış bir numara, sakarca bir Brooklands ve vukuat noktaları turuydu. Julia bu ırksal isyanların olacağını biliyordu ve benim buna tanık olmamı istemişti. Ama niyeti beni uyarıp bunlardan uzaklaştırmak mı, yoksa kendi varoş tertibine katmak mıydı? İkiyüzlülük orta sınıf hayatının öylesine büyük bir parçasıydı ki, dürüstlük ve doğru sözlülük en dalavereci stratejilermiş gibi geliyordu. En büyük yalan, gerçeğe en çok yaklaşıandı.

Bu huysuz genç doktoru düşünerek viskimi yüklük odasına götürdüm. Sessiz bilgisayara ve faşist liderlerin biyografilerine bakarken hafiften sarhoştum. Bardağımı ütü tahtasına koydum ve St George tişörtlerinden birine dokundum. Neredeyse hiçbir şey düşünmeden tişörtü aldım, silkeleyerek geometrik katlarını açtım ve giydim.

Aynanın karşısında duruyor, sokak kavgasının derimi kor gibi yaktığını hissediyordum. Fotoğraflarında gördüğüm kadarıyla son yıllarında babamın omuzları daralmıştı ve tişört, takdir eden bir baba gibi kavıyordu göğsümü.

Neon Saraylar

Brooklands Lisesi'nin önünde, arabamın içinde oturuyor, son öğrencilerin de çıkmasını bekliyordum. Çocuklar kalabalıklar halinde yanımdan geçiyor, çevredeki sokakları gürültü ve kargaşalarıyla dolduruyorlardı. Çok yakında dünyayı ele geçirecek yeni yetmelerden oluşan bir ayaktakımı. Hoşuma gitti hepsi; sürrealist esprileriyle kaba ve bayağı oğlanlar, kaba ve muhteşem kızlar.

Öğretmenler arabalarına binip gidince arabadan çıktım ve şekerleme kâğıtları, sigara paketleri ve kola kutularıyla, sevimli bir belanın kalıntılarıyla dolu yolda yürüdüm. Girdiğim ana salon hâlâ bağırtılar ve ısıklarla yankılanıyordu, testosteron kokusu ve buruşuk spor giysileriyle doluydu.

Müdürün sekreteri randevumu doğruladı. Benim bu çok şeyler vaat eden okulda düş kırıklığına uğrayacağı kesin bir öğrenci velisi olduğumu varsayarak neşeli ve sempatik davrandı. Bay Sangster'in kütüphanede olduğunu, ama kısa bir süre sonra geleceğini söyledi.

Odasının önünde bir on beş dakika kadar bekledikten, sonra müdürü aramaya koyuldum. Duncan Christie'nin üç tanığından biri olan William Sangster'in, babamı katletmekten suçlu bulunacak bir adamın serbest bırakılmasında rol oynadığı için, benimle bir araya gelmeyi pek istemediğini tahmin ettim. Hayatı boyunca nahoş ana babalar ve eğitim komisyonlarıyla boğuşmanın bile, intikam için gözü dönmüş bir oğulla baş etmede pek yararı olmazdı.

Kütüphane, kenarı kıvrılmış kitaplarla, aşk mektuplarıyla ve raflarda söndürülmüş izmaritlerle doluydu. Sangster benden birkaç saniye önce çıkmıştı ve bir koridordan gelen, uzaklaşan ayak seslerini duydum. Boş sınıfların önünden geçtim, karatahtasının yanında birtakım egzersiz kitaplarına bir şeyler işaretleyen bir kadın öğretmeni başımla selamladım ve hızlı bir yürüyüşle spor salonuna giren, uzun boylu ve siyah paltolu bir adam gördüm.

Bel vermiş ahşap döşemeyi, aramızda on beş metrelik cilalı bir yüzey olmak üzere birlikte geçtik, fakat adımlarımız birbirine uygun; eşlerin birbirinden uzakta durduğu bir dans yapıyor muyuz gibiydi sanki. Sangster hızlı yürüyordu ama ona yetiştim; altıgen sınıflardan oluşan bir binaya birlikte girdik.

Boyun eğen gösterişli bir tavırla pes etti sonunda ve paltosundaki kepekleri silkeleyerek yanına gelmemi bekledi. Gerek-siz derecede iri bir adamdı, kocaman kolları ve geniş omuzları; tombul, bebeksi bir yüzü vardı, beklediğimden çok daha gençti. Uzattığım elimi sıkmaktan kaçındı ve bu herif bir sahtekâr mı, pis bir okulun sorumluluğunu nasıl olduysa yüklenmiş ve çıkıp gitmek için yol arayan otuz beş yaşında bir aktör mü diye düşündüm. Yerde duran üç prezervatif kalıntısına basmaktan kaçındığımı fark etti.

"Biz..." Yerdekilere göstererek hafiften kekelermiş gibi yaptı ve sevimsizce gülümsedi. "Biz... Onlara bir şeyler öğretmişiz. Bay..."

"Pearson. Bir randevum vardı. Richard Pearson."

Uzattığım elime baktı bir süre, sanki ben ona bir seks cihazı satmaya çalışıyormuşum gibi ve tırnakları dibine kadar kemirilmiş işaretparmağını bebeksi dudaklarından uzaklaştırdı. "Evet. Babanız..."

"Metro-Centre katliamında öldü. Siz oradaydınız."

"Hatırlıyorum." Sangster tekrar prezervatiflere baktı. "Trajik, kesinlikle. Başınız sağ olsun."

Beni boş bir sınıfa çağırdı, içeride bir tur attırdı ve sonra öndeki sıralardan birini gösterdi. Ben otururken o karatahtanın önünde dolanıyor, sonra duraklıyor, bir matematik denklemindeki rakamlardan birini siliyordu; elini ayağım ne yapacağını bir türlü bilemiyormuş gibi gelen iriyarı tiplerden biriydi kesinlikle. Kendi sol koluna, sanki ilk kez keşfediyormuş; onu kendisinin ruhsal manzarasına nasıl uyduracağından emin değilmiş gibi baktı.

Bir an önce konuya girmek için sabırsızlanarak ve bu gayet tuhaf adama ayak uydurmaktan usanarak, "Bay Sangster," dedim, "belli ki çok meşgulsünüz. Mümkünse..."

"Tabii." Öğretmen sandalyesine oturdu ve bütün dikkatini bana vererek, gayet samimi bir şekilde gülümsedi. "O gün velilerimizden ikisi yaralandı Bay Pearson. Babanızı kimin öldürdüğünü bulmayı çok istiyorsunuz. Ama yapabileceğim bir şey olduğundan emin değilim."

"Ee... Bir anlamda, yaptınız zaten."

"Öyle mi? Nasıl?"

"Duncan Christie'nin aklanmasına yardımcı oldunuz."

Sangster arkasına yaslandı ve başı matematik denklemine dayandı; kabalığını hoşgörüsüyle karşılamıştı. "Tanık ifademde, ateş açılırken Christie'yi giriş holünde gördüğümü söyledim. Onun aklanmasına yardımcı falan olmadım. Benim bir hediyem falan değil. Bir görgü tanığının ifadesidir bu."

"Metro-Centre'da mıydınız gerçekten?"

"Elbette. Bu konuda tanıklık eden iki kişi daha var."

"Biliyorum. Nedense, kafama takılan da bu." Bu son derece gergin müdürü sarsmamaya çalışarak, en dostça muhasebeci gülümsememi, hayat boyu terk etmeyi dilediğim o sırtımayı takındım. "Hepiniz onu tanıdınız. Tuhaf değil mi bu?"

"Neden?" Sandalye geriye kaydıldı ve Sangster tombul yanaklarını şişirerek bana sınıf öğretmeni masasından baktı, avının büyüklüğünü kestirmeye çalışan bir kirpi balığı gibi. "Tanımasaydık onu teşhis edemezdik. Neden onu görmediğimiz halde görmüş gibi yapalım ki?"

"Meselenin düğümü de bu. Ortak bir neden bulması zor..."

"Bay Pearson, Christie'yi kurtarmak için gizli bir tertip yaptığımızı mı söylüyorsunuz," Sangster beni yarı dinliyormuş gibi yaparak başının arkasındaki tahtaya dokundu, "üç saygın tanığın?"

"Sizler saygınsınız. Neredeyse gereğinden fazla saygınsınız. Ama Christie'ye benzeyen birini görmüş olmanız mümkündür. Onu gördüğünüzü sanabilirsiniz ve doğal olarak suçsuz olduğunu düşünürsünüz."

"O suçsuz. Bay Pearson, onu ben okuttum. Üç yıl onun matematik öğretmenliğini yaptım, tam da bu sınıfta. Aslında, tam

da şimdi sizin oturduğunuz sırada otururdu. O kurşunları birisi sıkı, ama Duncan Christie değil. O çok güvenilmez biridir, çok kararsızdır. Tuhaf şeyler yapardı benim için, bir çiti tamir eder ya da çimleri biçerdi. Beş dakika çok çalışır, sonra birden aklı başka yere gider, aletleri bırakır ve bir hafta kaybolurdu. Onun beyni, kendi aklına birtakım oyunlar oynanan bir tiyatrodur. Babanızı vuran o değil."

"Doğru." Mürekkep lekeli sıradan çıktım. "Aslında, size katılıyorum."

"Katılıyor musunuz? İyi." Sangster kalktı ve tahtanın tebeşirlerini paltosundan silkeledi, denklemleri silip kocaman ayaklarına dökülen tozlara dönüştürdü. Kapıyı gösterdi bana. "Peki neden..."

"Onu mahkemenin kapısında gördüm. Katili oynuyordu, sırf herkesi gıcık etmek için. Ancak beni fark edince durdu ve bunun bir oyun olmadığını fark etti. Gerçek bir katil bunu yapmaz."

"Güzel söylediniz." Sangster başını bilgece sallayarak onayladı. "Sen çok şey görmüşsün Richard ve dikkatini korumuşsun. Bu bir tertip gibi görünebilir, ama Duncan Christie'yi çoğumuz tanıyoruz ve onu kafes ardında görmek istemiyoruz..."

Koridorda yürümeye başladık, Sangster'in koca gövdesi dar boşluğu neredeyse dolduruyordu. Gözle görünür bir şekilde rahatlamış, diferansiyel hesapta birdenbire yetenek gösteren bir öğrenciymişim gibi omzumu sıvazlıyordu. Bürosunun kapısını kapatıp, meraklanmış sekreterini dışarıda bıraktı, yandaki bir dolaptan iki bardakla bir şişe sherry çıkardı ve masasma oturdu. Hâlâ sırtındaki paltosuyla, benim o tatlı sıvıdan içişimi seyrederken bebek dudaklarıyla mimiklerimi taklit ediyordu.

"Velilerin sherrysi," dedi bana. "Uzun günleri kısaltıyor. Bunu bir iş yardımı gibi düşünüyorum."

"Neden olmasın? Aynı şeyleri hissediyorum. Altı yüz yeni yetmeyi eğitmeye çalışmak, bir sirkin ortasında." Penceresinden görünen kubbeyi gösterdim. "Bir sürü Alaaddin mağarası, hazinelerle dolu yüzlerce neon saray."

“Tek gerçek şey hayaller. Bununla başa çıkabiliriz. Ama yine de, neler hissettiğini anlıyorum Richard. İhtiyar bir adam hiç nedensiz vuruluyor. Tek ortak faktör Metro-Centre. Her şeyi bir şekilde açıklıyor bu.”

“Babam ve bütün bu tüketici kâbusu mu? Sanırım bir bağlantı var. Buradakilerin çoğu deliriyor, farkına varamadan.”

“Bütün bu satış merkezleri, havalimanı ve otoban kültürü. Yeni bir tür cehennem bu...” Sangster kalktı ve kocaman ellerini sanki havasını çıkarmaya çalışıyormuş gibi yanaklarına bastırdı. “Hamstead perspektifi bu, Tavistock Kliniği’nden görünüş. Freud’un heykelinin gölgesi düşüyor ülkeye, ruhun Agent Orange’ı.* İnan bana, her şey farklı burada. Çocuklarımızı yeni bir topluma hazırlamalıyız. Onlara parlamenter demokrasi, kilise ya da monarşi hakkında bir şeyler öğretmenin anlamı yok. Senin ve benim yetiştiğimiz eski yurttaşlık idealleri gerçekten çok bencilce. Bütün o vurgular hep bireysel haklar üzerine, habeas corpus üzerine, bir kişinin çoğunluk karşısında özgürlüğü...”

“Konuşma özgürlüğü, kişisel dokunulmazlık mı?”

“Söyleyeceğin bir şey yoksa konuşma özgürlüğünün ne anlamı kalır ki? Yüzleşelim bununla, çoğu kişinin söyleyeceği hiçbir şey yok ve biliyorlar bunu. Kişiselleştirilmiş bir hapisneden başka bir şey değilse, dokunulmazlığın anlamı kalır mı? Tüketici kolektif bir girişimdir. Buradaki insanlar paylaşmak ve kutlamak istiyor, bir araya gelmek istiyor. Alışverişe gittiğimizde, kolektif bir olumlama ritüeline katılmış oluyoruz.”

“Yani bugün modern olmak pasif olmak anlamına mı geliyor?”

Sangster, masasına çap diye vurdu ve kalemligi devrildi. Bana doğru eğildi; kocaman paltosu gövdesinin etrafında kabardı.

“Unut artık modern olmayı. Kabul et Richard, bütün modernist girişimler müthiş ayırıcı, bölücüydü. Modernizm bize kendimize güvenmemeyi ve kendimizden hoşlanmamayı öğretti.

* ABD’nin Vietnam Savaşı’nda kullandığı kuvvetli bir bitki zehri. (ç.n.)

Bütün o bireysel vicdan, tek başına çekilen acılar... Modernizmi yönlendiren şey nevroz ve yabancılaşmaydı. Sanatına ve mimarisine bak. Son derece soğuk bir şeyler var bunlarda."

"Peki ya tüketicilikte?"

"Tüketicilik, bir araya gelmenin kutlaması. Paylaşılan düşler ve değerler, paylaşılan umutlar ve zevkler. Tüketicilik iyimserdir ve geleceğe dönüktür. Doğal olarak, çoğunluğun iradesini kabul etmemizi ister. Tüketicilik, kitle siyasetinin yeni bir biçimidir. Çok teatraldır ama biz ondan hoşlanırsınız. Heyecanlar yönlendirir onu, ama vaatleri hep ulaşılabilir şeylerdir, boş retoriklerden ibaret değildir. Yeni bir araba, yeni bir elektrikli cihaz, yeni bir CD çalar."

"Peki ya mantık? Buna yer yok anladığım kadarıyla, değil mi?"

"Mantık, ee..." Sangster masasının arkasına gitti, tırnakları yenmiş parmağını dudaklarına götürdü. "Matematiğe çok yakındır ve çoğumuz aritmetikte pek iyi değiliz. Ben insanlara genellikle mantıktan uzak durmalarını salık veririm. Tüketicilik, denklemin pozitif tarafının kutsanmasıdır. Bir şey satın aldığımızda, bilinçaltında, bize bir hediye verildiğini sanırız."

"Ve siyaset, sürekli bir hediyeler seli talebidir, değil mi? Yeni bir hastane, yeni bir okul, yeni bir otoban...?"

"Elbette. Ve hiç hediye verilmeyen çocuklara neler olduğunu biliyoruz. Bugün hepimiz çocuğuz. İster beğen ister beğenme, modern bir toplumu sadece tüketicilik bir arada tutabilir. Doğru heyecanların düğmesine basıyor."

"Yani... Liberalizm, özgürlük, mantık?"

"Bunlar başarısız oldu! İnsanlar artık kendilerine mantıkla hitap edilsin istemiyor." Sangster eğildi ve sanki bardağın kendi kendine dik durmasını bekliyormuş gibi sherry bardağını masasında yuvarladı. "Liberalizm ve hümanizm toplum için muazzam bir frendir. Suçtan ve korkudan yararlanıyorlar. Toplumlara, insanlar biriktirince değil harcadınca daha mutlu. Şimdi bize gereken şey, çıldırmışçasına bir tüketiciliktir, motor şovlarında gördüğün türden. İnsanlar hakimiyetin özlemini çekiyor ve sadece tüketici-lik sağlayabilir bunu."

“Yeni bir parfüm ya da yeni bir ayakkabı aldığında, daha mutlu ve daha mükemmel biri haline mi geleceksin? Ve bütün bunlarla senin yeniyetmeleri kafaya alabilecek misin?”

“İhtiyacım yok buna. Onların soluduğu havayla gelir. Unutma Richard, tüketicilik; kurtarıcı bir ideolojidir. En hafif deyimle, şiddeti estetize etmeye çalışır, gerçi ne yazık ki bunu her zaman başaramazsa da...”

Sangster kalktı ve neredeyse yüce bir şekilde gülümsedi kendi kendine. Kocaman ellerine, onları kendisinin çok çalışan ileri karakolları gibi görmekten hoşnutçasına baktı.

Girişin önündeki merdivenlerde birbirimizden ayrıldık. Sangster'den hoşlanmıştım fakat onun beni; daha benimle vedalaşıp okula geri dönmeden unuttuğu yolunda kesin bir duygu vardı bende. Yolda rüzgârla sürüklenen şekerleme kâğıtlarının arasında, kola kutularının, sigara paketlerinin ve prezervatiflerin arasında yürüyüp gittim.

Duncan Christie

Bir nefesli sazlar orkestrası neşeli bir Souza potpurisi çalmaya başladı, havai fişekler uyumaya yatmış kasabanın üstüne cıvılcı pembe ve turkuaz ışıklardan şemsiyeler fırlattı, araba kornaları bağırdı, sesler çınladı ve tezahüratlar yükseldi; Metro-Centre balonu kubbenin üzerinden, gece boyunca kafamızı dolduran her şeyden daha düşsel bir şekilde süzülerek geçerken. Hafta sonunda, sponsorluğu Metro-Centre tarafından yapılan bir spor şenliği vardı ve William Sangster'in bile hayal edemeyeceği kadar fazla vaatle tıkkış tıkkış doluydu.

Geç kahvaltımı yaparken, otoban kasabalarından takımları ve taraftarlarını getiren otobüslerin ve minibüslerin sesini duydum. Akşam ark ışıklarının altında, futbol ve rugby maçlarının, atletizm yarışmalarının, buz hokeyi eleme turlarının ve bir dizi

maraton ve yol yarışının gerçekleşeceği bir "Thames Vadisi Olimpiyatı" yapılacaktı. Spor ve alışveriş, nikahı David Cruise tarafından kıyılacak iki günlük bir evliliği kutlayacaktı. Gökyüzü düğün çadırı olacaktı ve bütün Güneybatı İngiltere davetliydi. Metro-Centre kablolu kanalında spikerler, temas sporlarında, Heathrow bölgesinden gelen "öfkeli" hokey takımlarının arasındaki maçlarda dişe diş rekabetleri kaşıyarak seyircilerini heyecanlandırıyordu.

Saat ikide, nihayet Metro-Centre'a vardığımda, Güney Girişi'nin yanındaki meydanı Brooklands'de gördüğüm en büyük kalabalık, ancak on beş katedrale sığacak bir cemaat doldurmuştu. Alışverişçiler birbirleriyle çene çalıyor, resmi üniformalı tanıtımcılar erkek giyiminde, kıymada ve botoks tedavisinde günün indirimlerinin listesi bulunan tabelalar taşıyordu. Güvenlikçiler yaka telsizlerine bir şeyler mırıldanıyor, Metro-Centre eşofmanları giymiş fedailer de çevredeki yoldan girişe kadar parmaklıklarla çevrili bir geçiş yolunu boş tutmak için mücadele veriyorlardı.

Spor kulübü taraftarları, St George tişörtleri giymiş bir varoş haçlı ordusu tam kadro meydandaydı. Arabamı Tom Carradine'ın bana sağladığı parasız VIP kartımı kullanarak yeraltı otoparkına park ettim. Asansörden çıkınca kendimi, hemen oracıkta koşup zıplayan bir futbol takımına katılmış halde buldum. Terlerinin kokusu ve tezahüratları, acılı-sevinçli homurtuları ve bağırıltıları havaya, dolaşıp duran balona doğru yükseliyordu. Yakınlarda bir kadın atletizm kulübü zarifçe egzersiz yapıyor, bir amigonun seçtiği hareket repertuarıyla sanki bir dans sınıfı gibi deviniyordu. Hiçbir yerde tek bir polis yoktu.

Tek gerginlik belirtisi çevredeki yoldan geliyordu; harap bir kamyonet kaldırımın kenarında durmuştu. Ama karşılıksız çıkan çeklerin ve kredi kartından aşırı para çekmelerin yanı sıra, varoşlarda herkesin seve seve katıldığı baş günahın, yani araba park ihlallerinin günü değildi bu. Parkomat üçkâğıtçılığı, zina ve alkolizm gibi, varoşların sağlığını koruyan sosyal zambın en önemli bileşenlerinden biriydi.

Etrafındaki kalabalık seyrelemeye başlayan, yolda durmuş kamyonete doğru yürüdüm. Etrafımda radyo konuşmaları vızıldamaya ve söylenmeye başladı; grup kovanı bir yabancıнын girişiyle canlanıyordu. Kamyonetin arka kapağının yanında bir genç duruyor, bir buzdolabını merdivene indiriyordu. Çevresinde küçük bir kalabalık toplanmıştı, anneler öne çıkan çocuklarını geriye çekiyordu. Sürücü kabininde oturan siyahi bir kadın, küçük kızı yanında oynarken bir dergi okuyor, kalabalığı ve kocasını görmezden geliyordu.

Bu genci son kez mahkemenin önünde görmüştüm ve şimdi ilk kez Duncan Christie'yle konuşmak için iyi bir şansım vardı.

Christie'nin teslimatlarının en büyüğü, yani kapıları kromdan ve buz otomatı bulunan, otel barlarında kullanılacak kadar büyük bir çift kabinli soğutucu henüz indirilmemişti. Kargosunu indirmekten bitkin düşmüş Christie kamyonetin arka kapağına yaslandı ve tepesinde tembel tembel salınan Metro-Centre balonuna bakıp gülümsedi. Polislerin elinde gördüğü kaba muamelenin ardından iyileşmişti ama yüzü, sanki içinde kaynayan şiddetli fırtınalar onun derisinde gölgelerini bırakmış gibi lekeli ve soluktu.

Yaralı dudakları, kendisinin kestiği –sanki bir şantiyedeki çay molası sırasında elektrikli makineyle kırılmışsa benzeyen– saçları ve genel bakımsız haliyle tuhaf ve bulamk, rehabilitasyondan ebediyen çıkmış bir metadon bağımlısı gibi duruyordu. Birbirine uymayan iki spor ayakkabı giydiği kocaman ayaklarından, enfekte olmuş bir kulak piercingini boyuna çektiği tikine varınca ya da her şey onu, kapalı devre güvenlik kameralarını korkutmak için dizayn edilmiş bir kentsel korkuluk haline getirmişti.

Ama gözleri sakindi ve yüz elli metre yukarısındaki tembel balonla barışmış gibi görünüyordu; gondoldaki kameraman onun kamyonetinden indirdiği mallardan oluşan mütevazı sergiyi çeksin istiyordu sanki.

Kaldırımın kenarına dizili bir ev aletleri seçkisi vardı; bir kurutma makinesi, iki buzdolabı, çamaşır makinelerinden bir trio ve

bir mikrodalga fırın. Hiçbiri yeni değildi ve hortumlarından paslı sular sızıyordu. Bunlar Brooklands'deki her mutfağın bilinen eşyalarıydı ama bunların varlığında, küçük kalabalığı sarsan sürrealist bir şeyler vardı. Yakınımda duran orta yaşlı bir kadın uysal spaniel köpeğinin kayışını çekti ve hayvanın bana bakıp tehditkâr bir şekilde hırlamasına yol açtı.

"Tamam, güzel yavru..." Christie birden kendine gelip balonla muhabbetini bıraktı ve yaralı avuçlarına tükürdü. "Seni yüklenmenin zamanı geldi kızım..."

Soğutucuyu belinden yakaladı, bir o yana bir öteki yana sallayarak, indirilmiş arka kapağa doğru hareket ettirdi. Düşündüğünden daha güçlüydü, hamallarınki gibi güçlü kolları vardı ama soğutucu onun için bile çok ağırdı. Öne doğru yatan buzdolabının kapılarından biri birden açıldı ve Christie'nin sağ elini kısırdı.

"Aman Tanrım!" Christie hareket edemiyor, buzdolabı göğsünü eziyordu; kıpırdamadan duran seyircilere bir göz attı. "İçinizde hiç Hristiyan yok mu lan? Maya!"

Karısı bütün bunlara dikiz aynasından bir göz attı, durumu gördü ve kızıyla oynamaya devam etti yine. Ben öne çıktım, soğutucunun kapısını kapatıp Christie'nin uyuşmuş parmaklarını kurtardım ve sonra kocaman makineyi yere indirmesine yardım ettim. Christie buzdolabına, soluğu kesilip tapınağına sarılan bir Samson gibi yaslandı.

"Teşekkür ederim efendim. Teşekkür ederim. İyilik yapmak cesaret istiyor bugünlerde."

İnce bir ceket ve tepesi düz bir şapka giymiş yaşlı bir kadın Christie'ye merakla ve bu çok abartılı sevinç gösterisinden rahatsız olmuş bir şekilde baktı.

"Dediğimi duymuyor musun?" diye böğürdü kadın, Christie kafasını sallarken. "Yanlış yere geldin. Paranın iadesini mi istiyorsun?"

"İade mi?" Christie kendine geldi ve kadını süzdü. "İade falan istemiyorum Madam. İntikam istiyorum."

"İntikam mı, buradan alamazsın." Kadın, kocasına döndü; adam mikrodalga fırına bakıp başını sallıyordu zor duruma düşmüş bir arkadaşını tanımış gibi. "Harry, hangi bölümdür o?"

"Bana sormuyorsun, değil mi?"

"Sana soruyorum."

Tartışmaya devam ederek, gaydaların yanında şakırtılar çıkara çıkara yürüyüş yapan bir bando ekibine doğru yürüyüp gittiler.

Christie, mutfak aletleri sergisinin yanında yerini aldı. Tavırları sevimliydi ama gözleri, kafasından bir fırtına geçmiş gibi kararmıştı. O, mental enfeksiyonların Petri kutusu, surat buruşturmaların ve tiklerin simir örneği idi. Soğutucunun arkasına eğildi, yere tükürdü, sonra kendisine bir satıcı pozu verdi ve şiddetli bir gülümseme takındı müşterilerine karşı.

"Evet, teklif edilen neydi?" Mikrodalga fırını okşadı ve yanındaki kızı küçük bir bebek arabasını süren genç bir kadına, "Titiz biri kullanmış," dedi, "mükemmel çalışır, birkaç kievski tavuk, bir çizburger at. Tam bir tamirden geçmiş."

"Kaç para?" Kadın, parmağını kirlenmiş emayeye sürdü. "Yazılı bir garantisi var mı?"

"Yazılı mı?" Christie gözlerini yuvarladı ve bana sır verirmiş gibi, "Edebiyata birdenbire bir güven," dedi. "Yazılı mı, Madam?"

"Biliyorsun, matbu bir form."

"Bir form..." Christie sesini yükseltti ve gaydaların sesini bastıracak şekilde bağırdı. "Madam, hiçbir şey doğru değil; hiçbir şey yanlış değil! Hiçbir şey söyleme, hiçbir şeyi kabul etme, her şeye inan..."

Kadınla kızı çekip gittiler ve küçük kalabalığı da beraber götürdüler. Kalan tek dinleyicisinin ben olduğumu gören Christie bana döndü.

"Efendim, sizi gözlüyordum. Haklı mıyım? Sizin o buzdolabında gözünüz var. Büyük arkadaşta ha...?"

Christie beni süzerken bekledim. Ben düşmüydüm, güvercin grisi yazlık takımım ile Metro-Centre'ın ve alışveriş yerlerinin bir

yaratıyordım. Beni artık hatırlamadığından gayet emindim. Tutuklanması, şiddet uygulayan polis, mahkemeye çıkışı, bunların hepsi kafasının gerisindeki bir çöp bacasından atılıp gitmişti.

"Evet, büyük arkadaş." Kocaman buzdolabı enkazına dokundum. "Çalışıyor diyebilir miyiz buna?"

"Elbette. Thames'i soğutacak kadar buz yapar."

"Kaç para?"

"Ee..." Zevklenerek gözlerini kapattı. "Doğrusu, sizin gücünüz buna yetmez."

"Bir dene bakalım."

"Gerek yok. İnanın bana, bunun fiyatı size göre değil."

"Yirmi pound mu? Elli pound mu?"

"Lütfen... hiç akla hayale gelmez bir fiyat."

"Devam et."

"Bedava!" Christie'nin yüzü neredeyse delice bir sırtmayla çarpıldı. "Bedava!"

"Yani..."

"Hediye. Tek bir peni, tek bir euro yok, sıfır." Christie omzuma vurdu neşeyle. "Bedava. Kavranamaz bir kavram. Kendine bir bak. Bu senin bütün bildiklerinin dışında. Sen baş edemezsin bununla."

"Edebilirim."

"Şüpheliyim." Christie sesini sır verirmiş gibi alçalttı. "Her cumartesi geliyorum buraya, eninde sonunda biri soruyor, 'Kaç para?' diye. 'Bedava,' diyorum. Afallıyorlar, sanki bir şeylerini çalmaya kalkmışım gibi tepki veriyorlar. İşte sana kapitalizm. Hiçbir şey parasız olamaz. Bu ideoloji hasta etmiş onları, polis çağırmak istiyorlar, muhasebecilerine mesajlar bırakıyorlar. Kendilerini değersiz hissediyorlar, günah işlediklerine inanıyorlar. Hemen koşup gitmeleri ve bir şey satın almaları gerekiyor yeniden nefes alabilmek için..."

"Çok iyi." Christie'nin sarma sigarasını yakmasını bekledim. "Ben, bu herhalde bir sokak tiyatrosudur diye düşünmüştüm. Ama sen ciddi bir şeye değiniyorsun aslında."

“Elbette. Maya, bak adamı dinle.”

“Bu senin Metro-Centre’a ve bütün diğer süpermarketlere karşı gösterin. Neden yakmıyorsun ki bunları?”

“Böyle bir şey yapılabilir.” Christie, sarma tütünün lezzetli dumanını çekti. “Eğer fitili yakarsam sen cep fenerini tutar mısın?”

“Olabilir. Tesadüfen benim de Metro-Centre’la bazı sorunlarım var. Babam oradaki katliamda öldü.”

Christie sigarasının dumanını üfledi ve hiç şaşırmaksızın dönüp bana baktı. Birkaç saniye yüzünün tüm ifadesi yok oldu, ama hiçbir heyecan belirtisi yoktu. Acı, sempati ve pişmanlık aklımın başka bir katına yerleşmişti. Beni, mahkemenin önünde durup onu gözleyen adam olarak tanıyıp tanımadığının artık bir önemi yoktu. Cinayetin sorumlusu oysa bile, bununla ilgili bütün belleğini çoktan sildiğini fark ettim.

“Baban mı? Zor bir mesele bu.” Benden uzaklaştı ve çamaşır makinelerini yumrukladı. Karısı sürücü kabininden inerken ona seslendi: “Maya... Az farkla kaçırdık. Az kalsın bir müşteri buluyordum.”

“Christie, gitmemiz lazım.”

Kadın sakın ama kararlıydı, bıkkın bir psikiyatri hemşiresi gibi bakıyordu kocasına. Benimle göz göze geldi, sonra bakışlarını kaçırdı, sanki Christie’nin boş gevezeliğinin getirdiği başıboş insanlarla uğraşmaktan bıkmış gibi.

Büyük bir Amerikan arabası kaldırımın on beş metre ilerisine yanaşmıştı, kapılarında bir kablolu televizyon kanalının logoları bulunan, gümüş renkli bir Lincoln. Metro-Centre üniformalı bir şoför inip arabanın arka kapısına gitti. Orada bekleyen bir televizyon birimi, seyreden kalabalığın arasından, üniformalı üç güvenlikçinin öncülüğünde yol açarak arabaya yaklaştı. Bir sabit kamera operatörü cihazın içine çömelmiş, arka koltuktaki kişiyi, bir el aynasıyla koyu bronz tenine bakan, yakışıklı ve tanıdık birini çekiyordu.

David Cruise'un yüzünde stüdyo makyajı vardı ve cumartesi şovunu başlatacak sabit kamera çekimine hazırды. Kamera onu gümüş rengi Lincoln'dan iner, tezahürat yapan müşterileri ve davulcuları selamlar ve sonra, liderlik ettiği tüketim sarayına girerken çekecekti.

Bir orkestra "Selam Sana Şef"i çalmaya başladı ve Cruise'un üstdudağına bir tebessüm dokundu; yukarıya doğru yayılarak yüz kaslarını ilhak eden belli belirsiz bir titreme yani. Bu sırtmayla enerji bularak, arka koltuktan çevik bir hareketle dışarı sıçradı. Seyircileri deneyimli bir politikacı gibi selamladı, yaşlı bir kadının yanağından makas alarak onu sevindirdi, tulum giymiş işçilerle şakalaştı, kalabalığın içinden birilerini seçip onlara kişisel tebessümünden ikram etti. Saldırganlıktan arınmışlığını fark ettim ve ellerinin yumuşaklığını; elleri her yerdeydi, eğitimli kuşlar gibi çevresinde kanat çırpıyorlar; makas alıyor, okşuyor, sallanıyor ve selamlıyorlardı.

Rujuyla, allığıyla ve pudralı makyajıyla Cruise, televizyondaki halinden daha gerçek görünüyordu. Reklam filmlerini çekerken direktif verdiğim ikinci sınıf aktörleri hatırlattı bana. Televizyon reklamı sıçrayıp, gerçekle yanılmanın arasındaki boşluğu geçer, sahtenin gerçek ve gerçeğin sahte haline geldiği bir dünya yaratırdı. Kalabalık, Cruise'u Güney Girişi'ne doğru krallar gibi yürüyüşünü yaparken seyrediyor, yüzünde makyaj olduğunu tahmin ediyor ve satın almaya bu kadar kolay ikna edildikleri ürünler hakkında çok abartılı birtakım iddialarda bulunmasını doğal karşılıyorlardı. Reytingi düştüğünde katıldığı televizyon dizilerinin yardımcı aktörü David Cruise, korseli belinden çocuksu gülümsemesine varıncaya kadar tam bir kurguydu. Fakat onların inanabileceği bir kurgu.

"Haklısın," dedim Christie'ye. "Hiçbir şey doğru değil, hiçbir şey yanlış değil. Neydi? Hiçbir şey söyleme, her şeye inan...?"

Christie yanımda duruyordu, o kadar yakındı ki zorlukla nefes alışını duyuyordum. Ciğerleri ani sarsılışlarla harekete geçiyordu;

bedeni çaresizce beyninden ayrılmaya çabalıyormuş gibi. Derinden gelen bir fügle, David Cruise'un uzaklaşmasını, kalabalığı tenzilatlı bir Mesih gibi yarmasını seyrediyordu. Christie'nin epileptik bir nöbetin eşiğinde olduğunu, bir krizin gelişini haber veren aurayla sarılmış olduğunu düşünüyordum. Ellerimi terleyen omuzlarına koydum, düşerse tutmaya hazır bir şekilde. Ama beni itip uzaklaştırdı, sırtını dikleştirdi ve başlarımızın üzerinde süzülen balona baktı. AVM'de tiksindiği her şeyin beden bulmuş hali olan tombul aktöre tüm nefretini dışavuran füge vermişti kendini.

"Christie... gitme zamanı geldi." Karısı gelip onun kolunu tuttu ve kulağına, benim duyabileceğim kadar yüksek bir sesle, "Çocuk yoruldu," diye fısıldadı.

"Çocuk yorulmadı. Çocuk uyanıyor..."

Onları karı kocalık oyunlarıyla baş başa bırakmaktan hoşnut bir şekilde döndüm ve kendimi St George tişörtü giymiş iriyarı bir grup fedaiyle karşı karşıya buldum. Kalabalığı yarıp iterek geçiyor, bir izdihamın içindeki pehlivanlar gibi güreşiyorlardı. Bir çocuk çığlık attı ve çılgına dönen iri bir Terrier köpek havlamaya ve sağı solu ısırmaya başladı. Kaçmaya çalışan kocalar karılarına çarptı ve birden kopan itiş kakış sırasında dükkân tipi buzdolabı devrildi. Fedailer gaydalardan daha yüksek bir sesle bağırdı.

"Tamam! Haydi bakalım! Kaldır şu mezbeleyi!"

Kamyonetin kaportasına yumruklar iniyordu. Kızını sımsıkı kavrayan Bayan Christie diğer elini bağırıp çağıran fedailere doğru sallıyordu. Şimdi tümüyle kendine gelmiş kocası, fedailerin onbaşıyla; tişörtünün altında buz hokeyi zırhı bulunan sarı saçlı bir yarımayla boğuşuyordu.

Geri çekildim ve birden dengemi kaybettim; başında bisiklet kaskı bulunan, iriyarı bir kadın omuz atmıştı bana. Ayaklardan, dizlerden ve yumruklardan bir meydan kavgasının arasından, üstü açık bir arabanın gelip kamyonetin arkasına yanaştığını gördüm. Sürücü hemen koltuğundan aşağı fırladı, deri ceketinin fermuarını çekti; kavgaya katılmaya hevesli görünüyordu.

Kalabalığı süzdü ve kendisine doğru gelen birini kuvvetle bir kenara itti. Ellili yaşların epey ortasında idi, neredeyse gırgır geçer bir şekilde ters ters bakıyor, omuzları boksörlerinki gibi durmadan oynuyordu ve kafası bar fedaileri gibi kazanmıştı. Sık sık televizyona çıkıyordu ama ben onu son kez, Geoffrey Fairfax'in yanında, avukatın Range Rover'ının ön koltuğunda otururken görmüştüm. Christie'nin psikiyatristi ve ona yardım eden tanıkların üçüncüsü olan Dr. Tony Maxted'di bu.

Beni kamyonetin arka lastiğinin yanında diz çökmüş halde görünce dosdoğru yanıma geldi. Bir akıl hastasını tutan bol adaleli bir hastabakıcı gibi omuzlarımdan kavradı ve elinden kurtulmaya çalıştığımda bana dostça güldü. Beni tutup ayağa kaldırdı ve arabasına doğru itti.

"Richard Pearson mu? Siz birisini pataklamadan gitmemiz lazım. Sanırım Christie'ler başlarının çaresine bakar..."

Gönüllü Bir Deliliğe Doğru

Üçüncü tanık.

Dr. Maxted arabayı Doğu Brooklands caddelerinde düzensiz bir şekilde sürerken, yerinde duramayan Mazda'nın çanak biçimindeki koltuğuna sinip oturdum ve bekledim. Bir çocuk hapishanesinin önünden geçtik. Ardından sapıp; Siemens, Motorola ve Astra bilgisayar araştırma laboratuvarlarının, ayak basılmamış çimenler ve Wordsworth'lerini beklemekten vazgeçmiş, boynu bükük nergislerin üzerinden birbirlerini bakışlarıyla alt etmeye çalıştığı bir sanayi sitesinden geçtik. Camdan ve metalden mağazaların bulunduğu bir caddeye çıktıktan sonra girdiğimiz duble yol, çakıllı ve ıslah edilmiş bir gölün kıyısına yapılmış bir marina ve su kayağı kulübünü takip ediyordu.

Maxted'in beni ara sokakların ve yanyolların karmakarışık atlasından bir labirentin içine sokarak kafamı karıştırmaya çalıştığını

düşündüm. Çocuk hapishanesinin önünden ikinci kez geçtiğimizde Maxted'in omuzuna dokundum, fakat adam ilerideki yolu gösterdi bana, sanki araba benim pürdikkat olmamı gerektiriyormuş gibi.

Onunla dalga geçmeye karar verdim ve boynunun güçlü kaslarına, koca kafasının kısa kesilmiş saçlarına baktım. Güçlü arabayı zarafetten şaşırtıcı bir şekilde yoksun kullanıyor, parmaklarını direksiyona pek değdirmiyor ve kocaman ayağıyla debriyaja her bastığında dişlileri perişan ediyordu. Psikiyatristlerin çoğu gibi, mesleki alanına giren herkesle, modern çağ şamanlarına has ritüeller yaparak oyun oynamak istiyordu.

Sonunda Northfield Hastanesi'ne, yani Duncan Christie'nin tutulduğu mental huzurevine vardık. Dış kapıya gelince Maxted kornaya bir yumruk attı ve akşam gazetesinin üzerinde uyuklayan güvenlik bekçisini birden uyandırdı. Bir jimnastik ve spor merkezini, görevli lojmanlarını ve avangard bir pisuara benzeyen, mezheplerarası bir şapeli geçtik. Ana yönetim binasının önünde park ettik ve bir gül perdesinin arkasından yürüyüp yan kapıdan girdik. Maxted'in elektronik bir kart kullanarak açtığı tabut gibi bir asansöre bindik.

En üst kata doğru çıkarken beni boydan boya süzüyor, bir şey söylemeden başını sallıyordu.

"Esrarengiz tur için teşekkürler," dedim. "Müthiş arabaydı, özellikle de sizin kullanışınız."

"Bu bir iltifat mı?" Maxted kravatını gevşetti. "Niyetim kafanızı karıştırmak falan değildi. Arabayla doğrudan buraya gelmek böyle şeylere yol açıyor. Her şeyden önce, Brooklands'e gelen yolu bulabilmenizden çok etkilendim."

"Bulabildiğimden pek emin değilim..."

Asansörden penceresiz bir hole çıktık. Maxted'in, giriş şifresini tuşladıktan sonra beni başıyla çağırdığı yer, anlaşılan sonradan alüminyum ve cam bölmelerden yapılmış, manzaralı bir çatı katının koridoruydu. Derin balkonlar hastane binalarına tepeden bakıyordu. Bir bir buçuk kilometre uzakta, duble yollardan ve sa-

nayi tesislerinden oluşan bir bölgenin ötesinde Metro-Centre'in kubbesi ve üzerinde iple bağlı bir hayaletmiş gibi salınan balonu yükseliyordu.

Maxted pahalı fakat anonim mobilyaları gösterdi; siyah deriden divanlar ve halının bugüne kadar kimse tarafından ziyaret edilmemiş uzak alanlarını aydınlatan krom lambalar. David Cruise'un gösteri yaptığı asmakattaki televizyon stüdyosunu hatırlattı bunlar bana. Bir anlamda, kablolu kanal sunucusuyla psikiyatristin yaptığı birbirinin aynıydı; dünyayı, insanların düzen bozucu bir tecavüz olduğu, minimalist bir yapı halinde yeniden yorumlamak. Buna gayet uygun bir şekilde kitap rafları boştu ve bomboş yemek odasındaki masa, hiçbir zaman gelmeyecek konuklar için hazırlanmıştı.

"Burası muhteşem bir kulübe..." Maxted alçak tavanlı odaları gösterdi elini dışlayıcı bir şekilde sallayarak, ama rahat ve kendinden emin görünüyordu. Bu çatı katı onun kendine yönelik gizli görüşünü yansıtıyormuş gibi fırlayıp ayağa kalktı. "Yeni araştırma binasını Bay DuPont finanse etti. Ben de paramın artması için çok yardım ettim. İmtiyazlardan biridir bu, kendi asansörünüzün olması gibi. Acıyı gideriyor."

"Acı mı var?"

"İnanın ki var. Ama siz bu tür şeylere alışkınsınız. Londra'da büyük bir iş, yedi rakamlı maaş, hisse seçenekleri, dubleks evler... Doğru değil mi?"

"Hayır, yanlış. Tesadüfen, ben de işten yeni atıldım." Maxted'in konuşma tarzında yalnızca çatı katının düşündürdüğü lüks bir yaşamı hayal ederek yaşamaktan mutluymuş gibi, hiçbir imrenmenin olmadığı bir özlem hissi vardı. Beni neden bu hastaneye getirdiğinden kuşku duyarak Metro-Centre'ı gösterdim. "Buradan bakınca pek büyük görünmüyor. Brooklands'in en iyi manzarası."

"Bir tımarhanede yaşıyor olmama rağmen mi?" Maxted bol bol güldü, içki dolabına gitti ve bir şişe viski, iki de bardakla döndü. "Laphroaig... Sadece özel hastalara."

"Ben hasta mıyım?"

"Henüz karar vermedim." Maxted beni karşısındaki koltuğa yöneltti. Gözleri benim üzerimde dolaştı ve yıpranmış ama pahalı ayakkabılarıma takıldı; bunların yenisini alacak paramın hiçbir zaman olmayacağını söylememeye karar verdim. Viskisini höpürdeterek içiyor, yarım yamalak sevimliliğiyle beni kazana-çağına güveniyordu. Fiziksel yönden güçlü, ama kendine güvensizdi, viski bardağına sığınmaktan mutluydu. Benim hakkımda her şeyi bildiğini, Geoffrey Fairfax'in ona benim soruşturmalarımdan söz ettiğini düşündüm.

"Evet..." Maxted bardağım masaya koydu. "Söyleyin bana, şiddetten hoşlanırsınız mı?"

"Şiddetten mi? Kim hoşlanmaz ki?" Viskinin beni konuşturmasına teslim olmaya karar verdim. "Evet, herhalde. Daha gençken."

"İyi. Dürüst bir yanıtı benziyor. Rugby dövüşleri, bar hırgürleri, bu tür şeyler mi?"

"O tür şeyler."

"Okuldayken boks yaptınız mı?"

"Yasaklanıncaya kadar. Biz bu yasağı aşmak için bir askeri sanatlar derneği kurduk. Kendini koruma diyarduk buna."

"Tekme ve bağırma mı? Minderlere vurma mı?" Maxted nostaljiyle gülümsedi. "Nedir bunun çekiciliği?"

"Tek kelimeyle mi?" Gözlerimi hafiften şehvetli bakan gözlelerinden kaçırdım. "Tehlike."

"Devam edin."

"Korku, acı, kuralları çiğneyecek her şey. Çoğu kişi, kendisinin ne kadar şiddet düşkünü olduğunu hiçbir zaman fark edemez. Ya da ne kadar cesur olduğunu, sırtı duvara dönük olduğunda."

"Çok doğru." Maxted öne eğildi; yumruklarını sıkmış, Laphroaig'i unutmuştu. "Canlandığınız hatta birisinin kanınızı beyninize sıçrattığı zamandır bu."

"Boks yaptığınızı mı söyleyeceksiniz?"

"Çok zaman önce. Cambridge yedek takımında. Ama nasıl bir his olduğunu hatırlıyorum. Üçüncü raunddan sonra yeniden canlanırsınız." Maxted şişenin mantarını çıkardı. "Video konferanstaki sorun budur. Esas saldırı engellenmiş, ne sol direk var ne çeneye bir aparkat. Bizler, şiddete inanılmaz ihtiyaç duyan bir primat türüyüz. Köpüklü su raftingi bunu kesmiyor. Başka bir şeyin olması lazım."

"Var. Siz de bunu biliyorsunuz Bay Maxted."

"Bunu sizden duymak istiyorum."

Neredeyse hastaları kadar tuhaf bu kuraldışı psikiyatristin ruh halini tahmin etmeye çalışırken kubbeye diktim gözlerimi. İkindinin aydınlığı solmaya başlamıştı ve iç ışıklar Metro-Centre'ı parlak bir balkabağına çevirmişti. "Evet, tehlike," dedim. "Acı, ölüm korkusu. Ve düpedüz delilik."

"Delilik... Tabii." Maxted bu sözcüğün tadına vararak divanda arkasına yaslandı ve kalın ensesini siyah deriye dayadı. "Asıl çekici olan da bu, değil mi? Kontrolünü bilerek yitirme özgürlüğü."

"Doktor, acaba artık..."

"Hemen." Benden istediği yanıtı alan Maxted ellerini birbirine çarptı. Şişeyi bir kenara çekti ve masanın aramızda kalan bölümünü boşalttı. "İşimize bakalım. Seni buraya getirmemin nedeni, Richard, üzerinde konuşmamız gereken şeyler olması. Birkaç haftadır Brooklands'desin ve harbi konuşmak gerekirse biraz fazla koşturuyorsun. Her sokak kavgası, taraftarların attığı her dayak, bugün Christie'lerin o saçma sapan şeyi... Şiddeti çeken bir mıknaş gibisin."

"Babamı kimin öldürdüğünü bulmaya çalışıyorum. Polisler şüpheliyi serbest bıraktı."

"Bırakmadılar." Maxted bir el hareketiyle susturdu beni. "Bir dinle. İhtiyar için üzüldüm. Onun için zalimce bir gidiş. Bazen tekerlek hızla döner ve sıfırlardan başka bir şey göremezsin. Korkunç bir kaza."

"Kaza mı?" Bardağı mı masada tıkırdattım. "Birisi bir makine-
li tüfekle vurdu onu. Ya Duncan Christie ya da..."

"Christie'yi bırak. Yanlış kapıyı çalıyorsun."

"Polisler böyle düşünmüyordu sen ve diğer 'tanıklar' ortaya
çıkıncaya kadar. Onların birinci şüphelisi oydu."

"Polisler sonuca hemen atlar. İşlerinin bir parçasıdır bu, halk-
ta güven uyandırıyor. Bugün Christie'yi gördün. Bir suikasti be-
cermek bir yana, bir sigortayı bağlayacak kadar bile konsantre
olamaz o."

"Suikast mi?" Azalan ışıpta parıldadıkça giderek büyüyor-
muş gibi görünen kubbeye diktim gözlerimi. "Önemli biri var
ortada demek. Kim bu sahi?"

"Hedef mi? Tahmin etmek olanaksız. David Cruise, belki?"

"Bir sunucu? Bir zamanlar onunla çalışmıştım. O bir hiçtir. Ne-
den birisi David Cruise'u öldürmek istesin ki?"

Maxted, viskisine bakarak sırtıttı. "Sana yüz tane neden sa-
yacak kişiler çıkabilir. Adamın büyük bir güç üssü var. Metro-
Centre'da satışlar durgun ve David Cruise olmasa sorun yaşar-
lar. Onun parti kuracağı bile söyleniyor."

"Kaz adımlılar türünden bir parti mi? Varoşların Oswald
Mosley'i ha? Onun pek inandırıcı olacağını sanmıyorum."

"İnandırıcı olmasına gerek yok. Onun karizması farklı bir
düzlemde işe yarıyor. Benden çok, senin dünyan bu. Kablolu te-
levizyon çağının siyaseti. Hızla geçen izlenimler, tanımlanmamış
duygulardan bir denizin üzerinde yüzen bir anlamlar yanılsama-
sı. Hiçbir gerçekle bağlantısı bulunmayan, gerçeği kendisi olarak
yeniden tanımlayan, dolaylı bir siyasetten söz ediyoruz. Halk,
kendisinin aldatılmasında bile bile suç ortaklığı yapıyor. Cruise
bunun farkında mı? Kuşkuluyum."

"Öyleyse hedef kimdi? Ve babamı kim öldürdü?"

"Zor sorular ve belli ki bir yanıt istiyorsun..."

Maxted, şişeden cin çıkarmaya çalışıyormuşçasına havada
birtakım işaretler yaptı. Geoffrey Fairfax'in Range Rover'ının ön
koltuğundaki halini ve viran Odeon'un önündeki selektör sinyali-

lerini hatırladım. Ama bir şey söylememeye karar verdim; onun kendi kendine, yararlı bir boşboğazlık haline gireceğini umut ediyordum. Tüm o boğa gibi gücüne karşın bir şeylerden tedirgindi ve muhtemelen benim fark ettiğimden daha kırılıyordu. Bekledim ve Maxted kalktı. Eskilerden hatırladığı bir dansın adımlarını tekrarlar gibi, bir aşağı bir yukarı dolaştı halının üzerinde.

Bir yanıt almak için sabırsızlanarak, "Polisi biraz daha çok dürtebiliriz," dedim. "Birinci şüphelilerinin kim olduğunu bulalım. Dr. Maxted?"

"Polis mi? Senin onlara duyduğun güvenden çok etkilenecekler. Burada her şeyin ne kadar değiştiğinin farkında değiller. Ama bu durumda olanlar sadece onlar değil. Londra halkı kavrayamaz bunu; gerçek İngiltere budur. Parlamento, West End, Bloomsbury, Notting Hill, Hampstead... Bunlar Londra'nın, akşam yemeği kültürüyle bir arada tutulan mirasıdır. Burası, M25 çevresi, bunun gerçekten vuku bulduğu yer. Bugünün İngiltere'si budur. Tüketici hıkmünü sürüyor, fakat insanlar sıkılmış. Hepsi gergin, büyük ve tuhaf bir şeyin çıkagelmesini bekliyor."

"Korkutulacaklarmış gibi bir anlam çıkıyor bundan."

"Korkutulmak istiyorlar. Korkuyu tanımak istiyorlar. Hatta belki de biraz delirmek istiyorlar. Çevrene bak Richard. Ne görüyorsun?"

"Uçak kargosu depoları. Alışveriş merkezleri. Yönetim binaları." Maxted beni sıkıntıyla, başını sallayıp onaylayarak dinlerken, "Neden insanlar gitmiyor?" diye sordum. "Sen neden gitmiyorsun?"

"Çünkü burayı seviyoruz." Maxted ellerini kaldırarak, sözünü kesmemi önledi. "Burası Londra'nın varoşu değil, Heathrow ve M25'in varoşu. Hampstead ve Holland Park'takiler, batı taşrasındaki yazlıklarından evlerine dönerken otobandan bakarlar buraya. Kentler arası boşluğa saçılmış kişiliksiz bir yer, polis kameralarından ve bekçi köpeklerinden ibaret kâbus gibi bir alan, uygar geleneklerden ve insani değerlerden yoksun merkezsiz bir diyar görürler."

“Öyle gerçekten. Burada yaşadım. Burası psikopatlar için uygun bir hayvanat bahçesi.”

“Çok doğru. İşte bu yamrı seviyoruz buranın. Double yolları ve otoparkları seviyoruz. Kontrol kulesi mimarisini ve bir gün süren dostlukları seviyoruz. Ne yapacağımızı söyleyen resmi bir otorite yok. Islington ya da South Kensington değil burası. Belediye sarayları ya da toplantı salonları yok. Biz araba ve cihaz satışlarından süzülüp gelen refahı seviyoruz. Biz havalimanlarının yanından geçen yolları seviyoruz, uçak kargo bürolarını ve kamyonet kiralama parklarını seviyoruz, merakımızı cezbeden herhangi bir yere, pek düşünmeden satın alınan tatilleri seviyoruz. Biz alışveriş merkezleri ve marinalar, internet ve kablolu TV sakinleriyiz. Burayı seviyoruz ve senin bize katılman için hiç acelemiz yok.”

“Böyle bir şey istemiyorum. Benden uzak olsun; elimden geldiğince kısa bir sürede gideceğim.”

“İyi.” Maxted başını sertçe sallayarak onayladı. “Brooklands tehlikelidir. Canın yanar. Otoban kasabaları şiddet barındıran yerlerdir. Parmaklıkları aşan birkaç kişiden söz ediyoruz. Kolektif psikolojiden söz ediyoruz. Bütün bu bölge bela bekliyor. Tüm o spor kulübü taraftarları, bunlar St George tişörtlü sokak çetelerinden başka bir şey değildir.”

“Babam vurulduğunda bunlardan birini giyiyor olabilir. Yetmişli yaşlarda, emekli bir havayolu pilotu demek? Komşu dairedeki bir Asyalı çift ondan korkuyormuş. Ulusal Cephe’den biriymişim gibi bakıyorlar bana.”

“Belki de öylesin, farkına varmadan.” Maxted alay falan etmiyordu. “İngiltere’nin bütününe düşünmelisin, sadece Brooklands’i ve Thames Vadisi’ni değil. Kiliseler bomboş ve monarşi kendi kibrinin üzerinde bir enkaza dönmüş. Siyaset bir gürültü ve demokrasi de kullanılacak şeylerden biri, doğalgaz ve elektrik gibi. Hemen hemen hiç kimsede bir yurttaşlık hissi yok. Bize değer duygumuzu veren tek şey tüketicilik. Tüketicilik dürüsttür ve her

iyi şeyde bir barkod olduğunu öğretir bize. Büyük Aydınlanma düşü, mantığın ve mantığa dayalı bireysel çıkarın bir gün zafer kazanacağı fikri doğrudan doğruya, bugünün tüketiciliğine götürür bizi.”

Şişeye uzandım. “Öyleyse, neden endişeleniyorsun ki? Brooklands’de bir bak etrafına. Dünyevi cenneti bulmuşsun sen.”

“Bu bir cennet falan değil.” Maxted, aşağılamasını gizlemeye çalıştı. “Brooklands tehlikeli ve kızgın bir yer. İğrenç şeyler malaniyor burada. Bütün bu ırkçılık ve şiddet. Asyalıların işyerlerinin yakılması. Tamamen nedensiz, çıplak bir hoşgörüsüzlük. Ve bunlar sadece başlangıç henüz. Çok daha kötü bir şey ininden çıkmayı bekliyor.”

“Ama hani mantık ve aydınlanma zafer kazanmıştı?”

“Kazanmadı. Çünkü bizler mantıklı yaratıklar değiliz. Hiç ilgisi yok. Mantığa ancak işimize geldiği zaman başvururuz. Bugün çoğu kişinin hayatı rahat ve mantıksız olmak istersek bunun için yeterli boş vaktimiz var. Canı sıkılan çocuklar gibiyiz. Çok uzun tatiller yapıyoruz, çok fazla hediye veriliyor bize. Her ebeveyn, en büyük tehlikenin can sıkıntısı olduğunu bilir. Can sıkıntısı ve kendi kötülüğünden duyulan gizli bir zevk. Bunların ikisi birlikte, dikkat çekici bir yaratıcılığı kışkırtabilir.”

“Çocuğun ağzını şekerle dolduralım ve bakalım nefes almayı bırakacak mı?”

“Kesinlikle.” Maxted, içkime bakıp gülümseyişimi seyretti. “Umarım sen tek çocuksundur. Buranın insanlarını gördün. Yaşamları bomboş. Yeni bir mutfak yaptır, ikinci bir araba al, deniz kıyısındaki bir otelde tatile git. Metro-Centre tarafından finanse edilen tüm bu spor kulüpleri, satışları artırma yolunda bir girişimdir. Bir işe yaramadı. İnsanların canı sıkılıyor, her ne kadar farkına varmıyorlarsa da.”

“Yani bir sürü çocuğun sıkıntıdan suratı asılıyor, öyle mi?”

“Sadece çocukların değil. Burada olanlar tüm toplumlar için geçerli. Heathrow çevresindeki ve otobanların kenarındaki tüm

bu uydukentler için. Yaşamlarına biraz enerji katabilecek, onlara bir yön duygusu verebilecek tek bir şey kalıyor. Sen reklam kampanyaları yürüttün; bir fikrin yok mu?"

"Yok. Narkotikler mi? Tümüyle bir uyuşturucu kültürü?"

"Bir düşün. Çok yıkıcı..."

"Savaş mı? Televizyona çok iyi gider."

"Örgütlemesi çok zor. Thames Vadisi toprak talebinde bulunamaz ve Belçika'yı falan işgal edemez. Benim düşündüğüm şey bedava ve her an kullanıma hazırdır."

"Seks mi?"

"Seksten bıktılar. Seks eninde sonunda bir külfet haline gelir. Eşleri değiş tokuş etmek eğlencelidir ama hor göreceğin bir sürü kişiyle karşılaşırsın. Yozlaşma, belli bir derece masumiyet gerektirir."

"Peki geriye ne kalıyor?"

"Delilik." Maxted sesini alçalttı ve daha tane tane konuşmaya başladı. "Gönüllü bir delilik, adına ne demek istersen onu de. Bir psikiyatrist olarak ben elektif psikopati terimini yeğlerim. Burada uğraştığımız türden bir delilik değil. Kasti bir delilikten söz ediyorum, biz yüksek primatların geliştirdiği bir şey yani. Bir şempanze grubunu gözle. Dallarını çiğnemekten, birbirlerinin koltukaltlarındaki pireleri ayıklamaktan bıkmışlar. Et istiyorlar, ne kadar kanlı olursa o kadar iyi, çiğnedikleri ette düşmanlarının korkusunu tatmak istiyorlar. Ve göğüslerini yumruklamaya, göğse doğru çığlık atmaya başlıyorlar. Çıldırana kadar coşuyor, sonra bir av partisi başlatıyorlar. Colobus maymunlarından bir kabileye rastlıyorlar ve resmen hepsinin kolunu bacağına parça parça koparıyorlar. Çok iğrenç ama gönüllü bir delilik onlara lezzetli bir yemek getirdi. Bunun üstüne yatıp uyuyorlar ve sonra dalları çiğnemeye ve pire ayıklamaya geri dönüyorlar yine."

"Ve sonra bu döngü tekrarlıyor." Arkama yaslanırken, Maxted'in havadaki sıcak nefesini fark ediyordum. "Giderek daha çok ırkçı saldırı ve kundaklama, ateşe verilen daha çok göçmen ba-

rinağı. Yani otoban kasabalarının halkı dalları çiğnemekten bıkmış. Bir soru var ama. Bu delilik nöbetlerini kim düzenliyor?"

"Hiç kimse. Güzel tarafı da bu. Elektif delilik içimizde, gerek duyduğumuzda çıkmak üzere hazır bekliyor. En aşırı primat davranışından söz ediyoruz. Cadı avları, engizisyon idamları, kafirlerin yakılması, düşmanın arkasına sokulan kızgın demirler, ufuk boyunca darağaçları. Kasti delilik bir mahalleyi ya da bütün bir ulusu sarabilir."

"Üçüncü Almanya'yı mı?"

"Güzel bir  rnek. İnsanlar hâlâ Nazi liderlerinin Alman halkını bir ırk savaşının deh etine s r kledi ini sanıyor. Doğru değil. Almanların zaten hapishanelerini yıkmak için gözleri d nm  t . Yenilgi, enflasyon, çok büyük savaş tazminatları, Do udan yaklaşan barbarların tehdidi. Delirmek onları  zg rle tirecekti ve Hitler'i seçtiler av partisine liderlik etsin diye. Sonuna kadar ayrılmamalarının nedeni budur. Onlara, tapınılacak psikopatik bir tanrı gerekiyordu ve bir hi i tutup yüksek altarın tepesine koydular. Büyük dinler binlerce yıl hep bunu yapmış."

"Gönüllü delilik halleri mi yani? Hristiyanlık? Müslümanlık?"

"Milyonlarca insanı katletmiş, Haçlı Seferleri ba latmış, imparatorluklar kurmuş muazzam psikopatik delilik sistemleri. Büyük dinler felaket tellallığı yapar. Bugün insanlar kendinden geçmişçesine inanıyorlar ama Tanrı'ya ancak psikopatoloji yoluyla varabilirler. Bugün dünyanın en dindar yerlerine bak; Ortadoğu ve Birleşik Devletler. Bunlar hasta toplumlar ve giderek daha da hastalanacaklar. İnsanların Tanrı'dan başka inanacak hiçbir şeyleri kalmadığı zamankinden daha tehlikeli hale geldiği bir durum asla yoktur."

"Ama zaten inanacak başka ne var ki?" Maxted'in yanıtlamasını bekledim, ama psikiyatrist gözlerini büyük pencereden görünen Metro-Centre'in kubbesine dikmiş, çevresindeki dünyanın sallanmasını durdurmaya  alı ıyormuş asma, elleriyle havayı kavrar gibi yapıyordu. "Dr. Maxted?"

"Hiçbir şey. Delilikten başka." Maxted kendine geldi ve bana döndü yine. "İnsanlar ancak mantıkdışı bir şeye bağlanabileceklerini hissediyor. Siyasetçilerin, papazların ve biliminsanlarının ağzımıza tıktığı bütün o riyakârlıklardan, saçmalıklardan ve ticari satışlardan kurtuluş garantisini bir tek o sağlıyor. İnsanlar kendilerini kasten yeniden ilkelleştiriyor. Onlara geçmişte yaramış ve belki tekrar yarayabilecek olan büyüye ve mantıkdışına can atıyorlar. Yeni bir karanlık çağa girmeye çok hevesliler. Işıklar açık fakat onlar içsel karanlığa, batıl inanca ve mantıkdışına çekiliyorlar. Gelecek, hepsi gönüllü ve kasti, mantıklı dünyadan ve tüketiciliğin sıkıntısından umutsuzca kaçış girişimlerinin ayrılmaz parçaları olan ve birbiriyle rekabet eden muazzam psikopati sistemlerinin arasındaki bir savaş olacak."

"Yani tüketicilik sosyal bir patolojiye mi yol açıyor? İnanması zor."

"Yolun taşlarını döşüyor. Bugün satın aldığımız şeylerin yarısı, yetişkin oyuncaklarından başka bir şey değil. Tehlike, tüketiciliğin, büyümeyi sürdürebilmek için faşizme benzer bir şeye gerek duyması. Metro-Centre'a ve satışlarının durgunluğuna bak. Gözlerini biraz kısıp da bakarsan bu bir Nürnberg mitingine benziyor. Sıra sıra satış tezgâhları, dümdüz uzanan koridorlar, tabelalar ve flamlar; tam bir tiyatro dekoru."

"Kaba kuvvet yok ama," diye hatırlattım. "Nutuk çeken führerler yok."

"Henüz yok. Zaten bunlar sokak siyasetine ait şeyler. Bizim 'sokaklarımız' kablolu tüketici kanalları. Parti nişanlarımız altın ve platin mağaza kartları. Biraz komik, değil mi? Evet, fakat insanlar Nazileri de bir şaka sanmıştı. Tüketici toplumu bir tür yumuşak polis devletidir. Seçme şansımız var sanıyoruz, fakat aslında her şey zorunlu. Alışveriş etmeyi sürdürmek zorundayız, yoksa kentliliğimizi yitiririz. Tüketicilik, ancak faşizmin tatmin edebileceği dev bilinçaltı gereksinimler yaratıyor. Arada bir fark varsa, faşizm, tüketiciliğin elektif deliliği yeğlediği zaman aldığı biçimdir. Burada görüyorsun zaten bunu."

"Bu yemyeşil Surrey'de mi? Sanmıyorum."

"Geliyor, Richard." Maxted, her türlü gülümseme ihtimalinin önünü kapatmaya çalışıyormuşçasına dudaklarını büzdü. "Burada ve Heathrow çevresindeki kasabalarda. Havada hissedebilirsin bunu."

"Peki ya führer figürü?"

"Henüz gelmedi.  ıkacak ama; bir gün bir alışveriş merkezin-den ya da satış yerinden çıkacak. Mesihler daima çölden çıkar. Herkes onu bekliyor ve o da bu fırsatı kaçırmayacak."

"Parlamento, resm  kurumlar, polis? Durdururlar onu."

"Mümkün değil. Onlara doğrudan meydan okunmayacak ve onlar da başka tarafa bakacaklar.  deme kuyruklarında ve yazarkasalarda faaliyet gösteren yeni bir totalitarizm bu. Varo larda olup bitenler Whitehall'dakileri hiçbir zaman rahatsız etmedi."

"Yeni bir karanlık  a ... Ne yapacağız?"

"Onu denetim altına almaya çalışacağız. Onu kıyıya s rece iz. Dipte bir canavar kıpırdanıyor ve bizim onu henüz uyku sersemiyken denize göndermemiz lazım. Harekete geçme zamanı geldi Richard."

"Doğru." Viskimin kalanını bitirirken Maxted'le göz göze gelmemeye çalışıyordum. Kocaman kafası ve güçlü kollarıyla çok etkileyici bir tipti, ama ben de sı  sulara doğru s r l yordum. Adam saatine bakmaya ba lamı tı ve ben kapıların birden a ılaca ını ve Geoffrey Fairfax liderliğinde bir direniş ekibinin içeri gireceğini bekliyor gibiydim. Pek düşünmeden, "Sanırım sen yalnız değilsin, öyle mi?" dedim. "Senin gibi düşünen başkaları da var, değil mi?"

"Birkaç ki iyiz. Bizler neyin geleceğini görüyoruz ve bundan endi eleniyoruz."

"Geoffrey Fairfax, William Sangster mi bunlar? Ba komiser Leighton mı?"

"Tesadüfen, evet." Maxted  a ırmamı  görünüyordu. "Başkaları da var."

"Dr. Goodwin mi?"

"Öylesine bir şekilde. Julia, genç bir kadın olarak, doktorluktan daha huysuzdur. Neden sordun?"

"Sizin, Metro-Centre'da tesadüfen bulunan grup olmanız çok ilginç."

"Ve Duncan Christie'yi Güney Girişi'nde gören kişiler olmamız ha? Çok doğru."

"Adam şanslıymış. Doktoru, psikiyatristi, okul müdürü..."

"Otoparkta karşılaştık ve birlikte girdik içeri."

"Pek güzel. Şimdiki planlarınız ne?"

"Bunu daha tomurcukken koparmak. Daha fazla beklersek boğulacağız."

"Gönüllü delilik..." Bu terimi tekrarladım; bir kışkırtma kampanyasının sloganıydı bu. "Sence babamı vuran, deliliği seçtiği için çok sıkılan biri miydi?"

"Birkaç saniye. Tetiği çekmesine yetecek kadar bir süre." Maxted deri ceketini çıkarıp kollarını serbestleştirdi, sonra birdenbire uzanıp omuzlarımdan tuttu bir içtenlik gösterisiyle. Gömleğinden gelen kokuyu, durmuş deodorantla şiddetli bir huzursuzluk karışımını hissettim. Çatı katına geldiğimizden beri bol bol terlemişti ama korkularının dikkatli bir şekilde dışavurumu hijyen konusunda bir tedbirden öte bir şeydi. Kişisel suçunu, kendisini biraz fazla yakından gözleyen birine açık etmek zorunda kalmaktan duyduğu rahatsızlığı gizlemişti. Boğa kafalı kabadayı, düşüncelerle dolu ve kendinden emin olmayan bir adamın taşıdığı bir ekrandı. Odeon sinemasının önünde, Fairfax'le birlikte yönettikleri gaddarca bir isyanın sesleri duyulacak kadar yakından gelirken Range Rover'da oturan halini hatırladım. Yine de bunu durduracak hiçbir şey yapmamıştı..

Omuzlarımı kavrayan ellerini gevşetti ve giysimi düzeltmek için elinden geleni yaptı. "Bir düşün Richard. Sen bize her türlü yardımı yapabilirsin. Sen düşünürken benim bir telefon etmem lazım. Sen kendine viski koy ve manzarayı seyret. Çok sıcak bir gece olacak..."

“Dr. Maxted, söyle bana.” Adam kapıya varıncaya kadar bekledim. “Babamı kimin öldürdüğünü biliyor musun?”

“Sanırım.” Maxted beni, sanki gerçeğin kesin öldürücü doz olacağı, kederli bir hastaymışım gibi süzdü. “Evet, biliyorum.”

“Ama...”

“Beş dakika sonra geliyorum. Bilmediğin bir sürü şey var.”

Kuledeki Mahkûm

Divanda arkama yaslandım ve otoban düzlüklerini, alışveriş İngiltere’sinin bomboş arazilerinin ötesinden gelen ışıkları seyrettim. Önemli spor karşılaşmalarının olduğu bir geceydi; futbol ve atletizm stadyumlarının üzerindeki grup grup ark ışıkları, Thames Vadisi’ndeki her böceği yakalayan, sis gibi bir aydınlığın içinde parıldıyordu. St George tişörtlü binlerce seyirci tribünleri dolduracaktı, kudurma derecesine kadar coşup sonra da sakın kasabayı ele geçirmeye hazır bir şekilde.

Tam da bir tımarhanenin üzerine yerleşmiş bu çatı katında, viskimle oturuyordum. Maxted beni çok etkilemişti fakat onun, babamı kimin vurduğunu bildiği iddiasına pek inanmamıştım. Adamın öne sürdüğü nedenler, çok sık televizyona çıkan bir varoş psikiyatristi için bile kuşkuluydu. Televizyonda da aynı rolü oynuyordu, pavyon fedailiği de yapan, sağlam ama hassas hekimiyani; ama televizyon seyircisi bile yememişti bunu. Beni de kendi “direniş” grubuna katmaya çalışıyordu ama ben stadyumlardan gelen komünal şarkıları, geceyi havaya kaldırıyormuş gibi gelen muazzam savaş ilahilerini duyuyor ve Maxted’in eksantrik profesyonellerden oluşan ekibinin kötü bir sona mahkûm olduğunu biliyordum.

Balkona çıktım ve Metro-Centre’in, müşterisi bol tapon mallarla dolu görkemli bir çadır olan Greenwich’teki Millennium Dome’dan çok daha etkileyici bu yapının gümüş sırtına baktım. Metro-Centre, ziyaretçilerin yaşamını zenginleştiren bir hazine-

ler diyarıydı. Ben, bir Arap pazarındaki sıradan ama çok çalışan bir esnaf gibi, tüm kariyerimi bu hazinelerin en iyi şekilde gösterilmesine harcamıştım.

Odaya döndüm ve sessizliği dinledim. Maxted'i, kriket topu büyüklüğünde prostatıyla, bacakları bir klozetin iki yanında, problemlili bir hastayla cep telefonunda konuşur, idrar kesesinden ağır ağır akan sidiğiyle düşünmek pek zor değildi.

Koridora bakan kapıyı açtım. Koridor banyoya ve yatak odasına gidiyor ama Maxted'in telefonla konuşan sesi falan duyulmuyordu. Daire sessizdi ve pencerelerden futbol stadyumundaki dev ekranların parıltısı geliyordu. Çatı katında tek başımaydım ve Maxted'in acil bir çağrıyla uğraşmak üzere ve kafası bana haber veremeyecek kadar meşgul bir halde hızla çıkıp gittiğini düşündüm.

Asansör düğmesine bastım ve gösterge paneline baktım, sonra tekrar bastım ve bekledim. Yanıt yoktu ve kart okuma yarığının üzerindeki kırmızı ikaz ışığı sürekli yanıyordu. Bir geçiş kartı olmadan asansör bana kapalıydı ve araştırma laboratuvarlarının ilaç stoklarını kaçak hastalardan korumak için alınmış esaslı bir güvenlik önleminin gereği idi bu.

"Maxted... Yapma Tanrı aşkına yahu!"

Sanki birbirinin içine geçiyormuş gibi gelen, bitmek bilmez bir dizi saçmalıktan asabım bozulmuş halde, asansörün kapısını yumrukladım ve kulağımı metal panele dayadım. Maxted'in böyle tuhaf oyunlar oynamasına seyirci kaldığım için kendime kızarak mutfağa gittim. Camdan kapı dar bir balkona çıkıyordu ve balkondaki kısa bir merdiven ana yangın merdiveniyle birleşiyordu.

İhtiyatlı bir şekilde, güvenlik sistemine düşünecek zaman vererek kapının tokmağını çevirdim, fakat açılmadı. Çatı katının bir yerinde, güvenlik kilitlerini kontrol eden bir sigorta kutusu ve düğmeler vardı ama benim asabım bozulmuştu. Mutfak sandal yesini bacaklarından kavradım, kaldırdım ve çelik gövdesini cam kapıya çarptım. Şiddetli darbeler boş odalarda tabanca sesi gibi

yankılandıysa da kırılmaz camda küçücük izler bıraktı sadece. Sonra, üçüncü darbenin ardından, aşağılardan gelen bir alarmin çığlığını duydum.

Otuz dakika sonra Maxted'in siyah koltuğunda oturmuş, şişede kalan son viskiyi bitiriyor ve Brooklands'de ziyaret ettiğim herkesin bana neredeyse kasti bir şekilde hep içki içirdiğini düşünüyordum. Babam bile, beni bekleyen kültür şokunu hafifletmek istiyormuş gibi hatırı sayılır miktarda cin ve viski bırakmıştı. Fairfax, Sangster ve Dr. Maxted, ellerinde bir şişeye, rağbet görmeyen bir restoramn aşırı hizmetkâr şarap garsonu gibi hızlı servis yapmışlardı.

Şişeye gözümü dikmiş, kederli bir halde bakarken asansörün kapısı nihayet açıldı. Çıkan iki güvenlikçinin elinde deriden birer zaptetme kayışı vardı. Hiçbir şey söylemeden bana doğru, alkolik bir pitbulu köşeye sıkıştırmak isteyen köpek bakıcıları gibi, mobilyaların arkasından dolaşıp şaşırtmaca yaparak geliyorlardı ama benim kim olduğumu bildiklerinden emindim. Daireyi koлаçan ettikten sonra beni asansöre çağırdılar.

"Bay Pearson, sizi dışarı çıkarmamız gerekiyor."

"İyi. Sakin bir şekilde geliyorum. Bence siz Hızlı Müdahale Birimi'siniz, değil mi?"

"Dr. Maxted dedi ki..."

"Söylemeyin bana. Kaldıramam..."

Dr. Maxted'in, kendisiyle ilgili bir iş için sıvışıp gittiğini, alarımı harekete geçireceğimi bilerek güvenlikçilere beni yarım saat sonra serbest bırakmalarını söylediğini düşünüyordum. Asansöre bindim; güvenlikçiler ellerinde kayışlarla hemen arkamda duruyorlardı ve delirmenin ilk belirtisinde kayışları kafamdan geçirmeye hazırldılar.

Kapılar kapandı. Asansörün hareket etmesinden önceki duraklama sırasında, uzaktan gelen şiddetli bir patlama sesi, başlarımızın üzerindeki baca boşluğuna girip asansörü sarsan gürültülü bir gümleme duyuldu.

Gece karanlığına çıktım ve gökyüzünde devasa bir havai fişegin yanan kalıntıları aradım. Rododendron duvarının yanına bir polis arabası park etmişti. Uzun farları yanıyordu ve direksiyondaki şaşkın kadın polis, radyodan gelen gürültülerden bir tipinin arasında konuşmaya çalışıyordu. Benim güvenlik bariyerine doğru yürüdüğümü gördü ve durmam için işaret verdi.

Ben polis arabasına yaklaşıırken, yönetim bürosundan mavi eşofmanlı ve spor ayakkabılı sarışın bir kadın çıktı. Hızla yürüyerek yanımdan geçerken havadaki viski kokusunu yakaladı.

"Bay Pearson?" Çavuş Mary Falconer benimle karşılaştığına şaşırılmış görünüyordu. Asansörden hâlâ beni gözleyen güvenlikçileri işaret etti. "Ne yapıyorsunuz burada? Zorla mı girdiniz içeri?"

"Zorla girmek mi?" Ellerimi uzatıp onu omuzlarından tuttum ve sonra kadın geri çekilince bıraktım. "Burası gerçekten bir tımarhane. Bir saattir zorla buradan çıkmaya çalışıyordum."

"Zorla çıkmaya mı?" Dağılmış bir saç perçemiyle cebelleşiyordu. "Neden? Nasıl girdiniz içeri?"

"Boşverin. Suç oranının artışına şaşmamak lazım. Dr. Maxted getirdi beni buraya."

"Dr. Maxted mi? Siz onun hastası mısınız?"

"Bu gidişle çok yakında olacağım. Şimdi bir taksi bulmam lazım."

"Bir dakika durun. Orada bekleyin..."

Çavuş Falconer radyodaki konuşmaları dinledi ve parmağını saatinin kadrana sürttü. Kadın bir atletizm pistinde ya da en azından çevrede koşmak için giyinmişti ama saçının tek bir teli ya da kirpiği bile dağılmamıştı. Aynı zamanda da yanlış bir role verilmiş yardımcı bir aktör gibi huzursuz görünüyordu. Sınıfının kendisini biraz şüpheli bir davranışı sırasında gördüğünü fark eden muhafazakâr ama kırılğan bir öğretmeni hatırlattı bana.

Başka bir polis aracı anayoldan saptı ve güvenlik bariyerine yanaştı, ama Çavuş Falconer'in kafası bunu fark edemeyecek ka-

dar meşguldü. Uzaktan gelen ambulans sirenlerini dinledi ve eşofmanının üst cebinden bir cep telefonu çıkardı. Gözlerini gelen mesaja dikti ve ardından yolun karşısında duran ikinci polis arabasına gitti. Sürücüden radyo kulaklığını aldı, kısa bir süre dinledi ve koşarak yanıma geldi. Kadın, takip ettiği senaryo şimdi gerçekte senkronize hale gelmiş gibi ilk kez tetikte ve dikkatini toplamış haldeydi.

"Çavuş Falconer..." Koluna dokundum. "Bir şeyler oluyor. Sizinkiler neyin peşinde?"

"Arabaya binin." Nefesimden uzak durmaya çalışarak beni arka kapıdan içeri itti. "Sizi yerinize bırakacağız."

"Nedir bu?" İkinci polis arabasının geri geri gidip sonra hızla uzaklaştığını gördüm. "Silahlıyı yakaladınız mı?"

"Kim? Hangi silahlı?"

"Babamı vuran adam. Onu mu yakalamışlar?"

"Hayır." Emniyet kemerini bağladı ve kadın şoförü bir el işaretiyle, güvenlik bariyerinin çevresindeki çimenli setin üzerinden çağırdı. "Metro-Centre. Bombalı bir saldırı. Ağır hasar var ama can kaybı yok. Şimdilik..."

Bombalı Saldırı

Tapınak tehdit altındaydı ve cemaat onu savunmak için toplanıyordu. Futbol taraftarı kalabalıklar, belediye binası civarında sıkışmış trafikte duran bizim polis arabasının yanından koşarak geçiyordu. Çavuş Falconer'ın acele ettirdiği kadın polis, taraftar sürülerinin ve akşam alışverişçilerinin arasında yol açıp ilerlemeye çalışıyordu. Metro-Centre'daki bombalama haberi duyulunca Thames Vadisi Olimpiyatları'nın bütün maçları terk edilmişti. Taraftarlar buz hokeyindeki ezeli rekabet maçlarını ve penaltı vuruşlarını bırakmış, vurulan kubbenin imdadına yetişmek için sokaklarda koşmaya başlamıştı.

Metro-Centre'a altı yüz metre kala, çatıdan çıkan dumanları, yükselen havayla savrulan şelale gibi kıvılcımların aydınlatıldığı simsiyah duman dalgalarını net bir şekilde görüyorduk. Merkez meydana vardığımızda hâlâ sağlam duran kubbe karşımızda yükseliyordu ve her zamanki gibi öylesine muazzamdı ki, yeraltı otoparkının girişine toplanmış polis arabalarını, ambulansları ve itfaiye araçlarını fark edemedim.

Damın küçük bir kısmı, bir kotranın flock yelkeni boyutunda ve biçiminde dar bir üçgen alan kapkaraydı. Yeraltı otoparkının üst katında patlayan kocaman bomba Metro-Centre'ın zeminini delmiş, patlama basıncı avlunun altmış metre yukarısındaki cam ve alüminyum panelleri parçalamıştı. Polis radyosunun bildirdiğine göre, alışveriş merkezi büyük ölçüde sağlamdı ve bombadan ötürü yanan araçlardan dumanlar yükseliyordu. Arka pencereyi açtım ve kubbenin tepesine yakın yerdeki karanlık üçgene baktım. Kısa sürede tamir edilecekti, ama şu an, mekân-zamanın bir bölümü silinmiş, kolektif düşümüzde derin bir yarık açılmıştı.

Çavuş Falconer, acil araçlar için bir şeridi boş tutan polislere kartını gösterdi. Ambulans sirenlerinden çıkan gürültünün arasında, sarı ceketli bir polis bizi yeraltı otoparkına yönlendirdi.

"Bomba bir arabaya konmuş anlaşılan," dedi Çavuş Falconer bana. "Üç poundluk Semtex. Ortalıkta bir manyak daha var."

"Ölen ya da yaralanan var mı?"

"Yok. Tanrı'ya şükredelim bunun için..."

Ama kadının bu haberden duyduğu rahatlama, gerginliğini pek azaltmamıştı. Sarı saç telleri saç bandından kurtulmuş sallanıyordu. Kusursuzluktan en ufak bir uzaklaşma Çavuş Falconer'ı pejmürde ve kendine güvensiz görünür hale getiriyordu nedense. Otoparka bir an önce girmek için sabırsızlanan kadın şoföre doğru uzanıp direksiyonu kavrayarak şerit değiştirmeye çalıştı. Araba stop etti ve telaşlanan kadın polis arabaya gereğinden fazla gaz verirken Çavuş Falconer ön paneli yumrukluyordu.

Giriş rampasına vardığımızda dönüp baktım; Metro-Centre'in çevresindeki geniş alan, alışveriş dünyasının St Peter Meydanı'na akın etmiş muazzam bir kalabalıkla doluydu şimdi. Herkes yukarıya, gece karanlığında dalga dalga yükselen dumanlara bakıyordu. En ön sırada, beni kubbede ilk kez karşılayan genç yönetici Tom Carradine vardı. Daha iyi görebilmek için umutsuzca bir oraya bir buraya koşuyordu, kendini başka bir şekilde dışa vuramayacak kadar şaşkıncı; bir tenis kortunda, görünmez bir rakibin görünmez bir topla yaptığı vuruşları karşılamaya çalışıp sağa sola sıçrayan bir tenisçi gibiydi. Birisinin Metro-Centre'dan nefret edebileceği ve ona zarar vermek isteyebileceği düşüncesi hiç aklına gelmemişti belli ki.

Yeraltı otoparkına girdik ve yol gösteren polis şeritlerini takip ederek mal teslim peronlarından birinde, iki tır arasında bir yer bulduk. Gece vardiyasındakiler bir müfettişler ekibi tarafından sorgulanıyordu ve yük konveyörleri durmuş, patlama sırasındaki yerlerinde kalakalmışlardı. Takımelbiselerin üzeri plastikle sarılmış, oyun kumandaları ve kahve makineleri birbirinin üstüne yığılmış, kocaman bir keşmekeş oluşmuştu. Her şeyin üzerinde, petrol ve lastik yanığının kötü kokusu ve toz haline gelmiş çimentonun yakıcı tozu vardı.

Bu sisin içinde polis acil durum ışıkları parlıyordu ve kriminal görevlilerinin araştırma yaptığı boş park peronları olay yeri bantlarıyla çevrelenmişti. Tavanın üçgen biçiminde bir bölümü yok olmuş, avlu civarındaki bir sağlık kulübünün soyunma odalarına fırlamıştı.

"Bütün müşteriler maça gitmiş," dedi Çavuş Falconer. "Onlar da akşam kapatmışlar. Kimseye bir şey olmaması bir mucize."

Molozların arasında bir şeyler ayıklayan kriminal ekibine baktım. "Bulunacak pek bir şey yok. Ne arıyorlar?"

"Zamanlayıcı parçaları. Bir saat mekânizması. İnsan dokuları..." Çavuş Falconer endişeyle baktı bana. "Burası size göre bir yer değil Bay Pearson. Evinize gitseniz iyi olur."

“Haklısınız.”

Varlığım onu rahatsız etmişti ve benden kurtulmak için sabırsızlanıyordu. Beni Metro-Centre’a neden getirdiği belli değildi, Dr. Maxted’in beni tutup arabasıyla ta akıl hastanesine kadar götürme nedeninin belli olmadığı gibi.

O sabah arabamı nereye park ettiğimi hatırlamaya çalıştım ama otoparkta her şeyin perspektifi değişmiş gibiydi. Dakikalarca dolaşıp boş bir yer aramış, sonra da numaralı park biletimi Duncan Christie’ye saldıran kabadayılarla yaşadığım itiş kakış sırasında kaybetmiştim.

On kadar araba, benzin depolarının patlaması sonucu tutuşmuş, yangın söndürme sistemi devreye girinceye kadar fena halde yanmıştı. Köpüklere boğulmuş, kararmış, enkaz halinde yatan araçların pencereleri ve kapıları yok olmuş, kenarlarından yırtık lastik parçaları sarkıyordu.

Ortada, bombanın konduğu araba vardı; yarılıp açılmış karoser parçalarından, açığa çıkmış koltuk yaylarından, motor ve direksiyon milinden oluşan bir ıstırap. Arabanın tavanı tümüyle yok olmuştu ve beyaz tulumlar giymiş kriminal ekipleri harabenin içine eğiliyor, gösterge panelinin kömürleşmiş kalıntılarını didikliyordardı.

Bombayı koyan kişinin arabayı çalıp Metro-Centre’a getirdiğini ve bombayı da bagaja, yakıt deposunun tam üzerine koyduğunu düşündüm. Arabanın hem ön hem arka plakası ateş topunun içinde buharlaşmış, ama büyük motor patlamanın tahrip gücünü keserek arabanın ön tarafına geçmesine engel olmuştu. Ön tampona vidalanmış metal bir Guards Polo Club plaketi hâlâ duruyordu.

Benim Jensen’de de böyle bir plaket vardı. Arabayı birkaç ay önce Irak Savaşı’nda ölen bir piyade teğmeninin genç dul karısından almıştım. O plaketi, ölen askere bir selam olarak yerinde bırakmıştım, adamın eski bir arkadaşının dikkatini çeker düşüncesiyle.

Elimi parlak acil durum ışıklarına karşı gözüme siper ederek başımı başka tarafa çevirdim. Bombacı habisi sürprizini, Metro-

Centre otoparkındaki tüm arabalar içinde bula bula, benim eski ama hâlâ gösterişli ve yakışıklı Jensen'ime koymuştu...

Kontak anahtarlarımı çıkardım ve antika kösteğe; yok olmuş bir araba yarışları çağının şık bir otomobilinden kalmış tek şeye baktım bir süre. Aklıma birden asıl hedefin araba değil şoför olduğu geldi. Jensen'in tavanını delen patlamadan kıl payı kurtulmuştum. Maxted'in çatı katında kapalı kaldığım bir saat sayesinde muhtemelen. Northfield Hastanesi'nden Maxted'le birlikte çıksaydım ve bir taksi tutup Metro-Centre'a gelseydim, bomba patladığında Jensen'le babamın evine dönüyor olacaktım.

Arabanın tabanından paçavra ya dönmüş döşeme kumaş parçalarını bulup ayıklayan kriminal yetkiliye doğru yürüdüm. Birkaç gün, belki de birkaç saat sonra, motor ve şasi numaraları polisi teğmenin dul eşine ve sonra da bana yönlendirecekti.

Bombayı benim koyduğumu mu düşüneceklerdi yoksa? Babam Metro-Centre'da ölmüştü ve otoparka bir bomba koymak pekâlâ muhtemel bir intikam gibi gelecekti polise. Kriminal yetkili dönüp bana baktı ve Jensen'in anahtarlarını elimde salladığımı fark ettim; nereden geldiği belirsiz, sinirsel bir tikti bu.

Kendime geldim ve Çavuş Falconer'ı buldum. Üniformalı bir müfettişe sorular soran bir grup gazetecinin yanında duruyordu. Müfettişin elindeki şeffaf plastik torbada, tepesinde delik bulunan bir fötr şapka vardı. Şapkayı torbadan çıkardı ve gazetecilere gösterdi. Konuşurken, şapkanın bandına dikilerek tutturulmuş bir olta sineğine dokunup duruyordu.

Şapkadan etkilendikleri belli olan gazeteciler defterlerine bir şeyler çiziktiriyordu. Ama ben Çavuş Falconer'a bakıyordum. Acil durum ışıklarının kuvvetli parıltısında bile yüzü yapay bir şekilde sararmıştı. Yüzünün kanı çekilmiş ve derisinin altındaki, sabırla gününü bekleyen kemikler meydana çıkmıştı. Döndü ve sallandı, sonra sendeleyip müfettişe dayandı. Müfettiş bir yandan gazetecilerle konuşurken, arkasında duran iki polisi başıyla çağırdı ve polisler hemen gelip Çavuş Falconer'a yardım ederek,

olay yerinde park etmiş bir kriminal ekip kamyonetinin sürücü kabinine götürdüler.

Onun için endişelenerek, yakınımıdaki bir bandın ötesine geçmeye çalıştım ama bir polis bana geri çekilmemi emretti. Geri çekilmiş, boğazımdaki kötü kokuyu ve tozları temizlemeye çalışırken, bizi hastaneden buraya getiren genç polis memuruna sürtündüm.

"Durumu nasıl?" Kadının kolunu tuttum. "Çavuş Falconer'ın? Bayıldı..."

"Düzelecek. Kötü haberler var. İlkölüyü bulduk. Ya da adamdan geriye kalanları."

"Aman Tanrım... Nerede?"

"İğrenç ve küçük bir yapbozun içinde." Elimi kolundan çekti ve gayet tetikte bir şekilde dik dik baktı bana, benim akıl hastanesindeki hastalardan biri olup olmadığımdan hâlâ kuşku duyarcasına. "Derin nefes almayın ya da ayakkabılarınızın tabanına bakmayın..."

"Peki." Gazeteci grubunu gönderen müfettişi gösterdim. "O şapka? Ölen adam buralı bir balıkçı mıymış?"

"Brooklandsli bir avukat. Şapkanın içinde adı var. Geoffrey Fairfax." Kadın polis, şapkasının siperliğini kaldırırken, beni de muhtemel bir şüpheli olarak gözaltına alıp almamayı düşünüyordu. "Onu tanıyor musunuz Bay Pearson?"

Polise teşekkür ettim ve nefes almamaya çalışarak, mal girişinin yanındaki merdivenlerden yukarıya ve nihayet açık havaya ve gecedен daha koyu bir karanlığa çıktım.

Kalabalığın Geometrisi

Polisler Brooklands'den çekiliyor, çevredeki yola park ettikleri devriye arabalarına binip alışveriş merkezinden gidiyorlardı. Metro-Centre meydanındaki muazzam kalabalığın arasında yü-

rüdüm ve ciğerlerimi isli havayla doldurarak, toz ve yanmış ka-
uçuk kokusundan kurtulmaya çalıştım. Ağır bir gece çökmüştü
somurtan yüzlerin üzerine ve atletlerin ter kokusunun; sakız, bira
ve öfke kokularının kiri vardı karanlıkta.

Kalabalığın arasında, oraya bırakılmış bir Land Cruiser'in
yan basamağına çıkıp durdum ve başımı hafiften daha serin bir
esintiye doğru kaldırdım. Tom Carradine gitmiş, deli gibi kendi
kendine oynadığı tenis maçına son vermişti ve moral veren basın
bildirilerinden bir sağanak üzerinde çalışıyordu kuşkusuz. Kale-
de bir gedik açılmıştı ama polisler gidiyor; halkla ilişkiler görevli-
lerinden, kat yöneticilerinden ve sekreterlerden oluşan gelişigüzel
bir birliğe bırakıyorlardı savunmayı.

Son devriye arabasındaki iki polis, unutulmuş bir Volvo'nun et-
rafında toplanmış bir buz hokeyi taraftar grubunu gözlüyordu; he-
rifler arabanın tavanını yumrukluyordu, o bilindik kabile trampeti.
Ön cam kırıldı ama polisler olayı görmezden gelerek basıp gittiler.

Metro-Centre'in yeraltı otoparkında, arabamın kalıntısını di-
dikleyen kriminal ekibinden başka kimse kalmamıştı. Şık karoser-
li ve kocaman Amerikan motorlu klasik Jensen'i çoktan özlemeye
başlamıştım. Geoffrey Fairfax'in beni öldürmeye kalkmasını ina-
nılmaz buluyordum. Anlaşılan, avukat benim arabama bomba
koyan adamı görmüş ve ben dönmeden bombayı etkisiz hale ge-
tirmeye çalışmıştı.

Yoksa ben Fairfax'in karanlık grubuyla kuşatılmış ve kumpas
sonucu, Metro-Centre'a karşı takıntılı bir nefret duyan muhtemel
bombacı haline mi getirilmiştim? Soğuk sorulardı bunlar ve ya-
nıtları daha da soğuktu. Çatı katında bitirdiğim yarım şişe Laph-
roaig, paramparça Jensen'i tanıdığım anda buharlaşıp gitmişti
dolaşım sistemimden.

Çevredeki yola baktım ve polis takviyesinin gelmesini bek-
ledim. Binlerce kişi gücünde, hiç durmak bilmeyen bir kalabalık
sarmıştı Metro-Centre'ı ve kalabalığın içinde dolaşan muazzam
akıntılar vardı. Spor grupları süpermarketi çevreliyor, futbol ve

buz hokeyi taraftarları karanlığa doğru gürleyerek birbirlerinin yanından, ittirerek geçiyordu. Gruplar arasında bir düşmanlık yoktu ama ben öfkenin kokusunu, düşman arayan kızgın bir hayvanın korkunç nefesini hissediyordum neredeyse.

Bir buz hokeyi amigosu, Duncan Christie'ye saldıran sarışın yarma, sıkışık insan kalabalığının arasında yumruklarıyla havayı döverek yürüyordu. Rasgele bir yöne gidiyor, peşine birçok insan takılıyor ve bunların sayısı giderek artıyordu. Sonra grup onun peşini bıraktı ve sallana sallana yürüyerek kalabalıkta kendine yol açan iki dev halterciyi takip etmeye başladı.

Ailelerden oluşan gruplar, yeniyetme oğullarıyla gelmiş babalar ve gözlerini kızlarından ayırmayan analar damdaki yarıktan son dumanlar çıkarken hâlâ Metro-Centre'a bakıyorlardı. Ama seyircilerin çoğu kubbeye sırtını dönmüştü. Kalabalık, ayinin başlamasını bekleyen bir gece cemaati gibi dikkat kesilmişti.

Land Cruiser sert bir şekilde silkelendi ve bir pencere direği yanağıma çarptı. Ben tepedeki bagaj demirlerine tutunurken araç bir o yana bir bu yana sallanıyordu. Bir grup atletizm taraftarı, takım tişörtleri giymiş orta yaşlı birtakım adamlar Land Cruiser'ın çevresini sarıp antenlerini ve yan aynalarını kopardı. İnsanlar dönüp onlara baktı ve olayı bir inşaat sahasındaki kazıyı seyreden büro çalışanları gibi kayıtsız bakışlarla seyrettiler.

Arabanın yan basamağından indim ve kalabalığa karıştım. Land Cruiser iki tekerleğinin üzerine kaykılınca bir tezahürat yükseldi, son bir ittirmeyle hareketlendi ve vurulmuş bir gergedan gibi büyük bir gürültüyle yere devrildi. Arabanın alarm ışıkları devreye girdi ve panik içinde göz kırpmaya başladı. Usta bir el benzin deposunun arkasına uzandı ve sustalı bir bıçak benzin borusunu kesti. Arka tekerin çevresine midemi kaldıran kötü bir koku, benzin kokusu yayıldı.

Karanlıkta bir çakmak yandı. Bir ışık parladı ve birbirlerinin etrafında koşturan minyatür alevler kapladı yeri. Seyirciler geri çekilirken yüzlerce surat bir kamp ateşinin çevresinde parıldı-

yordu. Sonra arabadan üç metre yüksekliğinde tek bir alev yükseldi ve Land Cruiser bir anda kavrulan boyalardan ve patlayan camlardan bir cehennem haline geldi.

Ben hâlâ polislerin gelmesini bekleyerek çevredeki yola vardığımda üç araba daha yanıyordu. Kalabalığın üzerinde dumanlar tütüyordu ve birkaç kişi peşimden geliyor, adımlarımı takip ediyor, yönümü değiştirdiğim zaman onlar da değiştiriyordu. Üç buz hokeyi taraftarı sağımda yürürken, St George tişörtlü yaşlıca bir çift solumda bana ayak uyduruyordu. Onların arkasından gelen büyük bir taraftar grubu da bira kutularından içiyordu sessizce. Ben bir trafik ışığından kaçarak sapınca tüm kafile benim ardımdan sapıverdi. Ben ayakkabıma yapışmış bir yanık lastik parçasını çıkarıp atmak için durunca onlar da hiç düşünmeden yerlerinde saydılar ve ben yeniden yürümeye başlayınca tekrar eski yürüyüş hızlarına çıktılar yine.

Hiçbiri bana bakmıyor ya da benim peşimden geldiklerinin farkındaymış gibi görünmüyordu. Kalabalık bir tren istasyonunda, yolcu kalabalığının arasından geçecek boşluk bulmuş birinin peşinden giden sıradan yolcular gibi takip ediyorlardı beni. Önce birini, sonra başka birini lider seçen, benzersiz bir kalabalık geometrisi devreye girmişti. Görünüşte pasif bir şekilde yeniden grup oluşturdular ve hiçbir belirgin neden olmadan yönlerini değiştirdiler, can sıkıntısı ve amaçsızlıkla hareket eden, balçıktan bir kütle gibi.

Onlardan kopmaya çalışarak, çevredeki yolun karşısına geçtim. İleride Brooklands'in anacaddesi, işhanlarının, dükkânların ve küçük süpermarketlerin bulunduğu, belediye binasına kadar giden geniş bir bulvar uzanıyordu. En azından beş yüz kişi beni takip ediyordu, ama birkaçı yetişip pilot balığı gibi önüme geçmişti. Bizim grup, Metro-Centre otoparklarındaki kalabalıkların başka bölümlerini de kendine çekmişti. Yüzlerce taraftardan oluşan gruplar çevredeki yolun karşısına geçmiş, yanyollarda yürümeye başlamıştı. St George tişörtlü gençlerden oluşan grup-

lar birbirleriyle gürültülü bir şekilde şakalaşıyordu. Metro-Centre, kubbesinden son dumanları yükselen, acıklı bir Thames Vadisi vezüvü gibi unutulmuştu.

Büro girişlerine mümkün olduğunca yakın gitmeye çalışarak, yürümeye devam ettim. Elli metre sonra, kalabalığın beni unuttuğunu fark ettim. Dar sokaklara girince herkes omuz omuza yürüyordu. Ben rolümü yapmıştım ve kalabalık mantığı benden vazgeçmişti.

Bir sigorta şirketinin girişinde durdum ve geçip giden insanları seyrettim; karanlıkta parıldayan, vitrinlerin üzerinden püskürtülen konfetiler gibi geçen sigaraları. Bir ses sisteminden, patlama gibi bir rock müzik veriliyordu. Hızlı hızlı nefes alıyordum ve sanki tanımadığım bir kadınla, Brooklands'e geldiğimden beridir ilk kez sevişmek üzereymişim gibi tuhaf bir heyecan hissettim.

Polis hâlâ gelmemişti. Kaldırımın kenarında durmak zorunda kalan küçük bir arabanın yanından geçtim, tavanı şiddetli yumruklardan yer yer çökmüştü. Direksiyonu sımsıkı kavramış beyaz saçlı şoför, arabasından çıkamayacak denli şok olmuş gibiydi. Genç gruplar yerel bir gazetenin üst kat pencerelerine bira şişeleri fırlattı ve düşen camların gürültüsü gülme seslerini tamamen bastırdı. Doğu Avrupalılardan oluşan bir üçlü, Brooklands Hastanesine gece temizlikçileri gönderen bir büronun kapısından çıktı. Hemen üzerlerine saldırıldı. İşçiler burunları kanlı, kollarını yüzlerine siper etmiş halde, tekmeler ve yumrukların indiği bir sıra dayağından geçerek bir yan sokağa kaçmaya çalışıyorlardı.

Elli metre sonra ana meydan vardı, belediye binasının balkonunda projektör ışıkları yanıyordu. Galip gelen spor takımlarına belediye başkanı ve encümen üyeleri tarafından bir kutlama yemeği veriliyordu ve bir film ekibi balkonda bekliyordu, ışıklar yerleştirilmişti.

Muazzam bir taraftar kalabalığı birkaç dakikada meydanı doldurdu; ıslıklar çalıyor, belediye binasına doğru bağırıyor, bahçeleri çiğniyor ve çiçeklerin üzerinde tepiniyorlardı. Üniformalı

polislerden oluşan mütevazı bir kordon belediye binasının merdivenlerini koruyordu ama bunlara katılan başka polis yoktu, sanki kargaşa yaratmaya ramak kalmış bir kalabalığın sokaklardan geçmesi, yanan arabalar ve tahrip edilen dükkânlar akşam kutlamalarının bir parçasıymış gibi.

Yeni gelen gruplar da doluştu meydana, bayraklar taşıyan atletizm takımları, kasklarını ve dirsek koruyucularını takmış buz hokeyi amigoları. Ben kalabalığın çevresinden dolaştım ve Geoffrey Fairfax'in hukuk bürosunun merdivenlerine çıktım. Bina karanlıktı, büro çalışanları o gece bir isyan programlandığını biliyormuş gibi kapı ve pencerelerin üzeri çelik kafeslerle kapatılmıştı.

Kalabalıktan bir tezahürat yükseldi ve peşinden bağırtilar, ısılıklar geldi. Seçkin bir yerel işadamı olan, nişanlarını ve zincirini takmış Brooklands belediye başkanı, iki futbol kulübünün kapitanıyla balkona çıktı. Huzursuz kalabalıktan ve bir yan sokakta yanan bir arabanın görüntüsünden ötürü şaşırın belediye başkanı sükunet çağrısı yapmaya çalıştı, fakat amplifikatörlerle yükseltilmiş sesi yuhalamalarla boğuldu. Bira şişeleri gergin polislerin kafalarının üzerinden uçtu ve belediyenin merdivenlerinde parçalandı.

Sonra yuhalamalar bitti ve meydan sessizleşti. Çevremdekiler alkışlayarak ve ısılık çalarak takdirlerini bildiriyordu. Muazzam bir tezahürat yükseldi ve peşinden av boruları, neşeli bağırtilar ve haykırışlardan bir kokteyl geldi.

Balkonda, belediye başkanının arkasında duran iki adam vardı. Biri David Cruise'du; beyaz smokini ve kırmızı ipek kuşağıyla bir orkestra şefi gibi giyinmiş, ağzı kulaklarında sırtıyor ve kollarını kalabalığı kucaklayacakmış gibi kaldırıyordu. Başını eğerek selamladı; bu tevazu gösterisi tuhaf geldi bana, futbol stadyumlarının üzerindeki dev ekranlardan tüm Brooklands'e hükmeden, amansızca gülümseyen o dev yüzünü düşününce. Aslında yüzü küçük ve savunmasız görünüyordu şimdi, kendini normal insan boyutuna küçültme çabasından bitkin düşmüş gibi.

Belediye başkanı mikrofonu ona verdi; Cruise'un Metro-Centre'daki bombadan sonra kalabalığı sakinleştireceğini ve öfkeyi söndüreceğini umut ediyordu belli ki. Kablolı kanal sunucusu başını eğdi ve balkondan ayrılmaya kalktı ama yolunun Tony Maxted tarafından kesildiğini gördü. Smokinin içinde tıknaz duran, kazınmış kafası kameraların ışığıyla parlayan psikiyatrist, Cruise'u kollarından yakaladı ve Alzheimer'in ilk belirtilerini gösteren ve hangi seyircilere hitap edeceğini karıştıran bir devlet başkanının kıdemli yaveri gibi yüzünü seyircilere döndürdü.

Cruise'un kolunu kavrayan ellerini birazcık gevşeten Maxted, onun kulağına bağırarak suflörlük edip birkaç satırlık bir konuşmayı hatırlatırken kalabalıktan alaycı bağırtılar gelmeye başladı. İkisinin arkasında William Sangster vardı, gece giysisinin üzerine deri bir bowling ceketi giymişti. Gergindi ama kendini kalabalıktaki eski başöğretmenlerini tamyabilecek kişilerden gizlemek istiyormuş gibi gülümsüyor ve tombul yanaklarını büzüyordu. Maxted'le ikisi Cruise'u balkona iterken sunucunun birer elini tutmuş, ringe tedirgin çıkmış bir boksöre moral vermeye çalışan antrenörler gibi havaya kaldırıyorlardı. Belli ki Cruise'u kalabalığın liderliğini üstlenmeye ve Metro-Centre'ı berbat eden gecenin güçlerine karşı koymaya teşvik ediyorlardı.

Ama Cruise boyun eğmiyordu. Kalabalığa el salladı ama gülümseme şalterlerini kapatmıştı; seyircilerinin de şalterlerini kapattığını gösteren bir hareketti bu. Gürültülü meydana sırtını döndü, Maxted'le Sangster'in arasından kendine zorla yol açarak balkondan ayrıldı.

Belediye başkanı mikrofonu eline aldığı anda yuhalamalar duyuluyordu. Yıllardır hiçbir stadyumda görünmemiş çingiraklar havada uçuşuyor, gacırtılı takırdamaları maymunların çene çalmasına benziyordu. Kalabalık huzursuzdu ve sabrının sınırındaydı. Yanımda duran, ikisi de bir buz hokeyi forması giymiş bir kadınla yeniyetme kızı, nefretle ısıklamaya başladılar. Hareket istiyorlar ve bunun nasıl bir şekil alacağını hiç düşünmüyorlar-

dı. David Cruise'un onlara hitap etmesini ve onları ileriye doğru yönlendirmesini beklemişlerdi. Onun peşinden gideceklerdi, fakat onunla alay etmeye ve dalga geçmeye de hazırđılar. Şiddet istiyorlardı ve David Cruise'un çok gerçek dışı bir şeyden, tam bir elektronik yanılsamadan, öğleden sonra televizyonunun çok yumuşak ve tatlı bir şekerlemesinden başka bir şey olmadığını fark etmişlerdi. Gerçeğe acıkmışlardı, yaşamlarında çok ender karşılaştıkları bir olaydı bu, Cruise'un asla tanıtamayacağı ya da sağlayamayacağı bir üründü.

Tony Maxted mikrofona konuşurken meydandan tezahüratlar ve bağırtilar yükseldi. Ama Maxted Romalı kafası ve her şeyi açığa vuran maske suratıyla tam bir eşkıya gibidi. Kalabalık; kullanılmak, ama kendi tarzında kullanılmak istiyordu. İronik bir Meksika dalgası başladı meydanda, kör hakemlerin verdiği kararlarla yılların pratiğinden geçmiş ısıık fırtınalarıyla birlikte. Bir grup genç bir park bankını yaktı ve belediye bahçesindeki çalılarından dallar koparıp ateşi beslediler.

Kafamın yan tarafından öyle bir darbe geldi ki neredeyse devriliyordum. Yan sokaktan muazzam bir patlama sesi duyulmuştu. Patlayan alevler meydanın sarsılan pencere camlarında parlarken herkes irkilip başını eğdi. Bunun yarattığı şok ağaçları salladı, ciğerlerimdeki havayı çekip aldı ve kaburgalarımı burktu. Bir vakum çekip yuttu geceyi ve sonra hızla çekti kendi içine doğru.

Başarısız Bir Devrim

Herkes, kendi korkusunu yakalamaya çalışıyormuş gibi koşuyordu. Panik ve öfke, yüz ayrı yönde yarışa kalmıştı. Meydan bir dakikada boşalıverdi; gerçi belediye binasında ve yanındaki hukuk bürolarında hiçbir hasar yoktu. Patlamayla sarsılan eskimiş sıvalardan toz bulutları kalkmıştı ve buhardan hayaletler, bu antik yığınların yerinden edilmiş hortlakları çok soluk bir duman halinde süzölüyor gibiydi.

Bomba, kapısı kapalı garajlarla dolu, dar bir yan sokakta patlamış ama sanki Brooklands bir film setiymiş, yangın çıkarmaya meraklı haylaz çocukların dadandığı macera dolu bir oyun alanıymış gibi, hiç kimseye bir şey olmamıştı. Sokaklardan kıvrıla kıvrıla gelen ambulans sirenlerini, polis klaksonlarının bir yükselip bir alçalan feryatlarını duyuyordum. Bunların ötesinde daha yüksek ve daha derin bir ses, düşman kalesinin ağzında birikmiş bir kalabalığın uluması yükseliyordu.

İsyan Brooklands sokaklarında bir saat boyunca kol gezdi. İki kostümü vardı, maskaralık ve gaddarlık. Futbol taraftarı gruplar Asyalıların bütün süpermarketlerinin kapılarını kırıp girerek içki raflarını yağmaladılar, bira kasalarını sokaklara dizdiler ve buraları gelip geçen kalabalık için bedava barlara dönüştürdüler. İsyan bunun hemen ardından, kafayı çekip sarhoş olmaya dönüşmeye başladı ama daha kararlı buz hokeyi taraftar grupları, atletizm taraftarlarıyla güç birliği yaparak geceleri video kamehanelerinden ve güvenlik devriyelerinden başka bir şeyin bulunmadığı bomboş ve viran bir yer olan Doğu Brooklands'deki bir sanayi tesisine doğru yürüyüşe geçtiler. Bayrak sallayarak gelen yürüyüşçüler yüzünden çıldıran kudurmuş köpekler fırlayıp örme zincirden çitlere saldırdılar ve yürüyüşçüler yağmaladıkları burgerleri çitlerin üzerinden attılar.

Polisin yetişmesini bekleyerek, bu disiplini kıt özel orduyu bir otobüs deposunun yanındaki bir Çingene barınağına kadar takip ettim. Agresif ıslıklar ve sloganlar, kocalarını zaptetmeye çalışmaktan bitkin düşmüş Romalı kadınların dehşete kapılmasına yol açtı. Onları bıraktım ve yürüyerek belediye binasına döndüm. Ters çevrilmiş bir araba bale okulunun önünde yanarken, boks taraftarlarından ayrılmış bir grup, kuşkulu bir cinsellikten türemiş; şımarık ve boş gezen çocuklar olarak gördükleri öğrencileri tahrik etmeye çalışıyordu.

Futbol stadyumunun ötesinde, şiddet yanlısı göstericilerin kararlı bir kısmı bir Bangladeş sitesine girmişti. Çirkin bir bungalovun

bahçesinde bir futbol bayrağını, evin önündeki eski bir Mercedes'in deposundan çektikleri benzinle ıslatılıruş bir haçı yaktılar. Bungalovun sahibi, hastanede gördüğüm Asyalı dişçi bunları protesto etmek için kapısını açınca bira kutularından bir salvoyla karşılaştı.

Dr. Tony Maxted bir playboy devrimcisi gibi tüm bu anlamsız kargaşanın arasından sırtında hâlâ smokini, spor Mazda'sıyla geçiyordu. Kargaşa ne zaman tavsar gibi görünse hemen arabasından çıkıp kalabalığın arasında dolaşıyor, onlarla bir kutu bira içiyor ve sloganlar başlatıyor, sahneyi cep telefonuyla kameraya çekiyordu. Beklediğim gibi, dumanların ve gürültülerin arasında görünen ancak birkaç polis vardı. Brooklands'in çeperlerinde kalıyor, meraklı ziyaretçileri içeri sokmuyorlardı. Belediye binasının çatı katında Sangster'i Başkomiser Leighton'la yan yana dururken gördüm; isyanı, oyun oynayan yarıcılarını seyreden bir toprak ağasının sakin bakışlarıyla seyreliyorlardı, sanki araba yakmalar ve ırkçı saldırılar otoban kasabalarının vahşî köylülüğüne gayet uygun, şamatalı rekreasyonlarmış gibi.

Ama dış dünya bunların farkına varmaya başlamıştı. Belediye binasının arkasında motosikletli iki polis, kameralarını kuran bir BBC haber ekibini durdurdu. Ekibe kamyonetlerine binmelerini emrettiler, şoföre geri dönmesini söylediler ve araca M25'e kadar eşlik ettiler.

Onların gidişini seyreden küçük kalabalıktaki herkes, Brooklands isyanının, yani 1930'lardan beridir kasabanın üne kavuşmasını sağlayabilecek tek olayın kahvaltı haberlerinde yer almayacak oluşundan ötürü hayal kırıklığına uğramış haldeydi. Saldıracak başka bir şey bulmalarından önceki kısa sessizlikte, St George tişörtlü iki yeniyetme kızla birlikte radyoda son haber bültenini dinledim. Spiker, spor taraftarlarının arasında sokak savaşlarının yaşandığını ve bunun, İngiltere'nin geleneksel eğlencesi olan futbol holiganlığının bir patlaması olduğunu söylüyordu. Kasabadaki polis gücü, diye ekliyordu spiker, alarmdadır fakat müdahale konusunda ihtiyatlı davranmaktadır.

Düşmanlarından aradığını bulamayan isyancılar kendilerine yönelmeye başladı ve gece, bir dizi sarhoş kavgasına ve zaten yağmalanmış dükkânlara can sıkıntısından yeniden saldırılara dönüştü. Bunların hepsine sırtımı döndüm ve daha sakın ara sokaklarda yürümeye başladım. Kaybolmuştum ve zaten kaybolmak istiyordum. Bu isyandan ve ırkçı şiddetten nefret ediyordum, fakat o gecenin, kalabalığın tüm otoban kasabalarını tutuşturup ateşe vermede başarısız olmasından ötürü bir düş kırıklığına dönüştüğünü biliyordum. Benim Jensen'e konan bombanın bir fitilin ateşlenmesi girişiminden başka bir şey olmadığını düşünüyordum artık. Ama Brooklands halkım oluşturan, canı sıkılmış tüketicilerin düşüncesinde çok önemli bir şey eksikti. Kendi alışveriş cennetlerinde mahsur kalmış bu kalabalıkta, kendi mahvoluşlarını yaratacak cesaret yoktu. Belediye binasının önündeki kalabalık, David Cruise onlara önderlik yapsın istemişti ama kablolu kanal sunucusu özgüvenden yoksundu. İsyân, aynada kendini gören ve kanlanmış kafasını canı vurup kıran, düş kırıklığına uğramış bir güruha dönüşerek bitmişti.

Başından beri, beceriksiz kuklacılardan oluşan küçük bir grup tarafından yönetildiğini biliyordum. Metro-Centre tarafından tehdit edildiğini hisseden seçkin yerel sakinlerden bir grup, amatörce bir komploya kalkışmış, zamanı geriye döndürme ve eski kasabalarını bir satıcılar vebasından kurtarma girişiminde bulunmuştu. Geoffrey Fairfax, Dr. Maxted, William Sangster ve diğerleri, muhtemelen Başkomiser Leighton ve kıdemli polislerin de suç ortaklığıyla, babamın öldüğü Metro-Centre katliamının kendilerine sağladığı fırsatı kaçırmamıştı. Derin bir sedasyon halindeki halkı, büyük alışveriş merkezine doğrudan yapılan bir saldırıdan başka bir şey uyandıramazdı. Hiçbir kilisenin ya da kütüphanenin tahrip edilmesi, hiçbir okulun ya da müzenin yağmalanması sinirleri böyle bozamazdı. Surrey varoşlarında şiddetli bir ayaklanma, halk çatışmasının barut gibi patlaması; ilçe meclisini ve İçişleri Bakanlığı'nı tepki vermek zorunda bıra-

kacaktı. Alışveriş merkezleri kapanacak, tilkiler avlalara dönecek , avcılar kullanılmayan duble yollarda ve terk edilmiş benzin istasyonu platformlarında yeniden dörtlünelere koşacaktı.

Bu arada, benim şehit olmuş Jensen kriminal laboratuvar yolundaydı ve ben, başarısız bir devrimin kışkırtıcısı olarak suçlanmış halde bulacaktım kendimi...

Anlama Gereksinimi

Dumanların ve sisin içinde bir dizi ambulans göründü; Brooklands Hastanesi Acil ve Kaza girişinin önünde bekliyorlardı. İsyanlılar hastanenin önündeki caddeden geçmiş, bir sürü dükkânı tahrip etmişti. Bir seyahat acentesinin kırılmış vitrin camları, kaldırımında tedbirsiz yürüyenlerin ayak bileklerini sokmaya hazır, camdan bir yılan gibi yatıyordu.

Çirkin iğnelerin arasından yol bulup geçmeye çalışırken beyaz gömlekli bir kadın gördüm; park etmiş bir arabanın yanında duruyor, çıkan dumanlara tuhaf el hareketleri yapıyordu. Dr. Julia Goodwin'i tanıyınca, onu görmekten ötürü birden bir hoşnutluk dalgası hissettim ve bir anda tüm o felaket akşam geride kaldı.

"Julia? Ne oldu? Bu halin..."

"Bay... Pearson? Aman Tanrım, olanlar oldu." Kadın çok şaşkın görünüyor, arabayı sanki dik kafalı bir hastayı yola getiriyormuş gibi yumrukluyordu. "Ne yapıyorsunuz burada?"

"Bir isyana katıldım." Onu sakinleştirmek için bileklerini tuttum, farklı bir ritimde çarpıyormuş gibi gelen bir çift nabız vardı. "Sen..."

"İyi misin? Ne haltlar düşünüyorsun yahu?" Ellerini hızla çekip ellerimden kurtardı ve bir ambulans şoförünün sürücü kabininden indiğini fark etti. Adama çok sersemlemişçesine bir el işareti yaptı ve sesini alçaltarak konuşurken gözleri sisin ötelelerine kaydı. "Richard, sen bayağı akli başındaydın bir zamanlar. Neler oluyor sahiden?"

"Bilmiyor musun?"

"En ufak bir fikrim yok." Arabaya baktı ve sanki söylediklerine pek inanamıyormuş gibi soğukkanlı bir şekilde, "Geoffrey Fairfax ölmüş," dedi.

"Metro-Centre'daki bomba. Trajik... Onun için üzüldüm."

"Kabadayının biriydi aslında." Bunu söylemek kadını canlandırmıştı sanki. "Bombayı durdurmaya çalışmış."

"Kim söyledi bunu sana?"

"Çavuş Falconer. Tuhaf bir küçük balık; o kadının beni sorgulamasından hoşlanmamıştım. Geoffrey, bombacının arabasındaki düzeneği görmüş anlaşılan. Kadın, arabanın sahibini bulacaklarını söylüyor. Kim arka koltuğunda lanet bir bombayla dolaşır ki?" Bana döndü ve bir şey düşünmeden, omzumdaki tozları silkeledi, sanki komşunun kedisini temizlermiş gibi. "Richard, burası tümüyle deliriyor."

"Sanırım asıl fikir bu. Pek işe yaramıyor gerçi."

"Neden söz ediyorsun? Tony Maxted'le Sangster'i gördün mü?"

"Her yerde. Onlar her yerdeler. Resmen amigolar."

"Onlar ısyı düşürmeye çalışıyor. İnsanları sakinleştirmeye ve gerçekten çirkin bir şeyi önlemeye. Polis onları destekliyor."

"Çavuş Falconer'ın söylediği bu mu?"

"Aşağı yukarı. Kadın biraz sarsılmıştı, tahmin edeceğin gibi. Bilmiyorum Geoffrey Fairfax ne gördü onun..."

Julia sendeleyip arabaya yaslanırken omuzlarından tutup onu doğrultmaya çalıştım. Bir ambulans şoförünün yanaşıp motorunu durdurduğu hastaneyi gösterdim elimle. "Senin orada olman gerekmiyor mu?"

"Acil de mi? Nöbetim on dakika önce bitti." Mesleki rolünü hatırlayınca benden uzaklaştı ve gömleğini düzeltti. "Yardıma için teşekkürler. Çok tatlısın. Daha fazla can kaybının olmaması şaşırtıcı. Camları kırmak, arabaları yakmak; Brooklands'de insanlar bunu gayet iyi beceriyor. Eve gitmek istiyorum ama şuna bak..."

Kırılmış ön camı gösterdi; bir beyzbol sopasının bıraktığı, örümcek ağı şeklinde bir kırığı. Başını kaldırdı ve hafiften ağlama-ya başladı kendi kendine.

"Julia, bir taksi çağıralım." Elini tutmaya çalıştım. "Bak, seni hastaneye geri götüreyim. Belki birisine görünmen gerekir, ne dersin?"

"Kime?" Aptalca sorum yüzünden kadm aldığı nefesi yarım bıraktı. "Doktorlardan birine mi? Aman Tanrım!" Gözlerinin önündeki saçı üfledi, söylediklerimden gerçekten şaşkına dönmüştü. "Richard, bütün gün onlarla çalışıyorum ben. Kendimi emanet edebileceğim bir bok yok onların arasında..."

"Haklısın." Ön cama dayandım ve dirseklerimle camı içeriye bastırdım. "Arabayı kullanabilirsin. Sadece hızını düşük tut."

"İyi." Gülümseyerek, "Seni bırakayım," dedi. "Araban nerede?"

"Arabam... Motoru patladı. Bir bakmak için alıp göturdüler."

"Çok kötü. Bu duyguyu biliyorum." Kapıyı açtı ve koltuğundaki kırık cam tanelerini silkeledi. Direksiyona yerleşirken "Niha-yet," dedi, "güvenebileceğin tek şey sokaktır."

Bomboş kasabadan geçerken ön camın parçaları rüzgârla kucağımıza düşüyordu. Metro-Centre sakindi, devrilmiş Land Cruiser'dan son dumanlar yükseliyordu. Bir itfaiye ekibi, bomboş kalmış meydandaki başka bir haşat edilmiş araca su sıkıyordu. İş-yan, sanki bir hakem son düdüğü çalmış gibi bitmişti. Birkaç taraf-tar evlerine dönüyordu, St George tişörtlerini bellerine bağlamış ve karlılarıyla kol kola girmiş, belden yukarısı çıplak adamlar. Bir polis arabası, geceyi sakın bir şekilde geri alırcasına yanlarından geçti.

Araba kullanmak Julia'yı sakinleştirmişti. Ön camdaki boşluk-tan dışarıyı gözlüyordu ve yanmış arabaları görünce bir ısıklık çaldı.

"Richard, neler olmuş burada? Yeni ve çok tehlikeli bir şeyler dönüyor."

"Haklısın. Metro-Centre'daki bomba bir işaretti. Kubbedeki hasarın, genel bir ayaklanmanın tetiğini çekeceği düşünülmüş."

"Çekmiş."

"Hayır. Bu geceki, futbol kargaşalarından biriydi sadece. Maxted'le Sangster kullanıldı. Geoffrey Fairfax'i bilmiyorum. Bombanın arkasındaki asıl kişilerin istediği şey bir sokak devrimi, tüm otoban kasabalarına yayılacak şiddetli ve çirkin bir şey. Kablolü kanalın Wat Tyler'ı* David Cruise'la yeni bir köylü devrimini başlatmak. Ondan sonra polisler ve İçişleri Bakanlığı devreye girecek. Kubbeyi kapatacaklar, hıyarlı sandviçlerin üzerinden arabayla geçecekler ve Surrey krallığını yeniden kuracaklar."

"Hemen hemen olmuş bu."

"Tam değil. David Cruise oltayı yutmadı. Herif televizyonda bunca yılını boşuna harcamamış. Bunun bir tezgâh olduğunu gördü."

"Peki neden? Ben bu lanet olası kubbeden nefret ediyorum ama kimseyi öldürmek istemem."

"Senin hâlâ bir işin var. Fakat işini çok iyi yapıp da kendini dışlanmış hissedenden insanlar da var. İktidar, Metro-Centre'a ve M25 civarındaki alışveriş merkezlerine geçti. Yeni bir tür tüketicilik bu; futbol takımlarının, kulüp taraftarlarının, uygun adım yürüyen çetelerin, gece boyunca parıldayan stadyum ışıklarının, kablolu televizyonun falan sponsorluğunu yapıyor. Bundan hoşlanmayan bir yığın insan var. Polis, yerel konsey üyeleri, burunlarını yemliğe sokamayan eski tarz işadamları. Metro-Centre'ı gözden düşürmeye çalışıyorlar ve ona zarar vermek için her şeyi yaparlar."

"Tony Maxted mi? Bill Sangster mi?"

"Bunlar çok amatör. Maxted'e göre, bunların hepsi bir vaka araştırması. Bir gün bir kitap yazacak ve BBC2'ye adapte edecek. Sangster farklı; nasıl ve nedendir bilmiyorum."

"Ben biliyorum. Bak, o tam bir deliliğin içinde. Her gün bütün okuluna hitap etmek zorunda, muazzam bir irade savaşı. Derdi ne? İçten içe bıkmış artık. Bu boktan yer sifon çekilip lağıma gitse hiç umursamaz..." Uzanıp elimi tuttu. "Richard, Brooklands yüzünden üzgünüm, bir kâbus oldu burası sana..."

* İngiltere'de 1381 yılında çıkan köylü ayaklanmasının lideri. (ç.n.)

Arkama yaslandım; bu duyarlı ve kaotik genç kadınla beraber olmaktan mutluydum, beni hayatımda yaşamadığım kadar şaşkına çeviren, böylesine karmakarışık bir gecede bile. Bir parçam, babamın yaralanıp ölmesi ve Duncan Christie'nin oynadığı çok esrarengiz rol yüzünden Julia Goodwin'e karşı koymak istiyordu. İhtiyarın ölümünden duyduğu üzüntü, kötü dikilmiş bir örtü gibi duruyordu üzerinde. Duygular yüzüne doluşuyor, kaş çatmaların ve yüz ekşitmelerin arasında bir yer kapmak için yarışıyordu. Çocuklar gibi, suçluluk duyguları dudaklarının ve meydana çıkmış dişlerinin etrafında dolaşıyor, yorgun gözlerini ve yanak kaslarını taciz ediyordu. Zaman zaman tüm kişiliği, kendisi hakkında bir hüküm vermek için kurulmuş bir mahkeme gibiydi.

Babamın evine vardığımızda giriş yoluna dikkatle saptı, sonra karanlıkta yönünü kaybetti. Bir çalının dalı gelip, ön camdan geriye kalanlara çarptı ve keskin cam parçalarından bir yağmur üzerimize yağdı. Direksiyonu tuttum, vitesi boşa taktım ve arabayı çakılların üzerinde kendi kendine gitmeye bıraktım. Julia dikiz aynasına baktı ve alnında ufak bir çizik olduğunu görüp irkildi.

"Buna bir şey yapman lazım." Arabadan inmesine yardım ettim. "Eskiden kalma bir uçak ilkyardım seti var. Ben taksi çağırırken bir içki içersin..."

Evin kapısını açmadan önce tereddüt ettim; Julia'nın, her deri koltukta ve kül tablasında babamın varlığına nasıl bir tepki vereceğinden emin değildim. İlk önceleri sanki babam bir yerden çıkıp ondan hesap soracakmış gibi gergin ve ne yapacağını bilmez haldeydi. Ama tuvaletten kaşının üzerinde bir flasterle çıktığında rahat görünüyordu. Oturma odasında dolandı, ellerini bren-di bardağına sürttü, pipo rafına ve çerçevenlenmiş fotoğraflardan oluşan koroya bakıp gülümsedi. Yoksa babamın son sevgililerinden biri miydi? Julia'yı mutfakta, babama bir omlet yapar ve grip aşısı zamanının geldiğini hatırlatırken gözümün önüne getirdim.

Bana karşı şaşılacak şekilde rahattı, benim oturduğum koltuğun koluna oturup elini omzuma koydu.

"Richard, iyi misin?"

"Hemen hemen. Çok tuhaf bir gün oldu. Burada olduğun için mutluyum."

"Burayı görmek istiyordum." Uzaktan gelen bir alarmin yorgun iniş çıkışlarını duyunca birden irkildi. "Richard, tuhaf şeyler dönüyor diye uyarmıştım seni."

"Neler döndüğünden emin değilim. Öğle yemeğinden sonra çölün vahşisine rastladım, dostun Duncan Christie'ye. Aynı anda hem tam deli hem de tam akıllıydı. Sonra Maxted beni kendi deli ambarına kapattı. Onun sarışın yordakçısı, Çavuş Falconer sayesinde kurtuldum ve bunun ardından ilk fark ettiğim şey bir isyana öncülük ettiğim oldu. Muazzam bir kalabalık on dakika boyunca resmen benim peşimden geldi."

"Birinin peşinden gitmeye ihtiyacımız var. Zavallılarız biz, hayatımızda başka bir şey pek yok."

"Pek fazla değil zaten. Ben bu sayede çok iyi para kazandım; inandığımız her şey reklamdan gelir. Ama bu gece farklıydı. Metro-Centre'a konan bomba bir fitili tutuşturacak sanıldı, fakat işe yaramadı."

"Belki de hiçbir şeyin reklamını yapmıyordu."

"Haklısın. Orada bir mesaj olmalı. Bir dahaki sefere hatırlayacağım bunu."

"Çölden bir vahşi daha. Aman Tanrım..." İçkisini aldı ve kahve masasında karşıma geçip oturdu. "Dinle Richard. Sen senaryosuna yardım ettiğin bir kâbusa uyandın. Londra'ya geri dön. Varoşlar senin için çok tehlikeli. İşini neden bıraktın?"

"O beni bıraktı. Doğruyu söylemek gerekirse, şutlandım. Bütün zayıflıklarımı bilen bir rakip tarafından atıldım."

"Nasıl yani?"

"Karım. Aslında, yolun sonuna geldim ben."

"Onunla mı?"

"Ve reklamcılık işiyle. Ekonomi sonsuz bir düzlükte yuvarlanıp gidiyor ve tüketiciler manzaradan sıkıldı. Onları doğrultmak için acayip şeylere gerek var."

"Nasıl acayip yani?"

"Acayip ve biraz fazla deli. Benim büyük fikrim buydu. Hatta bir sloganımız vardı: 'Deli kötüdür. Kötü güzeldir.' Bunu bir kez, yeni bir mikro araba için denedik, fakat insanlar öldürüldü. Sonrasında da kimse bundan hoşlanmaz oldu."

"Çok ahmaklarmış."

"Ben de böyle düşünmüştüm. Hiçbir yere varmayan büyük reklam çıkışlarından biri."

"Zamanı gelecek." Saçını yüzünden çekti sanki kendisini bana açıyormuş gibi; aramızda duran peçelerden biri daha kaldırılıyordu sanki. "Babanı ne kadar tanıyordun?"

"Pek tanıımıyordum. Annem onun tarafından terk edilmeyi hiç hazmedemedi. Yıllarca, babamın bir uçak kazasında öldüğünü söyledi bana. Doğum günlerinde çekler gelirdi ve bunlar öteki dünyadan geliyor derdi. Ben hep, caddedeki bankaları cennetin şubeleri sanırdım. İşin tuhaf tarafı da, öldükten sonra babamı daha çok tanıdım."

"İyi bir adam olduğundan eminim."

"Öyleydi. Bir iki tuhaf fikri vardı."

"İlginç..." Oturma odasında dolaştı ve yatak odalarına giden koridora bir göz attı. "Etrafa bir bakabilir miyim? Hastalarının nerede yaşadıklarını pek göremiyor insan bugünlerde."

Onun peşinden mutfığa gittim ve Julia'nın mütevazı miktarda ot ve baharata bakışını seyrettim. Benim aldığım fesleğene dokundu, bir yaprağını kopardı ve burnuna götürdü. Yorgun ama zarıftı, son birkaç saatinde canlı tutmaya çalıştığı yaşlı bir adamın anılarından etkilendiği belliydi. Peşinden gittim; kokusundan tahrik olmuştum, onun kendine has; güzellik, acımasızlık ve kronik yorgunluktan imbibiklenmiş parfümünden.

"Yattığı yer burası mı?" Babamın yatak odasının kapısında dururken, yaşlı bir adamın bedeninin izini yakalayan burnu karanlıkta sinyal veriyordu sanki. İçeri girip başucu lambasını yaktı, sonra yatak örtüsünün üzerine oturup ipek kumaştaki kırışıkları düzeltti.

"Julia?"

"Gel..." Yanına oturmamı işaret etti başıyla. Sanki hiç düşünmeden, gömleğinin en üst düğmesini çözdü. "Evet... Baş bu yastığa yaslanıyordu. Yaşlı bir pilotun rüyaları. Bir düşün onları Richard. Bütün o, hiç bitmeyen kalkış pistleri..."

"Julia..." Yamna oturup omzuna sarıldım. Titrediğini fark ettim, sanki birden üşümüştü; karanlığa açılan bir kapıdan gelen soğuk bir cereyanda kalmış gibi, hafif bir titremeydi bu. Umut-suz bir kadın oturuyordu babamın yatağında, onun oğluyla; seksle hem çok ilgili hem de tamamen ilgisiz nedenlerle sevişmek üzere; sadece yoksun kalanların hep yaşadığı, yakaladı mı bırakmayacak türden, şiddet dolu bir aşktı bu.

Elimi tuttu, gömleğinin içine soktu ve sonra göğsünün üzerine koydu. "Benden hoşlanmak zorunda değilsin."

"Julia..." Onu sakinleştirmeye çalıştım. "Burada olmaz. O odama gidelim. Julia?"

"Hayır." Apaçık, neredeyse kaba bir şekilde, "Burada," dedi.

"Sevgilim, bir denesen o..."

"Burada! Burada olmalı!" Dönüp çok sert bir şekilde baktı bana. "Anlamıyor musun?"

Yarış Parkuru

Julia'yı babamın yatağında uyur halde bıraktım. Saat dörtte, yatağın tuhaf konturundan, yaşlı bir adamın kalçalarının ve omuzlarının bıraktığı çukurların darlığından ve ruhunun daha da tedirginlik veren izinden ötürü rahatsız bir halde uyandığımda hava henüz karanlıktı. Doğrulduğumda Julia yanımda yatıyordu, sonra döndü ve yaşlı pilottan kalan boşluğun içine rahatça yerleşti. Tuhaf geçen bir geceden ötürü bitkindi. Şiddetli bir sevişmeyi huzursuz rüyalar izlemişti. Kadın beni, sanki ben eli kolu bağlanması gereken bir şeytan, babamın mezarından gelen

bir temsilciymişim gibi yakalamıştı. Benimle sevişmek bir parça kefare, bir parça tazminat ve çekilen bir cezaydı.

Yatağa oturdum, siyah saçlardan oluşan o bulutu okşadım ve dışarıda duran elini tuttum, sevgimden bir şeylerin ona da geçmesi dileğiyle. Belli belirsiz bir tepki çarpıntısı oldu, duygu kapısının altından sürülen bir teşekkür notu gibi ve Julia saatlerce sürecek hafif bir sabah uykusuna daldı.

Dışarıya çıkmak ve başka kimseler kalkmadan sokaklarda koşmak istiyordum. Eşofmanlarımı giyerken çabucak envanterimi yaptım. Kasvetli bir liste: Arabamın, işimin, Londra'daki arkadaşlarımın yokluğunu çekiyordum. Hiç tanımadığım babamın eksikliğini duyuyordum ve hastanede tanıştığım, yatağımı paylaştığım fakat bunun ötesinde pek tanımadığım, tuhaf ama hoş bir genç doktorun eksikliğini duyuyordum. Ona karşı hissettiğim tüm sıcaklığa karşın, bizi birbirimizden ayıran bir suçluluk duygusu ve tedirginlik vardı. Bu kadın, babamın yoğun bakım ünitesindeki son saatlerinde bir şekilde başarısız mı olmuştu? Bacaklarını açıp üzerime bindiğinde, sanki bir cesedi diriltmeye çalışıyordu. Nefes alıp verişlerini, bir çocuğunkine benzer hafifçe geçirme ve yutkunmalarını dinledim; bu sesler bir mutluluk haline dönüştü ve Julia'yla benim belki bir gün doğacak kızımızı düşündürdü bana.

Fakat evden gitmek, Brooklands parkurunda gezmek ve motorların karanlıkta homurdanan ruhlarını duymak istiyordum.

Elimde karton portakal suyu kutusuyla yürüyüp siteden çıktım ve bir kilometre güneydeki yarış parkuruna doğru yola koyuldum. Çevremde hâlâ sessiz sokaklarıyla bu hiçliğin varoşlarında, bana Venedik lagünündeki ölümler adasının zarif mezarlarını hatırlatan kusursuz yazlık evler vardı.

Brooklands beton setinin bir bölümü yükseliyordu karanlıkta, on metrelik zirvesi ve bir yanyolun oyduğu sırtıyla. Bu dar koridorda koştum ve sonra eskiden kalma betonun kıyısında durdum. Babamın 1930'larda, yakıt ve pahalı parfüm kokularıy-

la, büyük bir ihtişamın ve tehlikenin kokusuyla başı dönen küçük bir çocuk olarak bu parkura gelmiş olduğunu düşündüm. O günlerin haberlerini; görmeye değer kazalar, İngiltere'nin Manş ötesindeki diktatörlere yanıtı, kahramanca ölümler dolduruyordu ve kraliyetin bilinçaltı savaş isteğini dışa vuruyordu bunlar.

"Merhaba... Buradasınız... Gelin, yanıma çıkın. Yarışın daha iyi bir manzarasını bulacaksınız..."

Yukarımda, setin üst yamacında, karanlıkta yürüyen bir adam vardı. Sabaha kadar süren bir partiden çıkıp gelmiş gibi beyaz bir smokin giymişti. Aktörce bir jestle davet etti beni, ama yarıklarla dolu betonda gayet temkinli yürüyordu, sanki yaşamı boyunca bastığı güvenilmez zeminler ona her yüzeye karşı tetikte durmayı öğretmiş gibi. Onun olduğu yere tırmanamayacak kadar nefes nefese kaldığını görünce kendisi sırttan aşağı inmeye başladı.

Yanıma gelmesini beklerken, aşağıdaki yola park etmiş bir Amerikan arabası fark ettim. Siperlikli şapka giymiş bir şoför kapağa yaslanmış, sigara içiyor ve sigaranın kırmızı ucu karanlıkta küçük şekiller çiziyordu.

"Evet..." David Cruise rahat ve babacan bir şekilde gülümseyerek elimi tuttu, sanki kablolu kanal şovuna katılan bir yarışmacıyı karşılıyormuş gibi. "Oraya çıkmaya değer, arabaların bıraktığı rüzgârı hissediyorsun hâlâ. Dinle... Duyuyor musun?"

"Bir dakika. Bir Bugatti, sanırım. Dört karbüratörlü ya da belki de bir Napier-Railton."

"Evet, tamam!" Küçük rutininde rol alınamdan memnun olan Cruise elimi sıktı. "Bay..."

Kendimi tanıttım, ama Cruise benim adımla sisli şafak havasına bıraktı; kendisininse, tanıtmaya gerek duymayacak kadar ünlü olduğunu varsayıyordu. Farkına varmadan, kameraya oynuyordu, tercih ettiği sol profiline bakan bir yerde olduğunu hissettiğim bir kameraya.

"Güzel, güzel..." Fren yapmış lastik kokusunu hissediyormuş gibi havanın tadına varıyordu. "Harika... Sınırsız beygir gücü,

yirmi litrelik motorlar. Bugün hiçbir şey öyle değil. Teknolojimiz var ama bir düş yaratamıyoruz.”

“Formula 1? Yok mu?”

“Yapma yahu... Üzerine logo yapıştırılmış asbest giysiler içinde milyonerler. Gerçeği buradaydı.”

“Metro-Centre’den de mı fazla?”

Cruise durdu ve bana bir bakış attı Lincoln’e doğru gittiğimiz sırada. “Metro-Centre mı? Umarım onun yedi yıl dayandığını görürüz, yetmiş yıl şöyle dursun.”

İçin için yanmaya devam eden birkaç arabadan çıkan son dumanların sabah sisine karıştığı kasabanın karanlık damlarına baktı. Futbol stadyumundaki dev ekranlarda hâlâ görüntüler dönüyor, bomboş tribünlere bir maç arası reklamını gösteriyordu. Cruise’un ekran kişiliği, yaşlı bir futbol taraftarıyla kadının aldığı yeni yatak odası takımı hakkında konuşuyor, kadını yatakta sıçrayıp oynamaya davet edermiş gibi eliyle yatağın şiltesine vuruyordu.

Cruise elini havaya kaldırarak beni susturdu ve durup kendini seyretmeye başladı. Ağzı; cazip gülümsemelerden, stüdyo konuklarına yönelik yoğun ilgisini dışa vuran utangaçça sırtımlardan oluşan özel repertuarının hareketlerini taklit etti.

Loş ışığa karşın, onu kuşatan varoş şöhretinin soluk aurasını net bir şekilde görüyordum. Karanlık onun ortamıydı, kendini bir televizyon stüdyosu kılığına sokarak gizlenmiş kopkoyu bir siyahlık. Onun, neredeyse bir seksen beş boyunda ve jimnastikçilerde görülen kaslı bir fiziğe sahip olmasma karşın ne kadar küçük görüldüğünü fark edip şaşırdım. Şakalar yapıyor, rahat davranıyor, fakat asla kendisiyle dalga geçmiyordu. Küçük bir tanrı hiçbir zaman kendi varoluşu hakkında kuşkusunu dile getiremezdi. O, her haliyle, yüzünün alt yarısını göstermek, açılmış alnını ve gözlerinin içindeki soğukluğu gizlemek üzere yapılmış bir heykele benzeyen gümüş saçlı başıyla tam bir ikindi televizyonu yaratıyordu. Kendini çoktandır sıradan insanlardan hoşlandığına ve kendini onların yanında rahat hissettiğine ikna etmiş

ve bu yanılısamayla hep ayakta kalmıştı.

Kısa süren bir kıvılcım şelalesi fışkırdı stadyumun kuzey tribünlerinin ötesinde; yakılan bir depo, gece yangınlarından yararlanan bir sigorta dalaveresi.

Cruise irkildi ve arabasına doğru döndü. "Tımarhane... Yağmalar, kundaklamalar, kırılan camlar... Metro-Centre'a bomba koydular. Sanki yeterince derdimiz yokmuş gibi."

"Hasarı gördüm. Polis beni otoparka soktu."

"Orada mıydın? Cesur adam. Bombayı birisinin arabasına koymuşlar."

Cruise, Lincoln'a varmıştı ve şoför açık arka kapının yanında duruyordu. Şansımı bir denemeye karar verdim ve; "Benim arabaydı," dedim.

"Senin araba mı?" Cruise, arka koltuğuna oturmadan önce durakladı. Bana ilk kez dikkat ediyordu, stüdyodaki kalabalığın içinde, yönetmenin ona yerini kulaklıktan bildirdiği bir yüze bakar gibi. "Senin arabayı mı uçurdular? Vah zavallı. Şok olmuşsunur herhalde."

"Oldum. Eski bir Jensen'di. Güzel arabaydı; arka kilidi dahil hiçbir şeyi çalışmazdı."

"Yok oldu ha? Çok şükür, bombayı koyan ölmüş." Cruise, sessiz bendi gösterdi. "Ve sen bunun için geldin buraya, yarış parkuruna. O motorların sesini yeniden duymak istedin. Otantik şeylerdi, senin Jensen gibi."

"Haklısın herhalde."

"Elbette haklıyım!" Cruise, güçlü elleriyle omuzlarımı tuttu yakınına kaybetmiş bir yarışmacıyı teselli eder gibi. "Biliyorum, bunun için geldim ben. Burası bir yıkıntı, ama Brooklands'in tek gerçek tarafı bu."

"Metro-Centre da gerçektir."

"Lütfen..." Kolumu tuttu. Düşüncelere dalmış halde, beni tutup Lincoln'dan uzaklaştırdı. "Dinle, seni daha önce gördüm mü?"

"Dün. Metro-Centre'm önünde. Öğleden sonra şovu için gelmiştin."

"Hayır. Başka bir yerde. Yıllar önce." Önündeki kadavrayı tanımış bir patologun soğuk bakışlarıyla baktı yüzüme. "Daha gençtin, daha sıkıydın, daha hırslıydın. Sesin daha yüksek çıkıyordu, bana hep emirler veriyordun. Aman Tanrım, o işi hatırlamak istiyorum. Nerede çalışıyorsun?"

"Reklamcılık."

"Tamam işte! Çılgın Skoda reklamı. Ben tehlikeli şoförü oynuyordum. Herkes bunun delilik olduğun söylüyordu."

"Delilikti. Fikir buydu zaten."

"Menajerim uyardı beni bu işi yapmayayım diye. Çok tuhaf bir iş dedi. Bu rol üzerime yapışacakmış. Mümkün değil, bir yıldır hiç çalışmamıştım. Sonunda benim, arabaya göre çok iri olduğum anlaşıldı, gözlerim görünmüyordu. Fakat ondan sonra hiçbir zaman geriye dönüp bakmadım. Menajerim onları savuşturdu. Bir şekilde, bunu sağlayan sen..."

"Richard Pearson. Sen gayet iyiydin."

"Hayır, hâlâ aktörlük yapmaya çalışıyorum. Bu işe girmem büyük bir hataydı. Kendin olmalısın. Bunun için çok çalışmak lazım. Her birimiz bizlere biçilmiş birer karakteri oynuyoruz. Kendi kendime, yeni bir oyunu sahneye koyan bir yönetmen olduğumu söylüyorum. Bütün bu insanlar eleme sınavına geliyor ve hepsi de ben'im. Bazıları diğerlerinden daha ilginç, bazıları daha gerçek, bazıları yüreğine hitap ediyor. Uyandığım her sabah oluyor bu. Bir seçim yapmam ve acımasız olmam gerekiyor. Anlıyorsun, değil mi?"

"Elbette. Bu, doğru rolleri bulma meselesidir. Artık oynamak istemediğin roller."

"İşte bu. Hatırlıyorum, sen geçen yıl bir endüstri ödülü kazanmıştın. Savoy'daki törende gördüm seni."

Cruise doğruldu ve kafasındaki düşünceleri setin üzerinden uçup gitmeye bıraktı. Beni hemen unutacağını düşündüm; onun kariyerinin burada, bu beton sahilin Ben Gunn'ı* gibi bırakılacak yaratıcısıydım ben.

* Robert Louis Stevenson'un *Define Adası* isimli kitabında ıssız adaya bırakılan denizci. (ç.n.)

Sonra, Lincoln'ün şoförünün arabanın öteki tarafından dolaştığını fark ettim. Her iki arka kapı da açıldı şimdi.

"Richard..." Cruise'un bronz eli beni dirseğimden yakalamış, arabaya doğru çekiyordu, sanki şanslı bir yarışmacıyı kazandığı armağana götürür gibi. "Evimde bir kahvaltı yapalım. Konuşmamız gereken bir iki şey var. Bana tavsiyelerde bulunabilirsin. Beraber çalışabileceğimizi hissediyorum..."

Yeni Bir Siyaset

"Brooklands mi? Burası tümünden kafayı sıyırmış. Hiç anlayamıyorum." David Cruise kâğıt mendilini buruşturdu ve yüzme havuzunun kenarındaki bir tripoda takılmış olan kameraya fırlattı. "Ne haltlar dönüyordu dün gece yahu?"

"Biliyorsun sanıyordum." Ayna gibi sakın ve vukuatsız su yüzeyine baktım. "Bir komplo girişimi."

"Komplo mu?"

"Bir saray devrimi."

Cruise, makyaj aynasına bakıp gülümsedi. "Nerede bu saray?"

"İçinde yaşıyoruz. Metro-Centre ve burasıyla Heathrow arasındaki bütün alışveriş merkezleri. Sen, ben ve TV şovlarını seyreden insanlar."

"Bunlar yetmez; sorun da bu. Kimmiş bu devrimin lideri?"

"Sen de biliyorsun bunu. Sendin."

"Ben mi? Unutmayayım bari, bir dahaki sefere bir giyinme odası ve bir saray arabası istiyorum. Bir devrim, bir saray..."

Cruise'un, Seven Hills sitesindeki; bir zamanlar Beatles, Tom Jones ve diğer bazı pop ünlülerinin oturduğu, özel bir Weybridge sitesindeki evinin kapalı havuzunda oturuyorduk. Kubbeli cam tavan –sanırım Metro-Centre'ın özellikle bir yansıması– göğe bakan bir gözlemesine benziyordu ama, gözlenen tek yıldız David Cruise'un kendisiydi.

Bina gerçek bir Tudor-Elizabeth karışımıydı, odaları squash kortu niyetine kullanılabilecek kadar büyüktü ve kışlık bir otel gibi döşenmişti. Vestiyerlerin yanındaki bir büroda günün görevlisi, Cruise'un hayır işlerine yapacağı katkıları düzenliyor ve hayranlarından gelen mektuplarla uğraşıyordu. Biz gelir gelmez Cruise hemen fakslarını ve e-postalarını gözden geçirdi, sonra beni boş odalardan geçirip yüzme havuzuna götürdü ve barın yanındaki şezlonglara uzandık. Uysal iki Filipinli kız bize kahvaltı –papaya, kahve ve kuzu pizrolası– getirdi ama Cruise kocaman votkasından başka bir şeyle pek ilgili değildi.

İriyarı bedenini şezlonga yerleşirken onu seyrettim; beyaz smokin ve kırma yakalı gömleği çok gösterişliydi. Malikanenin odalarından benimle birlikte geçerken bu mekânlardan sıkılıyor gibi görünmüştü ve bir sahne dekorundan biraz öte bir şey olduğunu fark ettiği güya bu kendi evinden birazcık tedirgindi.

Kendime rağmen, ondan epey hoşlanmıştım. Cruise, başarısını hiçe sayıyor ve yaşamında bir tür kesinlik arıyordu, tüm kariyerinin yamlsamadan ibaret bir dizi duygusal üçkâğıt üzerine kurulmuş olmasına karşın. Davranışları küstahça, fakat içten içe kendine güvensizdi ve beni boyuna kendisine yaltaklanmaya yönlendiriyordu.

Bu arada bir deneme yapmaya, babamın ölümünden sorumlu komplolar ağından atlayıp kurtulmak için son bir girişimde bulunmaya karar verdim. Şimdiye kadar hemen hemen hiçbir şey başaramamış, aptalca davranışlarıyla tehlikeye bulaşan, su ratına kapanan kapılardan sürekli serseme dönen amatör dedektifi oynamaktan başka bir şey yapmamıştım.

Ama bir tek alanda tümüyle profesyoneldim; reklamcılıkla popüler beğenin bir araya gelip kaynaştığı o çok elektrikli bölgede. Brooklands ve otoban çevresindeki kasabalar en büyük tüketici deneme tahtalarıydı ve ben burada, kariyerime mal olan yıkıcı fikirleri pratiğe geçirebilirdim. Brooklands'de gözünü benim üzerimden ayırmayan etik komisyonları, sürekli dikkat diye

dürten strateji toplantıları ve bir hata yapayım diye bekleyen hırslı bir eş yoktu. Bu huzursuz Surrey kasabasının mental ekolojisini değiştirebilir ve halkının kural tanımaz enerjisini serbest bırakabilirsem, bunları güden kurnazca tertiplerin içine sızabilir ve babamın neden böyle gereksiz yere öldüğünü bulabilirdim.

En azından şimdilik ilk değerli müttefikimi bulmuştum. David Cruise, Brooklands'de tanıdığım en önemli kişiydi ve benimle konuşmaya hazır çok az insandan biriydi. Votka bardağının üzerinden dikkatle beni gözlerken savunmasız gibi görünüyordu, Metro-Centre bombasının onu hedeflediğini hissediyormuş gibiydi. Bu kablolu kanal sunucusunun, ev kadınlarının popüler tipinin ve yerel ombudsmanın belki de tek bir dostu yoktu.

Onunla Brooklands parkurundan ayrılışımızı hatırladım. Lincoln'un arka koltuğuna oturduğumuzda, babamın bu yarış parkuruna küçük bir çocukken gelmiş olduğunu söylemiştim. Cruise neredeyse hiç düşünmeden uzanıp elimi tutarak, terör ateşinde eriyip kaynamış bir yoldaşlığın üzerine mührünü bastı. Ve tüm mülayimliğine, bir TV reklamı gibi yumuşak ve derinlikten yoksun kişiliğine karşın, Tony Maxted'le Sangster'e karşı durmuş, oyunlarını oynamayı reddetmişti.

"Onları reddedişini çok takdir ediyorum," dedim, Filipinli kızlar kahvaltı tabaklarını götürmek için aramıza sessizce girdiğinde. "Sana krallığın anahtarlarını sunuyorlardı."

"Ya da Guildford Hapishanesi'nin." Cruise, Filipinli kızlardan daha büyük olanının küçücük kıcına dokundu hafifçe. "Her şeyi tertiplemişlerdi; vahşileşen kalabalık, işi tamamlayan bomba, tam bir tezgâh. Benim bir balkondan haykırmamı istediler. Metro-Centre'a üs kurmuş bir varoş diktatörü... Düşünebiliyor musun?"

"Evet. Her alışveriş merkezi ve satış plazası yerel bir Sovyet'e dönüşüyor. En yakındaki Tesco'dan* başlayan bir halk ayaklanması. Mümkündür. bir şiddet açlığı var, spor bu yüzden bütün

* Britanya'nın en büyük süpermarketlerinden biri. (ç.n.)

ülkeyi meşgul ediyor. Herkes boğuluyor; çok fazla barkod okuyucu, çok fazla kapalı devre televizyon kamerası ve çift sarı çizgi var. O bomba gerçekten de çok iyi gidiyor bunlarla.”

“Fikir buydu.” Cruise boş bardağına uzun uzun baktı sanki günün ilk içkisinin yasını tutuyormuş gibi. “Birkaç kişiyi bertirirse herkes iyi vakit geçirdiğini düşünüyor. Bana göre değil; hakkında hiçbir şey bilmediğin bir şeye bağlı kalmak daima daha güvenlidir. Benim olayımda bu, spor ve ev dekorasyonu. Onların aile zirvelerinin ardında gizlenen sağıcı klikleri boşver.”

“Tamam. Ama fırtına hâlâ sürüyor. Kalabalıklarda hissettim bunu. Sen onlara liderlik edesin istiyorlardı. Metro-Centre’den yana herkesin kafasında duran ikon sensin. Kulüp taraftarlarını sen hep alesta vaziyette tutuyorsun, göçmenler ve mülteciler hakkında herkesin gizliden hissettiği şeyleri sen söylüyorsun. Her ev kadınının düşlerindeki yıldız sensin...”

“Bunlar benim için çok fazla... Sorun da bu. Ben tüm Metro-Centre’ı taşımak zorundayım.” Cruise arkasına yaslandı, gözleri yere indi, dudakları bir dizi tebessüm biçimine giriyordu tekrar tekrar ve bu da samimi davranmaya başlayacağını işaretiydi. “Dinle Richard... Anlaman lazım. Ben sahte biriyim.”

“Yapma...”

“Hayır. Bir rol oynuyorum ben. Hâlâ bir aktörüm, spor yorumculuğuyla rol yapıyorum. Spor hakkında bir şey biliyor muyum sanıyorsun? Aramızda kalsın, neredeyse hiçbir şey bilmiyorum. Hayatımda hiçbir şutu kesmedim, hiçbir hedefi vurmadım, hiç gol atmadım ya da penaltı kaçırmadım.”

“Önemli mi bu?”

“Hayır. Aslında bu bir avantaj. En iyi yorumcular, spor hakkında hiçbir şey bilmeyenlerdir. Onların yorumu, seyircilerin yapacağı türdendir. ‘Adam kaçamak oynuyor; kadın kazanmaya konsantre olmuş...’ Bombok gerzeklikler. Benim işim aynacılık; ben insanlara, sabah kalktıklarında banyonun aynasında görmek istedikleri yüzü veririm. Onların yalnızlığını paylaşan ve Metro-

Centre'ı ziyaret ederlerse tüm sorunlarının çözüleceğini söyleyen biri."

"Büyük bir iş yapıyorsun sen. Dün gece belediye binasının önündeydim. Seni seviyorlar."

"Kim bilebilir ki? Önce tezahürat yaparlar, sonra yuhalarlar." Cruise öne eğildi ve sesini alçalttı. "Belki inanmayacaksın Richard ama ben gençken çoğu kişi benden hoşlanmazdı. İçgüdüsel bir şekilde. Benim içten gülümsememden, iyi kalpliliğimden hoşlanmazlardı. Hep rol yaptığımı düşünürlerdi. Annem babam bile benden uzak dururdu. Babam işçi sınıfına bakan pratisyen bir doktordu. Hastalık hastalığı konusunda uzmanlaşmıştı, tedavisi en kolay hastalık. Annem tam tekmil bir vakaydı. Beni bir özel okula göndermek için dişlerinden tırnaklarından artırıp biriktirdiler; şimdi ben aksanını gizlemek ve Heathrow varoşlarının birindenmişim gibi yapmak zorundayım. Biliyorum, insanlarla her karşılaştığımda benim bunu başaramadığımı düşünüyorlar."

"Hayır. Buranın halkı çok inanıyor sana."

"Böyle söyleme. Eğer sana çok insan inanıyorsa bu, sonunda bir çarmıha çivileneceğine işarettir. Bir iş bu, bir görev. Bazen, artık buna hiç uygun olmadığımı hissediyorum."

"Sen buna gayet uygunsun ve sadece bir iş değil bu."

Bekledim, çünkü Cruise bir içe dönüş ve kendine acıma küvetine dalmıştı sanki. Şezlongda sırtüstü yatıyor, vücudu sanki gömlek değiştirmeye çalışan, baktıkça parlaklığını yitiren kaygan kabuğundan sıyrılan bir yılan gibi kıpırdanıyordu. Sonra doğruldu, kendine karşı tüm kuşkularını silkinip attı ve boş votka bardağını yüzme havuzuna fırlattı. Dümdüz su yüzeyi hızla devinen dalgalardan bir kaosa dönüştü ve Cruise bunları, kristal küreye bakarak geleceği kurcalayan bir falcı gibi seyretti.

"Richard?" diye seslendi bana. "Devam et. Sanırım benim hakkımda birkaç fikrin var senin."

"Evet. Bir şey sunmak istiyorum. Farklı bir yaklaşım."

"Bak bu iyi... Metro-Centre bundan yararlanabilir."

"Ve bunun için gereken şey de kesinlikle var sende. Yeni bir tür siyaset çıkıyor Metro-Centre'dan ve sen buna liderlik etmek için mükemmel bir konumdasın."

"Bir zamanlar, belki..."

"Hayır, şimdi. Ben seni geleceğin adamı olarak görüyorum. Tüketicilik, geleceğin kapısıdır ve sen bunun açılmasını sağlıyorsun. İnsanlar, bankaya para yatırdıkları gibi, duygusal bir sermaye de biriktiriyorlar ve bu duyguları bir lider figürüne yatırmak istiyorlar. Balkona çıkıp nutuk atan zorba bir fanatik istemiyorlar. Bir stüdyo panelinin önünde oturup, onların yaşamlarındaki çok önemli şeylerden sakın sakın konuşan bir program konluğu istiyorlar. Oyumuzu seçim sandıklarında değil yazarkasalarda verdiğimiz yeni tür bir demokrasi bu. Tüketicilik, insanları denetim altına almak için bugüne kadar bulunmuş en büyük araçtır. Yeni fanteziler, yeni düşler ve nefretler, iyileşecek yeni ruhlar. Tuhaf bir nedenden, alışveriş diyorlar buna. Fakat aslında, siyasetin en saf türü. Ve sen bunun en önündesin. Aslında sen pratik olarak, ülkeyi yönetebilirsin."

"Ülkeyi mi? Şimdi endişelendim..." Cruise, şezlongunun kollarını kavrayarak kalkıp bir aşağı bir yukarı dolaşma dürtüsünü bastırdı. Gündüz şovlarındaki konuklarına yönelttiği delici bakışlarla baktı bana ve söylediğim her şeyin onun kafasından zaten geçtiğini gördüm. "Haklısın... Ben onlara liderlik edebilirim. Biliyorum, var bu, benim içimde."

"Var, evet. İnan bana David."

"Bir sürü hayır işi yaptım, M25 üzerinde büyük alışveriş merkezleri, hipermarketler açtım... Seyircilerin Metro-Centre'a kabloyla bağlanmasını sağlıyor bu. Milyonlarca insan var orada, Heathrow çevresindeki bütün bu kasabalarda. Canları sıkılıyor, sıranmak istiyorlar. Çift arabalı garajları var, ekstra banyoları, Algarve'de devremülkleri. Ama daha çok istiyorlar. Ben ulaşabilirim onlara Richard. Ama tek sorun... Mesaj ne?"

"Mesaj mı?" Kalktım, ellerimi havaya kaldırdım ve Cruise'un oturduğu yerden kalkmasını önledim. "Mesaj yok. Mesajlar eski

siyasetçilere has şeyler. Sen yıldırım birliklerine haykıran bir führer değilsin. Eski siyasettir bu. Yeni siyaset, insanların düşleri ve istekleri, umutları ve korkularıyla ilgili. Senin rolün bunlara g   vermek. Sen seyircilerine ne d  ş neceklerini s  ylemezsin. Sen onları d  şarı çekip çıkarır, açılmaya ve hissettiklerini s  ylemeye teşvik edersin.”

“Sloganlardan kaçınmak, mesajlardan kaçınmak ha?”

“Slogan yok, mesaj yok. Yeni bir siyaset. Manifesto yok, yorum yok. Kolay yanıtlar yok. Kendileri karar verecek ne istediklerine. Senin için sahneyi hazırlamak ve ortamı yaratmak. Sen onları ruh hallerini hissederek y nlendirirsin. Afrika d  zl klerinde bir vahşi hayvan s  r   d    n. Nereye gitmek istediklerine kendileri karar verirler.”

“Bu s  r  n n b  y  kl     ne kadar? Bir milyon mu? Be  milyon mu?”

“Elli milyon belki de. Geleceği, sonsuza kadar s  ren bir kablolu TV programı gibi d    n.”

“M  thi  geliyor...” Cruise sanki suçluluk duyuyormu  gibi kıkırdadı kendi kendine. “Ama be  milyon, şimdi bu çok b  y  k bir ikinci seyircisi. Nasıl kontrol edeceğim onları, bir odak noktasını nasıl empoze edeceğim? Her şey bir  ılgınlı a d  n   ebilir.”

“Delirmek mi? G  zel. Delilik her şeyin anahtarı. Hiç kimse gerçekten bakmadı ı zaman uygulanan k    k dozlar. Metro-Centre’da cironun d       n   s  yliyordun, değil mi?”

“D    m  yor. D  md  z giden bir satış. Dik bir ini in yakın olduğunu g  steren net bir işaret bu. Her şeyi yaptık.”

“Her şeyi mi? Siz klasik, dostça yaklaşımı denediniz; m   terilere ne istiyorlarsa onu verdiniz. Ya da sizce ne istiyorlarsa. Sizin dostça olmayan bir yaklaşımı denemeniz lazım.”

“Onlara ne istemeleri gerektiğini mi s  yleyece iz?” Cruise bunu bir el hareketiyle d   ladı. “  e yaramaz.”

“Hayır. Bu çok otoriter, çok dadı devlet usul . Yeni siyaset bu değil.”

“Peki ne?”

“Tahmin edilemeyen. Çoğu zaman iyi ol, ama zaman zaman da kötü, hiç tahmin etmedikleri bir anda. Canı sıkılmış bir koca gibi; sevgi dolu ama zalim bir damarı da var. İnsanların nefesi kesilecek fakat seyirci kitlesinin figürleri iyice artacak. Zaman zaman bir delilik kuşkusuna, biraz ham bir psikopatolojiye kay. Unutma, bugün insanların birbiriyle tek temasa geçme tarzı heyecan ve psikopatidir. Seyircilerini gerçek deliliği tatmanın özlemine sokmaz bu; bir ürün de olsa, siyasi bir hareket de olsa. İnsanları birazcık delirmeye teşvik eder; alışverişi de, aşk ilişkisini de daha ilginç kılar. İnsanlar sık sık, başkası tarafından disipline sokulmak ister. Emirler almak ister.”

“Çok doğru.” Cruise, şezlongunun kollarına şap diye vurdu ve sesin havuzda yankılanmasını dinledi. “Cezalandırılmak istemeler.”

“Cezalandırılmak ve sevilme. Fakat adil bir ana baba gibi değil. Daha ziyade, kendilerini hapisane demirlerinin ötesinden seyreden, huysuz bir gardiyan gibi. Mobilya satışlarına bodoslama gitmeyen ya da yeni bir mağaza kartına para vermeyenleri bekleyen sert bir tokat var.”

“Çekip giderler.”

“Gitmezler. İnsanlar, yaşamlarında birazcık istismar edilmek ister. Mazoşizm günün modası ve hep öyleydi zaten. Geleceğin heyecan müziği budur. İnsanlar disiplin istiyor, şiddet istiyor. Hepsinden çok da, biçim verilmiş bir şiddet istiyorlar.”

“Buz hokeyi, rugby, araba çarpıştırma yarışı...”

“İşte bu. Yeni siyaset birazcık rugby gibi olacak. İlk tüketici şovunda dene bunu. Tarzını değiştirme, fakat ara sıra şaşırt onları. Otoriter bir yüz göster, açık açık eleştir. Apansızın bir duygusal söylemde bulun. Kendi kusurlarını göster, sonra sadakat iste. Onlara, neye inanacaklarını kesin bir şekilde söylemeksizin, imanda ve duygusal bağlılıkta diret. Yeni siyaset budur. Unutma sakın; bugün insanlar bilinçsiz bir şekilde, şiddetin kurtarıcı bir

şey olduğunu kabul ediyor. Ve yüreklerinin derininde, psikopatînin azizliğe yakın bir şey olduğuna ikna olmuş haldeler.”

“Haklılar mı?”

“Evet. Deliliğin onlara bırakılan tek özgürlük olduğunu biliyorlar.” Şezlonguma oturdum ve Cruise’un yanıtını bekledim. “David?”

Cruise, gözlerini dikmiş, yine bir dans pisti gibi pürüzsüz hale gelen havuza bakıyordu. Döndü ve her iki işaretparmağıyla beni gösterdi; konuklarından biri hiç beklenmeyen bir sezgisini dile getirdiğinde yaptığı, marka haline gelmiş jestiydi bu.

“Olanaklı. Richard, hoşuma gitti bu...”

II. BÖLÜM

Trençkot Kahramanı

Heathrow kasabaları uçuş pistinden kalkmış, tekerleklerini yerden kesmişti ve parlak ağustos güneşinin, dolgun göğüsler gibi yükselen sıcak hava dalgalarının üzerinde süzülerek uçmayı öğreniyordu. Otobandan çıkıp Ashford'un kenar mahallelerine yaklaşıırken, bir hipermarketin üzerinde püsküllü flamaların dalgalandığını ve bu çirkin metal barakayı, hazinelerle yüklü bir gemiye çevirdiğini gördüm. St George bayrakları yoldan geçen arabalardan sallanıyor, evlerde ve dükkânlarda dalgalanıyordu. Yerel atletizm ve futbol takımlarının amblemleri belediye binasını ve katlı otoparkı kaplamış, gürültülü ortama bir festival havası vermişti.

Anacaddede sporcular geçit töreni yapıyor, önde bir gayda bandosu ve ritim grubu, sponsor süpermarketin logolarıyla bezeli Ruritanya ceketleri ve sorguçlarıyla şıkır şıkır süslü, çıplak bacaklı liseli kızlar yürüyordu. Durup onlara yol vermek zorunda kalan trafiğin önünden havalı yürüyüşleriyle geçiyorlar, peşlerinden gelen takımlarsa kaldırımlara ve büro balkonlarına birikmiş taraftarlarına el sallıyorlardı.

Onların arkasından da St George tişörtleri giymiş onbaşılar ve fedailer geliyor, arkadan takip eden bandonun ritinine uygun adımlarla gösterişli bir şekilde yürüyorlardı. Kentli gururunun ve heyecanının sıcak nabızı bu tanımlanması zor kasabanın her yerine yayılırken sınıflar ve işyerleri boşalmıştı. Üretimde düşüşler, nakit girişinde gerilemeler, üretim verimliliğindeki bir artışla ve birkaç saatlik fazla mesaiyle telafi edilemeyecek kadar çok olacaktı.

Tıkanmış trafikte durdum ve onbaşıların peşinde kendiliğinden bir grup oluşturarak geçit alayına katılan taraftarlara el salladım; kortej, tren istasyonunun yanındaki otoparka doğru yürüyordu. Oradan otobüslerle Brooklands'e götürülecekler, öğleden sonrayı Metro-Centre'da alışveriş yaparak geçirecekler ve sonra da yerel ligde oynayan takımlarını tezahürat yaparak destekleyeceklerdi.

Ayaklar sert vuruşlarla yanımdan geçiyor, kollar benim kiralık Mercedes'e sürtünüyordu. Ama bu insanlardan hoşlanmıştım ve kendimi onlara yakın hissediyordum. Çoğu orta yaşlıydı, beyaz dizleri kalkıp iniyordu, dinç ve sakindiler. Haçlı tişörtlerinin üzeri, tutturulmuş madalyalarla ve aslında yetişkinler için olan izci rozetleriyle doluydu, benim tasarladığım dizaynlardan biriydi bu. Madalyaların her birinde yerel bir alışveriş merkezinin adı vardı ve taşıyan kişiye sanki Grand Prix sürücüsü görünümü veriyordu. David Cruise'la ben bir direnç bekliyorduk ama madalyalar hızla tutuldu ve bu da, insanların yaşamının ancak tüketim dünyasının reklamını yaptıklarında tamam olacağı duygusunu destekliyordu.

Muazzam bir sosyal deney gerçekleşiyordu ve ben de bunun tasarlanmasına yardım etmiştim. Otoban kasabalarının merkezi Londralılar tarafından oldukça hor görülen, ihmal edilmiş halkı yeni bir gurur ve dayanışma, refahı yükselten ve suçu düşüren bir toplumsal bağlılık bulmuştu. Heathrow civarında otobandan her çıktığımda, M25 boyunca bütün spor alanlarını ve konut siteleri-

ni, bütün parkları ve alışveriş merkezlerini kapsayarak uzanan bir sosyal laboratuvara girdiğimi fark ediyordum. Derin, sarsıntılı bir kimya faaliyeteydi ve bu sakin varoşları yeni ve daha parlak bir ışıkla uyandırıyordu. Düzlüğün, Chelsea ve Holland Park sakinlerine Atlantis ve Semerkant kadar uzak gelen çevreyolu kentleri nefes almayı ve düş görmeyi yeniden öğreniyordu.

Bando yürüyüp giderken trafiğin boşalmasını bekledim; bu kez Londra'ya kaçmak için acelem yoktu. David Cruise'la bir araya gelmemizden üç hafta sonra, Chelsea Harbour'daki dairemi genç bir beyin cerrahına satmıştım. Cerrahın keskin gözlü karısının sürüncemede bırakıp azap haline getirdiği haftaların ardından, avukatlarımız kontratları nihayet imzalamıştı. Kadın, kendisi sağı solu kurcalayıp araştırırken benim bomboş yatak odasında bir aşağı bir yukarı dolaştığımı görmüş ve Brooklands'e temelli taşınma konusundaki kuşkularımı yanlış yorumlamıştı. "Neresi?" diye sordu ben evi satma gerekçemi söyleyince. "Öyle bir yer var mı gerçekten?"

Kadın evin gizli bir kusurundan kuşkulanıyordu; belki yukarı katın zemininde bir zeplin palamar direği vardı ya da üç metre aşağıda bir lağım ağzı. İyi yaşam düşünüyü oluşturan sonsuz davetleri gözünün önüne getirerek yemek odasında bitmek bilmez turlar attı. Ona göre; gelecek, kentsel sohbetlerden oluşan, kendi bulutlarını yaratacak kadar yüksek bir asansördü. Kadın giderken elini biraz imalı bir şekilde sıktım, mikrosaniyelik bir tutkuyu, cinsel bir şeytanlık imasını, durumu kurtaracak bir ahlaksızlık anıyı yakalamaya çalışarak. Delir, demek istiyordum ona, kötüleş. Ama ne yazık ki kadın hiçbir tepki vermeden çekip gitti. Ama merkezi Londra buydu, bir ruh tıkanıklığı bölgesi.

Yine de, Brooklands'e taşınma konusunda bazı kuşkularım vardı. Duyunca şaşıp kalan arkadaşlarımı, briç ve squash akşamlarımı, hâlâ yakınlık duyduğum eski sevgilimi ve hatta, iki ayda bir, dikenliyse de hoşuma giden yemeklere çıktığım eski karımı bırakıyordum arkamda. Sonra, V&A'daki oyuncular odasından

tutun da, posta kutusundaki boka kadar, metropol yaşamının tüm zevkleri ve tıkanıklıkları vardı. Arkadaşlarıma göre güya ben bütün bunlardan, babamın katilini bulmak gibi saplantılı bir araştırma yüzünden vazgeçiyordum.

Babamı vuran adamın izini bulmaya hâlâ kararlıyım, fakat artık bu cinayet şimdilik ana konu değildi. Brooklands polisi Jensen'in sahibini bulamadıklarını söylüyordu. Ben, arabanın sahibinin ben olduğumu pekâlâ bildiklerini ama kendilerine has bazı nedenlerle beni bomba konusunda sorgulamak istemediklerini düşünüyordum. Belki de, Metro-Centre cinayetinin çözülmemiş sırrından söz ederek onların canını sıkacağımdan korkuyorlardı. Bense mümkün olduğu kadar yollrma çıkmanayı ve babam hakkında düşünmemeyi yeğliyordum. Bir anlamda babamı geçmiştekinden daha çok tanımıştım, fakat ona kendimi affettirebilmiş miydim? Bundan emin değildim. Bu arada, kendime inancımı yeniden onarma konusunda çok daha önemli bir araca rastlamıştım. Yeni bir gelecek bekliyordu beni: Bağışlayıcı, sürprizlerle dolu ve tüm hatalarımı düzeltmeye hazır bir gelecek.

Geçit yapan kalabalık dağılmış olmasına rağmen anacaddede trafik hâlâ tıkalıydı ve polisler kendilerine has, ne olduğu belirsiz bir oyuna başlamıştı. Başımı yandaki pencereye dayadım ve bir televizyon kiralama mağazasının üzerindeki, Metro-Centre ve kablolu kanalının reklamı bulunan billboarda baktım. Şimdi sporu, tüketici bilgilerini ve siyasal olayları karışık halde sunan üç kanal vardı ve bunlar otoban kasabalarındaki seyircilerden çok rağbet görüyordu.

Reklamda görünen, yakın plan bir David Cruise, fakat artık ikinci televizyonunun makyajlı ve rujlu sunucusu değil, bir *noir* filmin derbeder ve tekinsiz kahramanı vardı. Arabasının direksiyonuna oturmuş, ilerideki yola ve kendisini bekleyen tehlikeli düşmanlara dikmişti gözlerini. Arabanın kirli camına vuran ürkütücü bir ışık onun tıraşsız yüzünün her gözenegini

görünür kılınıştı. Çikolata rengi teni çoktan açılmıştı. Bu David Cruise, gerçi kablolu kanalların baş sunucusu olduğu kesinse de, trençkot filmlerinin umutsuz yalnızlarına, trajik sonlarına doğru uyurgezer gibi giden, lanetlenmiş adamlara daha yakındı.

Bu kasvetli senaryonun Metro-Centre'ın sonsuz tüketici vaatleriyle nasıl bir ilişkisinin olduğu pek net değildi ve ben bu sahneyi Tom Carradine ve onun halkla ilişkiler ekibine tarif ettiğimde şiddetle karşı çıkmışlardı. Ama yönetmen, set dizayncısı ve hatta bizzat Cruise, hedefi hemen gördüler ve benim adıma zafer kazandılar.

Şehir merkezindeki bir işhanının yan cephesini neredeyse tenis kortu büyüklüğünde bir Metro-Centre afişi kaplıyordu. Burada Cruise, bir Strindberg dramının kâbusvari yeniden canlandırılışında görülüyordu ve showroomlar katındaki bir teşhir mutfağının ötesinden, uyanıp da kendini cehennemin göbeğinde bulmuş bir koca gibi tehdit edercesine ve kafası karışık halde bakıyordu.

Bu afiş dizisi, kablolu kanallardaki otuz ikinci reklam filminden karelerdi. Cruise'u kapana kısılmış, tuhaf ve dağınık ruh hallerinde –surat ekşitirken, kaşlarını çatarken, kızgın, huysuz, hayaller görürken ve kafayı takmış halde– bir yaratık olarak sunuyordu. Cruise, gizli bir sır orada saklıymış gibi, tahrip olmuş çöp kutusuna neredeyse kendinden geçmiş bir halde bakıyor ya da bir tokat atmaya veya kendisini saklasın diye yalvarmaya hazır halde rasgele bir kapının zilini çalıyor ve irkilmiş bir ev kadınına gözünü dikiyordu. Diğerlerinde de, kafasında bir işkence gibi fren cayırtılarıyla Brooklands yarış parkuruna gidiyor ya da potansiyel bir çocuk hırsızı gibi, Heathrow parkında bir grup kız çocuğunu takip ediyordu.

Şaşılacak derecede güzel bir işti; Cruise bu rolleri araba showroomlarından, çağrı merkezlerinden ve bahçeleri kocaman kapılı malikanelerden oluşan uğursuz bir çevrede çok ustaca ve duyarlı bir şekilde oynuyordu. Film konularının bir anlamı yoktu ama

seyircilerin hoşuna gidiyordu. Bunların hepsi birleştğinde çok derin bir anlam kazanıyordu; kafalarının arka sokaklarında hiç durmadan oynayan kolektif düş sahneleriydi bunlar.

Cruise'un medya danışmanı olarak bir kumar oynamıştım, ama çarkı çevirmeye ve her şeyi riske atmaya hazırdım. Seyirci sayıları kabardı ve tüm otoban kasabalarında, bastırılmış bir tuhaflik ve ne yapacağı bilinmezlik isteğine oynayan ilk taklit afişler hemen belirdi. Ashford bulvarıyla duble yolun kavşağında, yerel bir sigorta şirketinin hayat sigortası reklamı vardı. Boşalmış bir otoparkta her tarafı kanlar içinde bir çocuğu sürükleyen çıldırmış bir kadını ve kapısı hasar görmüş bir Volvo'nun yanında piknik yaparken kadını gülümseyerek seyreden bir çifti gösteriyordu.

Bu zekice espriye bol bol güldüm. Bütün afişler gibi, reklamını yaptığı; kendi tuhaf bozgunculuğundan başka bir şey değildi. Ama yine de arka plandaki fikir gayet işe yarıyordu. Her yerde satışlar patladı ve Metro-Centre uyuyan iki kanalı yeniden faaliyete geçirdi. Çevre ilçelerden ve hatta merkezi Londra'dan, bu görünmez varoşların yeni bir ateşle yandığını fark eden insanlar arabalarına binip otoban kasabalarına geldiler turistler gibi. Metro-Centre otoparklarının etrafında yürüyerek, arabalarla gezerek caka satan kitlesel spor takımlarına tezahürat yaptılar ve onbaşılar bağırır, ayaklarını vura vura yürürlerken onlar da omuzlarını dikleştirdiler. Uygun adım yürüyen sporculardan oluşan disiplinli sıraları, törensel bayrak çekmeleri, "Metro... Metro..." diye bağırın mağaza kartı sahiplerini seyretiler.

Metro-Centre, meşgul yöneticileri ve satış ekipleri farkına varmadan, kendi taraftar kulüpleri ve altın kartlı üyelikleri tarafından finanse edilen, fiilen bir siyasi partinin karargahı haline gelmişti. Bu parti hiçbir manifesto yayınlamıyor, hiçbir vaatte bulunmuyor, hiçbir program oluşturmuyordu. Hiçbir şeyi temsil etmiyordu. Ama bir alışveriş merkezine ve spor kulüplerine bağlılıklarından başka hiçbir platformda bulunmayan bir sürü St

George adayı yerel konseylerde sandalye kazanmıştı. Seçtikleri siyasi parti yayını, David Cruise için yarattığım otuz saniyelik reklamlardı.

Helal olsun Cruise'a, harika bir iş başarmış; ona duyduğum bütün güveni haklı çıkarmıştı. Kendisine sunduğum bütün önerileri kabul etti; her şeyini bu belki anlamsız, ama gergin psikodramalara katmaya gönüllüydü. Sel gibi gelen ilanı aşk kartlarına ve evlilik tekliflerine cesurca direndi ve bir söyleşi programı sunucusu olduğunu hiç unutmadı. Cazibesinin büyük bir bölümü mütevazı tarzıydı ve tüm erkek seyircilerin, kendilerini bu tekinsiz rollerdeymiş gibi görmesini ve tüm kadın hayranların da kendilerini bu sinir hastası kenar mahalle Tarzanı'nın Jane'ini oynayan kadın kahraman olarak hayal etmesini sağladı.

"Birdenbire kazanılacak bir zafer için en kötü hazırlık," derdi bana sık sık, "başarısız yıllardır." Peki ya en iyi hazırlık? "Başarılı yıllar."

Hâlâ sevimli ve çekiciydi, ama yeni bulunmuş saldırganlığından şeytanca bir zevk alıyordu. Tüketici programlarına çıkan, kafası kendisiyle meşgul kadınları ve duyarsız kocaları bu kez hiçbir kabahatleri yokken eziyor, taciz ediyordu. Sönük konuklara tahammülsüzlüğü, sıkılı yumrukları ve gayet belirgin gerginliği birbirine kaynayıp, *noir* reklamlarda oynadığı umutsuz karakterlere dönüşüyordu kolayca.

Cruise, Metro-Centre'in sesi, çamaşır makineleri ve mikrodalga fırınlar krallığının büyükelçisi olmaya devam etti fakat aynı zamanda da, etkisi tüm otoban kasabalarına yayılan fiili bir siyasi partinin de lideriydi. Öteki demagoglar gibi, kişiliğinin psikopatik özelliklerinden yararlanıyordu. Fakat o yine de, depresyon çağı Münih'inin acıklı sokaklarından ve işçi birahanelerinden değil, kendi boş alanını bulmuş, mesajsız bir adam gibi öğleden sonra televizyonunun konuk odalarından çıkıp gelmişti.

Takımları ve taraftarlarını Brooklands'e taşıyan son otobüsler ve tavan lambaları parıldayan polis eskortları duble yoldan geçti.

Bekleyen trafik de, peşinden gitmekte sabırsız bir şekilde hareket etti.

Sarıda zar zor geçtim ve geç işareti veren, güler yüzlü bir polis beni selamladı. Metro-Centre'daki rolüme rağmen Julia Goodwin'i düşünüyordum. Nihayet o gün öğleden sonra, hastanedeki nöbeti bitince buluşacaktık ve Julia'nın yorgun elleriyle dokunduğu hastaları kısıkanıyordum.

Konuşulup çözümlenmemiş, belli belirsiz bir suçluluk duygusu dolanıyordu aramızda, sanki benden habersiz çocuğumuza aldırılmış gibi. Ama bu huzursuzluk en azından onun müthiş dürüstlüğüne gösteriyordu. Onun Geoffrey Fairfax, Dr. Maxted ve Sangster'le, Metro-Centre katliamını kendi amaçları için kullanma girişimine katıldığını tahmin ediyordum. Üç adam, kukla Bonaparte'larını, yani gönülsüz David Cruise'u kullanarak iktidarı ele geçirmek umuduyla, bombalı saldırının gecesinde yeni bir girişimde bulunmuştu. Kaşlarını çatmışlar ve şimdi sinmişlerdi ama Fairfax, ya benim arabama bombayı koyarken ya da bombayı durdurmaya çalışırken yok olmuştu.

Cinayet müfettişi, herhalde Başkomiser Leighton'ın teşviikiyle, bunun kaza sonucu bir ölüm olduğuna karar vermiş, ama Fairfax hukukçu meslektaşları tarafından hemen terk edilmişti. Cenazesine katılan birkaç kişiden biri bendim ve ben, bu çok eksantrik avukat, part-time asker ve full-time fanatik kadar, Jensen'im için de yaslıydım. Geoffrey Fairfax geçmişe ve yok olmuş bir Brooklands'e ait hale gelmişti ve ben kendimi Metro-Centre'a ve babamın anısına, Julia Goodwin'e ve geleceğin yeni Brooklands'ine adamıştım.

Kadınlar Sığınağı

Brooklands'e giren trafik yine yavaşlıyor; çelik bariyerleri ve girilmez işaretlerini yerleştiren, yani hafta sonu spor karşılaşmalarına ve geçit törenlerine savurganca halledilen hazırlıkların bir bölümünü yerine getiren polisler yüzünden engelleniyordu. O akşam birçok önemli futbol maçı yapılacaktı ve rugby, basketbol ve buz hokeyi kupaları için kıran kırana finaller vardı.

Julia bana deneme maçlarının skorlarını her sorduğunda belirttiğim gibi, Brooklands'de ya da diğer otoban kasabalarında kriket oynanmıyordu. Oyun alanına hükmeden, ne kadar vahşi olursa o kadar rağbet gören şey temas sporlarıydı. Kan ve saldırganlık en tutulan niteliklerdi. Sporun esası sert mücadeleydi, kurallar kitabının en uç noktalarında gelişen türden bir şiddetti. Kriket ise çok amatörceydi, çok uzun süre tasarlanarak uygulanan taktikleri, karmaşık yasaların parmak-iplik oyununda kısıp kalmıştı. Her şeyden önce de çok orta sınıftı ve Metro-Centre taraftarlarının tercih ettiği dürtüsel alışverişle pek ilgisi yoktu. Julia bana, kız okulundayken kriket takımının kaptanlığını yaptığını söylemişti fakat onun oyuna yönelik ilgisi daha ziyade şimdi Brooklands'e hükmeden çok daha sert stadyum değerlerinin karşısında tuhaf bir tavır gibiydi.

Saat üçte buluşacaktık, hastanedeki nöbeti o zaman bitiyordu. Spor kalabalıklarından, yürüyüş bandolarının ambulans ve itfaiye sirenlerinden de yüksek bir sesle pencereleri döven, bitmek bilmez gürültüsünden nefret ediyordu. Genellikle görevde, Acil ve Kaza'nın karantinasına sedyelerle gelen insan enkazlarıyla uğraşılıyor oluyordu. Bu kez kendini düşünmüş, nöbet listesinde biraz oynama yaparak, ender bulduğumuz boş bir hafta sonu ayarlamıştı.

Bunun hiç olmazsa birazını birlikte geçirmeyi umuyordum ama son zamanlarda bana karşı mesafeli davranıyordu. Babamın yatağında birlikte geçirdiğimiz huzursuz geceden sonra bir

daha sevişmemiştik. Benimle seks yapmak bir kefarete eylemi, kabul edilmemiş bir suçluluk anlamına geliyordu. Bir araya geldiğimizde gözlerinin üzerinden gitmeyen saçlarıyla, sanki sırları müzevirleyen izleri peçeyle gizlermiş gibi bana hep tedirgin bakıyordu. Ama ben onunla beraber olmaktan daima mutluydum. Onun huysuzluğunu ve tersliğini, sigarasını sulu bir meyve püresinde söndürmesini, arabasıyla düşmanca ilişkisini, şeytani bir koca gibi her zaman yanında yatıp uyuyan yakışıklı siyah kediyi seviyordum. Aramızdaki her şey alışılmış kuralları tersine çevirmişti. Biz gergin ve ümitsiz türde bir seksle başlamış ve ardından uzun bir kur yapma dönemine girmiştik. Bildiğim kadarıyla, ben onu hiçbir zaman kandırmamıştım ve sonunda bir gün, geçmişte babama ne yapmışsa bundan ötürü beni affedeceğini umuyordum.

Metro-Centre'a doğru giden trafikte beklerken, konutların bulunduğu arka sokaklardaki toplanma yerlerine doğru uygun adım giden taraftar kabilelerini seyrettim. Akçaağaçların ve kayınların altına sıra sıra, St George bayraklarıyla donanmış otobüsler park etmişti. Taraftarlar bu kez kasabayı saran savaş ruhunun çekimine kapılarak Bristol ve Birmingham gibi çok uzak yerlerden gelmişlerdi ve ayaklarını yerlere vura vura caddelerden geçmeye, ciğerlerinin yettiği kadar bağırmaya ve paralarını bu olayların sponsorluğunu yapan alışveriş merkezlerinde harcamaya hazır dılar.

Her hafta sonu Brooklands'i yirmi bin ziyaretçi dolduruyordu. Mercedes'in rahat sürücü koltuğundan hayretle seyrediyordum; ne kadar da disiplinliy diler, onları Metro-Centre'a sevk eden onbaşıların sert emirlerine itaat ediyorlardı; logolarla donanmış ve tek vücut gibi hareket eden binlerce varoş Haçlısı. Orta yaşlı kanlarının akmaya devam etmesi için çabalayarak, senkronize aralıklarla buz hokeyi ya da basketbol taraftarlarından oluşan topluluklar birden hazır ola geçiyor ve sonra kollarını insanlardan oluşan bir rüzgâr santralinin kanatları gibi savurarak yerlerinde sayıyorlardı.

Eve dönmek için sabırsızlanarak ve David Cruise'un bensiz kırk sekiz saati sağ salım geçirdiğini umarak cep telefonumdaki mesajlara baktım. Julia'dan gelen kısa bir mesaj vardı ve artık Asyalı kadınların sığınağında saat altıya kadar çalışacağını söylüyordu. Brooklands Lisesi yaz nedeniyle kapanmıştı ve Sangster okulunun bir bölümünü, spor eşkıyalarından çok korktukları için evlerine gitmek istemeyen Asyalı kadın ve çocuklara vermişti.

Julia'yı görmek için sabırsızlanarak boş bir otobüs şeridine girdim ve yakındaki bir ara sokağa saptım, sonra otobüslerle dolu konut bulvarlarından geçerek yola devam ettim. Onbaşılar trafiği kontrol ediyor; özel araçları, hantal hareketli dev canavarlara yol vermeye zorluyorlardı. Orta sınıf kasabalıların çoğu bu spora adanmış hafta sonlarından nefret ediyordu; bu yüzden arka koltuktan bir St George flaması alıp ön cam direğine tutturdum ve sonra da St George amblemlili beyzbol şapkamı taktım. Hemen sonraki kontrol noktasında onbaşılar bana geç işareti yaptı ve haretli bir şekilde selamlaştık kendileriyle.

Şapka ve flama numaradandı fakat işe yarıyordu. Bu cep diktatörlerinin kendini beğenmişliğinden nefret ediyordum ama bir düşmanlık hissi refleksleri keskinleştirmiş ve herkesin moralini yükseltmişti. Ziyaretçi lig takımları ve taraftarları, yeni otoban kasabaları federasyonunun; Heathrow kabileler birliğinin dost yurttaşları gibi görülüyordu. Brooklands'deki herkes dosttu ama dışarıda bir yerde, David Cruise'un kendi kablolu programlarında sürekli söz ettiği ama hiçbir zaman tanımlanmayan bir "düşman" vardı.

Fakat aynı zamanda, gerçek düşmanın kim olduğunu herkes biliyordu; yerel devlet dairelerindeki bozguncu faktörler, ilçe yönetimi, kilise; binici pantolonları ve yemek davetleri; özel okulları ve kılı kırk yaran züppelikleriyle yaşlı orta sınıflar. Ben uygun adım yürüyen taraftarlara sempati duyuyordum ve her zıtlaşmada onları desteklemeye hazırdım. İnisiyatifi ele geçirmişlerdi; enerji ve heyecana dayalı yeni bir siyasi düzeni simgeliyorlardı.

Savaşa giden bir halkın militer heyecanıyla, gururlu ve uygun adım yürüyerek yaşamlarını yeniden dramatikleştirirken, veranaları ve barbeküleriyle ilgili huzurlu düşlerinden de vazgeçmemişlerdi. Tüm bunlar dev bir pazarlama stratejisinin parçasıydı belki ama ben bu caka satan kabadayılık, bu disiplinli ve kaba sağlık sayesinde yeniden canlandığımı hissediyordum. Karanlıktan sonra tehlike yaratabilecek bir küstahlık kokusu vardı, fakat azıcık Tabasco en yavan yemeğe bile tat katardı.

Babam olsa bunu takdir ederdi.

Metro-Centre'dan ve her tarafı tıklı caddelerinden kaçarak Brooklands'in merkezine saptım. Hafta sonu nedeniyle dükkânların çoğu kapalıydı fakat Polonyalıları ait bir fotoğrafçının önünde, spor kulübü fedailerinden bir üçlü dikkatimi çekti. Elleri bayraklardan ve flamalardan oluşan bir seçkinin yanı sıra broşürler ve yeni nefer kaydetme formları vardı ama genç dükkân sahibiyle giriştikleri kızıışmış kavgada bunlar unutulup bir kenara bırakılmıştı. Saçları dökülmeye başlamış soluk tenli genç bir adam, fedailerden korkmuş olmasına rağmen onlara karşı durmaya devam ediyordu ve tedirgin karısı onu dükkâna geri çekmeye çalışıyordu. Fedailerden ikisi Polonyalıyı göğsünden itiyor, ona kendilerini kışkırtacak bir şey yaptırmaya çalışıyordu.

Trafik ışığı değişince bir an tereddüt ettim, içimden dışarı çıkıp müdahale etmek geldi ve kornaya bastım. Fedailer saldırgan bir şekilde bana döndüler, sonra arabanın ön camında David Cruise resmiyle Metro-Centre amblemini gördüler. Selamladılar, Polonyalıyı karısına bıraktılar ve sonra dayılanarak, çelik kepenkleri tekmeleme yürüyüp gittiler.

Arabayla yoluma devam ederken utanıyor ve kendimi biraz suçlu hissediyordum. Spor kulübü fedaileri tüm otoban kasabalarının belasıydı; Asyalı ve Doğu Avrupalı esnafa karşı terör estiriyorlar, küçük dükkânları taciz ederek "gönüllü" katkı payı vermeye zorluyorlardı. Vermeyi reddedenler, karanlıktan sonra sokaklarda kol gezen sarhoş taraftarlar tarafından ziyaret ediliyor-

du. Ama polis bu haraççılığa göz yumuyordu, çünkü onbaşılar ve fedailer onlar adına kasabaların düzenini koruma görevini yerine getiriyordu.

Kafamı tüm bunlara kapattım ve Metro-Centre'a doğru giden kendinden emin yürüyüşçüleri düşündüm. Eşkıyalar ve ırkçılar zamanla sönüp gidecekti. Ayrıca, İngiliz spor taraftarları kavgacılığıyla meşhurdu. Vicdanım huzursuz uyudu, fakat uyudu.

On dakika sonra Brooklands Lisesi'nin personel otoparkına girdim, St George flamasını çıkarıp arka koltuğa fırlattım ve Sangster'in kirli Citroën'inin yanında durdum. Vandallar okula dadanmış, yönetim binasının bir sürü camını kırmıştı. Ama Sangster gibi, ruhen eksantrik de olsa, bir müdürün otoritesi koruma sağlıyordu. Sangster cömert bir şekilde jimnastik salonunu ve boş sınıflardan oluşan bir binayı, korkmuş olan Asyalı kadınlara vermişti. Kadınların kocaları geride kalmıştı ve yakılmış evlerini koruyor; tehdit altındaki dükkânlarını, işlerini sürdürmeye çalışıyorlardı.

Ben vardığım zaman Asyalı iki adam boya fırlatılmış bir arabadan bavul indiriyordu. Sangster'le birlikte sanat kolejinde bir grup öğrenci jimnastik salonunun arkasındaki çiti güçlendiriyor, bir yan girişi tahta kazıklar ve dikenli tellerle kapatıyordu.

Sangster bana yavaşça el salladı, sonra elini alnına götürdü ve hayali bir şapkayı çıkarıyormuş gibi bir hareketle, neredeyse feodal bir selam verdi. Onun Metro-Centre'a bomba konduğu gece büyük isyan kalabalığının arasındaki kocaman görüntüsünü ve isyancıları hem frenleyen hem de teşvik eden tuhaf tavrını hatırladım. Ondan kuşkulandığımı biliyor ve bana büyüklük taslamaya çalışıyordu. Fakat o başarısız olmuş, bense başarmıştım.

Jimnastik salonunda haftada üç gün Asyalı kadınlar için bir doğum öncesi kliniği kuruluyordu ve yöneten de Dr. Kumar, yani benim alt kattaki güvenilmez komşumdu. Son hasta da çıkını toparlıyordu. Hasta kadının paralel barın yanındaki bankta oturan çocukları, kocaman açılmış gözlerini kırpmadan bana ba-

kıyorlardı. İyi bir davranış belki de yeni bir tür saldırının işareti olabilirmiş gibi, dostça gülümsememi görmezden geldiler.

Julia'yla Dr. Kumar mutfakta oturmuş, bir termosu doldurulmuş çaydan içiyorlardı. Dr. Kumar beni görünce gözlerini gözlerime dikerek kızgın kızgın baktı, kaşlarını çatı ve tek söz etmeden çıkıp gitti.

Julia'ya sarılıp alnından öptüm. Dr. Kumar'a el salladım, ama ceketini giydi ve hızla çekip gitti.

"Sinirli kadın. Onu gücendirdim mi?"

"Tabii. Onu hiç şaşırtmadın."

"Yazık. Ben ondan yanayım. Ama hep kaçıyor benden."

"Neden böyle olduğu hakkında hiçbir fikrim yok." Julia temiz bir fincan buldu ve çayın kalemni bana koydu, sonra arkasına yaslandı ve ben o sert asitten dolayı irkilince güldü. "Oysa ben her zaman ona senin terbiyeli, sorumlu ve gayet sevimli biri olduğunu söyledim."

"Pek hoş bir şeye benzemiyor. Söylenecek şey bu." Çayı lava-boya döktüm ve musluğu açtım. "Ona söyle, David Cruise için yaptığım reklamları seyretsin."

"Söyledim. Yeni bir tane daha var diyor. Mezbahada gülen bir adamla ilgili bir şeymiş."

"Ne düşünüyor o konuda?"

"Senin psikiyatrik tedaviyle bile düzelemeyeceğini söyledi."

"İyi. Bana biraz ısınmaya başladığını gösteriyor bu. Niçin böyle düşmanca davrandı?"

"Aynaya bak." Julia, gece bekçisinin lavabonun üzerinde duran tıraş aynasını gösterdi. "Haydi. Risk al."

"Aman Tanrım... Çocukların korkmasına şaşmamak lazım."

Başımda hâlâ St George şapkası vardı. Şapkayı masaya koyup elimi alnıma vurdum. Julia şapkayı hemen kaptı ve yanındaki pedallı çöp kovaına fırlattı.

"Julia, üzgünüm..."

"Boşver." Masanın üzerinden uzanıp ellerimi tuttu. Ne kadar yorgun olduğunu fark ettim, içimden ona sarılmak geldi; kurumuş cildini ve yüzünde çıkıntılanan yapan tuhaf kemikleri hemen düzeltmek. Yanaklarına dokunmak istedim ama huysuz bir hastayı sakinleştiriyormuş gibi bileklerimden yakaladı. "Richard, dinliyor musun?"

"Sevgilim... Dört gündür görmedim seni. Biraz rahatla."

"Rahatlayamam. Burada her şey feci. Dün gece okula saldırılmışlar. Sangster onları kovmuş ama bir sürü cam kırmışlar. Asyalı çocuklar korkmuş. Hamile kadınlardan biri düşük yaptı."

"Üzüldüm. En azından sen olayların içinde değildin."

"Olmam gerekirdi. Hastanede dört saatimi harcadım, bir sürü sarhoş magandaya dikiş attım. Niçin yapıyorlar bunu?"

"Neden mi okula saldırıyorlar? Sıkıntıyla geçen yıllar. Onları korkutup aklını başından alan tuhaf bir okul müdürü."

"Onunla bir ilgisi yok. Saldırıları her yerde var; Hillingdon, Southhall, Ashford. Bu halkı kovmak istiyorlar."

"Halkı mı?"

Julia yumruklarıyla masaya vurdu. "Tatlı canım nasıl isterse öyle hitap ederim onlara! Bangladeşliler, Kosovalılar, Polonyalılar, Türkler. İnsanlar Doğu Londra'da bir yerdeki kocaman gettolardan birine gitsin istiyorlar. Ondan sonra da, hazır olduklarında haklarından gelecekler."

"Julia, lütfen..." Ona moral vermeye çalışmamdan sıkıldığını fark ettim. "Bu biraz şey değil mi..."

"Kehanet mi yani?"

William Sangster mutfağa girdi, kocaman kütlesiyle pencerelerin önünü kapattı ve küçük mekân karanlığa boğuldu. Branda bezinden eldivenlerini çıkarıp lavaboya attı ve sonra kocaman kol ve bacaklarını hesaba katmakta geç kalmış gibi, bir sandalyeye yığıldı. Yorgun ama rahat görünüyordu, sanki geçen olaylar tahmin ettiği her şeyi doğrulamış gibi. Tombul ve bebeksi yanaklarında hatalı bir tebdili kıyafete benzeyen uzamış bir sakalı vardı.

"Kehanet..." diye tekrarladım. "Atılmış birkaç taşın ibaret."

"Umarım haklısındır." Sangster başını geriye yatırmış, kalın kafalı öğrencilerini hatırlamak istemiyormuş gibi tavana konuşuyordu. "Benim deneyimlerime göre, bir pencereden atılan bir taş; hemen ardından başka bir taşın, ardından iki tane daha taşın geleceğinin epey kesin bir habercisidir. Sert taşlar sert veriler oluşturur. Korkmuş birkaç Müslüman aileyi de denkleme katarsan bunun düz bir çizgi halinde; dış değerini bulabilirsin dosdoğru, Thames'in taşkın düzlüklerindeki bir sürü mülteci kampına gider."

"Rotherhithe'deki konteymr limanının dibinde." Julia çok anlamlı bir şekilde dik dik baktı bana. "Ve Isle of Dogs'a yapmak istedikleri o tuhaf havalimanı."

"Şimdi..." Sangster boş termosu salladı ve kocaman elini Julia'nın omuzuna koydu yavaşça. Kargaşayla geçen bir geceden sonra, yorgunluğun çok ötesinde bitkin düşmüş ve her türlü çıldırmış fantezinin muhtemelen gerçek olduğu bir alana doğru kayıyordu. "Julia'nın kahince konuştuğu kanısında mısın Richard?"

"Şu durumda, hayır. Durum çirkin, çok çirkin. Elimden geleni yapacağım, onbaşılarla konuşacağım ve buraya gelenlerin hangi taraftarlar olduklarını bulacağım."

"İyi." Sangster başım bilgece salladı. "Julia, Richard onbaşılarla konuşacak. Belki de bize bir sonraki saldırının ne zaman olacağını söylerler. Richard, bir bülten çıkarabilirsin. Eski savaş filmlerindeki gibi; bu gecenin hedefi. Hillingdon, Ashford, yedek hedef Brooklands. Ne düşünüyorsun Richard? Bunu bir pazarlama kampanyası gibi görebilirsin."

"Bugünlerde her şey bu değil mi?" İkisinin de yorgunluktan sarhoş gibi olduğunu hatırlayarak, "Bakın," dedim, "polislerle konuşacağım."

"Polislerle mi?" Sangster fena halde ciddi görünüyordu. "Bu hiç aklımıza gelmemişti. Julia, polisler..."

Bekledim. "Bakın, ben şiddetten nefret ediyorum. Irkçı saldırılardan nefret ediyorum. Haraç almалardan ve kabadayılık taktiklerinden nefret ediyorum. Ama bunlar fanatik bir grup."

"Sadece fanatik mi?"

"Habis fanatikler, tabii ki. Ama buna katılan çok az insan var. Dünyada spor olan her yerde holigan da vardır. Temas sporları, şiddet arayan her tür ayaktakımına cazip gelir. Olan bitenler hakkında, gece yaşadıklarınıza bakarak hüküm vermeyin."

"Makul bir görüş," dedi Sangster. "Devam et."

"Gün boyu dolaşıyorlar. Disiplinli kalabalıklar, herkes inanılmaz düzgün davranıyor. Bir saat önce seyrettim onları. Aileler hep birlikte dışarıda... Sağlıklı, zinde, iyimserler; takımlarını desteklemek için can atıyorlar. Dostça bir rekabet, moraller yüksek."

"Peki ya bayrakları?" Julia masanın ötesinden eğildi ve bileğimi tuttu. "Onları da gördün mü? Romalı lejyonlar gibi. İnanılmaz bir şey."

"Doğru. Bayraklar dalgalanıyor. Tüm otoban kasabalarında yeni bir gurur havası var. İnsanlar kendilerine daha çok güveniyor, daha pozitif. M25, Heathrow'un ardı durgun bir suydu, kimsenin paylaşmak istemediği bir şakaydı. Double yollar ve kullanılmış araba parkları. Yeni bir veranda kapısından ya da Homepage'e* yapılacak bir geziden başka hiçbir beklenti yoktu. Tek yaşam umudu, demonte mobilya paketleri halinde kapılara teslim ediliyordu."

Sangster dibine kadar yenmiş tırnaklarına bakarak, başını sallayarak onayladı. "Peki ya şimdi?"

"Diriliş! Herkesin adımlarında bir sıçrama var. İnsanlar yaşamlarında bir amaç olduğunu biliyor. Biliyorlar, tüm toplum için iyi bir şey bu."

"Metro-Centre için de iyi mi?"

* Britanya'da ev ve bahçe eşyaları satan büyük bir mağazalar zinciri. (ç.n.)

"Tabii. Biz odağı sağlıyoruz ve yeni stadyumlara ve yeni taraftar kulüplerine sponsor oluyoruz. Baskıyı sürdürmek için kablolu kanalları kullanıyoruz."

"Baskıyı mı?" Julia yumruklarını sıkmamaya çalışıyordu; söylediğim her şeyden rahatsız olmuştu. "Çamaşır makinelerinizi ve mikrodalgalarınızı satmak için..."

"Bunlar insan yaşamının parçaları. Tüketicilik, bizim onlara nefes alsınlar diye verdiğimiz havadır."

Julia beni dinlemeyi reddedercesine sırtını dönmüş, el çantasından cep telefonunu çıkarıyordu. Kalktı ve başıma pat pat vurdu. "Aramam gereken bir yer var. Bir dakika sonra dönerim."

"Unutma, bu gece yemeğe çıkıyoruz. Julia?"

"Umarım." Kapıda durdu ve dik dik baktı bana. "Nefes alacakları hava demek... Richard, insanlar nefes aldığı gibi nefes de verir."

Faşist Bir Durum

"Richard..." Sangster kocaman elinin kemikleriyle masaya vuruyordu beni sorgulamaya çağırırcasına. "Umarım ne yaptığının farkındasındır."

"Pek değil." Masanın iki tarafında oturuyorduk, Julia'nın varlığı dikkatimizi dağıtmıyordu. "Sen söyle bana."

"Söylüyorum." Sangster şişmiş ellerine baktı ve başparmağından bir kıymık çekti. "Bir şekilde, oldukça önemli bir başarı bu. 1930'larda bir sürü sapkın fikirlinin birlikte çalışmasını gerektiriyordu, ama sen bunu kendi başına yaptın."

"Ben sapkın fikirli miyim yani?"

"Kesinlikle değilsin. Rahatsız edici olan da bu. Sen akli başında, müşfik birisin; bir reklamcının tüm o gerçek içtenliği var sende."

"Ne yaptım yani ben?"

"Faşist bir durum yarattın."

“Faşist mi?” Bu sözcüğün havada bir süre dolaşmasını bekledim, sonra da boş bir bulut gibi dağılıp gitmesini. “Yani... Yemek daveti konusunda mı?”

“Hayır. Gerçek anlamda. Hiçbir kuşku yok bu konuda. Geçtiğimiz yıl boyunca bunun nasıl ilerlediğini izledim. Anasının karnında kımıldanıp duruyordu ama sen samanların üzerine çömeldin ve canavarı doğurttun.”

“Faşist mi? Bu sanki ‘yeni’ ya da ‘geliştirilmiş’ falan gibi bir sözcük. Her anlama gelebilir. Peki, kaba kuvvet; kaz adımlarıyla yürüyen kahverengi gömlekliler, nutuk çeken führer nerede? Pek etrafta göremiyorum bunları.”

“Etrafta olmalarına gerek yok zaten.” Sangster beni tuhaf bir gülümsemeyle seyrediyordu; biçimlenmesi hiçbir zaman tamamlanmayacak bir gülümsemeydi bu, sanki ben onun hiç hoşlanmadığı, fakat anlaşılmaz bir nedenle ilgisini çeken, zararlı bir öğrenciymişim gibi. “Yumuşak bir faşizm bu, tüketiciliğin doğası gibi. Kaz adımları yok, kaba kuvvet yok, fakat aynı heyecanlar ve saldırganlıklar var. Senin dediğin gibi, güçlü bir topluluk duygusu var ama yurttaşlık haklarına falan dayalı değil bu. Mantığı boşver. Heyecan her şeyi yönlendirir. Her hafta sonu Metro-Centre’in önünde görüyorsun bunu.”

“Spor taraftarları; rakip takımlarına tezahürat yapıyorlar.”

“Göring’in ‘planörcüler’i gibi mi? Zaten bu takımlar aslında rakip falan değil. Hepsi aynı bandoyla yürüyor. Gerçek topluluk hissine gelince, insanlar bunu sıkışan trafikte ve havalimanı salonlarında hissediyor.”

“Ya da Metro-Centre’da?” dedim. “Halk Sarayı’nda?”

“Ve belki yüz diğer alışveriş merkezinde. Özgürlük, insan hakları ve yurttaşlık sorumluluğu kime gerekmiş ki? Bize lazım olan şey bir şiddet estetiği. Duyguların mantığa karşı kazandığı zafere inanıyoruz biz. Saf materyalizm, bütün o yazarkasa kafalı Asyalı esnaf, bunlar yetmez. Biz dram istiyoruz, heyecanlarımızın kullanılmasını istiyoruz, dolandırılmak istiyoruz, kandırıl-

mak istiyoruz. Tüketicilik, bütün eksikleri dolduruyor gerçekten. Geleceğin faşist devletlerinin taslağını çizdi. Yalnız, tüketiciilik ancak faşizmin doyurabileceği bir iştah yaratıyor. Gidilecek son yol bir tür delilik. Tarihteki tüm diktatörler bunu hemen yakaladı; Hitler ve Nazi liderleri kimsenin kendini tamamen akli başında görememesini sağladı.”

“Peki Metro-Centre’daki insanlar?”

“Onlar da biliyor bunu. Görüyorsun nasıl tepki veriyorlar senin yeni kablolu kanal reklamlarına.” Sangster kirli parmağını bana doğrultmuş, hiç istemeden iltifat etmek zorunda kalmıştı. “Kötü bir aktör katli otoparkın çatısından uluyor ve biz de onu peygamber sanıyoruz.”

“Yani David Cruise führer mi? Oldukça iyi kalpli biri.”

“Adam bir hiç. Kafasında gerçek bir düşünce bulunmayan ‘sana’ bir adam. Tüketici faşizmi kendi ideolojisini bulur; kimsenin oturup da *Kavgam*’ı yazmasına gerek yok. Kötülük ve psikopatlık, yaşam tarzının ifadeleri şeklinde yeniden biçimlendi. Korkunç bir manzara bu, ama tüketici faşizmi bir toplumu bir arada tutmanın belki de tek yolu. Tüm o saldırganlığı kontrol altında tutmanın ve tüm o korkuları ve nefretleri kanallize etmenin.”

“Bandolar çaldıkça ve herkes uygun adım yürüdükçe, öyle mi?”

“Aynen!” Sangster doğruldu ve kollarımın altındaki masayı titretti. “Öyleyse davullar çalsın, borular ötsün, ciğerlerinin tüm gücüyle bağıracakları boş bir stadyuma yönlendir onları. Futbol ve buz hokeyi gibi, sonsuza kadar dönen müthiş fare tekerlekleri ver onlara. Hâlâ daha da su koyvermeleri gerekirse birkaç gazete bayii yak.”

Sangster ellerini sanki teslim oluyormuş gibi kaldırarak ayağa kalktı ve bana sırtını döndü. Cep telefonuna gelen mesajları okurken ben pencereden dışarıyı seyrettim. Okul bahçesine bir taksi girdi ve yönetim binasının önünde durdu.

Cep telefonunu kenara koyunca, “Sizin taksi mi?” diye sordum Sangster’e.

"Hayır. Burada yapmam gereken işler var." Öğrencilerin direklerin arasına jiletli tel gerdiği çiti gösterdi. "Bu arada, İşçileri Bakanlığı'nu temsilen bir heyet kuruyoruz; Julia, Dr. Maxted, ben, birkaç kişi daha. Senin de bize katılmam isterim."

"Bir heyet mi, Whitehall?"

"İktidar makamı, böyle diyorlar. İşçileri Bakanı'yla görüşmemiş olabiliriz ama Maxted bir televizyon programında genç bir bakanla tanışmış. Bir şeyler yapılması lazım, bu vaka tüm M25 boyunca yayılıyor, ilmek eninde sonunda Londra'yı da saracak ve boğacak."

"Peki ya polis?"

"Yararsız. Bütün sokaklar ateşe verilmiş, onlar hâlâ buna futbol holiganlığı diyor. Gizliden gizliye Asyalılar ve göçmenler gitsin istiyorlar. Yerel konsey de bunun aynısı. Bakkallar azalsın, alışveriş merkezleri çoğalsın, vergi geliri yükselsin. Her şeye para hükmediyor; daha çok konut, daha çok altyapı ihalesi. Bandolar çalsın, ayaklar yere vursun istiyorlar, para kasalarının sesini gizliyorlar."

"Bugünün İngiltere'si budur. Peki ya Whitehall?" Başımı başka tarafa çevirdim. "Bunun amaçlı bir şey olduğunu sanmıyorum. Otoban kasabalarında olanlar ulusal bir dirilişin ilk işaretleridir belki de. Kim bilir, belki de kapitalizmin son aşamasının sonu, yeni bir şeyin başlangıcı..."

"Olabilir." Sangster tepemde duruyordu; kirli giysilerinin tehdit edici kokusunu duyuyordum. "Bize katılacak mısınız?"

"Bunu düşüneceğim."

Sangster kocaman elleriyle omuzlarımı tuttu; bir ayı kavramıştı sanki beni. "Düşünme."

Mutfaktan çıkıp jimnastik salonuna girdik. Sıra halinde dizilmiş Asyalı kadınlar ve çocukları paralel barların karşısında oturmuş, önlerinde bavullarıyla bekliyordu; Dr. Kumar yeni gelenlerin işlemlerini yapıyordu.

"Üzücü. Çok yanlış bir şey," dedim Sangster'e. "Evleri mi yakılmış?"

"Hayır. Ama bu gece olabilecek şeylerden korkuyorlar. İşçileri Bakanlığı temsil heyeti konusunu bildir bana."

"Julia'ya söylerim, arar seni." Kadın soyunma odasına bir göz attım. Doğum öncesi kliniği kapanmış ve tıbbi malzeme dolapları kilitlenmişti. "Julia... Nerede?"

"Evine gitti." Sangster beni hafiften bir tepeden bakma havasıyla süzüyordu. "Onun için bir taksi geldi."

"Onu evine bırakabilirdim. Bu gece yemeğe gidecektik."

"Belki de gitmeyeceksiniz..."

Sangster yürüyüp gitti, cilalı tahta döşemeyi hızlı adımlarla geçerken kendi kendine gülümsüyordu. Beni görmezden gelen Dr. Kumar'ı başımla selamladım ve yan koridorlarda Julia'yı aradım. Çekip eve gittiği için üzgündüm; Sangster'in ettiği faşizm lafları beni rahatsız etmiş, kafamı karıştırmıştı. Sangster'in Julia'yı çekip gitsin diye kasten kıskırttığından şüpheleniyordum. Öte yandan Sangster öyle etkili konuşmuştu ki, savunduğu davarun tersini kanıtlıyor gibiydi. Sangster'in ilgisini çekmiştim, çünkü ilgisini çeken korkunç yeni dünyanın bir parçasıydım. Konusu matematik olabilirdi ama heyecan; onun böyle vahşice bindiği, iğdiş edilmemiş bir attı. Brooklands'deki küçük diktatör bozuntularının hepsi trafik kontrol noktalarına dikilmiyordu.

Oyun sahasında yanımdan geçen Asyalı bir kadın kara şallara sarınmıştı, bir elinde konaklama belgesi vardı ve küçük oğlu, büyük bir adammış gibi, kadının bavulunu taşımasına yardım etmeye çalışıyordu. İki Asyalı adam yaklaştı ama hiçbirini yardım etmeyince ben kadını durdurup bavulu elinden aldım. Oğların da yardımıyla bavulu sınıfların olduğu binaya taşıdım ve yaşlı bir Asyalı kadın elini kaldırarak beni durdurunca giriş kapısından içeri bıraktım.

Nefes nefese dışarıya, Metro-Centre'mın kubbesine baktım; gümüş rengi yüzeyi, hareket eden projektörlerden bir üçlü tarafından aydınlatılıyordu. M25'teki sürücüler araba radyolarında David Cruise'un yorumlarını dinlerken, gösterileri görmek için

yavaşlıyordu. Varoşlar yeniden canlanıyordu. Habis fanatikler vereceği zararı vermiş, Asyalılardan ve Doğu Avrupalılardan oluşan suçsuz bir azınlığı korkutmuştu.

Ama bir ceset dirilmiş ve doğrulup oturmuştu ve kahvaltı yapmak istiyordu. Ölmeye yüz tutmuş otoban kasabaları, Heathrow düzlüğünün insanları, havalanmak üzere uçuş pistinde yerlerini alıyorlardı.

Yalnız, Yitik, Öfkeli

Metro-Centre'ın Güney Girişi'ne yanaşıp durduğumda, Tom Carradine her zamanki gibi kaldırımda bekliyordu. Ben emniyet kemerini çözmeye kalmadan kapıyı açtı ve kontağı kapattı. Özgüvenli ve heyecanlı delikanlı, halkla ilişkiler bölümünün yeni üniformasını giymişti; daha önce Mussolini'nin hava mareşallerinden biri tarafından giyilmiş olması muhtemel, şeritlerle süslü, kobalt mavisi bir formaydı bu.

"Teşekkürler Tom." Arabadan inmeme yardım etti ve kapıları kitledi. "Vale hizmetine yeni bir boyut katıyorsun. İkinci yaşamımda bir Mercedes ya da BMW olarak geri döneceğim..."

"Sizin için VIP park sistemi Bay Pearson. Jensen'in tamiri hâlâ bitmedi mi?"

"Ee... Sanırım artık doğal ömrünü tamamladı."

Carradine hemenbaşını sallayarak onayladı; ama çocukta, yeraltı otoparkındaki bombadan sonra daha belirgin hale gelen, çok dikkatli ve tetikte bir hal vardı. Metro-Centre'a bomba konmuştu ve şimdi her müşteri, kendi dünya görüşüne göre yapılacak bir devrim için uğraşan potansiyel bir düşmandı. Tom Carradine'a göre, Metro-Centre asla bir ticari kuruluş değil, onun son metre halıya ve son indirimli tatile kadar savunacağı gerçek bir inanç tapınağıydı. Alışverişçilerden, takım formalarını giymiş uygun adım yürüyen taraftarlardan, şaşkın şaşkın bakan turistlerden,

gayda bandosu ve davulculardan oluşan kalabalığın doldurduğu kubbenin önündeki büyük meydana bir göz attı. Bir direğin üzerindeki TV kamerası, beline patlayıcı yelek sarmış fanatiklere karşı her an pürdikkat dönüyor, tüm manzarayı kaydediyordu. Gözlerini kısarak bakan Carradine, yürümeye devam etmem için başıyla işaret etti. İki onbaşı bizim önümüzden yürüdü ve insan kalabalığının arasında nazik bir şekilde yolu açtılar.

"Yeni üniformanızı giymişsiniz," dedim ona. "Çok etkilendim. Size selam durmam gerekiyormuş gibi geldi."

"Ben sizi selamlıyorum Bay Pearson. Her şeyi siz yaptınız burada. Metro-Centre'ı yeniden hayata geri döndürmüş olmanızı hiçbir zaman unutmayacağım. Siz ve Bay Cruise. Son televizyon reklamlarını herkes çok seviyor gerçekten."

"Ya mezbaha? Çok kasvetli değil mi?"

"Asla. Varoluşsal tercih. Metro-Centre da böyle bir şey değil mi?"

"Sanırım öyle."

"Dr. Maxted, programındaki her şeyi dün açıkladı. Bu arada, Bay Pearson, Metro-Centre terzisi bugün öğleden sonra sizi çağırıyor. Yeni üniformanız için ölçülerinizi almaktan çok mutlu olacak."

"Pekâlâ, teşekkürler Tom." Boş bulunduğum bir anda, yeni ceketlerden birini giyip denemiştim. "Emin değilim, gerçi..."

"Üç halka, bir sürü çırpılmış yumurta var şapkanın siperliğinde."

"Biliyorum. Ben sadece bir yazarım Tom. Sloganlar icat ederim."

"Siz bir yazardan ötesiniz Bay Pearson. Hepimize yeniden cesaret verdiniz."

"Öyle de olsa, bu biraz fazla askeri..."

"Metro-Centre'ı savunmak zorundayız."

"Bu konuda size katılıyorum. Ama Metro-Centre tehlikede mi?"

“Daima tehlikede. Hazır olmalıyız, ne olursa olsun.”

Yüzündeki kasların gerildiğini görüyordum. Tüm yaltakçılığına karşın, bir üniforma vermek onun için akıllıca bir güç oyunuydu. Üniformayı giyen herkes Tom Carradine’in emrine girecekti, ben de buna dahildim. Metro-Centre’a yönelik tehdit onun reflekslerini keskinleştirmiş ama bu delikanlı daima prensiplerinin uğrunda kendini feda etmeye hazır, fanatik bir gençlik lideri olarak kalmıştı.

Güney Girişi’ne yaklaşıyorduk. Giriş saçağının üzerinde, kalabalığa hitap etmek için konmuş ve kapıların dışındaki bir kulübeden kullanılan iki hoparlör vardı. Gayda bandolarının ve yere vuran ayakların çıkardığı gürültünün arasında, birisi kontrol düğmelerini ayarlarken çıkan yüksek volümlü bir dizi tıkırtı ve tekrarlanan heceler duyuyordum.

Sonra, yukarılarımızda birden sert bir ses patladı:

“HİÇBİR ŞEY DOĞRU DEĞİL! HİÇBİR ŞEY YANLIŞ DEĞİL...!”

Carradine durdu ve gökyüzü kubbenin üzerine düşüp, damın üzerinden bize doğru kayacakmış gibi, kolumu tuttu.

“... YANLIŞ DEĞİL! HİÇBİR ŞEY... DUYDUN MU... HİÇBİR ŞEY DOĞRU DEĞİL!”

Carradine yanımdan hızla kaçarak havaya bakan, irkilmiş alışverişçilerin arasından koştu. İki onbaşı da peşinden koşuyor, genç anneleri ve yaşlı kadınları iterek yol açıyorlardı. Hızla kontrol kulübesine koştular ve lime lime bir yelek ve yıpranmış bir blucin giymiş uzun bir delikanlıyı yakaladılar; delikanlı, mikrofonu sopa gibi sallayarak onları savuşturmaya çalışıyordu.

Kulübeye vardığımda delikanlı yerde yatıyor ve onbaşılar tarafından feci şekilde tekmeleniyordu. Burnundan ve sol kulağından kan geliyordu. Duncan Christie’yi tanıdım; epilepsi nöbeti geçiriyormuş gibi çenesini mermer zemine vuruyordu. Carradine ayaklarıyla Christie’nin ellerine basıyor, kordonu kıvrılarak sağa sola savrulan mikrofonu gösteriyordu çileden çıkmışçasına;

Metro-Centre'a karşı yapılan bu tehditten ötürü neredeyse hipnotize olmuştu. Siperli şapkasını kaybetmişti ama denizci giysili küçük bir oğlan çocuğu, şapkayı koşuşan ayakların arasında buldu ve kendisine geri verdi. Carradine şapkayı küstahça bir tavırla başına yerleştirdi; bir an şaşkına dönmüştü.

"Tom, sakin ol..." Omuzlarını tutarak, akli karışmış yöneticiyi sakinleştirmeye çalıştım, sonra onbaşılara bir el işareti yaparak Christie'yi bırakmalarını sağladım. "Kötü bir şaka bu... Kimseye bir şey olmadı."

Yürüyüş yapan bandoların sesi havayı doldurdu ve kalabalık, kapılardan içeri tekrar doluşmaya başladı; Christie'nin attığı slogan unutulmuştu. Nefes nefese kalmış, yaralanmış ve burnundan akan kanlar mermer zeminde bir göl haline gelmiş olan Christie, dizlerinin üzerinde doğruldu. Başını kaldırıp bana baktı ve beni uyarıcasına başını salladı, sanki benim Metro-Centre'dan geri dönmemi vasiyet ediyormuş gibi.

Onbaşılardan biri eğilip onun suratına bir şeyler haykırdı. Christie onu susturmak için elini kaldırdı, sonra döndü ve bana doğru bir hamle yaptı; omuzlarından yakalamak için kollarını bana doğru uzatmıştı.

Carradine ve onbaşılar onun üstüne atıldılar ve Christie'nin, derisi ve yırtık pırtık giysileri kirden ve yağdan kayganlaşmış uzun ve vahşi bedenini yakalamak için mücadeleye giriştiler. Aşağıdan bacaklarına tekmeler iniyordu, fakat alnı yumruklarla sarsılırken bir kolunu bana uzattı. Sol elimi tuttu ve avcumu sıcak bir taş koydu.

Christie kalabalığın arasında sürüklenerek götürülürken avcumu, meraklı bakışlara karşı siper ederek açtım.

Avucumda bir mermi vardı.

Kurşunu elimle tartarak giriş salonuna girdim ve merkezi avluya giden yürüyen merdivene bindim. O çirkin şiddet anlarından sonra, Metro-Centre'ın havası çok hoş bir şekilde serin ve güzel kokuluydu. Alışveriş merkezini dört bir yandan çevreleyen

müzik sisteminde güzel marş melodileri, *Horst Wessel* şarkısının, Yahudi Esirler Korosu'nun Mantovani tarzında yumuşatılmış yorumları çalıyordu. Müzik çok uzaktan geliyor ve kendini dayatmıyordu ama neredeyse herkes uygun adım yürüyordu.

Christie'ye yapılan vahşi saldırı yüzünden hâlâ sarsılmış haldeyken, mermiyi ışığa kaldırıp baktım. Kovanın dip kısmına basılmış sembolleri okumaya çalıştım. Christie bu mermiyi elime tutuşturmak için mücadele vermişti ama mesajı tam onun tercih ettiği türden, oldukça dolaylıydı. Yoksa beni tehdit mi ediyor, diye düşündüm. Aynı zamanda, muhtemelen babamın ölümüne yol açan tipteki bu hediye mermide Christie'den gelen net bir sinyal vardı; ve bu benim duymak istediğim türden bir şey değildi...

Üç dev ayı, avlunun ortasındaki podyumlarının üstünde duruyor; pençeleriyle müziğe tempo tutuyorlardı, düğme gözleri hem hiçbir şeyi görmeyen hem de her şeyi gören sevimli bir trio. Oyuncaklara özgü tavırlarıyla dokunaklı bir huzur sergiliyorlardı. Ayaklarının dibinde daha çok bal ve pekmez gibi armağanlar ve hayranları tarafından yazılmış, düşsel yaşamlarının ayrıntılarını dile getiren bir sürü "günlük" vardı. Kaygısız bir anında David Cruise, aylara saldırıp kafalarını kopardığı bir reklam önermiş ama ben bunu veto etmiştim. Her şeyden önce, bu aylar bana çocukluğumda verilmeyen bütün o oyuncakları hatırlatıyordu.

Cruise'un öğleden sonra tartışma programını yaptığı asmakat stüdyosuna giden merdivenlerden yukarı çıktım. Konuklar açık katı doldurmuştu ve Cruise'a ancak çok sıkı güvenliğin izin verdiği kadar yaklaşabilmişlerdi. Sergi salonunda bir sandalye buldum ve programın son diyaloglarını veren bir monitörü seyrettim.

Cruise kravatsız, eski püskü bir siyah takım elbise ve artık kendisinin alameti farikası haline gelen yıpranmış bir beyaz gömlek giymişti; gangster filmlerinin lanetli kahramanlarının, deliliğin sınırına varmış umutsuz adamların giydiği kostümlere dayanarak oluşturduğum bir giysi tarzıydı bu. Zayıflamış ve imzası haline

gelmiş bronz teni makyaj bölümü görevlileri tarafından ağartılmıştı; bunlar ona, aç ve zulüm görmüş bir insan görüntüsü; alışveriş merkezlerinin kaçkın mesihi havası veriyordu.

Cruise, tam o sırada uysal ve itaatkar ev kadınlarından oluşan çemberine nutuk çekiyordu.

"... 'toplum' mu, Angela? Benim *nefret ettiğim* bir kelime bu. Sıradan halkı layık olduğu yere koymak isteyen, üst sınıftan züppe tipler tarafından kullanılan bir laf. Toplum demek; küçük bir kutuda yaşamak, küçük bir araba kullanmak, küçük tatillere gitmektir. 'Onların' itaat etmenizi söylediği kurallara itaat etmektir. Sheila, sen katılmıyor musun buna? Açıkçası, canın cehenneme. Küçük kutuna geri dön ve küçük yemek odanı süsle sen. Toplum ha? Asyalılar toplumu nasıl bir şey biliyorum. Müslüman toplumu nasıl bir şey biliyorum. Hepimiz biliyoruz, öyle değil mi? Evet... Toplumdan nefret ediyorum. Bence tek gerçek toplum, bizim burada; Metro-Centre'da kurduğumuzdur. Benim inandığım bu. Spor kulüpleri, taraftar kulüpleri, altın kart geceleri. Sheila? Kapa çeneni. Seni şok edecek bir şey söylemek istiyorum. Hazır mısın? Ben buradan ayrılıp eve gidince neler hissediyorum? Betty, sana söyleyeyim. Yalnız hissediyorum. Belki çok içerim, kendim için çok üzülürüm. Sizin yokluğunuzu çekerim kızlar. Sheila'nın, Angela'nın, Doreen'in ve seyreden herkesin. Sizin deli sorularınızın ve çılgın, güzel düşlerinizin yokluğunu çekerim. Bu tuhaf fikirlerin; evet Sheila, onların da; ben eski dünyayı yırtıp atmak ve Metro-Centre'da birlikte yaptığımız gibi bir şey, yeni bir düzen kurmak istiyorum. Biliyorum haklıyım, biliyorum yeni bir dünyayı hayata geçirebiliriz. Burada; Metro-Centre'da başladı bu, ama gerçek İngiltere'nin her tarafına yayılıyor. Otobanın kokusunu duyuyorsan gerçek İngiltere'desin. Hissediyorsun bunu, değil mi Cathy? Kalbinin derinliklerinde. Hayır, oranda değil Sheila. Daha sonra gel beni gör de bulalım orasını. Evet ben yalnızım, doğru dürüst uyuyamıyorum, bir parçam, açıkçası, biraz kafayı bulmuş. Ama ben haklıyım, geleceği görüyorum ve *inani-*

yorum ona. Sözü nü bile edemeyeceğim şeyler yapmak istiyorum. Hepinizi istiyorum; ve burada istiyorum...”

Nutuk yükseliş zirvesine çıkarken, ana kamera da Cruise’un vahşi ve yakışıklı yüzüne yakın çekim yaptı. Prodüktör bitiş işaretini verdi, ev kadınları sersemlemiş bir halde koltuklarına yığıldı ve Cruise mikrofonunu çıkarıp soyunma odasına koştu.

Saniyeler içinde, Cruise’un cinlerini yatıştırmasına yardım etmek için çırpınan seyircilerden telefonlar, e-postalar ve cep mesajları gelecekti. Barbekü partilerine davetler, spor kulüplerine şeref üyeliği teklifleri, yürekten gelen “lütfen, lütfen” çağrıları yapılacaktı. Metro-Centre’in çekimine kapılan yeni neferler oluk oluk akacaktı. Siyasi bir hareketti bu, fakat atanmış memurlardan ve görev manyağı tiplerden gelen bir bürokrasi desteği yoktu. İktidar arzusu dipten, binlerce yazarkasadan ve tüketici reyonlarından geliyordu. Vaatler; mal teşhir yerlerinde, gözle görünür ve uzansan alınır şeylerdi. Cruise’un takıntıları, cinsel saplantıları, arı oğulunu kendisinin seçtiği bir yere yönlendiren deli bir kral arının dairesel dansıydı. Benim ona terzi gibi biçerek hazırladığım senaryolara dayanan sohbet programları birer gösteriydi belki, fakat onun seyirci kitlesinin açlığını ve huzursuzluğunu doğruluyordu. Ona e-postayla fotoğraflarını gönderen ev kadınları bir onaylama ritüeli sergiliyor, siyasetin ötesinde bir inanca duydukları hasreti dile getiriyorlardı.

Ekip görevlileri cihazlarını kapatırken kameraların arasından geçtim, prodüktöre ve yardımcısına, gösterdikleri yeni olağanüstü çabadan ötürü iltifat ettim ve sonra Cruise’un soyunma odasına girdim.

Cruise, merkezi avluya tepeden bakan geniş pencereye oturmuş, salondan el sallayan ziyaretçileri coşkuyla selamlıyordu.

“Richard! Şovu gördün mü?”

“Muhteşemdin. Yalnız, yitik, öfkeli. Bir ruhsal bozukluk imasından da öte bir şey bu. Neredeyse inanacaktım sana.”

"Bunların hepsi doğru. Rol yapmıyordum." Doğrulup elleri mi kavradı. "Orada kendimi buluyorum ben. Kendimi çınlıçplak ortaya koyuyorum, etimi lime lime doğruyorum, mikrofondan kanlar akıyor. Kendim hakkında hiç bilmediğim şeyler. Aman Tanrım, çıkmak için bekleyen şeyler. Yıllardır birikmiş tüm psik saçmalıklar."

"İçinde tutma. İnsanların o şeye ihtiyacı var. Saf altındır o."

"Öyle mi sence? Sahiden mi?" Başımı şiddetle sallayarak onaylayıncaya kadar bekledi. "Ben deliriyorum, onlar akli başında kalamaz."

"Şov bitti. Rahat olmaya çalış."

"İyiyim." Geriye yaslanıp elini kaldırarak votka tonağını vermemi bekledi. "Yere konmam biraz vakit alır. O kadar yükseklerden uçmam gerekiyor ki, tuhaf havalar var yukarıda. Yılları konuklarımı rezil ederek harcadım ve hiçbir yere varamadım. Şimdi kendimi rezil ediyorum ve muazzam bir başarı. Ne diyorsun buna?"

"Soluduğumuz hava bu."

"Haklısın." Francis Bacon'ın, tuvalet masasının üzerinde duran, haykıran papalarından birinin röprodüksiyonunu gösterdi; sanki tanrı kavramının boşluğunu bir an görüvermiş olan bu deli papada kendini bulmuş gibi. Ben bu röprodüksiyonu Cruise'a tuhaf bir güdüye kapılıp vermiştim ve o da müthiş bir ilgi göstermişti. "Richard, tekrar söyle bana; papanın haykırdığı şey neydi?"

"Varoluş. Tanrının olmadığını ve insanoğlunun özgür olduğunu fark etmiş. Özgür olmak ne demekse. Sen iyi misin?"

"İyiyim. Bu duyguyu biliyorum. Bazen..."

Hâlâ elimde tuttuğum votka bardağını Cruise'un felçli gibi sarkan pençesine tutuşturmaya hazır bir şekilde, divanın dibindeki koltuğa oturdum; sorunlu bir hastayı dinleyen bir psikanalist pozisyonu yani. Bu gösteriler Cruise'u değiştiriyordu. Reklamlarda oynadığı çılgın kahramanlara benzemeye başlamıştı.

Yüzü daha ince ve köşesizdi, yıllar boyunca sürmüş bir esaretten sonra salıverilmiş bir rehinenin kül rengi solukluğunu taşıyordu.

“Evet Richard. Daireni sattın mı? Elveda Chelsea, elveda bütün o karı gibi yemek davetleri. Sen artık Brooklands’in bir parçasısın, Metro-Centre’a adanmışsın. Sana maaş bağlayalım mı?”

“Açıkçası pek iyi bir fikir değil.”

“Emir falan vermem sana. Sen zaten hak ettin bunu. Satışlar ve seyirci sayıları yükseldi, hem sadece Metro-Centre’da da değil. Bütün M25 boyunca böyle. Dışarıda yeni bir şey var, ben de bunu onlara veriyorum.”

“Şiddetli bir şey. Beni biraz korkutuyor.”

“Neler hissettiğini biliyorum Richard. Yıllardır, Berkeley Meydanı’nda kocaman bir masada oturduğundan, insan soyuna hâlâ inanıyorsun. İnsanlar şiddetten hoşlanır. Şiddet, kanı harekete geçirir; nabızı hızlandırır. Şiddet, onları kontrol altında tutmanın, olayların gerçek anlamda kontrolden çıkmamasını sağlamanın en iyi yoludur.”

“Kontrolden çıkmış zaten. Asyalılara ve sığınmacılara karşı yapılan saldırılar, bahçelerde yanan haçlar. Sen istemezdin bunların hiçbirini David. Bu taraftarlardan bazıları spor mitinglerini ırkçı saldırılara kılıf olarak kullanıyor. Evleri, sokakları yakıyorlar. Etnik temizlik bu.”

“Sokak tiyatrosu, Richard. Sadece sokak tiyatrosu. Belki ben bunları birazcık tahrik ediyorum ama kalabalıklar kan istiyor. Metro-Centre’a inanıyorlar ve Asyalılar buraya gelmiyor. Onların paralel bir ekonomisi var. Kendilerini dışarıda tutuyor ve bunun bedelini ödüyorlar.”

“Öyle de olsa, onbaşılardan liderleriyle konuşamaz mısın? Olayları yatıştırmaya çalışsak?”

“Haklısın. Neler yapabileceğime bakacağım.” Bu konuşmadan ve benim dil dökmemden sıkılan Cruise doğruldu ve bir el hareketiyle votka bardağını reddetti. “Bunları fren izleri gibi düşün

Richard. Yollardaki hayvan ölüleri. Ama bizim yola devam etmemiz lazım. Unutma; 'Deli kötüdür. Kötü güzeldir.' Değil mi?"

"Söylediklerimde ciddiydim. Hâlâ da öyleyim."

"İyi. Belki de biraz daha ileriye gitmemiz lazım, ürüne biraz daha gaz vermek. Alkolikliğimden ve kullandığım uyuşturuculardan daha çok söz edebilirim."

"Sen ne alkolik ne de uyuşturucu bağımlısısın."

"Önemli olan bu değil." Cruise sakın gözlerle baktı bana. "Alkolizm, uyuşturucu bağımlılığı. Bugün askerliğin eşdeğeri bunlar. Sana bir tür şey sağlıyor..."

"Erkekler arası sahicilik mi?"

"Aynen." Cruise, parmağını kaldırarak uyardı beni. "Seks dürtüsünü düşün. Bana verdiğin o kitaba bakıyordum."

"Krafft-Ebing mi?"

"Evet o. Müthiş fikirler var orada. Bir iki tanesini programa koyabiliriz, bakalım divan hanımları nasıl tepki verecek."

"Kalp krizi geçirecekler." Kontrolümü yeniden smamaya çalışarak kalktım, geniş pencereye ve avlunun zemininden el sallayan alışverişçilere sırtımı döndüm. "Dikkat et, insanlar acımaya başlamasın sana. Senden korkmaları çok daha iyidir. Fazla sırrını açık etme. Daha cezalandırıcı ol, daha çok şey iste."

"Havuç değil sopa mı diyorsun yani?"

"Daha gizemli ol. Lincoln'den kurtul. Çok Amerikan işi, çok fazla gösteri dünyası işi."

"Hey! O arabayı seviyorum."

"Siyah bir Mercedes'le takas et. Siyah uzun bir Mercedes, camları karartılmış. Agresif ama paranoid. Aynı zamanda, onların duygularıyla oynadığını belli et. Alışverişi, duygusal yönden güvenilmez bir yaşantı haline getir. Parasal değeri unut; iyi alışverişler, bunların hepsi liberal orta sınıf saçmalıkları. Biz kötü alışverişler istiyoruz. Onların huzursuzluğuna, tüketiciliği hor gören o tiplere karşı nefretlerine dokunmaya çalış."

"Eski tarz ilçe zümresine mi? Hoşuma gitti bu."

“Diğer bir nokta,” derin düşüncelere dalmış görünerek divanın etrafından dolaştım, “izleyicilere çok ihtiyacın var ama zaman zaman alay ediyorsun onlarla. Hor görüyorsun, fakat onlara çok ihtiyacın var. Ne yapacağı tahmin edilemeyen babayı oyna. Bazı yeni düşmanlar yarat. İnsanlara, gerçek ailelerinin bir parçası olmak istiyorlarsa Metro-Centre’daki bir tüketici kulübüne katılmalarını söyle. Mesaj, AVM’yi korumak.”

“AVM’yi korumak.” Cruise başını sallayarak ciddi bir yüzle onayladı. “İşte bu.”

“İnsanlara altın kart gecelerine, indirim akşamlarına katılırlarsa televizyona çıkabileceklerini söyle. Sevgisiz bırakma tehdidiyle her an tetikte tut onları. Çocuklarmış gibi davran; aslında budur istedikleri.”

“Onlar çocuk!” Cruise ellerini birden havaya kaldırdı, sonra ortaparmağını göstererek büyük pencereyi selamladı. “Sevdim bunu Richard. Bu konuda konuştuğumuz için çok memnunum. Neler olacağını bir düşün; milletvekilleri telefon edip yardım istiyor, organizasyona katılmak istediklerini söylüyorlar. Ben organizasyon falan yok diyorum onlara! BBC bile şov teklif etti bana.”

“Ret mi ettin?”

“Tabii ki. Buranın halkı taşaklarımı keser benim.”

“Böyle bir şey olmasını istemeyiz tabii... Cory’yle Imelda ne yapar sonra?”

Filipinli hizmetçilerinden söz edilmesine gülen Cruise ayağa kalktı ve sırtımı sıvazladı. Kontrol panelinde kırmızı bir yıldız yanıp söndü ve Cruise gösterişli bir selam verdi. “Tamam. Akşam şovunun provası. Kalıp seyretmek ister misin?”

“Eve gider orada yetişirim. Hâlâ yerleşiyorum.”

“Acele etme.” Cruise kolunu boynuma dolamış halde beni kapıya kadar geçirdi. “Birisi bana senin yeniden Londra’ya gideceğini söyledi.”

“Benim için de yeni bir haber bu. Ne zamanmış?”

"Şu İçişleri Bakanlığı temsil heyeti. Julia Goodwin, Maxted, Sangster. Hayatımıza daha çok polis karışsın istiyorlar."

"Orta sınıfın tarzı böyle."

"Gitmiyor musun?"

"Kesinlikle hayır."

"İyi. Senin gerçek yuvan Metro-Centre, Richard. Baban olsa bunu takdir ederdi."

Kubbenin yan kapılarının birinden çıktım ve Metro-Centre'in önündeki meydanı dolduran öğleden sonra kalabalığına karıştım. Üç ayrı miting vardı. Yürüyüş yapan bandolar yere sert adımlarla vuruyor; taraftar kulüpleri, bacaklarını kaldıra kaldıra yürüyen davulculara tezahürat yapıyordu. Otoban kasabaları günü geçirmek üzere gelmişti: Babalarının omuzlarında küçük çocuklar, küstah çetelerde yeniyetme kızlar... Aileler sağlıktan ve iyimserlikten parıldıyor, tezahürat yapıyor, alkışla tempo tutuyordu. Ben hâlâ, Thames Vadisi'ndeki bütün para kasalarında çınlayan bir ticaret operasyonunun parçası olduğumu düşünüyordum ama çok daha büyük bir şey; disiplinli, gururlu ve kendinden emin, yeni bir İngiltere doğuyordu. Asyalıların yanan evleri başka bir ülkeye aitti.

Elde Bir Mermi

Bir duş almak ve kubbenin steril atmosferinin bıkırtıcı kokusunu tenimden atmak için arabayı babamın dairesine doğru sürdüm. Bir itfaiye arabası giriş şeridini kapatmış, geri geri ve yavaş yavaş bulvara doğru hareket ediyordu. İtfaiyecilerden birine bağırdım, fakat adam o kocaman araçla manevra yapmaya vermişti kendini. Yanmış boya ve kömüre dönmüş plastik kokusu havayı doldurmuş, çalıdan çitlere sinmiş ve bunlara, bana kasapları hatırlatan üçüncü bir içerik daha katılmıştı.

İtfaiye aracı bulvara çıkıncaya kadar bekledim ve egzoz dolu yolda, peşimden gelen ve tepe lambası dikiz aynamda yanıp sönen bir ambulans tarafından takip edilerek ilerledim. Apartmanın önünde park etmiş iki polis aracı ve bırakılmış bir kamyon vardı. Bina sağlamdı, bir grup komşum pencerelerinden seyrederken, bir grup site sakini ise bir kadın polis tarafından sorgulanıyordu.

Çöp kutularının yanına park ettim ve ambulansa, girişe doğru yol verdim. Olay yeri bantlarıyla çevrelenmiş küçük bir Fiat, inmiş lastiklerin üzerinde duruyor; söndürücü köpükler çakılların üzerinde, plaj kumlarındaki yengeç yumurtaları gibi yavaş yavaş eriyordu. Teknisyen polisler arabaya çelik bir kablo bağlamıştı ve araba çekiciye yüklenmeye hazırdı.

Girişe doğru yürürken el sallayarak komşularıma selam verdim ve her zamanki gibi hiçbir şekilde karşılık alamadım. Cam kapı bir mermi deliğiyle işaretlenmişti ve yer karoları kan gölüne dönmüştü. Başımın yukarısında bir pencere sert bir şekilde kapandı ve polise bir şeyler söyleyen yaşlı bir çift ben yaklaşıırken sustu. Suç işlediğim yere gereğinden önce dönmüşüm gibi kaşlarını çatarak geri çekildiler.

“Durun. Bay Pearson, beni duyabiliyor musunuz?”

Arkamı dönüp bakınca Çavuş Mary Falconer’ı gördüm; kanlı yer karolarından uzak durmam için uyarıyordu. O kadar yakı-

nımda duruyordu ki yüzündeki pudranın kokusunu duydum. Kadın beni dikkatle süzüyordu, sanki bir zamanlar huzur dolu bu bölgenin kapılarına kadar gelmiş dehşetli bir suçun izini arıyormuş gibi.

“Çavuş? Sizi fark edemedim. Bu araba...”

“Geçti. Yangın tehlikesi yok. Burada ne yaptığınızı sorabilir miyim?”

Çenesi yukarı kalkmış, gözleri kısılmış, burnunun kenarlarından bakıyordu bana. Metro-Centre bombasından sonra taraf değiştirdiğini fark edebiliyordum. Geoffrey Fairfax’ın öldüğünü duyunca neredeyse bayılacak hale gelişini hatırladım. Fairfax ve Tony Maxted’le çok yakın birtakım işlere karışmıştı ama, tereddütsüz tavrı bunun artık geçmişte kaldığını gösteriyordu. Brooklands polisinin bu tuhaf klikle ittifak yapmış olan kanadı yeraltına girmişti ve Başkomiser Leighton’ın, yerel siyasetin parmak-ıp oyununda başka bir köşeye tırmanıyor olduğunu ve Çavuş Falconer’ı da beraberinde götürdüğünü düşündüm. Bu kadın bir zamanlar Geoffrey Fairfax’le bir ilişki mi yaşamıştı yoksa? Bundan kuşkuluydum ama daima kusursuz makyajıyla gezen ve bu son derece donuk görünen kadın, güçlü bir adama tabi olmaya gereksinim duymuş olabilirdi.

“Bay Pearson!”

“Burada ne mi yapıyorum? Ben burada oturuyorum. Babamın dairesine taşındım.”

“Bunu biliyorum.” Kadın benim hatırladığımdan daha da agresifti; omuzlarını dikleştirmiş, başını bir tarafa yatırmıştı; sınırlarımı zorlamaya hazır görünüyordu. “Şu an neden buradasınız?”

“Eve şimdi geldim.” Ben öteye doğru bir adım atınca verandadaki komşular önümden çekildi. “Tam olarak neler oluyor?”

Çavuş Falconer, çekici yanmış Fiat’ı çekene kadar bekledi. Sesini alçalttı ve; “Komşularınız sizden pek hoşlanmıyor, öyle değil mi?” dedi sır verirmiş gibi.

“Ne söylediler ki? Bunun benimle bir ilgisi yok.”

“Yok mu? Bir saat önce neredeydiniz?”

“Metro-Centre’da. David Cruise’un soyunma odasında. Beni yüzlerce kişi görmüştür herhalde.”

“Bir telefon kullandınız mı? Birisiyle temasa geçtiniz mi?”

“Yani bir sinyal göndermeyi mi kastediyorsunuz? Neler oldu burada?”

Kadın neredeyse kayıtsız bir şekilde, “Saat beşten hemen sonra Kumarlar’a bir saldırıda bulunuldu,” dedi. “Bay Kumar, eşinin arabasıyla evine geliyormuş. Bir grup buz hokeyi taraftarı caddeden itibaren Bay Kumar’ı takip etmiş ve arabadan inerken saldırmış. Komşularınız, onun üzerine benzin sıktıklarını ve yaktıklarını görmüş.”

“Aman Tanrım... Zavallı adamcağız. Peki o...”

“Arabadan bir şekilde çıkmış ve binanın girişine varmış. Dr. Kumar onu kurtarmaya çalışırken çeteciler alay ediyor, şarkı söylüyormuş. Kadın onlara bir şeyler söylemeye gitmiş ama taraftarlardan biri tabancasını çekip onu göğsünden vurmuş.”

“Neden? Aman Tanrım... Durumları nasıl?”

“Onlar hastaneye varınca öğreneceğiz bunu. Sizin bildiğiniz bir şey varsa, Bay Pearson, bana bildirmeniz gerekiyor.”

“Bildiğim mi?”

Kumarlar’ın dairesinden, tekerlekli bir sedyeyi ittiren görevliler çıktı. Oksijen maskesinin ve gümüş renkli bir örtünün altında Bay Kumar vardı; kocaman bedeni sedyenin kemerlerinin altında sönmüştü sanki. Ben ona yaklaşmaya kalkışınca Çavuş Falconer beni geri çekti. Görevliler Kumar’ı ambulansa sürdüler ve sonra karısına koştular. O şık kadının, insan kalıntısına güçlkle benzetilebilecek bir kütleye dönüşmüş görüntüsü karşısında şok olmuş halde bakakaldım ambulansa, haber veriyormuş gibi feryat eden sirenlerini çalarak çekip gidinceye kadar.

Duran kamyonun sürücüsü giriş yolunda geri geri gitti ve Fiat’ın yolcu kapısı başlarımızın üstünde birden açılıverdi. Buza

dönmüş camın üzerine yanık bir parşömen gibi yapışmış, insan derisine benzeyen bir parça vardı.

Pek bir şey düşünmeden Çavuş Falconer'ın kolunu tuttum. "Bu çete... Kimdi bunlar?"

"Kim mi?" Çavuş bana, sanki bıktırıcı şakalar yapıyormuşum gibi ters ters baktı. "Bilmiyor musunuz?"

"Nereden bilecekmişim ben yahu! Çavuş?"

"Bazı kişiler buna sizin neden olduğunuz kanısında. Kumarlar bu siteden gitsin istiyormuşsunuz."

"Bu tam bir saçmalık. Bu saldırıları hiç tasvip etmiyorum."

"Olabilir. Fakat onları teşvik edecek bir sürü şey yapıyorsunuz."

"Birkaç televizyon reklamıyla mı? Buzdolabı satmaya çalışıyoruz biz."

"Siz bundan çok daha fazlasını satıyorsunuz." Geri geri gelen kamyonun yolundan çekti beni. "David Cruise kalenin kralıysa, siz de baş vezirisiniz."

"Reklam sloganları yazmakla mı?"

"Ah evet... İnsanları siyahın beyaz olduğuna, biraz delirmede bir sorun olmadığına inandıran sloganlar. Buzdolabı satıyorsanız samıyorsunuz, fakat aslında sattığınız iç savaş; spor olarak, hoş bir şekilde ambalajlanmış iç savaş."

"Peki polis neden daha fazla bir şey yapmıyor? Olayların kontrolden çıkmasına siz izin verdiniz."

Çavuş Falconer ilk kez kaçamak davrandı. Öteki tarafa döndü, yüz ifadesini yeniden düzenledi ve dolgun dudaklarına dişlerinin üzerinde kare biçimi verdi. "Kontrol elimizde Bay Pearson. Fakat imkânlarımız o kadar fazla değil. Başkomiser, yürüyüşleri ve mitingleri yasaklarsak şiddeti daha da çok tahrik edebileceğimiz kanısında."

"Siz de bu görüşte misiniz?"

"Söylemesi zor. İçişleri Bakanlığı bunu bir toplumsal disiplin meselesi olarak görüyor. Dört ya da beş yılda bir futbol holi-

ganlığında bir patlama olur. Devletin politikası bunu sınırlayıp kontrol altında tutmaktır, bununla savaşmak değil...”

“Lafa bak. Aileler evlerinden kovuluyor, kapılarının önünde vuruluyor. Dr. Maxted bir İçişleri Bakanlığı temsil heyeti kuruyor, daha çok harekete geçilsin talebiyle. Onlara katılabilirim.”

“Sakın!” Çavuş benim kolumu tuttu. Sesini alçaltarak daha yakınımaya geldi. “Dikkatli olun Bay Pearson. Londra’ya geri dönün ve hayatınıza devam edin. Korkarım Dr. Maxted vaktini boşa harcıyor.”

“Öyle mi? Siz taraf değiştirmişsiniz Çavuş. Kısa bir zaman önce Geoffrey Fairfax ve küçük kliğinin işlerine koşuyordunuz ve bir katilin çocuğuna süt ısıtıyordunuz.”

“Duncan Christie serbest bırakıldı. Polis hiçbir kanıt bulamadı.”

“Çok doğru. Christie rolünü yaptı, dikkatleri asıl katilden başka yere çekti. Fairfax’le Başkomiser Leighton onu Metro-Centre’in başına dertler açılmasına yetecek kadar sallanır halde tuttular tepede. Bu arada, Başkomiser’e ne oldu? Sizi hiç onu arabayla sağa sola götürürken görmüyorum.”

“Süresiz hastalık izninde.” Çavuş Falconer benden uzaklaşmaya çalıştı, ama benim yüzümden zaten çiçekliğin kenarına kadar geri çekilmişti. Komşuları sorgulayan iki polis memuruna işaret etti ama hiçbirisi karşılık vermedi. “Bombalı saldırı Brooklands polisinin üzerinde müthiş bir gerginlik yarattı.”

“Tahmin ederim. En azından, Başkomiser kendi beynini parçalamaktan kılpayı kurtuldu. Geoffrey Fairfax’e bombayı veren o değildir umarım.”

“Bay Pearson? Bu bir suçlama mı?”

“Hayır. Öyle bir aklımdan geçti sadece.” Cebimdeki mermiyi çıkarıp onun gözünün önüne tuttum. “Tanıdınız mı bunu Çavuş? Polis malı Heckler&Koch; iddiaya hazırım. Bunu birisi bugün öğleden sonra Metro-Centre’in önünde verdi bana. Pek dostça bir uyarı değildi, geçmiş olsun kartından biraz öte bir şey, durup durup bak diyor.”

Çavuş Falconer mermiyi almak için elini uzattı ama onun elini yakaladım ve ılık mermiyi yumuşak avcuna koydum. Elini geri çekme girişiminde bulunmamasına şaşırdım. Benim açıkça cinsel olan oyunumdan hiç rahatsız olmadan, soğukkanlı tavırla gözlerini gözlerime dikti ve ne yapacağımı kestirmeye çalıştı. Eğer onun güçlü bir erkeğe bağlanmaktan hoşlandığı doğruysa, şimdi Fairfax'in ve Başkomiser Leighton'ın sahneden çekilmesiyle yaşamında bir boşluk olsa gerekti. David Cruise'un veziri olarak ben elbette güçlüydüm ve bu boşluğu doldurabilirdim. Babamın ölümüne yol açanın aynısı bir Heckler&Koch mermisi ona verdiğim sevgililer günü kartıydı. Bu cazip ama çatışmalı kadınla yakınlaşarak, onu babamın mutfağında kahveye süt ısıtırken seyrederek, babamın ölümü hakkındaki gerçeği öğrenebildim.

"Bay Pearson?" Kadın, elini kurtardı ve mermiyi benden almadı. "Yine aklınıza gelen düşünceler mi yoksa?"

"Bir şekilde. Çok daha ilginç gerçi."

"İyi." Sükunetini hiç yitirmemişti, son aşağılanmasının karşılığı ne olursa olsun. "Başka bir araba kullandığınızı görüyorum."

"Kiraladım. Benim Jensen kaza yaptı."

"Çok ciddi bir şey değildir, umarım."

"Söylemesi zor. Ama her halükârda, araç muayenesinden geçebileceğini sanmıyorum."

"Yazık. Dr. Goodwin onun size yakıştığını düşünüyordu." Çenesini kaldırdı ve mesafeli bir gülümseme kondurdu yüzüne. "Anlıyorsunuz; gençliğini biraz geride bırakmış ama baş döndürecek kadar yakışıklı. Ara sıra direksiyon kırmalar ve feci frenler. Çıkmaz yollara sapma eğilimleri..."

"Yola çıkılabilecek durumda değil mi yani?"

"Öyle gibi görünüyor. Yaya olmayı deneyin Bay Pearson. Fakat attığınız adımlara dikkat edin..."

Yürüyüp benden uzaklaştı, gülümsemesinin ferisi sönüp bir sırtışa dönüştü ve soruşturmalarını tamamlayan iki polisin ya-

nına gitti. Onu tedirgin etmiştim ve bana karşı duyduğu ilgi yok olup gitmişti. Ama bilinen anlamda duygular, Çavuş Falconer için pek önemli değildi herhalde. O, güçlü adamlara her tür aşağılanmaya hazır bir şekilde bağlanır ve karşılaşacağı her türlü ters cevabı neredeyse hoş karşılardı. Babamın ölümünden sonra gelişen, birbirine bağlı komplolardaki rolünü yerine getirmiş ve başka hayatların tehlikeye gireceğini muhtemelen hiç fark etmemişti.

Ama benim rolüm daha da tehlikeliydi. İronik bir kafakolla, satışın en uç noktası demek olan, “kötü güzeldir” gibi bir ketenpereyi kullanarak, varoş bir alışveriş merkezinin satış tezgâhına katılmış biri gibi görüyordum kendimi. Üçüncü sınıf bir kablolu kanal sunucusunu ve bir aktör eskisini tutmuş, lisanslı bir soytarıyı; İspanyol krallarının sarayındaki cüceyi oynatmışım. Fakat ironi buharlaşıp gitmiş ve slogan siyasi bir hareket haline gelmiş, kablolu kanal sunucusu da yüz kat büyümüş ve şişesini patlatmaya hazır hale gelmişti. Reklamcı, dediğinin harfiyen kabul edilmesi gibi bir rezaletin son perdesiyle karşı karşıyaydı.

Chelsea Harbour’daki dairemi sattığıma ilk kez pişman olmuşum. Soğuk bir duşa ve daha da soğuk bir içkiye ziyadesiyle hazır halde dönüp, kurşunla işaretlenmiş giriş kapısına yöneldim, fakat ayağım girişteki yer karolarına yapıştı sanki. Ayakkabıma baktım ve Dr. Kumar’ın kan gölüne bastığını fark ettim. Ayakkabımı kurtarıp, aksak bir yürüyüşle hole girerken Çavuş Falconer el sallayarak uğurluyordu beni.

Gergin Bir Ara

Şiddet ve nefret oyun oynamaya çıkıyordu.

Kumarlar kurtuldu; doktor sol ciğerinden derin bir kurşun yarasıyla, kocası da göğsünde ve kollarında ciddi yanıklarla. Onları Brooklands Hastanesi’nde ziyaret etmek istedim ama Southall’dan gelen akrabaları beni geri çevirdi. Dr. Kumar’ın

koruyan yeğenlerinden biri beni asansöre itti ve bir daha gelirim öldürmekle tehdit etti. Julia Goodwin ne yazık ki benden uzak duruyor ve telefonlarıma cevap vermiyordu. Komşularım da hep aynı şekilde düşmanca davranıyor, merdivende beni görmezden geliyor ve benim Mercedes'in yakınlarına park etmekten kaçınıyorlardı.

Sangster ve Dr. Maxted'in öncülük ettiği İçişleri Bakanlığı heyetinden hiçbir şey çıkmadı. Genç Bakan onlara normalde beklenen garantileri vermişti fakat adam, işsizlik oranı yüksek; marjinal bir Birmingham seçmen çevresini temsil ediyordu ve spor, disiplin ve tüketicilik konusunda sihirli formülü bulmaktan başka derdi yoktu.

Sonraki bir hafta boyunca hep evimde, babamla baş başa kaldım ve yaşlı pilotla, daha doğrusu onun bana bıraktığı birkaç ipucundan yarattığım yeni portresiyle ilgili anılarıma geri döndüm. Daha başından beri kendimi babamın sağcı görüşlerinden, St George tişörtlerinden, Hitler biyografilerinden ve Nazi nişanları takıntısından soyutlamıştım. Bunların hepsinden, en az M25 çevresindeki Asyalılara yapılan saldırılar kadar nefret ediyordum. Ama komşularım beni buzdolabı ve mikrodalga fırınların değil, demonte halde paketlenmiş bir führerin ve çirkin bir varoş faşizminin satışına yardım eden uğursuz bir tezgâhtar gibi görüyordu. Tüketicilik ve yeni bir tür totalitarizm, varoş bir alışveriş merkezinde tesadüfen bir araya gelmiş ve kâbus gibi bir evlilik yapmıştı.

Bu arada, spora adanmış hafta sonları sanki sonsuza dek sürecekti gibiydi; hiç kesilmeden, mesai günlerinde de devam ediyordu. Brooklands'den Heathrow'a kadar her vukuat yerini maç fikstürleri dolduruyordu. Mini ligler ve nakavt şampiyonaları otobüsler dolusu taraftarı Metro-Centre'a taşıyor, bunlar orada kendi davul bandalarının ardında yürüyordu. Öylesine çok karşılaşma, ligin çeyrek finaline ve bölgenin yarı finaline dönüşen öylesine çok yerel final maçı vardı ki, taraftarlar hiç durmaksızın tezahürat yapmaktan serseme dönmüştü. Ayaklarını yere vura vura yürü-

mek, bağırarak ve bayraklarını sallamak, bir şeye tutkulu bir şekilde inanmak istiyorlar; veya da bunun dışında hiçbir şeye inanmak istemiyorlardı.

Geceleriye, aksine, hiçbir şeyi tercih etmiyorlardı. Ulusal radyodaki televizyon bültenleri, spor ateşi yükseldikçe şiddetin arttığını bildiriyordu. Müslümanların dükkânlarına ve toplandıkları yerlere saldırılar artık maç sonrası biraları gibi rutin hale gelmişti. Gece futbol maçlarından sonra, stadyum civardaki bütün Çin ve Hint lokantaları şiddet meraklısı taraftar çetelerinin saldırısına uğruyordu. Kablolu televizyon şovunda David Cruise muzipçe, bir Hint lokantası bulmanın en iyi yolu morarmış gözlere ve kırık camlara dikkat etmektir, yorumunda bulunuyordu.

Spor kulüplerinin onbaşlıları ya da Tom Carradine tarafından verilen ünvanla "şeref muhafızları" Metro-Centre çevresindeki paramiliter birliklere katılmışlardı. Hipermarketleri ve alışveriş merkezlerini, sarhoşların verdiği zararın suçunun yüklendiği "hırsızlar ve yabancılar"dan koruyorlardı. David Cruise ara sıra "düşmanlar"dan söz ediyordu; Asyalıları ve doğu Avrupalıları, siyahileri, Türkleri, tüketici olmayanları ve sporla ilgilenmeyenleri kapsasın diye kasten muğlak bırakılmış bir terimdi bu.

Yeni düşmanlara her zaman ihtiyaç vardı ve hemen spesifik bir düşman bulundu. Özel okulları ve Metro-Centre'ı hor gören tavırlarıyla geleneksel orta sınıf, çok popüler bir hedef haline geldi. Helal et satan bir kasabı ve bir Sih bakkalını daha talan ettikten sonra sıkılan çeteciler zengin konut bölgelerine doğru yollanıyor, güllü pergülesi ve tenis kortu olan yarı ahşap evlere bağırıp çağırıyorlardı. Otoban kasabalarında yakalanan bir Harrods ya da Peter Jones kamyoneti birdenbire spreylere boyanıyor ve lastikleri hemen indiriliyordu. Uysal atlarını ferah bulvarlardaki plaj ağaçlarının altında dıgıdık dıgıdık süren yenisayetme kızlar, ıslık ve korna çalan, St George armalarıyla donanmış arabalar tarafından takip ediliyordu. Tuhaf bir şekilde, Yahudilikle bir ilgisi bulunmayan en züppe avukat ve mimarların garaj kapılarında spreylere boyanmış Davut Yıldızları belirmeye başladı.

Cruise'dan ısrarla bir itidal çağrısı yapmasını istedim ama Cruise, yeni Mercedes'iyile, "Heinrich" adını verdiği siyah uzun bir limuzinle gösteriş yapmakla meşguldü. Şoförün arkasındaki yatar koltuklarda zıplayan Filipinli kızlarla stadyumlardan buz hokeyi sahalarına ve atletizm pistlerine dolaşıp duruyordu. Yanında sırtan Cory ve Imelda'yla yönetmen kabinlerinde durup, gümbürdeyen bir sesle kalabalıklara konuşuyor, amplifikatörden çıkan sesi gece göğünü dövüyordu. "Heinrich" ana caddelerden tehdit edercesine geçişini yaparken, arabaya yüklenmiş bir kameraya, seyircilerine hep Metro-Centre'daki altın kart ve seçkin kartı gecelerini hatırlatan yorumlar yapıyordu. Filipinlilerle bütün o müstehcen yan-oyunlarına ve birlikte girdikleri jakuzide şaplak ve gıdıklamalardan öte bir şeylerin olduğu yolunda kuvvetli birtakım imalara karşın seyircilerini, otoban varoşlarını daima küçümseyen orta sınıf züppelerle, daha da kendini beğenmiş Londralıların ah-laksız ittifakına karşı kendi "cumhuriyetlerini" savunmaya teşvik ediyordu.

Ama Cruise'un tek düşündüğü şey şovuydu. Zorbalık dönemi başlamıştı. Cruise ve Metro-Centre öncülüğündeki yeni hareket, Londra'nın çevre ilçelerine yayılıyordu. St George tişörtlü taraftarlar Dagenham'dan Uxbridge'e kadar bütün ana caddelerde kabadayılık ediyor, orta sınıf arazilerinde köpek sürüleri halinde avlanıyor ve gördükleri golden retrieverları korkutuyorlardı.

Kumarlar'a yapılan saldırıdan üç gün sonra, spor taraftarlarından oluşan bir çete, polis tarafından cinayete teşebbüsle suçlanan iki onbaşının yargılanmak üzere sevk edildiği Brooklands mahkemesini doldurdu. Taraftarlar polislere lafla sataştılar ve bağırarak, saldırıyı gören yaşlı komşuların tanık ifadelerinin işitilmesini engellediler. Duruşma kesildi, şok olan hakimler davayı erteledi ve sanıkları kefaletle serbest bıraktı.

Ertesi gün taraftar grupları Brooklands, Ashford ve Hillingdon'daki sosyal güvenlik bürolarını işgal ederek, yerel alışveriş parklarında onbaşı olmak için işlerinden ayrılanların işsizlik maaşlarında derhal bir artış istediler.

Giderek şiddetlenen korku havasına karşın, ilçe yönetiminden geriye kalanlar David Cruise'u ve ideolojik tüketiciliğini kuvvetle destekliyordu. Belediye başkanları, milletvekilleri ve hatta kilise liderleri; Cruise'u ve Metro-Centre'ı sakinleştirici bir etki yapan faktörler olarak görüyordu. Emlak fiyatlarını yukarıya çeken ve Heathrow'un on beş kilometre çevresindeki bütün yazarkasaların faaliyetinde bir artış yaratan bu yeni disiplini takdir ediyorlardı. Tüm Thames Vadisi'nde suç oranı düşmeye devam ediyordu ve polis şefleri göçmen topluluklarına saldırıları, birkaç spor fanatığının taşkınlığı diye görmezden gelmeye devam ettiler.

Teselli verici bir şeyse, bu yeni hareketin belirgin bir merkezinin olmamasıydı. İktidarı gasp etmek için plan yapan soğukkanlı stratejistler yoktu. Tüm bunlarda faşizmin hafiften yankıları varsa da, hafif bir faşizmdi bu; ufak ve zehirsiz bir türdü.

Güvenim eskisine göre çok azalmıştı ve Metro-Centre otoparklarından yayın yapan BBC muhabirleri tarafından gönderilen iyimser bültenlere şaşarak televizyonun önünde kalakalmıştım. Kendinden emin kalabalıklara ve yürüyüş yapan bandolara hayran kalmışlardı ve seyircilere, bu yerel gurur gösterilerini hiç kimsenin örgütlediğini hatırlatıyorlardı.

Ama şiddet ve nefret, her zaman olduğu gibi, kendi kendini örgütleyordu.

İhtiyarın Macerası

İkisi de çok şükür iyileşmekte olan Kumarlar'ı hatırlayarak BBC haber kanalını kapattım. Geçen polis arabalarının ve ambulansların sirenlerini dinledim; bunlar artık Brooklands festivalinin ayrılmaz bir parçası haline gelmişti. Salonda dolaşırken babamın çerçeveli fotoğraflarına ve yıllıklarına diktim gözlerimi. Ortadoğu'da geçirdiği yıllar onu, çirkin kitapları ve Romalı bayraklarıyla fanatik bir sağcıya dönüştürmüştü. Ama benim üze-

rimdeki derin etkisi hâlâ sürüyordu ve Metro-Centre'da yaptığım her şeyi takdir edeceğine yarı yarıya inanıyordum.

Bir sürü kuşkudan allak bullak olmuş halde salondan mutfığa ve sonra da yüklük odasına gittim. Düzgün ütülenmiş tişörtleri ve Hitler biyografilerini göz ucuyla bile görmemek için oranın kapısını hep kilitli tutmuştum. Ama şimdi yeniden onun desteğine başvurmam gerekiyordu ve kapının anahtarı üzerindeydi.

Masaya; bir altar gibi orada duran çalışma köşesine oturdum ve babamın bilgisayarını açtım. Babamın mal varlığı hâlâ vera-setten çıkmamış, bu işlem Geoffrey Fairfax'ın ölümüyle gecikmiş, kıdemli ortaklardan başka birine geçmişti ve babamın kayıtlarının çoğu çeşitli bilgisayar klasörlerine konmuştu.

Klasör listesine göz attım: Vergi iadeleri, hisseler, BUPA* abonelik ücretleri, Brooklands bölgesindeki hasta bakımevleri, cenazeciler ve bunların ücretleri, Marbella ve Sotogrande'deki golf sahaları, Algarve'deki küçük havaalanları. Son klasöre "Spor Günlüğü" adı verilmişti. Eski araba rallilerinin listesini bulmak umuduyla ve babamın Londra-Brighton yarışı hakkında yazdıklarını okumaya hazırlanarak açtım klasörü.

Ama günlükte daha farklı türden toplantıların kayıtları vardı. Babamın, rakun bir ceket giymiş; antika bir Renault ya da Hispano-Suiza'nın pirinç ve deriden aksamının arasında yüksekte oturan görüntüsü çabucak dağıldı. Gözlerimi ekrandan öteye çevirince Hitler biyografilerinin çok çevrilmiş sayfalarındaki ve üzeri kaplanmış kâğıttaki, yayıncıların sanki vahşet fotoğrafları için özel olarak sakladığı tuhaf ve kötü kimyasal kokuyu duyuyordum neredeyse.

Spor günlüğü babamın hayatının son üç ayını kapsıyordu ve tanık olduğu birtakım ırkçı vakalar, Asyalıların dükkânlarına ve sığınmacıların barınaklarına yapılan saldırılar kaydedilmişti. Her bölümde, maç sonrası vukuatlara kılıf oluşturan sportif

* British United Provident Association: Özel sağlık sigortası sağlayan bir kuruluş. (ç.n.)

olay, katılan taraftar sayısı, verilen zarar ve babamın taraftarların birlik duygusu, geçmişleri ve meslekleri hakkında genel düşünceleri yazılıydı.

İlk bölüm 3 Şubat'ta kaydedilmişti.

Byfield Lane spor sahası. Spartan Mahalli Lig çeyrek final. Brooklands Wanderers 2 Motorola FC 5. Otuz Brooklandsli taraftar Feathers'da buluştuk, her zamanki randevulardan biri. En azından on kişi maçıydı. Üzerimde St George tişörtü vardı ve sıcak karşılandım. 9.15'te saf oluşturduk ve sanayi mahallesine doğru yürüyüşe geçtik. Bangladeşli bir gazete bayisine saldırıldı, camları kırıldı, hafif içecekler ve çikolatalar alındı. Sırf gırgır ve hiç ırkçı bağırıtı yok. Herkes olayı bir şaka gibi görüyor. Üyeler: Genç bir süpermarket yöneticisi, bir çağrı merkezi çalışanı, iki dağıtım şoförü, bir hastane memuru. Birbirini tanıyan az kişi var, ama polis arabası geçerken bir arada durdular ve ben ayak uydurabileyim diye beni beklediler. Terbiyeli tipler; çoğu evli, spor sayesinde bir araya geliyorlar. Hitler'e ve Nazilere bir ilgi duymuyorlar. Ulusal Cephe'yi bir şaka gibi görüyorlar.

On beş gün sonra babam buz hokeyi sahasındaydı.

Brooklands Ayıları 37 Addlestone Alışveriş Merkezi 3. Açık fark herkesi coşturdu. Sert temas sporları adrenalini etkisi yapıyor. On iki kişilik çekirdek grup Crown and Duck'ta buluştuk. St George tişörtlerinin altında dirseklik ve omuzluklar. Ben "orta sınıf züppeler" hakkında yüksek sesle konuşuncaya kadar bana mesafeli davrandılar. Otoparkta bekleyen yirmi kadar taraftarı da toplayıp otobüs deposuna gittik. Çin lokantasına saldırıldı. Sigarabörekleri duvarlara fırlatılırken aşçıyla karısı sabırla seyretti. Müdür kasada ne varsa çıkardı, onlara para teklif etti ve bu zahmetinden ötürü yerlerde tekmelendi. Para alma düşüncesine karşı öfke. Açık şiddet ve ırkçı öfke ama toplum gururu. Brooklands'i savunduklarını düşünüyorlar, neye karşı savunduklarını bilmeseler de.

Teknik ressam, taksi şoförü, diş teknisyeni, otel resepsiyonisti. Arabaları, kendi evleri, karıları ve çocukları var. Aralarında kalmaya devam et ama liderleri olmaya çalış.

Sonraki bölümleri de okudum. Babam bir sürü taraftar kulübüne katılmıştı. Bu salon-bar ırkçılarındaki sınırlılığının farkında görünüyordu ve daha kıdemli bir liderlik peşindeydi, eğer böyle bir şey var idiyse. Koordinasyondan yoksun saldırıların anarşiye kayacağından endişelendiğı belliydi. Listesinde Asyalıların mallarına saldırılar, Kosovalı mültecilerin barınağına bir saldırı ve kaçak bir Çingene karavan parkının talan edilmesi vardı.

12 Nisan'da yazdığı bir bölümde şunları diyordu:

Şehir dışındaki bir futbol stadyumunda yerel derbi. Teneke barakadan tribünler en modern dev ekran teknolojisiyle yan yana; bir Sopwith Camel'le* bir Rolls-Royce turbofan birbirine uydurulmuş gibi sanki. Müthiş bir atmosfer, tam bir toplumsal birliktelik hissi. Esprili, tutkulu insanlar. Yüz kadar taraftar, hepsi de Metro-Centre kulüplerinden, otoparkta toplandık ve doğu Brooklands'e doğru yola çıktık. Bangladeşli bir terzinin dükkânı tahrip edildi, sonra Asyalılara ait büyük bir süpermarkete saldırıldı. Elleri bıçaklı ve demir sopalı Sih gençleriyle kovalamaca ve kavgalar. St George tişörtlerinin bir anlamı var. Taraftarlar mevzilerini korudu, Asyalıların bıçaklarına karşı sadece yumruklarla saldırıp, dedelerinin Arnhem ve Alamein'de yaptığı gibi, cepheyi savundular. İyi çocuklar, beni korumaya dikkat ettiler, her ne kadar ben başlarının belasıysam da. Tam bir alaylı kadro: Mağaza yöneticileri, elektrikçiler, ayakkabı tezgâhtarları. Disipline ve liderliğe hasretler. Hayatlarına bir odak sağlayan tek şey Metro-Centre.

Babam, ciddi şekilde yaralanmış bir adamı Brooklands Hastanesi'ne arabayla götürüşünü yazmıştı.

* Birinci Dünya Savaşı'nda kullanılmış bir uçak modeli. (ç.n.)

Bristol'un arka koltuğuna yatırdık. Deri kaplamanın her yeri kan. Gazı kökledim, polis Vauxhall'larını geride bıraktım ve yürekten gelen bir sürü tebrik aldım. "Ne dilersen dile Baba." Liderleriyle tanışmak isteyince boş boş baktılar.

Devam ediyordu:

Anladım ki lider falan yok. Onları bir araya getiren tek şey Metro-Centre'dan gelen bir indirimli halı satışı haberiymiş. Otoritenin ve yaşamlarında daha derin bir anlamın özlemini çekiyorlar. Hayran olacak ve peşinden gidecek biri lazım onlara. Gidilecek yön önemli değil. Liderliğe en yakın adam kablo lu kanaldaki David Cruise adında bir sunucu. Onları maçlarda coşturuyor ama yetersiz biri, senaryosuz kalmış bir aktör eskisi. Adam tehlikeli, çünkü Metro-Centre bunların boş hayatlarının ana kaynağı.

Yüksek hızdayken irtifa kaybı tehlikesi büyüyor. Bütün kasaba takla atacak ve 400 mille yere çakılacak. Yolcular dert eder mi? Nazi liderler hakkında okuduğum her şey gösteriyor ki, Nazilerin takipçileri felaketten hiç korkmamış, aktif bir şekilde benimsemişler hatta.

En büyük problemim; tüm bunları konuşabileceğim hiç kimse yok. Spor her şeye hakim ve çevresindeki şiddet de kültürün bir parçası. Polis çok toleranslı, zaten göçmenleri bir dert kaynağı gibi görüyorlar, bir suçları olmasa bile. Tanıştığım tek kişi, Northfield'den bir psikiyatrist, Dr. Tony Maxted. Tuhaf bir adam, işinde gücünde. Şiddeti kısmen hoş karşılıyor; akademik bir teoriyi doğruluyormuş. Yüksek hızdayken irtifa kaybı terime bayıldı.

Maalesef Bristol gece çalındı. Weybridge yolundaki bir park yerinde yanmış halde bulundu. Ben o yaşlı bayanı seviyordum, bedeli onun ödemesi çok can sıkıcı. Bedeli ne olursa olsun, dikkati çekmekten kaçın. Siyaset her açıdan bir sürü oyunu...

Filtrelemeyi sürdürmemin de bir sınırı var. Gösteriler gittikçe şiddetleniyor. Ben sağlıklıyım ama sokak kavgasında bir işe yaramıyorum. Annesini savunan genç bir Bangladeşliden suratımın ortasına bir yumruk yedim. Kadına yardım etmeye çalıştığımı anlamadı. Gruptakiler benim cesaretimi çok takdir ediyor fakat evine git diyorlar.

Benim maskeli balonun bu kadar işe yarıyor olması hayret verici. Kimse benim eski bir havayolu pilotu olduğumdan kuşku lanmıyor. En büyük üzüntümse komşularımı, özellikle de Dr. Kumar'la kocasını korkutmuş olmam. Ama tebdili kıyafete birkaç hafta daha devam etmem lazımdı. Bu Metro-Centre spor kulüpleri tehlikeli ve durdurulmaları gerekiyor. Taraftarlar, kendileri her ne kadar farkına varmıyorsa da, birer "freikorps"a* dönüşüyorlar. İşin tuhaf tarafı bu. Emekli maaşım için Fairfax'e gittiğimde bana, "Liderleri kim?" diye sordu. Herkesin soracağı gayet aşikâr bir soru. Lider falan yok. Henüz. Er ya da geç, ağzı laf yapan; gözükara bir haydut kansız bir darbeyle kontrolü ele geçirecek. Heathrow'dan Brooklands'e kadar uzanan bütün M3/M4 koridorunda yeni bir "cumhuriyet" lafı dolaşıyor. Metro-Centre'da yeni bir tür diktatörlük kurulmuş. Bunu Fairfax'le konuşmaya çalıştım, fakat o bana kendi golf handikapından söz etti. Herif küçük ve tuhaf bir komplo grubunun üyesi, bunların kendilerine has bazı siyasi hırsları olduğunu sanıyorum.

Sonra, 2 Mayıs, son bölüm.

Kablolu kanal sunucusu David Cruise'u seyrettim. Bir aktör olarak sevimli. İnsanların "küçük" heyecanları konusunda hayli gelişmiş bir duygusu var. Tehlikeli mi? O bir oyuncak, biri tarafından kurulmayı bekleyen, harekete geçmeye hazır bir oyuncak.

* Almanya'da devlet eliyle silahlanan ve özellikle komünistlere karşı savaşan düzensiz birlikler. (e.n.)

Hiçbir şeye inanmayan, köksüz türünden insanlara cazip gelebilecek, kendi boşluğunu meşrulaştıran sarhoş bir teori kurmuş.

Yarın St George tişörtümü giyip onun programına çıkmaya çalışacağım. Yaşlı British Airways pilotu kartımı oynayarak kendi gösterimi sahneleyeceğim. İnsanları çok fazla sporun ve bundan başka bir şey olmamasının tehlikelerine karşı uyaracağım. Er ya da geç bir mesih çıkacak...

Klasörü kapatıp arkama yaslandım; gözlerim bir Hitler biyografisinin cilt sırtındaki bıyık ve kakülü zar zor seçiyordu. Büyük bir rahatlama hissettim. Bu varoş dairesiyle ve hatıralarıyla bir sırdaşlık duygusunun kabardığını fark ediyordum. Babama karşı bir yakınlık duydum yine ve ihtiyarın cesaretinden etkilendim. Bir şeylerin yanlış olduğunu fark etmişti ve onun huzurlu toplumunu tehdit eden o derindeki hastalığın kaynağını bulmaya kararlıydı. Komşuları onun St George kulüplerine görünürdeki üyeliğine kanmıştı, ben de kanmıştım. Babamın, benim Metro-Centre'a ve spor milislerine desteğini haklı bulacağına, kabul edemeyeceğim kadar büyük oranda güvenmiştim.

Şimdi gerçeği biliyordum; babamı takdir edebilir ve kendimle barışabilirdim. Artık dairededeki aynalardan uzak durmam gerekmiyordu. Aynı zamanda bu gizli misyonlar onun ölümü hakkında bir sürü yeni soru uyandırıyor. Sırrını söylediği bir arkadaşının ihanetine mi uğramıştı? Geoffrey Fairfax onu hiçbir vicdan azabı duymadan gammazlardı. Birisi daireye sızıp onun bilgisayar dosyalarına mı bakmıştı? Fairfax ve Başkomiser Leighton'ın önyak olduğu, Julia Goodwin'i de savaştan ağına çeken "tuhaf bir küçük komplo grubu"nu düşündüm. Komplocu grup, işlerine burnunu sokan ihtiyarın hakkından gelmiş, işinden atılan bir keskin nişancıyı katil olarak tutmuş, o da babamı asmakat stüdyosunun merdivenden çıkarken vurup öldürmüş olabilir miydi? Bunun üzerine de, söylentilerden oluşan duman perdesinden Duncan Christie'yi, toplumdan kopuk bir serseriye, kentli bir bostan korkuluğunu

çıkarmışlar ve onu, katilin izleri toza toprağa karışınca kadar yerinde tutmuşlardı. Sangster ve Dr. Maxted bile Fairfax'in asıl oyunundan habersiz olabilirdi. Satranç tahtasında sergilenen çoban matı çok daha kurnazca bir gambiti gizlemişti...

Fairfax'in korktuğu gibi, katledilen ihtiyarın yerine oğlu; işlere burnunu daha da çok sokan biri geçmişti. Tahammülsüz avukatın arabama koyduğu bomba küçük bir baş belasını tahtadan atacaktı.

Fakat nihayet satranç taşları oyunculara karşı savaşmaya başlıyordu.

Tahrip Olmuş Kent

Ev çok havasızdı. Pencereler açık olduğu halde boğuluyormuş gibi hissediyordum. Gizli tertipler ve komplolar, çevremdeki dolap kapaklarından sıçrayarak çıkıyor; sonra buharlaşıp sise dönüşüyordu. Kafamı toparlamam lazımdı. Brooklands'de Metro-Centre'in bulaşmadığı tek yer, çok daha akli başında bir hız düşünün anıtı olan yarış parkuruydu.

Evden çıkıp arabama indim. Atletizm sahasında bağırان kalabalık, tezahürat gümbürtüleri ve yorumcuların amansızca gevezelikleri, bunların hepsi birleşip ikindiye yaralıyordu. Gürültüler çevredeki dairelerin camlarında takırdıyor, güzel ve güneşli bir günü Babil cehenneminde bir yaza çeviriyordu.

Arabaya binip, konutların bulunduğu caddelerden geçerek parkura doğru sürdüm, döküm demirden bahçe kapılarının ve St George bayraklarının önünden geçtim. Her geçen gün bunlardan birkaçı daha gümbürdeyerek gelen taraftar kulüplerini savuşturmak için çelimsizce girişimler, güçlü bir sınıfın verdiği kapitülasyonları bildiren teslim olma belgeleri halinde ya sonradan dikilmiş bayrak direklerinde dalgalanıyor ya da pirinç veranda tepeliklerinden pörsük pörsük sarkıyordu.

Parkura yarım kilometre kala yol bir polis barikatıyla kesilmişti. Arabalarının yanında duran polisler trafiği dolambaçlı bir yan sokağa yönlendiriyordu. Uyarılara boşverip bir yan sokağa saptım ama parkura giden bir sonraki yol da polis bantlarıyla kapatılmıştı. Saptırma işaretleri, trafiği yarı ahşap evlerin arasında bitmek bilmez bir geziye yönlendiriyordu böylece, Brooklands'in tüm orta sınıfının ve bu sınıfa mensup, kendi gettolarına kısılp kalmış ve gün boyunca midillilerine bakmaktan ve kriket sopalarını savurmaktan başka yapacak şeyleri olmayan, refah içindeki hukukçu, doktor ve kıdemli yöneticilerin anlık bir manzarasını gördüm.

Bu şansa kavuşmaktan memnun bir halde, bir bakımevinin önüne park ettim ve yürümeye başladım. Polisler kavşaklarda devriye geziyordu ama yarış parkuru civarında pek trafik yoktu. Çevredeki yolu geçtim ve beton setin bir bölümüne vardım.

Her zamanki gibi, uzaklarda hız yapan motorların sesini, susturucusuz egzozların derin gırtlaklardan gelen gürlemesini ve havaya aç karbüratörlerin öksürüklü nefeslerini duyar gibiydim. Parkurun ancak küçük bir bölümü kalmıştı, ama muhteşem parkur benim kafamda ve babamın kafasında tümüyle sağlam duruyordu. Pist yüzeyinde hâlâ, çok uzaklarda kalmış ikindilerde, hızın ve görkemlin ve beyaz kasklı ve tulumlu güzel kadınların daha mutlu dünyasında sonsuza dek yarışan spor arabalar vardı.

Motorların sesi bu kez gerçekten geliyordu. Beton setin yanı sıra giden yolu takip ettim. Parkurun ortasındaki sanayi tesisinin otoparkı polis arabaları ve askeri araçlarla doluydu. Onlarca kamufajlı kamyonet ve brandalı kamyon beton sete yanaşmıştı. Seyyar yemekhaneye dönüştürülmüş otobüsler, antenli ve haberleşme cihazları yüklü kamyonlar, kocaman buldozerleri taşıyan üç tane çekici tır parkurun ortasındaki kullanılmayan havaalanının kalkış pistine park etmişti. Tulum giymiş onlarca polis ve asker uçuş pistini geçip sanayi tesisindeki, geçici kışla haline getirilmiş metal bir depoya gittiler.

Büyük bir işgal kuvvetinin araç parkında yürüyordum ve bunun, terörist bir saldırıdan sonra Heathrow havalimanının ele geçirilmesi tatbikatı için olduğunu düşündüm. Kamufleli bir kamyonun sürücü kabininde bir asker oturmuş sigara içiyor ve bir yol haritasına bakıyordu.

Ona doğru yürüdüm, fakat ışıkları yanıp sönen bir polis arabası yoldan sapıp benim arkamdan beton sete çıktı ve kapıları neredeyse dizlerime sürünerek geçti. Arabanın penceresinden sarkan bir polis hiçbir şey söylemeden, eliyle bana uzaklaşmamı işaret etti ve ben parkurdan çıkıncaya kadar arkamdan baktı.

Yürüyüp arabama geri dönerken bu askeri operasyonun boyutundan şaşkına dönmüştüm. Hâlâ gelen birtakım araçlar, durdurulup inzibatlar tarafından kontrol ediliyordu. Britanya ordusunun ana karargah kenti Aldershot, M25'in ancak birkaç kilometre ötesindeydi ve ben, büyük çaplı bir sivil savunma tatbikatı yapılıyor olduğunu tahmin ettim.

Arabama varınca durup, bomboş bulvarın her iki tarafına baktım. Sapak işaretleri hâlâ yerinde duruyor ve St George bayrakları bahçe kapılarından sarkıyordu. Ama kasabaya tam bir sessizlik çökmüştü. Amplifikatörle yükseltilmiş maç yorumları ve topluluk halinde söylenen şarkılar susmuştu ve haftalardır değilse bile, günlerdir ilk kez hiç kimse tezahürat yapmıyordu.

Çocuk arabası süren genç bir kadın bakımevinin girişinden bana doğru koşmaya başladı; arabadaki çocuk korkmuştu. Kadının akli başından gitmiş gibiydi, bluzunun düğmeleri açılmıştı. Onu sakinleştirmek için elimi kaldırdım.

"Size yardım edeyim, lütfen... İyi misiniz?"

Bir yakınıni kaybetmiş olduğunu düşündüm ve onu teselli etmeye hazırlanıyordum. Ama kadın beni iterek geçti ve merdivene takılıp küfretti. Sonra göğü gösterdi dehşetle.

"Kubbe yanıyor!"

"Kubbe mi? Nerede?"

“Yanıyor!” Elini damlara doğru salladı. “Metro-Centre’ı yakıyorlar!”

Çocuğuyla kaçıp gitti, tahrip olmuş bir kentin son sakini gibi.

Suikast

Brooklands’e gök gürültüsünden de güçlü bir sessizlik çökmüştü. M25’ten akan trafiğin gürültüsünü duyuyor ve farklı kamyonların, otobüslerin motor sesini birbirinden ayırt edebiliyordum. Stadyumlar, atletizm sahaları boşalmış, akşam fikstürlerinin hepsi ertelenmişti. Herkes kubbeden bir haber bekliyordu.

Çoğu kişi gibi ben de günümü televizyon seyrederek geçirdim. Oturma odasının pencerelerinden bakınca, Metro-Centre’ın damındaki bir acil menfezinden çıkan ince ve beyaz duman sütununun görüyordum. Duman durgun havada dik olarak yükseliyor, sonra titriyor ve ardından bulut örtüsünün içinde dağılıyordu.

Hatanın klima sistemindeki elektrik kontağından kaynaklandığını tahmin ediyordum. Yangın kontrol altına alınacak ve kundaklama söylentilerine hemen son verilecekti. Ama Güney Girişi’nden yayın yapan ITN ve BBC haber ekipleri durumdan pek emin değildi ve hasarı tahmin edemiyorlardı. Her iki muhabir de kubbenin boşaltılmadığını doğruluyor, seyreden alışverişçi yakınlarına, hiçbir can kaybı olmadığına dair güvence veriyordu. Merkezi avludan gizli kamerayla çekilen görüntüde, yürüyen insanlardan oluşan kalabalık ve müzikle sallanarak dans eden üç ayı gösteriliyordu ve hiçbir panik belirtisi yoktu.

Ama Metro-Centre’ın üç kablolu kanalı, tersine, bir tehditten söz ediyor, bilinmeyen kundakçıların kubbeyi yakmaya kalkıştığını savunuyordu. Naklen yayın yapan muhabirler on milyonlarca pound tutarında ciddi bir hasardan ve tüm yapıyı yerle bir etmeye kararlı, uğursuz düşmanlardan söz ediyordu.

Canlı yayında David Cruise, kırmızı bir miğfer ve itfaiyeci giysisiyle savaşın ön cephesinde görünüyordu. Yeraltı otoparkından el kamerasıyla çekilmiş bir dizi görüntüde Cruise bir acil müdahale aracının sürücü kabininden iniyor, yüzü bembeyaz olmuş Tom Carradine ve Metro-Centre teknisyenlerinden bir ekiple heyecanlı bir şeyler konuşuyor, şifalı ellerini hortumlara ve jeneratör odasındaki kablolarla sürüyordu. Oksijen maskesinin içinde zorlukla soluk alırken, bitkin bir itfaiyeciyle birlikte, sıkça reklamı yapılan bir maden suyundan içiyordu. Kameraya konuştuğunda, bunun tüm Metro-Centre müşterilerine ve tüm spor kulübü taraftarlarına yönelik bir tehdit olduğundan kuşkusu yoktu. Heyecandan kızarmış alnını sıvazlayarak, elmacıkkemiklerine şık bir şekilde sürülmüş koyu renk komando boylarıyla dedi ki:

“Siz oradakiler, hepiniz... ben David Cruise, cepheden sesleniyorum. Beni dinleyin, size hâlâ ulaşabiliyorsam eğer. Desteğinize ihtiyacımız var, siz dinleyenlerin. İnanın, bizi yok etmek isteyenler var. Metro-Centre’den nefret ediyorlar, spor kulüplerinden nefret ediyorlar ve burada yarattığımız dünyadan nefret ediyorlar.” Oksijen maskesinin içinde öksürdü ve kendisini yatıştırmaya çalışan çekici sağlık görevlisini bir kenara itti. “İnandığımız şey için bu kez savaşmamız gerekecek. Bunu yapanlar yeniden yapmaya kalkışacaktır. Hepinizin hazır olmasını istiyorum. Burayı siz yarattınız, elinizden alınmasına izin vermeyin. Düşmanlar var ve bunların kim olduğunu biliyorsunuz. Sizinle tekrar görüşmezsek benim Metro-Centre için savaşmaya gittiğimden emin olabilirsiniz...”

Bir saat sonra çatıdan ikindi sonu ışığında neredeyse görünmez, beyaz kuş tüyü gibi bir duman hâlâ yükseliyordu. Bir BBC muhabiri otoparka girmişti ve yangının kaynağının artık netleştiğini bildirdi. Kartonla dolu bir depo tutuşmuş, fakat yangın kontrol altına alınmıştı.

Ancak David Cruise olay yerine daha yakındı. Bir gözetleme kapağından çıktı, miğferini yorgun bir şekilde çıkardı ve sonra boğuk bir sesle fısıldayarak, Metro-Centre’in yakıt depolarının

patlama tehlikesinden söz etti. "Zaman ayarlı düzeneklerden söz ediyoruz," diyerek karanlık haberler verdi kablolu kanal seyircilerine. "Tetikte olun ve garajlarınızı, bodrumlarınızı kontrol edin. Her birimiz birer hedefiz..."

Saat yedide seyircilerine asmakat stüdyosundan hitap ediyordu. Rolünü nasıl oynadığını seyrettim; şimdi müthiş ceheneminin yıldızı olmuş, eski bir figürandı o. Çevresindeki teknisyenler hafiften mahçup görünüyordu ama Cruise gayet içtendi, hiçbir şeyin doğru ya da yanlış olmadığı yeni bir krallığın uyruğuna kabul edilmiş bir yurttaş gibiydi. Seyircilerinin çoğu, harap depodaki yangının henüz bilinmeyen nedenlerle Metro-Centre'a destek toplamak için yapılmış bir numaradan ibaret olduğunu herhalde fark ediyordu. Kendilerine yalan söylendiğini biliyorlardı, ama yalanlar yeterince tutarlıysa gerçeğin güvenilir bir alternatifi haline gelebilirdi. Neredeyse her şeye heyecanlar hükmediyordu ve yalanlar, bilinen ve güç veren heyecanlardan güç alırken gerçekse sert kenarlarıyla kesiyor, yaralıyordu. Bu yüzden yalanları ve heyecan müziğini tercih ediyorlar, özgürlüklerini savunan sahte itfaiyeci David Cruise'u kabul ediyorlardı. Tüketici kapitalizmi hiçbir zaman gerçeğe duyulan inançla yürümemişti. Alışveriş merkezlerinin halkı yalanları tercih ediyordu, çünkü yalanlarla suç ortaklığı yapmışlardı.

Ne yazık ki, Brooklands'in kenar mahallelerinde gerçek yangınlar çıkmaya başladı. Akşamın ilk saatlerinde Metro-Centre'ın önünde muazzam bir kalabalık; St George tişörtlerini giymiş bir varoş ordusu toplanmıştı. Spor kulüpleri saflar oluşturup yürüyüşe geçti ve kuşatılmış bir kentin surlarını savunmaya gidermiş gibi kasabanın kenar mahallelerine yöneldi. Korktuğum gibi, kundaklama ve yağma hemen Asyalıların ve göçmenlerin toplu konutlarını vurdu.

Ama çeteler hemen başka hedefler buldu. Çaresiz Bangladeşlilerle ve bitkin Kosovalılarla yumruklaşmaktan bıkınca, kent meydanının dibindeki; cordon bleu pişirme, arkeoloji ve pirinç eşya

cilalama kurslarının reklamını yapan sinir bozucu posterlerle dolu bir gece lisesine saldırdılar. Kent kütüphanesi de hedeflerden biriydi; raflarında sergilenen az sayıda kitap yerlere atılmak suretiyle raflar boşaltılmış ama muazzam CD, video ve DVD stoklarına dokunulmamıştı.

Başka çeteler Brooklands kriket kulübüne girip oyun sahasına dışkılarını yaptılar; ve Gymkhana Binicilik okuluna, yani orta sınıfın sözde kalesine girerek çabucak yaktılar orayı. Televizyon haberlerinde, tutuşmuş yelelerinden kıvılcımlar saçarak Metro-Centre otoparklarında dörtmala koşan çıldırmış atlar görüldü. Polis karakolu ve mahkeme bile tehdit altındaydı ve toplum polisi teçhizatı kuşanmış polislerden oluşan zayıf bir hatla kordon altına alınmıştı.

BBC, kaygı verici bir şekilde, taraftar gruplarının arasında kavgalar patlak verdiğini bildirdi; yeni düşmanlar bulamayınca birbirlerine yönelmişlerdi.

Julia Goodwin'le telefon teması kurmaya ve David Cruise Metro-Centre'daki asmakat stüdyosundan yapılan canlı yayında yeni "cumhuriyetine" hitaben konuşmaya başladıktan sonra Asyalı kadınlar sığınağının da tehlikede olduğu konusunda onu uarmaya çalışıyordum. David Cruise itfaiyeci tulumunu çıkarıp şık bir asker ceketi giymişti ama makyajcı kızlar onun karmakarışık saçlarına ve yanaklarına bulaşmış yağ lekelerine dokunmamışlardı. Kendi spor kulüplerinin zavallı bir kasabayı yakıp yıkabileceğinin farkına varan Cruise, histerisinden kurtulmaya çalışıyordu ama hakem düdüğünü çalmak üzereydi ve ek süre de verilmeyecekti. Televizyon muhabirlerinin hâlâ futbol holiganlığı dediği şey, merkezi hükümetin iç ayaklanma dediği şeydi. Ordu ve polis bekliyordu.

Cruise, sadık seyircilerini coşturmaya hazır ve o çok bilinen arsızca sırtmasına karşı koyamaz bir halde kameraya doğru eğildi. Fakat ağzını açıp da sağlıklı dişlerini ve güçlü dilini gösterirken, sandalyesinden kaydığı görüldü. Midesindeki kasılma

yüzünden elini göğsüne koydu ve gözleri kaydı. Bir tarafa doğru kaykıldı, dirseği masanın üzerinde kaydı ve yaka mikrofonu ceketinden koptu. Elini havadaki bir şeyi yakalıyormuş gibi uzatırken, gözleri gözkapaklarının altında dönüyordu. Gülümsemesi kayıp gitmiş, içi boş bir sırıtma; terk edilmiş bir gemi gibi kalakalmıştı. Vücudunu dikleştirdi ve sandalyesinden öne doğru, kan lekeleriyle dolu senaryosunun üstüne kafa üstü devrildi.

Beş saniye sonra birden ekran karardı. Kısa bir sessizlik oldu ve ardından Metro-Centre'dan derin bir gürlleme sesi yükseldi; Güney Giriş'i'nin üzerindeki dev ekranları seyreden kalabalık öfkeyle ve büyük bir acıyla haykırmıştı; öldürürcesine dürtülen bir hayvanın iç organlarından gelen bir böğürtüydü sanki. Bu ses Brooklands'ın üzerinde yükseldi, pencereleri takırdattı ve çevredeki damlarda yankılandı.

Channel 4.'da haberleri açtım. Kadın spiker tedirgin bir şekilde prompterine bakıyordu ve her an araya girmeye hazırdı.

"Aldığımız bir haber... Brooklands'deki bir alışveriş merkezinde bir suikast girişimiyle ilgili. Görgü tanıklarının iddiasına göre, silahlı bir kişi... Henüz bilmiyoruz..."

Televizyonu kapattım ve kararan odaya bakakaldım. Birisi David Cruise'u vurmuştu, fakat onun ciddi bir şekilde yaralanmış olduğu düşüncesine dayanmak zor geliyordu bana. Onu gereğinden fazla tanıyordum ve yaratılmasına ben yardım etmiştim. Cruise, Brooklands'deki yaşantımın neredeyse her anına hükmeden öyle geniş kapsamlı bir figürdü ki, çoktan kurgusal bir karakter haline gelmişti. Özgürce süzülerek, ünün gerçekliği kendisi olarak yeniden belirlediği, birbirine paralel bir mekân ve zamana girmişti. Acıyla masanın üzerinde kayması ve patlayan göğsünden mikrofonu çekip koparmasındaki dehşet, onun için tasarladığım *noir* reklamlarının son bölümü olmuştu. Aslında televizyonu kapatmamın nedeni, kablolu kanala dönüp de bu bölüme sponsorluk eden ürünü istememdi.

Fakat David Cruise'u unutmaya başlamıştım bile. Julia Goodwin, Asyalı kadınlarını bunun hemen ardından gelecek öfkeli karşı darbeden korumaya çalışırken ne yapacağını şaşıracaktı. Destekçilerini ve kablolu kanal filozoflarını yitiren taraftar kulüpleri cıldıracak, gördükleri her şeye saldıracaktı.

Hole gittim ve bavullarımı koyduğum dolabı açtım. Babamın aylardır hiç dokunulmamış golf çantası ve sopaları duvara dayalı halde duruyordu. Ağır deri çantayı kaldırdım, elimi golf sopalarının arasına soktum ve babamın Purdey tüfeğini çıkardım.

Üstteki rafta, eski okullarına saldırmaya kalkacak holiganları defetmeye yeterli miktarda, on ikilik mermilerle dolu bir kutu vardı. Hiçbir şey doğru değildi ve hiçbir şey yanlış değildi. Ama gerçek, gerçekdışı olanın karşısında ufak bir başkaldırı halindeydi.

"Kubbeyi Savunalım!"

Bir araba yanaştı ve lastikleri apartman girişinin önündeki çakılları ezerek düzleştirdi. Uzun farları yanıyor, otoparkı bir film seti gibi ışığa boğuyordu. Mercedes'in arka kapısından içeriye eğildim ve yağmurluğuma sardığım tüfeği döşemenin üzerine koydum. Kabzası şoför koltuğundan uzanıp alınabilecek şekilde, vites kutusunun üzerine dayalı duruyordu.

Gelen arabanın farları hâlâ yüzümde patlıyordu. Şoför arabadan indi, motorunu çalışır halde bıraktı; iriyarı bir adamdı. Çevresine bakındı, kel kafası karanlıkta neredeyse parlıyordu, sonra beni tanıdı.

"Tabii... burada olacağını düşünmüştüm. Arabanı bırak ve benimle gel."

"Kınısın ulan! Dr. Maxted mi?"

"Umarım öyleyim; hiçbir şey kesin değil artık. Çabuk ol."

"Bir dakika... Nereye gidiyoruz?"

Ben tereddüt içinde bir elimle tüfeğe uzanırken, Maxted gözlerini dikmiş bana bakıyordu. Bitkin ama kararlıydı, beni gözle-

yen gergin yüzünde gayet net düşmanca bir hal vardı. Bıkın bir halde koluma dokundu.

"Nereye mi? Senin manevi evine, Metro-Centre'a. Bir kerelik olsun yararlı bir şey yapacaksın."

"Dur..." Gece göğüne yükselen alevlere baktım ve Mercedes'i gösterdim. "Arkada bir tüfek var."

"Boşver onu. Ona ihtiyacımız varsa zaten her şey bitmiş demektir. Benim arabayla gidelim."

"Bomba haberi duydun mu, David Cruise'un başına gelenleri?"

"Birisi vurdu onu." Maxted, spor Mazda'sına bindi. "Yayın sırasında! Aman Tanrım, hakkınızı yemeyeyim ey insanlar. Bunun zaten düşündüğün bir şey olduğunu söylemeyeceksin, değil mi?"

"Hayır..." Arabaya girip sıkışık yolcu koltuğuna oturdum. Konsolda, Maxted'in şişmiş ve yumruk izleriyle yara bere içinde kalmış yüzünün görüntüsü yansıyor. "Yaşıyor mu?"

"Eh." Maxted arabayı geri sürdü ve bir gül tarhını çiğnedi. Birdenbire yükselen kornalardan, Brooklands'e dönen bulvardaki trafikten çıkan büyük gürültü ve bağırılardan ürkmüştü. "Kurun bir ciğerini parçalamış; umarım bu geceyi çıkarır."

"Kimmiş onu vuran? Biliyorlar mı?"

"Henüz belli değil. Dükkânı sık sık yağmalanan bir Bangladeşlidir ya da belki de karısı dövülen bir Kosovalı." Maxted dar yolda hızlandı, sonra bulvara vardığımızda sert bir fren yaptı; meydan kavgası gibi sıkışık bir trafik, sağa sola dönen farlar ve paniklemiş yayalar vardı. Maxted, gürültüyü bastırarak kadar bağırarak, "Her şeyden önce," dedi, "David Cruise'un sınırsız bir düşman stoku var. Onun stratejisinin bir parçasıydı bu. Sen de biliyorsun Richard. Bunu böyle planlayan sendin."

Bu sataşmayı duymazdan geldim ve Cruise'un yüzme havuzunda, Filipinli hizmetçi kızların göz hapsinde geçirdiğim saatleri düşündüm. "Nerede şimdi? Brooklands Hastanesi'nde mi?"

"Metro-Centre'daki ilkyardım ünitesinde. Durumu stabil hale gelmeden bir yere götürmek çok riskli. İnşallah ünitenin donanı-

mı yeterlidir. Bunu söyleyeceğim hiç aklıma gelmezdi ama David Cruise'u hayatta tutmamız gerekiyor."

"Peki ya ölürse?"

"Buradaki insanlar çıldırmaya hazır. Sadece Brooklands'de değil, bütün otoban kasabalarında. Olan biten şeyler hiç hoşuma gitmiyor ama bir sonraki bölüm çok daha nahoş olabilir."

"Tercihen..."

"Psikopati mi? Evet, tam da öyle. Gönüllü delilik." Maxted spor arabayı hızla trafik akıntısına; kornalardan, ışıklardan oluşan motorize bir Babil'e sokuverdi. "Farkında değiller ama bir tetiğin çekilmesini bekliyorlardı. Er ya da geç birisi bir anahtarla gelecek, anahtarı onlar adına kilide sokacaktı."

"Peki yaptı mı bunu?"

"Yani geldi mi diyorsun? Ah, evet."

"Kim bu?"

"Sen." Maxted, bayrak sallayan taraftarlarla tıka basa dolu bir kamyonu solladı. "Senaryosunu sen yazdın bizim cep führerinin. Varoşların Göbbels'inin... Yaptığın şeyin ne olduğunu zannediyordun ki, çamaşır makinesi satmak mı?"

"Onun gibi bir şey. İşe yaradı."

"Biraz fazla yaradı. Geç kapitalizm, basurunu kaşıyor ve nereye sıçayım diye düşünüyor. Biri dışında bütün hela kapıları kapalı. Çamaşır makinesi satın almak siyasi bir eylemdir; bugün geriye kalmış tek gerçek siyaset türü."

Tıkanan trafikte oturuyorduk; yükselen kornaların korkunç gürültüsü doldurmuştu havayı. St George tişörtlü taraftarlar arabaların arasından fırlıyor, tavanlarına vuruyordu. Thames Vadisi'ndeki herkes Metro-Centre'a yönelmişti. Metro-Centre, evlerin ve büro binalarının üzerinde muazzam bir beyaz hayalet, ölüme hazırlanan bir mozole gibi yükseliyordu.

"Peki ya bugünkü yangın?" diye sordum Maxted'e, gürültüyü bastırarak kadar bağırarak. "Kubbedeki?"

"Tufaya gelme. David Cruise'un fitili yakma denemesiydi."

"Bir gösteri miydi yani?"

"Kesinlikle. Bir ayaklanma başlatması gerekiyordu ama çok geç kaldığını da biliyordu. Ordu birliklerinin yarış parkurunda beklediğini duymuştu."

"Bugün gördüm onları. Ciddi görünüyorlardı."

"Ciddiler." Maxted'in gülüşü kornaların gürültüsünde kayboldu. "Senin aklını başına getirmiştir herhalde."

"Benim aklım her zaman başımda. Babamın bilgisayarına baktım, onun günlüklerini okudum. St George taraftarı falan değilmiş. Bütün o spor kulüplerinden ve Metro-Centre denen şeyden tamamen nefret ediyormuş."

"Bunu duyduğuma sevindim. Şimdi örnek alacağın daha iyi biri var."

"Babam bu harekete sızmaya ve liderinin kim olduğunu bulmaya çalışmış. Bu yüzden vurulmuş olması pekâlâ mümkündür."

"Olabilir." İki buz hokeyi taraftarı Mazda'nın kaputuna oturup yumruklarını vurarak tempo tutmaya başladı ve Maxted kornasını çaldı, çaldı ve sonunda herifler sıçrayıp far ışıklarından oluşan bir keşmekeşin içinde kayboldular. Maxted bana, "Bunun bir lideri falan yok," diye haykırdı. "Senin ihtiyar öldürüldüğü için üzgünüm, ama dipten gelen bir devrim bu. Bu yüzden böyle tehlikeli. Sangster'le ben bunu söndürmeye çalışıyorduk. Cruise stüdyodan sokağa çıksın, olanı biteni görsün istedik. Ama gerçek ona göre bir şey değil asla."

"Devlet neden devreye girmede? Brooklands aylardır kontrolden çıkmış durumda."

"Sadece Brooklands değil. İçişleri Bakanlığı neler olduğunu görmek istiyor. Varoşlar mükemmel bir sosyal laboratuvar. Her türlü patojeni yaratabilir ve ne kadar virülant olduğunu deneyebilirsin. Mesele şu ki, çok fazla beklediler. Bütün M25 çıldırıp ülkenin tamamını gerçek bir psikopatiye çekebilir."

"İmkânsız. İnsanlar çok uysal."

"İnsanlar sıkılmış. Çok, çok sıkılmış. İnsanlar bu kadar çok sıkıldı mı her şey olabilir. Yeni bir din, dördüncü reich. Bir matematik sembolüne ya da yerdeki bir çukura bile tapabilirler. Suç bizde. Biz onları şiddete ve paranoyaya sevk ettik. Şimdi, neler oluyor orada?"

Trafik, Tudor stili bir konağın önünde park etmiş bir Range Rover'ın etrafından dolaşıyordu. Taraftarlardan oluşan bir grup, arabanın camlarını demir çubuklarla kırıyordu. Şoför; koyun derisinden ceket giymiş, şok geçiren genç bir kadın onlara karşı koymaya çalışıyordu ve kendisine sarkıntılık eden gençlerden birini bir kenara itti.

"Maxted... Yardım etmemiz lazım."

"Vakit yok." Maxted arabayı sürmeye devam etti ve kubbe-ye doğru giden ana bulvara girdi. "Çatı yerinden uçmadan seni Metro-Centre'a yetiştirmemiz lazım."

"David Cruise'la konuşmamı mı istiyorsun?"

"Konuşmak mı? Julia Goodwin onun solunum cihazında olduğunu söyledi."

"Julia mı? Julia orada mı?"

"Sangster onu sığınma merkezinden alıp getirdi. Julia, Cruise'u hayatta tutmamız gerektiğini biliyor."

"Peki ben ne yapabilirim ki?"

"David Cruise'un işini devral. Prodüksiyon ekibini tanıyor-sun, seni görmekten memnun olacaklar. Senaryoları sen yazdın, yani sen Cruise'un kelimesi kelimesine aynısı olacaksın. Kame-
raya konuş, herkesi evine gitmeye ve sakın olmaya teşvik et. Bütün bu spor kulübü programlarının başarısız olmuş bir halkla ilişkiler çalışmasından, bir pazarlama denemesinden ibaret olduğunu söyle. Bir şeyler uydur ama yanıldığını söyle."

"Ama ben yanılmadım."

Arabayı kubbeye beş yüz metre kala bıraktık. Maxted bir re-füje çıktı ve Thames Vadisi'nin her tarafından taraftarları Metro-Centre'a getiren sıra sıra dizilmiş arabaların, otobüslerin arasın-

dan yürüdük. Muazzam bir kalabalık açık meydana dolmuş, bir mesaj bekliyormuşçasına gözlerini kubbeye dikmiş, öylece bakıyorlardı. Güney Girişi'nin üzerindeki dev ekranları seyrediyorlardı ve iki muhabir, Cruise'un ilkyardım merkezine kurulmuş acil kliniğindeki yaşam savaşını anlatıyordu.

Maxted doktor kimliğini göstererek seyircileri iki yana itip yol açtı ve bizi geri çevirmeye çalışan bir onbaşıya bağırdı. Arkamızdaki çevre yolunda farlar parıldayıp duruyor, polis ve askeri araçların projektörleri trafiğin arasından yol açarak ilerliyordu. Zırhlı bir personel taşıyıcı Maxted'in küçük Mazdas'ına çarptı ve arabayı bir kenara fırlattı. Tamponları mahmuzlu kocaman kamyonlar daha küçük arabalara abanıp yol açıyor, onları vahşice kenara savuruyorlardı. Teçhizatlarını kuşanmış polis müfrezeleleri, megafonla verilen emirlerden oluşan ve yavaş yavaş yaklaşan bir barajın altında yürüyerek ilerliyordu.

"Richard! Topla kendini!" Maxted kolumu yakaladı. "Güney Girişi'ne doğru."

Kalabalık da bizimle birlikte hareket ediyordu; polisin kubbeye doğru sıkıştırdığı ısrarcı bir güruhtu bu. Çatışmalar patlak verdi; ustaca kalkıp inen polis coplarının arasında yumruklar savruluyordu. Genç bir kadın kocasını savunmaya çalışırken yere düştü ve hareketsiz kaldı. Çocuğu çığlık atmaya başladı ve bu sesler, gece havasını yaran askeri helikopterlerin pervanelerinden gelen ses tarafından hemen bastırıldı. Aşağıya üflenlen havanın kaldırdığı toz fırtınasının içinde dolaşan projektörler, kalabalığın daha kararlı kesimlerini yokluyordu. Elit taraftar kulüpleri, onbaşılarını yakalayan agresif polis müfrezeleleriyle kavgaya girdi. Yastıklı bacaklarına yağmur gibi inen beyzbol sopalarından ürken bir polis atı şahlandı. Karbon sülfür gazının acı kokusu kusmukların pis kokusuyla karıştı.

Kalabalık direnemedi ve Güney Girişi'ne doğru geri çekildi. Cep telefonuyla konuşan yaşlı bir kadını düşmesin diye tuttum. Kadın beni dirseğiyle itmeye çalıştı ve; "Kubbeyi kapatmak istiyorlar!" diye bağırdı.

Kuş gibi omuzlarından tutup sarstım. "Neden? Kimmiş isteyen?"

"Polis! Kubbeyi kapatacaklar!"

Dört bir yanımda herkes böyle bağırıyordu, bir tayf gibi ağızdan ağza sıçrayan, korkulu bir mantra gibiydi sanki.

"Kubbeyi kapatacaklar! Kubbeyi kapatacaklar!"

Herkes bağırıyordu. Kalabalık girişe doğru yüklendi, bu delirmiş akıntı beraberinde bizi de sürükledi ve dev ekranların altından, ilkyardım masalarının yanından, kapıların içinden geçerek giriş salonun aşırı derecede aydınlatılmış sığınağına girdik. İnsanlar tökezliyor, eller birbirine kenetleniyor, arbedede kimilerinin ayakkabıları kayboluyor; tüketiciler tapınaklarına, kale mabetlerine ve kutsal sığınaklarına geri dönüyordu.

Yeni bir bağırıtı yükseldi.

"Kubbeyi savunalım!"

Metro-Centre Cumhuriyeti

Göz yaşartıcı gazdan ve polis copundan kaçan kalabalığın son kısmı da hızla kapılardan geçip giriş salonuna daldı. Bizi takip eden projektörler sanki kubbenin içine nüfuz ediyor, helikopterlerin demir gürültüsü kafamızın üzerindeki çatılarda takırdıyor, içerinin neşeli ışığının ötesinden acının dili gümbürdüyordu.

Ayağım bir alışveriş arabasına takıldı, dizlerimin üstüne düştüm ve ceketime yapışmış siyahı bir kadınla iki çocuğunu da düşürdüm. Tony Maxted kaybolmuş, kalabalığın hücumunda bir tarafa savrulup gitmişti. Metro-Centre'ın uçsuz bucaksız iç mekânında güvenlik arayan insanlar yürüyen merdivenlere biniyor, dükkânlarının kapısına çıkmış şaşkın tezgâhtarlara mağaza kartlarını gösteriyorlardı.

Kalktım ve sol ayağımdaki ayakkabıyı kaybettiğimi fark ettim. Sandaletler, spor ayakkabılar, tenis ayakkabıları ve hatta bir çift

terlik; terk edilmiş alışveriş poşetlerinin arasında sağa sola saçılmış halde duruyordu. Benim ayakkabıyı, kırılmış bir sivri topukla yan yana buldum ve kürk giymiş iri bir kadının ayağıma bastığıru, sonra çığlık atarak bana küfrettiğini hatırladım.

Kapıların dışında sıra halinde dizilmiş, kalkanlı ve sopalı askerler çevre yolundaki arabalarından inip gelen yüzlerce seyirciyi dağıtıyordu. Toplum polisi teçhizatlarını kuşanmış, vizörlü miğferler takmış polisler şimdi girişi kapatmıştı ve büyük televizyon kanallarının canlı yayın araçlarından bu sahneyi kaydeden kameraları görmezden geliyorlardı.

Ama hafiften bir karşı hücum da başlamıştı. Kamera ışıklarıyla tahrik olan, St George tişörtlü bir grup onbaşı ve taraftar, dış kapıları sürgülüyordu. Mekânîk kilitleri kapattılar, acil yangın istasyonundan kalın bir hortumu çektiler ve pirinç hortum ağzını kapı kollarının arasından geçirdiler.

Polis bunları görmezden geldi; istedikleri zaman nasılsa kapıları kırabileceklerini düşünüyorlardı. Satış tezgâhlarından ve sergi stantlarından bir barikat oluşturan onbaşları gözleyen iki müfettiş, tüm bu müthiş kararlılık karşısında son derece ilgisiz görünüyordu. Polis, Metro-Centre'in etkisiz hale getirilmesiyle halk ayaklanmasının fitilini söndürmüştü ve açık bir isyanın elebaşları kendilerini kubbenin dışındaki destekçilerinden gayet uygun bir şekilde soyutlamıştı.

Anket masasının yanındaki bir sandalyeye oturdum, kana bulanmış çorabımı çıkardım ve mendilimi ayağıma sardım. Ekiplerine ajitasyon yapan onbaşları seyrettim ve alışveriş merkezini savunmak için harcadıkları, alt edilmeye mahkûm çabalara şaşıttım. İsyân yüzünden kubbede kapalı kalmış müşterilerin birçoğu şimdi barikatların oluşturulmasına yardım ediyordu ve Metro-Centre'a bağlılıkları birkaç sloganın ötesindeydi. Polisin pususundan ve ordunun müdahalesinden ötürü öfkelenmişlerdi. Damın üzerinde hiç durmadan uçan helikopterler kitlenin gözünü korkutmaya çalışıyordu fakat kitle mevzilerini savunmakta

kararlıydı. Herkes, büyük salonda bir hamburger büfesini kızgın yağlardan izler bırakarak taşıyan kadın judo takımına tezahürat yaptı. Erkekler tarafından alkışlanan kadınlar büfeyi bir oraya bir buraya savurdular ve barikatın üzerine yıktılar. Müfettişler bile hayranlık belirten bir selam gönderdi.

Ayağa kalktım ve boğazımı tozlardan ve göz yaşartıcı gazdan temizlemeye çalıştım. Anons sisteminde Strauss marşlarından bir seçki çalışıyordu ve enformasyon ekranlarında yeni bir kreşin açıldığı bildirildi. Yakındaki bir kahve restoranında hâlâ, duble espressoları ve Danish pastalarıyla oturan müşteriler vardı. Fakat onların bütün bu cesaretine karşın, Metro-Centre kendi buzdağına çarpmıştı. Julia Goodwin'i bulmam ve hep birlikte batmadan David Cruise'u Brooklands Hastanesi'ne götürmek için ona yardım etmem gerekiyordu.

Kubbenin önünde, toplum polisi araçlarından ve askeri kamyonlardan oluşan bir konvoy dizilmişti. Projektörler kapılara çevrilmiş, giriş salonunu savrulan gölgelerden oluşan dev bir halüsinasyona çevirmişti. Polisler kapılardan üçünü zorlamış, on polisten oluşan bir müfreze barikata yaklaşmıştı ama şimdiye kadar barikatı yarma girişiminde bulunmamışlardı. Surrey emniyet müdür yardımcılarının biri olan kıdemli bir polis, seyreden kalabalığa hitaben konuşmaya başladı ve hoparlörle verdiği mesajın bazı bölümleri helikopter gürültülerinin arasında zar zor duyuldu.

"... Bu gecedен itibaren Metro-Centre yenilenmek üzere kapatılacaktır... Yönetim tam mutabakat halinde... Müşterileri düşünerek... Kendi güvenliğiniz için, düzgün bir şekilde dağılın..."

En az beş yüz kişi giriş salonuna ve yakındaki alışveriş koridorlarına yığılmıştı. Personel, taraftarlar, isyan yüzünden içeride kapalı kalmış müşteriler ve yoldan geçerken panikle kubbeye sığınanlar; hepsi beraber, olacakları bekliyordu. Birçoğu gitmek istiyordu ama militan bir azınlık emniyet müdür yardımcısına bağırarak küfür ederken sustular.

Bir işaret üzerine polisler barikatı kaldırmaya başladı; ilk önce hamburger büfesini ayakları yerdeki yağların üzerinde kaya kaya bir kenara savurdular. Seyirci kalabalığında birtakım itişmeler oldu ve çocuklar projektör ışıklarıyla giriş salonunun duvarına vuran boğuşan gölgeleri görerek çığlık attı.

“Evet...” Ağırlığını yaralı ayağımdan alıp Metro-Centre’den çıkanlara katılmaya hazırlandım. “İşte bitti. Thames Vadisi’ndeki küçük devrim...”

“Pek değil.” Yanımda duran, gri pardösülü, elinde bir evrak çantası bulunan yaşlı bir adam çekingen bir şekilde gülümsedi. Onu anket masasının arkasına sığınırken görmüş ve kargaşa başladığı sırada kubbeden çıkmak üzere olduğunu düşünmüştüm. Vestiyerlerin yanındaki personel girişini gösterdi parmağıyla. “Korkarım bu gece yatağımızı göremeyeceğiz...”

Kalabalığın arasından sert bir şekilde yol açan ve neredeyse uygun adım yürüyen; onbaşılardan, turuncu tulumlu Metro-Centre teknisyenlerinden ve St George tişörtlü yaklaşık elli kadar taraftardan oluşan bir grup geldi. Başlarında ki Tom Carradine’in sırtında hâlâ gök mavisini halkla ilişkiler üniforması vardı fakat Carradine, artık alışveriş merkezine duyduğu büyük inanç ile bana çok dokunaklı gelen o azimli tip değildi. Ufak tefek ama tetikte görünüyor, dikkat kesilmiş ve gülümsemeyi bırakmış yüzüyle, sarsak ama tehlikeli bir boğayla karşılaşmış bir matadora benziyordu. Arkasındaki, kişisel koruma ekibini oluşturan iki onbaşı, Duncan Christie’yi benim avcuma mermiyi koymaya çalışırken yerlere savuranlardı. Her iki onbaşının elinde de tüfek vardı, kubbedeki silah dükkânlarını yağmaladıklarını düşündüm. Carradine sağ elini kaldırdı, işaretparmağıyla küçük hareketler yaparak onbaşılara bir işaret verdi. Kendinden emin ve korkusuzdu, karşısına çıkan yüce tehdide nihayet karşı koymaktan memnundu. Onbaşılardan hemen ardından, geniş omuzlarını sağa sola sallayarak William Sangster geliyordu. Kocaman kafasını ringe çıkmak üzere olan bir boksör gibi öne eğmişti. Hâlâ kaçak

takılan eski öğrencilerini arıyormuş gibi gözleriyle kalabalığı tarıyordu. Kafası karışık bir halde, kendisinden ve bu silahlı insanların arasında ne aradığından emin değilmiş gibi gülümsüyordu.

Bir silah sesi duyuldu, bir kapının hızla çarpılmasına benzeyen keskin bir gümbürtü. Tüm salon sessizliğe büründü. Havaya kalkmış bir tüfek tavana doğru çevrilirken, namlusundan çıkan hafif bir duman terle dolu havada kaybolup gitti. Emniyet müdür yardımcısı megafonunu indirdi ve barikatı kaldırmaya çalışan polisler durup kendilerine verilecek emri beklediler.

Carradine, tüfeği onbaşılara verdi. Siperlikli şapkasını çıkardı ve şaşılacak kadar dik alnından geriye doğru taranmış sarı saçları meydana çıktı. Giriş salonunu dolduran sessizliği dinledi, sonra bir onbaşının kendisine verdiği mikrofonla kısa bir konuşma yaptı. Amplifikatörle yükselmiş, otoban aksanlı sesi kubbenin dışındaki polislerin, askerlerin kafalarında gümbürdedi.

"Metro-Centre güvendedir... Bütün ordu birlikleri çekilsin... Tekrar ediyorum, Metro-Centre güvendedir... Elimizde rehineler var... Tekrar ediyorum, elimizde rehineler var..."

Bu ses tüm alışveriş merkezinde yankılandı ve tavanda gümbürdedi. Carradine, onbaşılar ve teknisyenler kurtuluş gökten incekmiş gibi gözlerini yukarıya dikmişti. Sangster bile kafasını öne eğmeyi bırakmış, geriye yatırmıştı.

"Ne yapıyorlar?" dedim endişeli bir şekilde yanımda duran yaşlı adama, sesimi alçaltarak. "Bir mucize bekliyorlar herhalde."

"Mümkün değil..." Cep telefonuyla bir mesaj atmaya çalışıyordu ama vazgeçti. "Ama yine de, doğru iz üzerindesiniz."

"Şu rehineler; kim bunlar?"

"Buna cevap verebilirim: Biziz..."

Kalabalıktan hızlı bir nefes alma sesi geldi ve yüzlerce parmak, güvenlik geçidinin, giriş salonuna açılan dar koridorun tavanını gösterdi. Çelik bir yangın kapısı yuvasından yavaşça düşüyor; barikatı, emniyet müdür yardımcısını ve polisleri dışarıda bırakıyordu.

Yangın kapısı döşemeye doğru inerken bir devin dışlarını gıcırdatması gibi şiddetli bir metalik gürültü doldurdu salonu. Bir vibrasyon yükseldi; daha küçük titremeleri, kendini dünyadan ayıran muazzam bir kemerin en dış mevzilerinden gelen cevapları kubbenin çıkış kapılarından alıp götürüyormuş gibi gelen, ses hızından daha yavaş bir dalgaydı bu.

Ağır kalkana bakakaldım ve yaşlı adamın anket masasının yanındaki sandalyeye oturmasına yardım ettim. Bana teşekkür etti; "Ayağınız kanıyor," dedi.

"Biliyorum. Söyleyin... İçeride kapalı mı kaldık?"

"Öyle gibi görünüyor."

"Kuzey Girişi kapısı?"

"Sanırım o da kapalıdır."

"Peki yan çıkışlar?"

"Hepsi. Otoparklar ve mal girişi." Heyecanlandığımı görünce beni sakinleştirmek için elini kaldırdı. "Yangın korkusundan ötürü bu, anlıyorsunuz. Bir hava cereyanı küçük bir alevi fıırına çevirir."

"Doğru..." Adamın bu kadar sakin görünmesine şaşmıştım; sanki neler olacağını biliyormuş ve bunların başlamasından çok önce kendini her türlü heyecandan arındırmış gibiydi. İşe yaramayan cep telefonuna kederle bakarken, karısıyla temas kuramama ihtimaline boyun eğmişti. Ayağıma yaslanmaya çalışarak "Sanırım burada çalışıyorsunuz, değil mi?" diye sordum.

"Muhasebede. Olan bitenler hakkında hep iyi bir fikre sahip olmak eğilimindeyiz. Bay Carradine çok azimli bir genç ama bu alışveriş merkezleri şiddetle nasıl baş edileceğini hiç öğrenemedi. Yaptıklarında..."

"Dünya tüketim mekânlarına karşı savaş mı gelecek? Bu bir düşünce sadece. Şimdiye kadar, bir çamaşır makinesi almak güvenli bir tercih olmuştu. Bu akşam burada birisi vuruldu."

"Televizyon aktörü mü? Çok üzgünüm. Herhalde en iyisi, böyle bir şey sahiden olmuşsa da bilmemek." Elimi sıktı. "Ben

burada biraz kalacağım. Sizin bu gece yatacak bir yer bulmanız gerekecek. Seçim yapmak için sonsuz seçenek var...”

Her türlü soruyu yanıtlamaya hazır şekilde anket masasının arkasındaki sandalyesinde oturuyordu; giriş salonunda sürüklenen ve yönünü bulmaktan aciz kalabalığın görmezden geldiği beyaz saçlı bir sfenks gibi. Carradine ve maiyeti yeni krallıklarında bir teftiş turuna çıkmıştı ve kubbede kapalı kalmış onca kişinin kaderiyle pek ilgilenmedikleri belliydi.

Çelik yangın kapısına gittim; öylesine kalındı ki, polislerin ve askerlerin gürültülü faaliyetlerinden çıkan hiçbir sesi geçir-miyordu. Yangın kapısında bir acil çıkış paneli vardı ve içimden kaçmak geldi, fakat elektrikli kilit devreleri bana göre çok karmaşıktı.

Ayrıca, yeni ve daha ilginç bir dünya, hazinelerle ve beklentilerle dolu, kendi içinde kapalı bir evren bekliyordu beni kubbede. Kalabalık, alışveriş merkezinin içlerine doğru çekiliyordu yine, sonsuza dek alışverişten ibaret bir geleceğe boyun eğmiş halde.

III. BÖLÜM

Tüketici Yaşamı

Bir saat içinde kubbeden ayrılacaktım. Holiday Inn'in bomboş terasından son kez geçtim ve gölün kıyısındaki plaja çıktım. Lobide, tahliye edilecek son rehine grubu otelden ayrılıyor ve Güney Girişi'ne götürülmeye hazırlanıyordu. Onbaşılının korumasında, ayaklarını sürüye sürüye kapılardan geçtiler; birçoğu neredeyse yürüyemeyecek kadar güçsüzdü. Birkaç dakika sonra farklı bir havayı soluyacaklarını hatırlatmaya çalışırcasma el salladım onlara, fakat hiçbiri beni fark etmedi. Huzursuz yeniyetme kızlarıyla bitkin anneler, yaşlı kocalarını yönlendiren kadınlar, Dr. Maxted'in histeri tedavisi yaptığı soluk benizli bir McDonalds görevlisi ve kirli su yüzünden yakalandıkları yüksek ateşle zar zor ayakta duran genç bir çift vardı.

Julia Goodwin bunları bir önceki akşam, geriye kalmış beş yüz rehinenin arasından seçmiş ve yarattıkları hastalık riski yüzünden acilen tahliye edilmeleri gerektiğinde diretmişti. İsim listesini Tom Carradine'a sunduğumda, Julia'nın tercihini hemen reddetti. Metro-Centre'ı koruma konusunda fanatik tavrıyla –ve Maxted'e göre de, paranoyanın ilk klinik belirtilerini göstererek– asmakat stüdyosundaki makyaj koltuğunda oturup, kaş fırçasıy-

la kâğıdın üzerine tık tık vurarak bir süre durdu. Kamera karşısına geçmeden hazırlanmak için saatlerini harcardı ama kurum içi kanala hiç çıkmamıştı, onu son sahnesi için saklıyordu. Bana kalırsa, halkla ilişkiler görevlilerinin soy belleğinin derinlerinde, canlı yayında televizyona çıkarlarsa bunun ardından bir mucizenin geleceği yolunda bir inanç vardı. Denizler yarılacak, gökler yere çalınacaktı.

Carradine, kubbenin çevresindeki güvenlik kordonunun ardında bekleyen polis ve gazeteciler için yazılmış şifreli bir mesaj olup olmadığını anlamak amacıyla listeye dikkatle baktı. Sonunda razı oldu ve tifoyla tifüsün semptomlarını tüm ayrıntılarıyla canlandırarak göstermeye kalkan Julia'yı susturdu. Alev alev yanan kornealarıyla, görüşmeci polislerin kubbede yakın zamanda patlak vereceğini söyleyerek uyardığı bütün hastalıkların bir modelini sergilemekte olan bitkin doktorun yanından yavaş yavaş uzaklaştı ve listeyi sahip olduğu bir düzine Montblanc dolmakaleminden biriyle imzaladı.

Carradine biliyordu ki, kozlar en azından şimdilik Julia'mn elindeydi. Ağır yaralanan David Cruise, Julia'nın alelusul hazırlanmış yoğun bakım yatağında yatıyordu. Bedeni paydos demeye karar verdikten sonra büyük bir iradeyle yaşama tutunmak için çok uzun bir süredir çabalıyordu. Ama bu koz da oynandıktan ve solunum cihazıyla transfüzyon pompaları kapatıldıktan sonra, Julia Goodwin otoritesini yitirecekti. O ve ben Holiday Inn'in kirli bodrumundaki rehinelere katılacaktık.

O noktada kubbenin asıl siyasi oyunu başlayacak, Carradine ve yandaşları iktidarlarını pekiştirecekti. Mikro cumhuriyet bir mikro monarşiye dönüşecek, sonsuz çeşitlilikte tüketim ürünleri de Carradine'in asıl tebası haline gelecekti.

Kumların üzerinde durdum ve rehine grubu ayaklarını sürüye sürüye giderken gölün kirli yüzeyine baktım. Onbaşılar beni hâlâ David Cruise'un medya danışmanı olarak görüyor ve kötü muamelelerini dizginliyorlardı. Gruptan, bir Zimmer kapının

mermer döşemeye sürtünmesi dışında ses gelmiyordu. Bir saat sonra güvenlik kapısından dışarı adım atacaklar ve dünyanın televizyon kameralarıyla karşılaşacaklardı. Bunun karşılığında polis de, yoğun bakım ünitesini soğutacak portatif bir klima cihazı verecekti.

Julia'nın adımı son anda listeye eklemesiyle ben de karışacaktım onların arasına. Ben onun yanında kalmak, ilkyardım merkezinde kurduğu klinikteki daha zor vakalarda yardım etmek istiyordum. Fakat o benim ayak bileğimdeki, Metro-Centre'daki otuz eczanede bulunan bütün antibiyotiklere direnç gösteren enfeksiyondan endişeliydi. Bunun da ötesinde, kubbede gelişen ve hepimizi etkilemeye başlayan daha büyük bir enfeksiyondan endişeliydi: Derinleşen bir pasiflik, irade kaybı ve zaman duygusunun yitilmesi. Bizim kim olduğumuzu çevremizdeki malların hazine dairesi belirliyordu sanki.

Kumların üzerinde tek ayakla seke seke, suyun kenarına konulmuş bir şezlonga gittim. Her akşam, David Cruise'un sesiyle kaydedilmiş bitmek bilmez spor yorumları, hoparlör sistemin-den verilen; çoktan unutulmuş maçların ring kenarından anlatımları nihayet sustuğunda burada dinlenirdim. O zaman kubbenin tavan ışıkları karartılır ve minnettar bir sessizlik çökerdi Metro-Centre'a.

Yatırılabilen şezlonguma oturdum ve mataramdan, şişmiş ayak bileğimin acısını köreltecek kadar viski içtim. Sessizlik daha da yatıştırıcıydı şimdi, yani gece devriyelerinin kubbede sövüp sayarak dolaşmaya, boş dükkânlara ve kafelere girmiş kişileri cep fenerleriyle aramaya başlamasından önce. Yapay alacakaranlık sabaha kadar sürerdi. Uzun gece saatleri boyunca, kubbenin hayalet yaratıkları, binlerce kamera, mutfak gereci ve çatal bıçak takımı yavaş yavaş ortaya çıkmaya ve bizi seyreden bir cemaat gibi parıldamaya başlardı.

Ayağımın dibindeki boş bira kutusunu alıp, yakındaki bir çöp kutusuna fırlattım. Sandalyemin bir metre çapının ötesinde-

ki kumluk alan şişeler ve boş yiyecek kartonlarıyla doluydu. Su hiç hareket etmiyordu ama sigara izmaritlerinden ve plastik poşetlerden oluşan pislik tabakasından ibaret bir gelgit hattı vardı. Tüketicilik en azından şimdilik, bu pis kumların üzerinde karaya vurmuştu. Birkaç saat içinde, polisin beni sorgulamasından ve doktorların bulaşıcı bir hastalık taşımadığımı doğrulamasından sonra babamın dairesine dönecektim.

Sadece beş gün sonra bile, kubbedeki bozulma hız kazanmaya başlamıştı. Carradine ve onbaşları ilk zafer coşkusuyla, kendilerini alışveriş merkezine hemen hemen üç bin kişiyle birlikte kapattıklarını gördüler; bunlar, kubbeyi tüm işgalcilere karşı savunmaya kararlı birkaç yüz spor taraftarıyla Metro-Centre çalışanlarından oluşan bir çekirdek grup ile kargaşa sırasında içeride kalmış müşterilerden ve polis coplarından kaçmak için giriş salonuna kaçan seyircilerden oluşan daha büyük bir grubu kapsıyordu. Hemen hepsi, şiddet tehlikesi kalkar kalkmaz gitmek istiyordu.

Tom Carradine'ın günü gelmişti. Çekici halkla ilişkiler görevlisi çelik gibi sertti. Çok uyanık bir şekilde, kubbede kalmış iki yüz kadar çocuk üzerine oynadı; onlar perişan ve açtı, sevdikleri bilgisayar oyunlarından yoksun kalmışlar ve bitkin annelerinin kollarında yatıp uyuyamayacak kadar korkmuşlardı. İlk günün gecesinde, helikopterlerden iple sarkan bir ordu taarruz ekibi kubbenin damına indiğinde Carradine, kalp krizi geçiren perişan bir anneyi salıvermişti. Kadının, Güney Girişi'ndeki yangın kapısındaki bir acil çıkış kapağından çıkarılan sedyesinin yanında, Julia Goodwin'in ellerine sımsıkı sarılarak ağlayan iki küçük çocuk vardı.

Bitkin düşmüş olmasına rağmen hâlâ çekici görünen doktor, Holiday Inn'deki televizyonumdan gördüğüm kadarıyla, ülkenin televizyon ekranlarında müthiş bir etki yarattı. Julia, görüşmeci polisleri kubbeye girmeye kalkarlarsa daha birçok zayıfın olacağını ve onbaşlarla askerler arasında çıkacak silahlı bir çatışmada

birçok çocuğun öleceğini söyleyerek uyardı. Sonra, polisin, Brooklands Hastanesi'nden tam bir yoğun bakım ünitesi verileceği vaadi üzerine, fedakâr bir şekilde geriye; kubbeye girdi ve David Cruise'a bakmak için geri döndü. Carradine'ın Bir Numaralı Re-hine haline gelen Cruise'u tahliye etmeyi reddetmesinden hiç söz edilmedi ama Metro-Centre'a zorla girme konusunda başka hiçbir girişimde bulunulmadı.

Yangın kapılarının ardında, jeneratörleri ve sınırsız yiyecek, içecek ve rehine stoklarıyla kendilerini güvende hisseden Carradine ve onbaşılar, hemen kendi pozisyonlarını sağlamlaştırdılar. Taleplerini bildirdiler; kubbenin kapatılacağı yönündeki tüm tehditlere son verilmeli, kubbeyi savunanlara karşı hiçbir suçlamada bulunulmamalı ve Metro-Centre, taraftar kulüpleri ve spor takımlarıyla birlikte yeniden ticarete açılmalıydı. Alışveriş merkezinin talihsiz genel müdürü, gözü korkutulmuş bölüm şefleriyle beraber asmakat stüdyosuna getirildi ve adam kapıları yeniden ardına kadar açıp satışa yeniden başlamaya hazır olduğunu bildirdi.

İçişleri Bakanlığı bunları görüşmeyi tabii ki reddetti, fakat artık kubbeyi çevreleyen muazzam bir medya vardı. Polislerin dış kordon oluşturduğu çevre yolunun ötesine yerleşmiş onlarca canlı yayın ekibi, her hareketi takip ediyordu. Otoban kasabalarından gelen taraftarlar Brooklands sokaklarını doldurmuş, muazzam bir dayanışma sergiliyordu. Yorumcular, kubbenin işgalini popülist bir ayaklanma; tüketici erkeklerle tüketici eşlerinin alışveriş merkezlerine karşı derin bir nefret duyan metropol elitlerine karşı mücadelesi diye tanımlıyordu. Alışveriş merkezlerinin halkı; Homebase mağazalarından, araba-tekne satış yerlerinden ve bahçe malzemesi merkezlerinden, amatör spor kulüplerinden ve St George tişörtlerinden oluşan, daha gerçek bir Britanya'yı savunuyordu.

Carradine ve onbaşılar bundan ötürü büyük bir avantaj sağladı. Neyse ki kubbede kapana kısılmış kalabalık, yaşamlarına yönelik acil bir tehlikenin olmadığını hemen anlamıştı. Metro-Centre'daki yirmi süpermarket meyve ve sebzeye, taze et ve

tavukla, pizzalar ve dondurulmuş yiyeceklerle tam kapasite doluydu. Derin dondurucularda dağlar kadar dondurma vardı. Raflarında, hemen el altında duran içkiler sel olup kubbeyi Kuzey Denizi'ne götürmeye yeterdi.

Tony Maxted gibi ben de, pek fazla yağmalamanın olmamasına şaşıyordum. Restoranların ve kafelerin hiçbiri çalışmıyordu ama dükkânların kapanmasından sonraki saatlerde alışveriş merkezine dağılan kalabalık, süpermarketlerin içinden gayet düzenli bir şekilde geçiyordu. Yazarkasalar sessizdi ama müşteriler aldıkları şeylerin parasını, onbaşılardan yazarkasaların yanına koyduğu dürüstlük kovalarına bırakıyordu. Herkes, Metro-Centre'in onlara yeterli geleceğini biliyordu. Koridorlar ve geniş salonlar onların parkları, mahalleleriydi ve buraları temiz tutuyor, düzeni koruyorlardı.

Sonrasında onbaşılar bizi kubbedeki otelere, personel dinlenme yerlerine ve büyük mağazaların mobilya ve yatak bölümlerine sevk etti. Ben geceyi Holiday Inn'de, üçüncü kattaki çift kişilik bir odayı Tony Maxted'le paylaşarak geçirdim. Elbiselerimizle yattık. Pencerele polislerin, askerlerin gece boyu hiç bitmeyen gürültülerini, kubbenin yarı şeffaf derisinde gezinen projektör ışıklarını geçirmiyordu.

Maxted çok huzursuz uyuyor, rüyasında beni taciz ediyordu. Oda havasızdı, banyodaki su boruları basınç düşüp de sisteme hava boşluğu girince kaval gibi sesler çıkıyor, inliyordu. Ertesi sabah balkona çıktığımda dışarıdaki hava tropikal bir iklimdeymişizcesine sıcaktı.

Maxted de ben de, kuşatmanın o gün biteceğine kesin gözüyle bakıyorduk. Ama Carradine da İçişleri Bakanlığı da henüz ödün vermeye hazır değildi. Perişan bir kalabalık sabah boyu yangın kapısını koruyan onbaşılarda tartışarak giriş salonunda bekledi. Diğerleriyse günün dördüncü dondurmasının bile kâr etmediği huysuz çocuklarıyla çekilip uzaklaştılar. Merkezi avludaki kafe masalarında, uçakların almadan kalktığı yolcular gibi oturuyor-

lardı. Ben aralarında dolaşırken boyuna saatlerine bakıyorlar, bir saate kadar evlerinde olacakları yolunda güvence veriyorlardı birbirlerine.

Carradine ve onbaşlılarınsa başka fikirleri vardı. Kubbenin işgalinden hemen sonraki dönemi bir atlatırlarsa krizin geçeceğini ve güçlerinin artacağını fark etmişlerdi. Hem kamuoyunun hem de İçişleri Bakanlığı'nın kaygısı, Metro-Centre'in geleceğinden rehinelere güvenliğine kayacaktı. Carradine'in teknisyenleri bütün gün Metro-Centre'in enerji tedariki konusunda çalışıyor, yakıt rezervlerinin nasıl en verimli kullanılabileceğini saptıyorlardı. Carradine tavan altı aydınlatma düzeneğinin kapatılmasını emretti. Birçok dükkân ve mağazanın içsel bir karanlığa gömüleceği görülmüyordu ve tuhaf bir dönüşümdü bu. Konserve açacağı ya da ıslak mendil arayan insanlar, aydınlatılmamış reyonlarda yürürken bu tuhaf karanlık, bir hava saldırısı çok yakınmış gibi bir izlenim veriyordu. Büyük nalburiye mağazalarından birine girdiğimde, tezgâhların arasında yüzlerce bıçak, testere ve keskiyle çevrelenmiş halde yolumu bulup geçerken, çelik ağızları karanlıkta gümüş bir orman gibiydi. Daha ilkel bir dünya, zamanının gelmesini bekliyordu.

İkinci günün ikindisinde herkes, onları bir gecenin daha beklediğini ve hepsinin artık birer rehine olduğunu fark etmişti. Bu noktada, görüşmeci polisler sabrını yitirirken ve güneş ışıkları alacakaranlığa dönüşürken Carradine kurnazca bir hamle yaptı. Onun kulağına fısıldayarak öğüt verense, genç yöneticiyi bebek yüzlü kocaman bedeni ve paytak paytak yürüyüşüyle, ümit vaat eden bir tüy sıkletin yanındaki hırslı bir menajer gibi takip eden Sangster'di. Tony Maxted, okul müdürünün bu işe karışmasını doğru buluyordu. "Her şeye göz kulak olacak, öfkeliileri sıkı bir şekilde dizginleyecek," diye bana güvence verdi ama bunu daha önce de duymuştum. Sangster'in, Metro-Centre'in işgalini çok ilginç bir sosyal deney gibi gördüğünü ve sonunu görmek için acelesinin olmadığını hissediyordum.

Askeri helikopterler kubbenin üzerinde bıktırıcı devriye seferlerine yeniden başlayınca, Carradine, Güney Giriş'i'nin büyük salonunda genel bir toplantı çağrısı yaptı. Sangster'in öğüdünü kabul ederek, görüşmeciler polislere, gelecek üç günün her birinde beş yüzer rehineyi tahliye edeceğini ve karşılığında hiçbir ödün istemeyeceğini bildirdi.

Kriz hemen yatıştı. Polisler kubbeye girme girişimlerini tamamen ertelediler. Carradine ve Sangster'in ustalıkla idare ettiği polisler, son rehinenin acil kapısından sendeleyerek özgürlüğe kavuşacağı ana kadar beklemek zorunda kaldı. Bu arada isyancılar güvenlik sorunlarının büyük bir bölümünden kurtulmuş, kubbenin kaynaklarının tükenişini yavaşlatmış ve daha başka tahliyeler için umut uyandırarak kuşatmanın barışçı bir şekilde bitmesi olasılığını yaratmıştı.

O akşam saat yedide, rehinerin ilk bölümü kubbeden dışarıya bir flaş yağmuru eşliğinde çıktı. Çoğunlukla yaşlı müşterilerden, küçük çocuklu genç annelerden ve mağaza hırsızları yeniyetmelerden oluşan grup, otobüsle Brooklands Hastanesi'ne gönderildi ve sonra da ailelerine kavuştu. Geri kalan bizler akşam yemeklerimizi market raflarından seçtik ve helikopterlerle projeksiyonlara rağmen uyuyacak kadar bitkin bir halde boğucu otel odalarımıza çekildik.

Bütün bunların arasında unutulansa, ayaklanmanın tetiğini çekmiş suikastin kurbanı olan yalnız figürdü. David Cruise hâlâ ilkyardım istasyonunun arkasındaki bir odada kurulu yoğun bakım ünitesinde yatıyor, Julia Goodwin ve gönüllü iki görev dışı hemşire tarafından itinayla bakılıyordu. Kubbenin hem unutulmuş hem de en önemli kişisi; bilinci neredeyse tamamen kapalı ve konuşamaz halde tüplerden, damlalıklardan ve solunum cihazı pompalarından oluşan tıbbi bir hiçlik bölgesinde süzülüp duruyordu. Julia, Carradine'a karşı çıkmış ama genç yönetici, Cruise'u göndermeyi reddetmiş, onun hemen iyileşeceğini ve isyanın liderliğini devralacağını iddia etmişti.

Bu arada polis onun sözde suikastçıları, motosiklet tamirhaneleri bir futbol anarşistleri çetesi tarafından yakılmış iki Bosnalı kardeşi tutuklamıştı. Bunlar Brooklands polis karakoluna gelmiş, suçlarını itiraf etmiş ve silahı, yani asmakat stüdyosunun yukarısındaki katlardan birine gizlice sokmayı başardıkları, bir atış kulübüne ait o tüfeği teslim etmişlerdi. Kimse onları buna iten nedeni sormak ihtiyacı hissetmedi, ama nedenleri her ne ise, bu suç için uygun olduğu gayet açıktı.

Kumsaldaki şezlongumda otururken mataramdaki viskiyi bitirdim. Bir parçam sarhoştı, fakat aynı zamanda kendimi midesi bulan bir ayık gibi, lunaparktaki rayından çıkmış bir hız treninde kapana kısılmış gibi hissediyordum. Kalkıp Güney Girişi'nin büyük salonuna gitmem ve yarım saat sonra tahliye edilecek rehinelere arasına gizlice karışmam gerekiyordu. Ayağımda hâlâ çok kötü bir enfeksiyon vardı ama kafamda, sanki bu zonklayan yara peşimden ısrarla koşan, sıkıcı bir akrabaymış gibi kendimi soyutlamıştım ondan. Fakat öte yandan, Metro-Centre'dan gitmeye gönülsüzdüm, burada kalmak için bir neden bulmak zor da olsa. Ama bir nedene ihtiyacım var mıydı ki...

Şezlongda arkama yaslanarak, bu kısa yürüyüş için gücümü toplamaya çalıştım. Çok yukarılarında alışveriş merkezinin üst katları, sararıp solan palmyeler ve saksıya dikili bitkilerle dolu, gökyüzünde ölümüne doğru koşan bir botanik bahçesinin bulunduğu tırbazanlı teraslar vardı. Şimdi artık asansörler ve yürüyen merdivenler çalışmazken hemen hemen hiç kimse doymuş havanın yoğun bir sis halinde terlediği yedinci kata kadar uzun bir tırmanışa kalkışmıyordu.

Ama yedinci kat tırbazarından aşağı bakan, büyük bir yukka ağacının sararmış yapraklarının ardında kısmen gizlenmiş biri vardı. Adam, gözünü dikmiş sürekli bana bakıyor; kubbenin zeminindeki hareketlilikle, vitrinlere bakan ya da kafelerde oturup bir hafta öncesinin gazetelerini okuyan rehinelere hiç ilgilenmiyordu.

Özel plajımda tek başıma otururken çok dikkat çekici bir hedef olduğumun farkına vararak doğruldum ve şezlongdan uzaklaştım. Bu herif, onlarca havalandırma ve kanalizasyon borularının birinden geçerek gizlice kubbeye sızan ve cebinde, bertaraf edileceklerin listesi bulunan keskin nişancı bir polis miydi? Beni gözleyen adamın küçük bir silahı vardı ve siyah namlusu deri ceke-tinden dışarı çıkmıştı. Keskin nişancı polis ekiplerinden tek farkı, başında miğfer olmamasıydı.

Onu gördüğümü fark edince tırabzandan aşağı doğru eğildi. Yüzünü gördüm, balta gibi keskin yüzünü ve alnının tuhaf düzlüklerini, birbirinden kopuk düşüncelerin geometrisini. Fırlak kemiklerin üzerine soluk ve beslenmemiş bir deri gerilmişti ve kamuflaj boyasından öte bir şeylerle kirlenmişti.

"Christie, ne halt ediyoruz yahu?" dedim ve kendi kendime mırıldanarak ayağa kalktım. Adam başını öne eğerek geri çekildi. Birkaç saniye sonra yukkanın arkasında kayboldu ve tekrar görüldüğünde bir elini havaya kaldırmıştı.

"Christie!" Sesim kumların yanında bıkkınca yatan karanlık suyu deşti sanki. "Aşağıya gelsene be... Hedefsin sen!"

Ayağımın çarptığı şezlong kumların üzerine devrilirken bana bir şey fırlattı. Rutubetten ötürü sisli havada hızla düşen o şeyi gözden kaybettim, fakat üç metre öteye düştüğünü gördüm; kirli kumların arasında parıldayan bronz bir topaktı.

Dengemi korumaya çalışırken kollarımdan kavrayan bir onbaşının güçlü ellerini hissettim.

"Bay Pearson?" Bana göz kulak olmakla görevlendirilmiş iriyarı haltercilerden biri, bağırdığımı duyduğunda teras barda oturuyormuş. "Size bir şey olmadı, değil mi?"

"Beni vuramadı. Hâlâ orada."

"Silah sesi duymadım. İçeriye götürüyüm sizi."

"İçeriye mi? Biz zaten içerideyiz. Öyle değil mi?" Adam beni teras merdivenlerine doğru götürürken düşünüyordum; Güney

Giriş'nden tahliye edilecek rehinelere katılma şansını kaçırmıştım ama kumların üzerindeki şeyi görmem lazımdı.

Onbaşının o şeyi kocaman ayaklarıyla üzerine basarak kuma gömmesinden önceki kısacık bir sürede gözlerimi netleştirmeyi başardım ve Duncan Christie'nin Metro-Centre'ın önünde avcuma koyduğu merminin aynısını görünce hemen tanıdım.

Çalışmak İnsanı Özgürleştirir

Pek bir şey değişmedi, dedim kendi kendime ama hiçbir şey tam anlamıyla eskisi gibi değil. İkinci haftanın sonunda hâlâ Metro-Centre'dan en kısa zamanda tahliye edileceğimizden emindik. O sabah, geri kalan rehinelere otellerinden çıkarıldı; uykusuz ve perişandılar ve sanki rüyaları tarafından saldırıya uğramış gibiydiler. En yakın süpermarketin hafif içecek ve şekerleme raflarından tercih ettikleri kahvaltıyı seçtiler, bir litre Perrier suyuyla yıkan-dılar ve sonra Güney Giriş'indeki büyük salonda, ebedi bir bagaj taşıyıcılar grevindeki rollerini oynamaya hazır halde toplandılar.

Şimdiye kadar hemen hemen iki bin rehine tahliye edilmişti ama geri kalanlar, Tom Carradine ve isyancılarının gözünde değerlerinin hızla yükseldiğinin farkındaydılar. Her gün ancak on civarında kişi tahliye ediliyordu ve Julia Goodwin artık listesini şahsen sunma zahmetine katlanmıyordu. Benden umutsuzdu ve gidip de David Cruise'un sağlık durumunu sorduğumda başını bitkin bir şekilde sallıyordu. Kendi sağlığını sor, diyordu sanki yorgun ama cezalandıran bakışları.

İtaatkâr bir şekilde, hoplaya hoplaya Güney Giriş büyük salonuna gittim ve sabırla kuyrukta bekleyen rehinelere katıldım. Beklemekten usanmış bir grup ebeveyn, büyücek çocuklarıyla birlikte yangın kapısını koruyan onbaşları geçerek yolu bizzat açmaya kalkıştı. Bağırarak güvenlik bariyerlerini bir kenara ittiler ve serbest bırakılmayı talep ettiler.

Tepki ani ve şiddetliydi. Onbaşılar sopalarını çekti ve ebeveynler, büyük salondaki herkesin suspus olmasına ve eşlerden ikisinin kafalarından kanlar akar halde kalmasına yol açan bir güç gösterisiyle püskürtüldü. Sangster, kabadayılardan oluşan duvarının ardından tüm bunları gayet uysal fakat anlayışlı bir gülümsemeyle seyretti.

Okul müdürüyle konuşmak istedim, fakat beni tedirgin etti. Dördüncü avlu aylarından biri gibi iki yana sallanmaya başlamıştı; kafasının içindeki müziğe tempo tutuyordu. Rolü, rahatsız edecek kadar belirsizdi ve paltosunu çıkarmadan rehinelikten elebaşılığa yükselmişti.

Onbaşılardan vahşi tepkisinden sonra herkes sessizce kavganın dövuşün yaşandığı boş zemine bakakaldı. Yer karolarının üzerinde kanlı kayma izleri vardı ve Sangster ileriye doğru yürüyerek bütün bunları tuhaf bir ilgiyle, sanki çok ilkel bir kabilenin ayak boyalarına bakan bir antropolog gibi incelemeye başladı. Daldığı düşüncelerden silkinip bir servis kapısından girdi ve sonra tekerlekli bir yer silme kovaıyla çıkageldi. Kalabalık onu seyrederken, o izleri sildi; kanlı yer bezini sıktı ve döşemede bir o yana bir bu yana yürüttüğü çalışmasına, mermerler yeniden parlayıncaya kadar devam etti. Rehinerler kayıtsızca yerdeki yansımalarını seyretiler ama ses çıkarmadılar.

Duncan Christie'yi gördüğümü Sangster'e ya da Maxted'e söylemedim; bunu kendime saklamaya karar verdim. Kumlara fırlatılan fişek onun bana, elime tutuşturduğu fişek gibi, babamı Metro-Centre'in öldürdüğünü ve onun ölümünden sorumluların şimdi benimle birlikte kubbede olduğunu hatırlatma tarzıydı. Gözlerimi yüksek galerilerden ayırmıyordum ama Christie, yedinci katla gökyüzünü birbirinden ayıran sisin içinde kaybolmuştu.

Metro-Centre'da söylentiler, gündüz uçan hayaletler dolaşıyordu. Anket masasının arkasında bir saat uyukladım ve uyanıldığında rehinerleri yoğun bakım ünitesindeki David Cruise'un iyileşmeye başladığı haberlerini konuşurken buldum. Cruise,

oksijen maskesini çıkarmış ve birçok kişiye, Metro-Centre'ı savunmakta ve M25 toplumunda hak ettiği yere döndürmekteki kararlılığından söz etmişti.

Bunları histerik fanteziler olarak görüp boşverdim ama Tom Carradine geldi ve bu hayırlı haberi megafonuyla doğruladı. Yeni ütülenmiş üniformasıyla güvenli ve karizmatik görünüyordu ama neredeyse rahatsız edici derecede zindeydi; bir amfetamin akıcılığıyla konuşuyor, bitkin rehineleri süzerken gözleri parlıyor, bir an bile kırılmıyordu. Yine de, bu hayırlı haberi fazladan elli rehineyi daha serbest bırakarak kutlayacağını duyurdu. Bu kararı, yangın kapısının ötesindeki kulübelerinde bekleyen görüşmeci polislere bildirildi ve öğle bültenlerinde birinci sırayı aldı.

Herkes seçilmek için sıraya dizildi ve Carradine'la Sangster aralarından geçerken kendilerini en kötü durumda göstermeye çalıştılar. Babalar halihazırda yeterince huysuz olan yeniyetme çocuklarını çileden çıkarmak için elinden geleni yaptı, kadınlar orta yaşlı kocalarını geveleyerek abuk sabuk laflar etmeye zorladı. Çoğumuz, tükenmiş gibi numara yapmayı düşünemeyecek kadar yorgunduk ama Sangster, polis coplarıyla yaralanmış ve hafiften beyin sarsıntısı belirtileri gösteren, hasta bir dul kadını gösterdi.

Rehineler kaderlerine razıydı ama varlıklı bir grup Pakistanlı, kendilerinin kasten görmezden geldiğinden emindi. Bir öfke patlamasıyla Carradine'ın etrafını sardılar ve bağırıp çağırarak itelemeye başladılar onu. Sangster hemen onbaşılara bir işaret verdi ve onlar da el kol hareketleri yapan grubu püskürttüler ve paketlerini tekmeleyip açtılar. Pahalı ipek iç çamaşırlarını kaldırıp, alaycı sesler çıkaran bir koroya gösterdiler ve sonra giyecekleri ayaklarıyla çiğnediler. Ailenin büyüğü olan yaşlı bir avukatın sinirleri fena halde bozuldu, Carradine'a bağırarak küfredti ve fırlattığı tükürük onun gömleğine geldi. Sopalar çekilirken ben bu çirkin sahneyi terk ettim.

Şiddetten iğrenmişim ve Julia Goodwin'i görürüm umuduyla, topallaya topallaya ilkyardım merkezine gittim yine. David

Cruise'u koruyan onbaşılar o gün beni yeterince görmüşlerdi ve geri çevirdiler. Ben de gidip ayıların altındaki podyuma oturdum. Yarım saat sonra, evine dönenlerin sonuncusunun da titrek adımlarıyla özgürlüğe kavuşmasının ardından acil çıkış kapısının küt diye kapandığını duydum.

Şimdi yaklaşık üç yüz rehine ve aynı sayıda isyancı kalmıştı. Bu isyancılar, Metro-Centre'ı savunmak için her şeylerinden; evlerinden, ailelerinden, işlerinden, arabalarından ve çatı katlarından vazgeçmiş taraftarlardan oluşan sert bir çekirdekti.

Onların tüm çabalarına karşın, kubbedeki koşullar sürekli kötüleşiyordu. Güçlü bir havalandırma sisteminin yokluğundan, alışveriş merkezinin içindeki sıcaklık yükselmeye devam ediyordu. Süpermarketlerin zeminleri, soğutucu dolaplardan sızan erimiş dondurmalarından ötürü yapış yapıştı ve buzu çözölen et dolu derin donduruculardan kötü bir koku geliyordu. Su basıncı tuvalet rezervuarlarını dolduramayacak kadar düşüktü ve kubbenin genel müdürüyle yardımcısının esir tutulduğu Ramada Inn'i bir ahır kokusu sarmıştı. Bir zamanlar serin ve hoş kokulu bir havanın dolaştığı Metro-Centre, dev bir domuz ağılına dönüşüyordu.

O gün saat ikide rehinelere öğle yemeği bulmak için dağıldığında bütün süpermarketlerin kapalı olduğunu gördüler. Kapıların deliğinden içeriye baktılar, zincirlere ve asma kilitlere vurdular ve sonunda hoparlör anons sisteminden, merkezi avluda toplanmalarını bildiren bir emir geldi. Otuz dakika sonra Carradine asmakatın merdivenlerinden inerek geldi ve bizler süpermarketleri temizleyip, önceki tertemiz haline getirinceye kadar, öğle yemeğinin menüden çıkarıldığını bildirdi. Herkesi, Metro-Centre'dan duydukları gururu hatırlamaya ve yaşamlarını değiştiren alışveriş merkezine borcunu ödemeye çağırdı. Rehinelere on çalışma grubuna ayrılacak ve bunların her biri bir süpermarkette görevlendirilecekti.

Carradine asık suratlara muzaffer bir edayla baktı ve kulağına bir şeyler fısıldayan Sangster'i dinledi. Sonra, çalışma grupları-

nın arasında bir yarışma yapılacağını bildirdi. Bir hafta boyunca, temizlik ve çöp boşaltma görevini en iyi yapan ekibin kubbeden gitmesine izin verilecekti.

Rehineler dağılır, paspas ve kovalarını almak için kuyruğa girerken ben Sangster'e yetiştim; kendi kendine muzipçe gülüm-süyordu hâlâ.

"Richard? Çok iyi..." Kocaman kolunu omzumun etrafına do-ladı. "Bayağı iyi bir numara, değil mi?"

"Demek 'Çalışmak insanı özgürleştirir' ha?"

"Kim söylemişti bunu? Çok doğru. Spor, içgüdüleri canlı tu-tar ve yaşamak için bir neden verir. Aynı zamanda da, daha güç-lü ve kararlı bireylerin ortaya çıkmasını sağlar."

"Sorun çıkarabilecek olanların mı?"

"Kaybedemeyiz. Hasta bir rehine, güçlü kuvvetli birinden çok daha değerli. Ve daha tehlikesiz. Merak etme, senin bu temizlik görevinden muaf tutulmanı sağlayacağım."

"Çok teşekkür ederim. Yüksek mevkilerde bir arkadaşının ol-ması güzel bir şey. Zaten ben zorlukla yürüyorum."

"Ayağın mı?" Sangster benim kan lekeli sargımdan iğrenip, kaşlarını çatarak baktı. "Oturarak yapılacak bir iş bulabiliriz sana. Paspasları yıkamak, mesela, ha? Psikosomatik mi bu?"

"Hiç düşünmemiştim. Tony Maxted'e sorayım."

"Ben sorarım." Sangster ifadesiz bir suratla baktı bana, sonra birden neşeyle gülümsedi. "Sen burada kalmak istiyorsun Ric-hard. Biliyorsun bunu."

"Katılmıyorum."

"Elbette kalmak istiyorsun. Burası senin... Manevi cennetin. İnanman gereken tek şey bu."

"Asla. Söyle bana... Bu kuşatma ne zaman bitecek?"

"Bekleyelim görelim." Sangster uzak geleceğe neredeyse neşeyle bakıyordu. "Böylesine ilginç olan da budur işte. Metro-Centre'la ilgili bir şey değil bu; bugünün İngiltere'siyle ilgili. Şim-di, odana gidip dinlen. Sen hastalanamayacak kadar değerlisin.

David Cruise uyandığı zaman ona moral vermek için orada olacaksın."

"Uyanacak mı?"

Sangster dönüp elini salladı. "Daha iyi olacak..."

Rehinelerin, kendi hastanelerini temizlemeleri emredilen hastaların şevkiyle ayaklarını sürüye sürüye çalışma yerlerine gidişini seyrettim. Disiplin hüküm sürüyordu ve daha askeri bir moral egemendi. Telef olmuş pizzaların kartonları, çürüyen balık bifteklerin ambalajları, binlerce bozulmuş süt kutusu raflardan indirilip el arabalarıyla taşınarak bodrumdaki çöp depolarına götürüldü. Carradine'la Sangster sıkı bir tayın sistemi kurdu ve mısırlı biftek, sardalye ve fırınlanmış fasulyeden oluşan mütevazı yemeklerimizi almak için kuyruğa girdik.

Görüşmelerin sürdüğü polisler, rehinenin tahliyesi yavaşladıkça giderek sabırsızlanıyordu ama şiddetin ortadan kalkması yüzünden uygun zamanı beklemek zorunda kalmışlardı. Topyekün bir saldırı bir sürü rehinenin ölmesine yol açacaktı ve Metro-Centre, pusu kurup adam vuracak olanlar için bir cennetti. Daha da önemlisi, bir kattan ötekine sokak savaşları, korunmasız ticari mallara milyonlarca poundluk zarar verecekti.

Son hastalar ve yaşlılardan oluşan birkaç rehine daha tahliye edildi. Maxted'in bana moralimi yükseltmek için verdiği portatif radyoda, bunların sorgulanması konusunda bir haber dinledim. Serbest bırakılan bütün rehiner, yağmalanmış mücevher, saat ve kamera var mı diye dikkatle aranmış; fakat en başından beri hiçbir şey bulunamamıştı. Hiçbiri, cebine tek bir dolmakalem ya da altın bir zincir falan atmamıştı. Danışılan psikologlar buna şaşıyordu ama bunun muhtemel bir açıklaması birkaç gün sonra, Holiday Inn'in yakınındaki büyük bir mobilya mağazasında dolaşırken aklıma geliverdi.

Yüksek ateşimden ötürü terden sıırıslam olmuş otel odası yatağımın yerine daha rahat bir yatak aradığım mağazanın girişinde dalgın bir halde durup baktığımda gösterge lambaları

nın ışığı yeni cilalanmış yer döşemesinde parlıyordu. Çalışma gruplarından biri zemin kattan geçmişti ve durgun havada asılı kalmış cila kokusu neredeyse başımı döndürüyordu. Tüketim tapınaklarını süpürerek, silerek, cilalayarak ve parlatarak, bu takdis edilmemiş sunaklarda tapınmaya hazır olduğumuzu gösteriyorduk. Metro-Centre'daki her dükkân ve mağaza totemlerle doluydu. Bu cihazların ve banyo gereçlerinin bize dayattığı disiplini benimsemiştik. Bu dayanıklı tüketim malları gibi olmak istiyorduk ve onlar da biz onları taklit edelim istiyordu. Birçok şekilde, biz onlar *olmak* istiyorduk...

Ayağıma hafif hafif su dalgaları çarpıyordu, kemiklerimdeki yüksek ateşi söndüren, serinletici bir akıntıydı bu. Gölün kıyısındaki şezlongumda yarı uyur halde, kuma vuran dalgacıkların sesini dinliyordum. Derin suların ritmik mırıltısı vardı bir yerlerde, babamın yerküreyi dolaşırken yol aldığı gelgitler.

Ayakları ıslak kuma gömülen şezlong öne doğru meyletmişti. Aşağıya bakınca suyun ayak bileklerimin etrafında çalkalandığını gördüm. Göl canlanmıştı ve sular kıyıya doğru dalgalanıyordu.

Birisi dalga makinesini açmıştı. Karanlık su, yapışkan bir makine yağıyla kaplanmış ayaklarımın etrafında çalkalanırken kalktım. İki teknisyen Holiday Inn'in kapısında, çatının ve terasın aydınlatma sistemlerini kontrol eden sigorta kutusunda çalışıyordu. Acil durum jeneratörü arada bir akım verdikçe floresan lambalar parıldayıp sönüyordu. Sigortalar arasında hareket eden teknisyenler dalga makinesinin şalterine dokunup açmıştı. Sudan kubbesinin içinde canlanan makine silkinip uyanmış ve gölün dibindeki suyu harekete geçirmişti.

Ben geriye, kuru kuma doğru çekilirken dalgalar bira kutularından ve sigara paketlerinden oluşan çöplerin arasından ilerliyor, sonra dip akıntısı onları derinliklerine doğru emerken geri çekiliyorlardı. Daha güçlü bir dalga geldi ve suda yüzen dergilerden ve restorandaki bir akşam yemeği sırasında düşmüş ve haftalardır dalga makinesinin pedallarının altına sıkışmış halde

kalmış, içi su dolu bir yatak olduğunu tahmin ettiğim, sıırıslıkla bir sal gibi görünen pis bir yükü dürterek getirdi.

İplerle kabaca bağlanmış ve bantlarla tutturulmuş iri paket bana doğru sürüklendi ve son bir dürtüşle gelip şezlonga çarptı. Onu bir tekmeyle tekrar suya geri göndermek için öne bir adım attığımda dip akıntısıyla yan döndü. Üzerinde insan yüzü bulunan bir figür, belki de rehinelerden birinin Metro-Centre'dan ayrılmadan önce saklamaya çalıştığı, tahtadan bir heykel, küçük bir haliya sıkıca sarılmış halde duruyordu.

Figürün üzerinden geçen bir dalga, yağ ve kir tabakasını götürdü. Kocaman gözbebekli gözler bana bakarken, Carradine'a tepki gösterirken gördüğüm Pakistanlı avukatın ağarmış yüzünü tanıdım.

Arkamdaki teknisyenler dalga makinesini kapattı. Son bir dalga vurdu kumlara ve köpükleri bira kutularının arasında hışırdadı. Dip akıntısı belli belirsiz bir iç çekişle cesedi geri çekti ve gölün karanlık dibine doğru götürdü yine.

Normallik

David Cruise ölüyordu, doldurulmuş fillerin ve kanguruların, çevresindeki neşeli duvar kâğıtlarının ve plastik oyuncakların arasında, onu yaratmış televizyon stüdyosunun görüş alanında.

Metro-Centre'ın, şimdi bir yoğun bakım ünitesinin bulunduğu ilkyardım merkezi, asmakatın altında yer alan ve normalde düşüp dizini yaralayan çocukların ve burun kanaması geçiren emeklilerin ziyaret ettiği süit odalardı. Oyuncaklar şimdilik bir oyun parkının içine tıklınmıştı ve bir zamanlar nazik bir hemşirenin görev yaptığı kabul odasının yakınındaki bir mağazadan aşırılmış yataklarla doluydu. Altı hasta lüks yatak şiltelerinde yatıyordu ve yıkanmamış yastıklar, içi pamukla doldurulmuş kapitoneyle kaplı süslü yatak başlıklarına yaslanmıştı. Hastala-

rın hemen hepsi, Carradine'ın dikta rejimine ayak uyduramayan yaşlı rehinelerdi.

Tony Maxted, beyaz saçlı bir kadının yanındaki bir sandalyeye çökmüş, kırık bir diş plağını çıkarmaya çalışıyordu. Bana el salladı ve tedavi odasını işaret etti. Beni her sabah, Sangster'le çok iyi bir temas kurmaya ve her gün kubbeden ayrılan birkaç rehineye katılmaya teşvik ediyor olmasına karşın, görünce şaşırmaıştı.

Ama Julia Goodwin, tedavi odasına girdiğimde şaşırdı. Soluk yüzlü ve halsizdi, boynu hiç geçmeyen bir isilikten ötürü kızarmıştı, neredeyse ayakta uyuyacaktı ve bir sargı paketini açmaya çalışırken, dağılıp gözlerinin önüne düşmüş bir saç perçemini yakalamak için uğraşıyordu. Ben onu gördüğüme her zamanki gibi seviniyordum ve yanında durup pedallı çöp kovalarını boşalttığım, ona bitki çayı poşetleri tedarik ettiğim sürece onun iyi olacağı gibi tuhaf bir duyguya kapılmıştım. Bana çocukken annemle çıktığım araba yolculuklarını hatırlatan, tuhaf bir düşünceydi bu; ben yolu görebilmek için öne ve yukarı uzanmaya çalışırken, annem trafik ışıkları hakkında kendi kendine söylenirdi.

"Richard? Ne oldu?"

"Hiçbir şey." Onun gülümsemesini görmeye çalışıyordum. "Günlerdir hiçbir şey olmuyor. Ebediyen burada kalabiliriz."

"Sen gidecektin güya. Ne yapıyorsun burada?"

"Julia... Sana çay yapayım." Gömleğimin cebinden bir paket Assam kahvaltı çayı çıkardım. "Günlerdir bunun peşindeydim. Yaprak bu, lütfen dikkat et, poşet falan değil..."

"Harika. Musluğu temelli tıkar." Omuzlarından tuttu beni; taranmamış saçlarının ardındaki gözleri sararıyordu. "Senin burada olmaman lazım. Carradine'la konuşacağım."

"Hayır. Otelde tutuluyorum." Ölen avukattan bahsedip onu telaşa sokmamaya karar vermiştim. "Bir güvenlik açığı vardı... Birisi Duncan Christie'yi gördüğünü söylemiş."

"Yine mi? İnsanlar hep onu görüyor. Bir alamet falan herhalde bu, uçan daireler gibi." Ellerimi tutup anemik avuçlarımı ışığa çevirdi. "Buradan gitmen lazım Richard. Yarın bir tahliye olursa..."

"Gideceğim. Gideceğim. Gitmek istiyorum."

"Sahi mi? Umarım. Şu ayağına bakalım."

Julia ayağını, polisin gönülsüzce gönderdiği mal sevkiyatından çıkan yeni bir gazlı bezle yeniden sardı. Tedavi odasının bitişiğindeki eczanede oturuyorduk ve sandalyelerimiz ona sarılabileceğim kadar yakındı. Düğüm atmaya çalışıyor, beceremiyordu ve vazgeçiyor gibi görününce ben devraldım. Aklı başka bir yerde, ne zaman çalışacağı belirsiz klimasıyla bu havasız klinikte değil, yüksek; güneşe daha yakın galerilerden birindeydi.

"İyi..." Beceriksizce düğümlenmiş sargıyı sıvazladım. "Bu beni idare eder."

"Özür dilerim." Hafiften omzuma yaslandı ve sonra belli belirsiz gülümseyerek baktı bana. Cebimden ona bir "hediye", belki de bir eczaneden yürütülmüş bir kutu antibiyotik çıkarıp vermemi bekliyordu. "Cehennem gibi bir geceydi. Boyuna helikopterlerin sesini duydum. Yarın dosdoğru giriş salonuna git. Listede olacaksın."

"Gideceğim. Endişelenme."

"Endişeleniyorum. Hiçbir şeyimiz kalmadı. Dükkânı kapatabiliriz pekâlâ." "Neden? Buradaki eczaneler bir hastaneye yetecek kadar ilaçla dolu."

"Duymadın mı? Her şey olduğu gibi kalacak. Hiçbir şeye dokunmamıza izin yok."

"Acil durumda da mı? Anlayamıyorum."

"Sevgili arkadaşım..." Julia yorgun elleriyle benim ellerimi tuttu; fiziksel sıcaklıktan ilk kez hoşnuttu. "Artık acil durum falan yok. Carradine ve adamlarına göre her şey normal. O ve Sangster bu sabah koğuşları turladılar ve bütün hastaların iyileşiyor olduğuna karar verdiler. Geceleyin ölen ihtiyar emeklinin bile."

"Peki ya David Cruise?"

"Direniyor..." Gözlerini gözlerimden kaçırdı ve Cruise'un yoğun bakım ünitesine dönüştürülmüş boş yüklükten gelen, solunum cihazının hafif iç çekişlerine kulak kabarttı. "Bir bakmam lazım; hep unutuyorum onu."

Julia'nın peşinden yüklük odasına girdim; Cruise idareten yapılmış oksijen çadırında yatıyordu. Bedeni her zamanki gibi boylu boyunca kablolardan ve tüplerden oluşan labirentinin içinde hiç kımıldamadan uzanıyordu ve bu görüntü bana derin bir huzursuzluk verdi. Çekiciliği elle tutulacak kadar belirgin o kıvrak, atletik tip yok olmuştu; monitörler ve sayaçlar onun yaşamını durmadan çekiyor, kanını ve lenfini doymak bilmez makinelerine pompalıyordu sanki.

Sadece saçları kalmıştı, balgama bulanmış bir yastığın üzerinde sarışın bir yele. Julia'nın yanında durdum; Julia solunum cihazını ayarlıyor, ara sıra Cruise'un saçlarını, uyuyan bir kedinin tüyleri gibi okşuyordu. Cruise'un kafası küçülmüş, yüzü içeriden sökülen bir sahne dekoruymuş gibi yanakları ve çenesi çökmüştü. Ayaklı askıya asılı bir transfüzyon torbasından bir kanüle serum damlıyordu ama televizyon sunucusunun canı öylesine boşalmış görünüyordu ki, acaba Julia bir cesedi mi diriltmeye çalışıyor diye düşündüm.

"Richard? Seni tanımıyor." Beni tedavi odasına götürdü yine. "Şimdi, sana yapacak bir şey bulalım."

"Julia..." Kolumu dolayıp onu tutmaya çalıştım. "Cruise nasıl?"

"İyi değil." Sesini alçalttı ve fısıldayarak konuşmaya başladı. "Onu hastaneye göndermem lazım ama Carradine bırakmıyor. Sangster onun birkaç güne ayağa kalkacağını söylüyor."

"Ne kadar yaşar?"

"Pek fazla değil. Solunum cihazını çalıştırmak için otomobil akülerini kullanmamız gerekecek."

"Ne kadar? Bir gün mü? İki gün mü?"

"O kadar bir şey." Julia'nın gözleri koyulaştı. "Eğer ölürse..."

"Önemli mi?"

"Cruise'a tapıyorlar. Eğer bir şey olursa..." Kendi kendine güldü, çaresizce bir kıkırdamaydı bu. "Yazık, onu göremiyorlar artık, bütün o sert adımlarla yürüyenler."

"Julia, diren."

"Onu sen bozdun, biliyorsun." Sakin konuşuyordu. "Ama yine de, bir intikamdır bu."

"Neden? İşimi kaybettim diye mi?"

"İşini mi? Babanın ölümünden söz ediyorum tabii ki. Onun bir karşılığı bu. Bir şekilde, senin adına memnunum."

"Neden?" Elini tuttum; aklı başka yöne kaymadan dikkatini konuya çekmeye çalışıyordum. "David Cruise'un babamın ölümüyle hiçbir ilişkisi yok."

"Cruise mu? Hayır. Ama..."

"Başkaları mı yapt? Kim? Bu yüzden mi cenazeye geldin?"

Önceleri çok düşünceli ve endişeli olan bakışları tükenmişliğe doğru kayıyordu. Fakat elleri göğsüme dokunuyor, sığınacak bir yer arıyordu. David Cruise'un öldürülme girişimi Julia'yı ilk buluşmamızdan beri hissettiğim suçluluk duygusundan, hep aramıza giren o kendine yönelik öfkeden kurtarmıştı.

"Julia? Kim..."

"Sus!" Saçını düzeltti. "Uzmanlar geldi. Koğuş turuna başlıyorlar."

St George tişörtlü üç onbaşı ilkyardım merkezine girmiş, koğuşta dolaşıyordu. Tony Maxted'i görmezden gelerek, karyola başlarına tutturulmuş notları okumaya başladılar. Çok büyük bir ciddiyetle hastaların üzerine eğiliyor, nabızlarına bakmaya çalışıyorlardı.

İtiraz etmeye kalktım, ama Maxted kolumdan kavradı ve girişten dışarı fırlattı beni.

"Evet. Biraz mola verebiliriz." Rahatsız olmuştu ama gururu kırılmamıştı. "Benim psikiyatrist olduğumu biliyorlar, Metro-Centre'da çok sevilen bir meslek değil. Bilmiyorum neden..."

Avlunun ortasında, ayıların altındaki kaideye oturduk; etrafımızda bal kavanozları ve solmaya yüz tutmuş geçmiş olsun mesajları vardı. Ayak bileğimi rahatlatmak için ayakkabımı çıkarıp ayağa kalktım. Julia'nın yanında kalmak istiyordum ve ilkyardım merkezinden itilip kakılarak atılmak gücüme gitmişti. Ama Maxted beni bıkkın bir şekilde, yavru ayının kocaman pençesine doğru çekti.

"Maxted... Julia güvende mi?"

"Hemen hemen. Irza geçme söz konusu değil.... Ama yine de, memnuniyetle söyleyebilirim ki, Metro-Centre seksten önemlidir."

"Biz ne yapıyoruz burada?"

"Seni kötü yoldan uzak tutuyoruz. Ayılar bir kabile totemidir; bir süre güvende olman lazım."

"Ben tehlikede miyim yani? Bilmiyordum."

"Yapma lütfen..." Maxted bıkkın bir halde süzdü beni; terden katılaşmış ceketimi, mısırlı biftek konservelerini açmaktan yara bere içinde kalmış ellerimi, eskiden olsa beni Metro-Centre'a sokmayacakları derbeder görüntümü. Maxted ise tam tersine hâlâ gömlekli ve kravathıydı, kılıksız koyun derisi ceketinin altında bile hâlâ mesleki havasını koruyordu. "Cruise dayandığı sürece senin için bir sorun olmayacak. O bir giderse, kıyamet o zaman kopacak işte."

"Bence koptu bile."

"Henüz değil. Şu kuşatmaya bir bak... Tuhaf bir şey fark ediyor musun?"

"Yağma olmaması mı?"

"Tam isabet. Yürütülen tek bir elmas parçacığı, cebe indirilen tek bir Rolex yok. Bir bak etrafına. Bunlar tüketim malları değil ev eşyası tanrıları. Herkesin inandığı ve terbiyesini takındığı tapınma safhasındayız."

"Peki ya Cruise ölürse?"

"Ölünce, ölürse değil. Çok daha ilkel ve tehlikeli bir safhaya gireceğiz. Tüketicilik, ricat üzerine kuruludur. Artık her an her şey tersine dönebilir. Bunun için hâlâ buradayım ben; neler olacağını görmek istiyorum."

"Hiçbir şey olmayacak." Yavru ayının rahatsız eden pençesi ni itmeye çalıştım. "Bu kuşatma bugün yarın bitecek artık. Herkes sıkıldı. Bugün öğleden sonra bile bitebilir."

"Bitmeyecek. Carradine bitsin istemiyor. Onun kafası, daha Metro-Centre'a geldiğinden beri hep kuşatma altındaydı. Sangster de bitsin istemiyor. Onca yıldır o korkunç okulda kapana kısılmış haldeydi, veletlere nasıl yeni bir tür vahşi olunacağını öğretti."

"Peki ya İçişleri Bakanlığı?"

"Onlar da bitsin istemiyor, her ne kadar bu konuda gayet kurnazca davranıyorlarsa da. Burası kocaman bir sosyal laboratuvar ve onlar da deneyin kızıışmasını en ön sıradan seyrediyor. Tüketicilik yoldan çıkıyor ve mutasyon geçirmeye çalışıyor. Faşizmi denedi, fakat o bile yeteri kadar ilkel değil. Geriye kalan tek şey, tam bir delilik..."

Maxted sustu; elli kadar rehineden oluşan bir grup, bitkin bir yürüyüşle, tüfekli bir onbaşı tarafından güdülerek avluya giriyordu. Elllerinde kovaları ve paspasları, süpürgeleri ve mobilya cilası spreyleri, dünyayı silip parlatmaya yetecek kadar gereçleri vardı. Moralleri şaşılacak kadar yüksekti, kubbenin en iyi temizlik ekibi olmaya kararlıydılar sanki.

Asmakat terasının altında saf durdular ve Carradine'la Sangster'in, babamın kendi sonuyla buluştuğu merdivenlerden inmesini beklediler. Bir yaver, yeni ütülenmiş bir deste St George tişörtü getirdi.

"Neler oluyor?" diye sordum Maxted'e. "Carradine'm ütülerini teftiş ettiğini söyleme bana. Kuşatma bitiyor herhalde."

"İyi fikir. Ama sanmıyorum..."

Carradine, temizlik ekibine kısa bir konuşma yaptı. Sangster onun arkasında sinsice dolaşıyor, gözleriyle çatının altındaki üst terasları tarıyordu. Onbaşı, ekibine bir işaret yaptı ve ekibin on iki üyesi süpürgelerini ve kovalarını yere bırakıp öne çıktı. Carradine sıra boyunca yürüdü ve her birinin elini sıkarak birer St George tişörtü verdi.

"Maxted, hastalıklı bir oyun bu..."

"Hayır. Tam gördüğün şey. Yemin ederek başlıyorlar. Artık rehine değiller ve isyana katılıyorlar."

"Katılıyorlar mı..."

Hiç düşünmeden kalktım ve Maxted'in omuzlarına dayanarak dengemi sağladım. Tişörtlerini kuşanan on iki eski rehineyi seyrettim, sonra da Sangster'le şakalaşan daha samimi bir gruba katıldım. Kendileriyle ve koca binayla, avlunun çevresindeki mağazaların ve kafelerin girişini aydınlatan koyu pembe ışıkla bir sorunları yoktu. Yeni bir ülkeye gelmiş, vatandaşlığa kabul edilmiş göçmenler, alışveriş merkezinin yurttaşları, yazarkasaların ve mağaza kartlarının serbest seçmenleriydiler.

"Richard..."

Maxted beni uyarıyordu, ama ben töreni seyrediyordum. Son anda, on üçüncü rehine; blucin ve deri motosiklet ceketi giymiş iriyarı bir kadın gönüllü olmak için ileri çıktı. Bütün kuşkuları giderilmiş kadın Carradine'a doğru yürüdü, gösterişli bir şekilde hazırola geçti ve St George tişörtünü istedi.

Bir elimde ayakkabım, hoplayarak ilerlemeye başlarken Maxted'in kolumdan tuttuğunu hissettim.

"Richard, oturup düşünelim..."

Beni tekrar, ayların olduğu yere götürdü. Carradine'la Sangster çekip gittiler ve onbaşı, mevcudu azalmış rehiner ekibini hemen işe koşup, avlu civarındaki bir süpermarkette görevlendirdi.

Maxted kurumuş kanların bulaştığı ayakkabıyı elimden aldı. Biraz bitkin bir şekilde gülümseyerek ayakkabıyla diğer eline pat pat vurdu.

"Richard, ne yapıyordun? Bir fikrin var mı?"

"Pek yok." Onun neredeyse şefkatli yüzüne baktım. "Düşünmüyordum."

"Demek istediğim de bu. Şimdi, otele geri dön. Daha sonra seninle görüşür ve yiyecek bir şeyler buluruz."

"Ama, Julia..."

"Onun iyi olmasını sağlayacağım." Ayakkabıyı bana verdi. "Sevgili dostum, sen onlara katılmaya gidiyordun. Metro-Centre sonunda seni de kaptı..."

Sunaklar ve Tapınaklar

İlk sunaklar belirmeye başlamıştı: gelip geçen alışverişçiler için yol kenarı tapınakları, kubbenin evreninde sonsuz yolculuklar yapanların durup tefekküre dalacakları yerler.

Son silah seslerinin de sustuğu şafakta Holiday Inn'deki odamın balkonuna çıktım. Gece boyu kubbede kimseler uyumamıştı ve alışveriş sokaklarını hafif bir sis kaplamıştı; galerilerden ve yaya yollarından, askeri bir keskin nişancının gizlenebileceği kadar yoğun yerlerden hiç eksik olmayan bir uykusuzluk bulutu.

Polis komandolarının artık çekildiğini ve asıl tehlikenin her zaman olduğu gibi içeriden, Carradine'ın eğitimsiz milislerinden geldiğini düşünüyordum. Balkonda, yine tropikal bir gün olacağını haber veren; aşırı olgunlaşmış havayı bir otuz saniye soluduktan sonra yüzümdeki teri tül perdeye sildim ve banyoya yollandım.

Sadece iki şişe Perrier suyum kalmıştı. Duş teknesinde durdum, şişelerden birini içtim ve sonra diğerini başımdan aşağı dökerken berrak, karbonatlı suyun tenimi dirilttiğini hissettim.

Her zamanki gibi, lavabonun aynasından uzak durdum; yoksa banyoyu benimle paylaşan derbeder tip de katılırdı bana. Ne zaman onunla, o sakallı ve korkutucu derecede sakın tiplerle karşı-

laşsam, bir ümit ışığı görmüş keskin gözlü bir dilenci gibi hemen bana doğru gelirdi. Sonra da, vücudumun kokusundan ve derin, tehlikeli saplantıların daha da kötü kokusundan iğrenip kaçardı.

Ben güya hâlâ David Cruise'un danışmanı rolünü oynuyorsam da, üç yüz taraftarıyla miting yapan, kalan az sayıda rehineyi dikkatle gözleyen ve Metro-Centre'ı devletin silahlı gücüne karşı savunan Carradine ve onbaşıları tarafından yalnız bırakılmıştım. Bu arada Julia Goodwin'e bakmak için elimden geleni yapıyor, terk edilmiş süpermarketlerden ona bir şeyler buluyor, dört hastasına ve kendisine yetecek kadar yiyecek götürüyordum.

Her seferinde Julia kendini zorlayıp da sosis, konsantre süt ve kaz ciğeri konservelerini açıncaya ve beni cömert bir gülümsemeyle ödüllendirinceye kadar bekliyordum. Onun gönüllü çalışan iki hemşiresi çoktan kubbeden gitmiş, kocalarına ve çocuklarına dönmüştü ama Julia sonuna kadar kalmakta hâlâ kararlıydı. David Cruise'a bakarken, onu hep ölümün kıyısında tutarken, babamın evinde beni paylaşmaya zorladığı yataktakine benzer bir kefarette bulunduğunu hissediyordum.

Artık Metro-Centre kuşatmasının ikinci ayına girmiştik ve zaman hiç beklenmedik şekillerde genişlemeye başlamıştı. Terli bir can sıkıntısıyla dolu günler birbirine kaynamıştı ve bunlar ancak Carradine'ın levazım subayları birkaç saatliğine yeni bir süpermarket açtığında, yiyecek ve su bulmak için verilen bitmek bilmez arayışlarla kesiliyordu. Sonra, Carradine tükenmiş rehinelere dört beş tanesini daha tahliye edince her şey birdenbire değişiyordu. Bunun karşılığında banyo çeşmeleri yarım saat boyunca kuvvetleri ve sifon rezervuarlarını doldurmaya ve bir tifo salgınını savuşturmaya yetecek kadar akıyordu.

Ama polisin ve İçişleri Bakanlığı'nın sabrı kalmamıştı. İsyan-
cıların pes edeceğini ya da birbirlerine gireceğini umarak büyük bir hamleye kalkışma heveslerinin, kamuoyunun kuşatmaya

verdiği destekle birlikte dalgalanmalar göstermesinde şaşılacak bir şey yoktu. Kubbenin etrafındaki televizyon ekipleri haftalardır yavaş yavaş eksiliyordu ve genç İçişleri Bakanı, Metro-Centre işgalini sınıf mücadelesinin bir parçası, hoşnutsuz çalışanların oturma grevi diye tanımlayarak büyük bir gaf yapmıştı. Kuşatma, ana haber bültenlerinden düşüp de BBC2'deki gece yarısı tartışma programlarına sürgün edilince, bir güç gösterisi olacağını tahmin ettim.

O gece saat üçte ben pencerenin önündeki divanda nemli, mikrodalga fırın gibi havada nefes almaya çalışarak yatarken kubbenin üzerinden geçen helikopterlerin sesini duydum. Projektörler tarıyor, hoparlörler bağııyordu. Avlunun yukarısındaki metal panellerde şok bombaları patladı ve talihsiz ayların üzerine molozlar yağdı. Kuvvetli bir patlamayla kubbenin Kuzey Girişi revakının üst kısmında bir delik açıldı. Asker ve polislerden oluşan ortak bir komando birliği alışveriş merkezine girdi ve kapıyı savunan küçük bir isyancı grubunu çabucak alt etti. Yangın kapısını kaldıramayan komandolar birincil hedeflerine; Ramada Inn'in yemek salonunda tutulan, geriye kalmış seksen rehineye yöneldi.

Tesadüfen, Sangster iki gün önce rehineleri Ramada Inn'deki pis mekânlarından çıkarmış, boş duran Novotel'e göndermişti. Komandolar ilk hedeflerine saldırıp da hiçbir direnişle karşılaşmadan girdiklerinde kendilerini karanlıkta, dolup taşmış hela kovalarına çarparak yürürken buldular. Bu durum Carradine ve silahlı savunma birliklerine vukuat yerine yetişme fırsatı verdi ve Ramada Inn'i kuşattılar.

Bunun ardından, ordu ve polis güçlerinin kazanacağı kesin olan şiddetli bir silahlı çatışma geldi. Trajik bir şekilde, Novotel'deki rehinelerden bir grup, muhafızlarının hakkından gelmeye çalışmak gibi bir hata yaptı. Otelden çıkınca, merkezi avlunun bir ucundan ötekine, kurtarıcılarına doğru koştular.

Sangster, bir propaganda yöntemi olarak ve her hareketlerini kontrol ettiklerini bildiği casus polis kameralarını yanıltmak

için rehinelere yeni giysiler vermiş ve onları St George tişörtleriyle donatmıştı. Küstah isyancıların bir intihar saldırısıyla karşılaştıklarını sanan komandolar yayılım ateş açtı. Rehinelerden, Metro-Centre'in genel müdürü ve bölüm şeflerinden ikisi de dahil olmak üzere beşi hemen öldü. Komandolar geri çekildi, helikopterler devriye seferlerine son verdi ve polis hoparlörleri muazzam bir utanç içinde sustu.

Ama Metro-Centre kuşatmasının daha da tuhaf bir aşaması başlamak üzereydi.

Polis ve asker faaliyetine işaret eden hiçbir belirtinin görülmediği saat sekiz sularında Holiday Inn'den çıkıp ilkyardım merkezine yollandım. Julia'ya bir şey olmadığından emin olmak ve gece saldırısı sırasında getirilen yaralı varsa Julia'ya yardım etmek istiyordum. Kubbenin en iyi spor malzemeleri mağazasından yürüttüğüm avcı bastonuna dayanarak, topallaya topallaya, merkezi avlunun yanından dolaşıp geçen dairesel bir rotayı takip ettim.

Holiday Inn'in yüz metre ilerisinde kendimi elektrikli cihazlar üzerine yoğunlaşmış dükkânlardan oluşan bir sokakta buldum. Hiçbirinde kepenk yoktu, çünkü Carradine'in taraftarlarından hiçbiri bunları çalmayı düşünmüyordu. Karanlık yüzünden mağazaların içi hazine dolu mağazalara dönmüştü. Durup bu sihirli mağazaların içine bakarken, çocukken özlemini çektiğim bütün oyuncaklarla kuşatıldığının ve canımın istediğini alabileceğimin farkındaydım.

Yakınlarda bir yerde, kapısında cihaz örneklerinden oluşan, hâlâ dokunulmamış bir piramidin bulunduğu bir mağaza vardı. Mikrodalga fırınlarından bir üçlü, bilgisayarlardan oluşan bir kuleyi taşıyor, hepsinin tepesinde bir plazma televizyon ekranı duruyordu ve tüm sergi bir sürü dijital kamerayla ve yarı karanlıkta parıldayan objektiflerle bir Noel ağacı gibi süslenmişti. Bu yapı büyük bir hevesle, bir altar heykeline benzeyecek şekilde dizayn edilmişti. Kaidesine yapay çiçeklerden buketler konmuş ve David Cruise'un çerçeveli bir fotoğrafı mumlarla çevren-

mişti. Bunlarda neredeyse dinsel bir aura, Metro-Centre'in tehdit edilen ruhuna adanmış bir sunak havası vardı.

Birkaç dakika sonra, Novotel'in arkasındaki bir geçitte bir piramide daha rastladım; onlarca cep telefonu ve DVD oynatıcıdan oluşan mütevazı bir tabloydu bu. Kısmen satış teşhiri, kısmen tüketici sunağıydı ve muhtemelen Metro-Centre'da büyük tura çıkmış hacıların ibadet yeri idi.

Böylesi bir adak yolundan büyülenmiş bir halde geçerek alışveriş merkezinin kuzey kısmına girdim. Çatıdan pek güneş ışığı sızılmıyordu ve yedi katlı galerinin alt katlarını, en parlak neon lambasının bile hiçbir zaman tam anlamıyla gideremeyeceği bir alacakaranlığa sokmuştu. Burası kubbede kiranın en düşük olduğu yerdi ve alışveriş alanlarını düşük fiyatlı seyahat acenteleri, kitapçılar ve yardım mağazaları, ışık azlığının dezavantaj olmadığı ticari dallar doldurmuştu.

Kuzey Girişi'nin büyük salonunda çok parlak bir projektör parladı ve araba kiralama bürolarıyla indirimli uçak bileti satan acentelerin bulunduğu dar sokaktan geçerken bende kısa süreli bir körlüğe yol açtı. Bir kargo bürosunun kapısında durup onarım ekibinin çalışmasını seyrettim. Metro-Centre teknisyenleri hareketli bir iskelenin üzerine çıkmış, kubbenin asker ve polis komandoları tarafından havaya uçurulan kısmını tamir ediyorlardı. Kaynak makinesinden çıkan kıvılcımlar karanlıkta yağmur gibi yağıyor, yerdeki cam ve metal döküntülerinin arasında dans ediyordu.

"Bay Pearson... Çekilin."

Arkamdan metal bir sergi standı taş döşemede sürüklenirken çıkan sesi duydum. Projektör büyük salonun tavanım tanyor ,gölgeler deli bir dans grubu gibi dönüp dolaşıyordu çevremde.

"Richard."

Ancak birkaç adım ötemde, kemerli mavi tulum giymiş bir kadın bir kapıdan bana doğru bakıyordu. Tulumunda bir arma yoktu ama ben kadının kitle kontrol birimlerinin tercih ettiği türden bir polis üniforması giymiş olduğuna emindim. Mavi ve

siperlikli bir şapka gözlerini örtüyor, fakat özenle toplanmış sarı saçlarını gizlemiyordu ve o güçlü çeneyi, hep özür dilemek üzere kıvrılmış gibi duran büyük ağzı tanıdım.

"Çavuş Falconer..." Kadın beni gece görüş gözlüğünün hareketiyle yanına çağırınca ona doğru yürüdüm. "Dikkatli olun, onbaşılar silahlı..."

"Bay Pearson, benimle gelin." Yavaş bir sesle konuşuyor, karanlıkta tıslıyordu bana. "Sizi dışarı çıkaracağım şimdi."

"Çavuş?"

"Dinleyin! Metro-Centre'dan ayrılma vakti geldi. Çok fazla kaldınız burada."

"Çavuş Falconer... Kalmam lazım; bana ihtiyaçları var."

"Kimsenin size ihtiyacı yok. Bir kez olsun düşünmeye çalışın."

"David Cruise... Dr. Goodwin..."

"Onlar da gidiyor Bay Pearson. Hepsi gidiyor." Yüzü, yanışan projektörle kısa bir süre aydınlandı. Dişlerini göstererek, "Kısa bir süre sonra yalnız kalacaksınız Bay Pearson," diye fısıldadı. "Siz oyuncak fabrikasında kaybolmuş bir çocuksunuz..."

"Çavuş, bir dakika..."

Ama kadın, gölgelerden ve kapılardan oluşan bir labirentin içinde kaybolmuştu.

"Mary... Dinle..."

Seslenirken, güçlü bir çift el hissettim; omuzlarımdan kavrayıp beni ışığa çıkardı. St George tişörtü giymiş bir onbaşı yüzüme dik dik bakıyordu. Elini sakalımda gezdirdi ve beni zorlukla tanıdı.

"Sevgilinizi mi kaybettiniz Bay Pearson? Çok bitkin görünüyorsunuz arkadaşım. Bay Sangster burada olabileceğini söyledi."

Beni giriş salonunun rahatsız edici parlak aydınlığına götürdü. Ramada Inn armalı bir bavul arabasım yedeğinde çeken bir golf arabası geldi. Kullanan Sangster'di; siyah paltosunun içindeki dev cüssesi Tom Carradine'ı eziyordu neredeyse. Halkla ilişkiler görevlisi hâlâ kararlı bakan gözleriyle Sangster'in yanın-

da, sargılı kollarının üzerine eğilmiş oturuyordu. Önceki gecenin olayları sırasında, onbaşılardan oluşan birliğini cepheden yönetirken yaralanmış, ama cesaretinden ve kararlılığından hiçbir şey eksilmemişti.

Bavul arabasında beş ceset, komando saldırısının talihsiz kurbanları vardı.

İbadetler ve Yün Yıkama Programları

"Richard, perişan görünüyorsun, ah zavallı..." Sangster, onbaşıya beni bırakmasını emretti. Çocuğuna düşkün bir baba gibi gülümseyerek kolunu belime doladı. "Bir sürü tuhaf rüya. Bir sürü..."

"Ama tuhaf sahiden." Kafamı toparlamaya çalıştım. "Sangster, Çavuş Falconer'ı gördüm. Ve Duncan Christie'yi..."

"Al işte." Sangster kendi kendine kıkırdadı; geceki heyecanlardan sonra hâlâ yarı sersemdi. "Sen hep rüya görürsün zaten Richard."

"Sangster, dinle..."

"Bunu şöyle düşün," diyerek kocaman ellerini kaldırıp susturdu beni, dibine kadar yenmiş tırnaklarını göstererek. "Metro-Centre, düşünde seni görüyor. Hepimizi görüyor Richard."

"Çavuş Falconer buradaydı. O kadın içeri girebildiyse kubbe de başka polisler de vardır."

"Başka mı? Elbette var. Bize katılmak istiyorlar. Bize bir zarar veremezler. Metro-Centre bizim kontrolümüzde. Şimdi, nakil işlemimize devam edelim."

Hâlâ belimden tutarak, beş cesedin yüklendiği arabaya döndü. Silahlı onbaşılar golf arabasının etrafında bir halka halinde duruyordu ve kulakları hep askeri helikopterlerin uzaktan gelen sesindeydi. Sanster elleriyle havada birtakım hareketler yaptı, sanki görünmez bir koroyu yönetiyormuş gibi. İri bed-

ni giriş salonuna hükmediyordu ama hâlâ, arabanın yolcu koltuğunda sessiz sessiz oturan; gözlerini sargılı kollarına dikmiş Carradine'a bağlıydı. Eski halkla ilişkiler görevlisi tükenmişlikten ve kan kaybından sararmıştı ama kendine güveni tamdı ve çenesini bir kapatıp bir açıyordu, sanki bir önceki gece yaşanan şiddetin ağzında bıraktığı lezzeti tadıyormuş gibi.

Sonra benimle göz göze geldi ve bir an bana çok uzun uzun baktı ve ben onun, oyunun bittiğini fark ettiğini gördüm. Ama yine de bu durum onu, ne kadar delice olsa da, canının istediğini yapmakta özgür kılmıştı.

"Sangster," sesimi alçaltmaya çalıştım, "yoksa Carradine..."

"İyi. Dün gece bir şoktu. Polis bize hıyanet etti. Bütün o katliamlar. Ben Tom'u hep uyarıyordum, hükümetlerin gerçek şiiri şiddettir diye. Haydi, şimdi..."

Beni sanki cesetlere bakmamı istiyormuş gibi, bavul arabasına doğru götürdü. Cesetler sabah ışığında neredeyse mora dönüşmüştü. Tanıdığım tek kurban Metro-Centre genel müdürüydü; gözleri, denetlenmemiş ve planlanmamış ölümünden şaşkına dönmüş gibi kocaman açılmıştı. Boynunda bir kurşun deliği vardı ama pek kan akmamıştı; hayatını pek fazla karışıklık çıkarmadan teslim etmeye karar vermiş gibiydi.

"Sangster..." Acı bir şekilde sırttan ağızlara bakmayıp kafamı çevirdim. "Neler oluyor şimdi?"

"Takas. Onları Metro-Centre'da tutamayız. Carradine'da bir talepler listesi var."

"Basın burada mı?"

"Birkaç ajans muhabiri. Pervazlara tünemişler, taşları kirletiyorlar. Neden sordun?"

"Bunları polis ve askerler öldürdü. Gazetecilere bunu bildiriniz mi?"

"Bildireceğiz..." Sangster döndü ve bana dikti gözlerini. Kocaman kafasını sallamaya başladı. "Bana bir fikir verdin. Uyanık adam..."

Carradine koltuğunda bekliyor, sol elini zorlukla kaldırmış, talepler listesine göz gezdiriyordu. Sangster onun yanına oturdu ve yaşlı bir köpeği seviyormuş gibi omzunu sıvazlamaya başladı.

"Tom? Çok iyi yapıyorsun. Kızgın görünmekten korkma. Bir plan değişikliği oldu. Görüşmeci polislere, rehineleri *biz* vurduk demeni istiyorum. Beşini de."

"Biz mi!" Carradine'ın gözleri derin çukurlarında fırl fırl döndü. "Beşini de mi?"

"Misilleme olarak idam ettik. Hatırlıyor musun?"

"Beşini mi? Ama bu bir..."

"Cinayet mi? Hayır. Bu bizim güçlü olduğumuzu gösterir Tom. Dün gece durduk yere bir saldırı yapıldı. Birçok insanımız ölebilirdi. İşgalci askeri güç olarak misilleme yapma hakkımız var. Onlara de ki Tom, bir dahaki sefere on rehine vuracağız."

Bu kandırmacadan tatmin olan Sangster ellerini ovuşturdu ve beni silahlı onbaşlıların arasından geçirdi. Onbaşlıların gözleri hep üst galerileri tarıyordu, sanki kubbenin üzerinden uçarak geçecek bir mesihi bekliyorlarmış gibi. Bavul arabasının golf arabasından ayrılmasını ve çekilerek yangın kapısının acil çıkışına doğru götürülmesini seyrettik.

"İyi..." Sangster burun deliklerini oynattı. "O cesetler biraz bozulmaya başladı. Sana göre bile Richard..."

"Ben kendimi bıraktım. Neden, bilmiyorum. Son tahliye edilen rehinelerle gidecektim güya."

"Burada olanlar bırakıp gidilemeyecek kadar ilginç." Cesetler çıkış kapısından dışarı taşınırken, Sangster başını heyecanla sallıyor, gözleri yeniden parlıyordu. "Sen bunu biliyorsun Richard. Bütün bunlar hep senin hayatının en büyük işinin sonucu."

"Bir şekilde. Julia gözümün önünde olsun istiyorum."

"İyi. Hastaların doktorlara bakma zamanı geldi; bir fındık kabuğunun içinde yirmi birinci yüzyıl bu." İki elini kaldırıp alış-veriş teraslarını ve sessiz duran yürüyen merdivenleri gösterdi. "Metro-Centre'ı sen yarattın Richard. Ama ben de bu halkı yarat-

tım. Onların boş, çirkin kafalarını; tam insan olmadaki başarısızlıklarını. Nasıl bitecek, görmemiz lazım.”

”Bitti zaten.”

”Pek değil. İnsanlar en şahane delilikleri yapabilir. İnsan soyu için umut veren delilikleri.”

Kuzey Girişi’nden merkezi avluya giden hareketsiz yürüyen kaldırımını takip ediyorduk. Önünden geçtiğimiz mutfak eşyası mağazasının kapısında bir sergileme piramidi, pahalı fırın tabaklarından, meyve süzgeçlerinden ve David Cruise’un reklam fotoğraflarından birini süsleyen kâğıt çiçeklerden oluşan bir sunak vardı.

”Sangster...” Sunağı gösterdim. ”Bir tane daha...”

”Görmüştüm onu.” Sangster durdu ve ciddi bir gösteriyle başını eğerek selamladı. ”Bunlar ibadet yerleri Richard. Hayatlarınıza hükmeden ev eşyası tanrılarına sunaklar. Seramik meleklerden ev tanrıları ve sergi stantları. Metro-Centre bir katedral, bir tapınma yeri. Tüketicilik paganlık gibi görünebilir, fakat aslında dinsel içgüdünün son sığınağıdır. Birkaç gün içinde, çamaşır makinelerine tapınan bir cemaat göreceksin. Pazartesi sabahı ev kadınının yün yıkama programı takdisinde daldırıldığı vaftiz kurnası...”

El sallayarak dönüp benden ayrıldı ve kaldırımın tırabzanına dokuna dokuna tekrar Kuzey Girişi’ne doğru yürümeye başladı. Onun ıslık çalarak gidişini seyrettim ve sonra, daha güçlü bir gün ışığının sıcak sisi dağıttığı merkezi avluya doğru yola çıktım.

Av bastonumun saplarını açtım ve kuşatma boyunca hep kapalı kalmış ve yağmalanmamış bir mezecinin önünde dinlendim. Peynir kavanozlarından ve makarna sosu kâselerinden nefis küfler çıkmış, mağazanın içini art-nouveau bir mağaraya çevirmişti.

Neredeyse uyumak üzereyken, merkezi avludan bir silah sesi geldi ve üst galerilerin çemberinde yankılandı. Ara sıra tüfekler patlıyor, peşinden çılgınlık ve bağırtilar geliyor, bunların hepsi birbirine kaynayarak, bir Ortadoğu pazarının felaket ağıtına benzer bir uluma dalgası halinde yükseliyordu. Yeni bir koman-

do baskını yapıyor sandım ama silahlar rasgele, kolektif bir üzüntünün ya da öfkenin dışavurumu gibi sıkılıyordu.

Merkezi avluya vardığımda, St George tişörtlü bir isyancı kalabalığı ilkyardım merkezini sarmıştı. Bir grup onbaşı kapılardan çıktı ve kalabalığın arasından yol açarak ilerlediler. Serum torbaları bağlanmış ve metal başlığından elektrik kabloları sarkan bir hastane yatağını itiyorlar ve yatağın yanı sıra, kendini yokuştan aşağı bırakmış kızakçılar gibi koşturuyorlardı.

Önünden geçerlerken, kalabalık taraftarlar da yanları sıra koşuyor, havaya ateş ediyorlardı. Birisinin ayağı tökezledi ve yatakta yatanı bir an görüverdim; kurumuş bir mumyarun bir oksijen maskesinin altındaki çocuksu yüzü ve tepesinde sarı saçlardan bir yele.

Ter lekeli bir St George tişörtü giymiş, perişan bir kadın bana doğru geliyordu; kaslı kollarını sanki bir ölüm çanı çalıyormuş gibi kaldırmıştı. Onu sakinleştirmek için elini yakaladım.

"Ne oldu? Yoksa Dr. Goodwin..."

"David Cruise," beni itti ve kaidelerinde sakin sakin duran aylara dikti gözlerini yalvarırcasına, "öldü..."

Anlat Ona

"Dükkânı kapatıyoruz Richard." Tony Maxted darmadağın olmuş tedavi odasında dolaşiyor; eliyle havayı yelleyerek, kirli sargı bezi kovalarından gelen pis kokuyu defetmeye çalışıyordu. "Bizimle gelmeni tavsiye ederim. Çok fazla kaldın burada, benim bile hiç anlayamadığım nedenlerle."

"Hepimiz çok fazla kaldık burada." Onbaşılar ilkyardım merkezine daldığında tekmelenip devrilmiş, arkılığı kırık bir sandalyeye oturdum. "Sahi nasıl çıkacağız?"

"Henüz söylemesi zor. Ama her şey değişiyor. Neler olacağını kimse bilemez."

Maxted parmaklarıyla lavaboda trampet çalıyordu. Kararlıydı ama hiçbir Şeyden emin değildi ve kendisini yatıştırmak için Julia Goodwin'in omuzunu pışpışlıyordu.

Julia metal masanın diğer tarafında, yağmalanmış ilaç dolabına sırtı dönük oturuyordu. Morarmış alnı ve yırtılmış bluzuyla, deli bir hastanın saldırısından g bela kurtulmuş kazazede bir doktora benziyordu. Yanına oturup, yıpranmış ellerini tutmak istiyordum ama böyle bir davranışı anlamsız ve gereksiz bulacağını biliyordum.

"David Cruise ne zaman öldü?" diye sordum. "Gece mi?"

Maxted, Julia'ya baktı ve Julia ona bakıp başını hafifçe sallayarak onayladı. Maxted bir silah sesinin avluda yankılanıp susmasını bekledi ve sonra "Dört gün önce," dedi. "Elimizden gelen her Şeyi yaptık, inan bana."

"Neden aldılar onu?"

"Neden mi?" Maxted avuçlarına dikti gözlerini. "Dirilteceklerini sanıyorlar zavallıyı."

"Nasıl?"

"Keşke bilsem. Bir servet yapardım. Müthiş placebo etkili diriltme." Sabırsızlandığımı görünce, "Cesede bir Metro-Centre turu yaptırıyorlar," dedi. "Bütün o mallar onu geri getirecek güya. Denemeye değer."

"nemli mi?" dedi Julia sertçe, iki adamın çekişmesinden bıkmış bir halde. "Biz öldürdük diye düşünmüyorlar hiç olmazsa."

"Dört gün demek?" Solunum cihazı pompasının durduğunu ve Julia'nın oksijen çadırının etrafında parmaklarına basarak do-laştığım hatırladım. "ldğn nasıl anladılar?"

"Kokladılar." Maxted elini buzdolabına soktu ve bir şişe madden suyu çıkardı. Keskin suyu boşaltarak ellerini yıkadı ve son damlalarını iti. "Artık gitme zamanı geldi. Cruise doğrulup da ma sonuçlarını okumazsa bu insanlar fıttırır. Polisin bunu anladığından kuşkuluyum."

"avuş Falconer burada," dedim. "Bir saat önce Kuzey Girişi'nin orada gördüm."

"Mary Falconer mı?" Julia oturduğu yerde öne kaydı birdenbire dikkat kesilmiş bir halde. "Ne yapıyordu?"

"Sangster'i gözlüyordu. Çok yakında her şeyi o devralacak."

"Benim korktuğum da bu." Maxted, pedallı bir kovayı tekmeleyerek yolundan çekti. "Alışveriş merkezinin mecusisi, mesajsız mesihi. Sen senaryoyu yazarak yardım ettin Richard. Mesaj şu: Mesaj yok. Hiçbir şeyin anlamı yok, yani sonunda serbestiz."

"Falconer onun peşinde," dedim. "Kadın onun fazla ileriye gitmesini önleyecek."

"Bundan kuşkuluyum." Maxted masaya oturup ellerini masanın üzerine koydu. "Korkarım o kadının başka bir misyonu var."

"Duncan Christie'yi bulmak mı?"

"Bunun gibi bir şey." Maxted bana sert bir bakış attı ve Julia'yla göz göze gelmekten kaçındı. "Yarım kalan bir iş. O herifi bulmamız lazım, onun kendi güvenliği için."

"Neden?" dedim. "Önemli mi?"

"Önem mi?" Maxted, kartların dağıtılmasını bekliyormuş gibi masaya dikti gözlerini. "Önemli. Çünkü Christie tehlikede."

"İyi." Riske girerek ve neredeyse buna hiç aldırmayacak kadar bıkkın bir halde, sakince, "O benim babamı vurdu," dedim. "Sen bunu biliyorsun doktor. Hep biliyordun bunu."

"Ee..." Maxted hiç düşünmeden sandalyesinde döndü; bir çıkış aradığı belliydi. "Tartışabileceğim bir şey değil bu..."

"David Cruise'u da vuran o. Bosnalı kardeşler falan değil, onlar da kimse artık. Cruise başından beri hep onun asıl hedefiydi."

"Bu büyük bir sıçrama Richard."

"Değil aslında." Julia'nın konuşmasını bekledim, ama gözünü dikmiş, Maxted'e bakıyordu sürekli. "Benim anlayamadığım, neden hepinizin onu koruduğu."

"Anlat ona." Julia kalktı, masaya bir yumruk attı. Alnına düşen saç geriye çekerken kafasındaki yaraya dokunup irkildi. "Maxted, anlat ona."

"Julia, o kadar kolay değil. Bağlam..."

"Sikerim senin bağlamını! Anlat ona!"

Julia masanın etrafından dolaşıp Maxted'e doğru yürürken lavabodan bir bıçak aldı. Artık kendine değildi, onu kuşatılmış bir alışveriş merkezindeki bu derme çatma kliniğe getiren sersem herife kızgındı. Omuzlarını Maxted'e karşı dikleştirdi; karşısında geri çekilsin istiyordu. Gerçek, aramızda sağanak gibi yağmaya hazırlanırken onun rahatladığını görüyordum.

"Julia, otur..." Maxted ona bir sandalye gösterdi ve beni de başıyla çağırdı, bu çıldırmış kadını sakinleştirmede yardımımı sağlamaya çalışırcasına. "Bağlam önemli. Richard'ın anlaması lazım, bizim niyetimiz neydi..."

"Boşver bizim niyetlerimizi!" Julia, kendini kontrol edebilecek hale gelmeyi bekledi. "Babasını kimin öldürdüğünü anlat ona."

"Christie yaptı," dedim elimden geldiğince sakin bir şekilde. "Bunu biliyorum Julia. Daha ilk günden belliydi."

Julia başını sallayarak onayladı, sonra bıçağı kaldırarak beni susturdu. "Evet, Christie tetiği çekti. Tüfeği ateşledi. Üzgünüm Richard, çok üzgünüm bunun için. Bir sürü insan feci şekilde yaralandı ve öldü. Başından beri çok büyük bir gaftı. Ama senin babanı vuran Duncan Christie değil."

"Kim peki?"

"Biz." Julia kendisini ve Maxted'i gösterdi. "Bunu biz planladık ve emri biz verdik."

"Dur biraz..." Maxted, Julia'nın elindeki bıçağı aldı. "Julia'yla ben ön plandaydık. Ama daha bir sürü kişi vardı."

"Sangster, Geoffrey Fairfax, Çavuş Falconer..." diyerek isimleri saydım. "Desteğini veren ama gölgede kalmayı tercih eden diğer kişiler. Belediye başkanı ve bir ya da iki konsey üyesi, Başkomiser Leighton ve kıdemli polisler..."

"Eski Brooklands ekabirleri," dedi Julia bıkkın bir şekilde. "Korkunç can sıkıcı tipler, hepsi. Tehlikeli can sıkıcılar. Hatta bir rahip bile vardı ama Maxted onu korkutup kaçırdı. Hep o gönüllü delilik hakkında laflarıyla."

"Adam benim Hristiyan kilisesini kastettiğimi sanmış," dedi Maxted. "Onlara bir suikast bile çok geliyordu ve bir ikincisini hiç aramıyorlardı tabii."

"Suikast mı?" Masayı iterek uzaklaştım. "Babamı öldürmeyi planladınız yani. Neden?"

"Babarı değil. Hedef kesinlikle baban değildi." Maxted bitkin yüzünü ellerinin arasına gömdü. "Altı ay öncesine git Richard. Brooklands kaos içindeydi, diğer bütün otoban kasabaları gibi. Bir milyondan fazla insan doğrudan etkileniyordu. Irkçı saldırılar, terör estirilerek evlerinden kaçırılan Asyalı aileler, yakılan göçmen barınakları. Her hafta sonu yapılan futbol maçları birer siyasi mitingdi aslında, her ne kadar kimse farkına varmasa da. Spor, sokaktaki şiddetin bahanesinden başka bir şey değildi. Bunların hepsinin kaynağı da Metro-Centre'dı. Yeni bir tür faşizm, bir şiddet tarikatı doğuyordu bu alışveriş merkezleri ve kablolu kanallar güruhundan. İnsanlar öylesine sıkılmıştı ki, yaşamlarında dram istiyorlardı. Kabadayıcı yürümek, bağırarak ve gebertinceye kadar tekmelemek istiyorlardı yabancı suratlı herkesi. Bir lidere kahraman gibi tapınmak istiyorlardı."

"David Cruise mu yani? İnanmak çok zor."

"Doğru. Ama yeni bir tür faşizmdi bu ve yeni türden bir lider gerekliydi... Güleç, kendini sevdiren, öğleden sonra televizyonu türünden bir führer. 'Sieg Heil'lar yok, bunun yerine futbol sloganları var. Aynı nefret, aynı şiddet açlığı, talk show stüdyosunun ve konuk odasının süzgecinden geçmişti. Çoğu kişiye göre bu, futbol holiganlığından başka bir şey değildi."

"Ama morga cesetler geliyordu boyuna." Julia masanın öte tarafından uzanıp bileğimi yakaladı; mağdur olduğum halde kızgındı bana. "Ben sayıyordum onları Richard."

"Asyalı ve Kosovalı cesetleri." Maxted, dudağındaki bir parça tükürüğü sildi. Sonra gözünü dikip ona baktı sanki kendisinden öğreniyormuşçasına. "Julia onların yakınlarıyla uğraşmak zorundaydı. Ağlayan Bangladeşli kadınlarla ve üçüncü dereceden yanık çocukların kendini kaybetmiş babalarıyla..."

Kumarlar'ı hatırlayarak, "Ve böylece, bir şeyler yapmaya karar verdiniz, öyle mi?" dedim.

"Çabuk hareket etmemiz lazımdı, bütün bu iğrenç işler hâlâ kontrol edilemez haldeydi. İlimli bir faşizm Orta İngiltere'ye yayılıyor ve yetkililer hiç ilgilenmiyordu. Siyasetçiler, kilise liderleri, Whitehall; hepsi burun kıvınıyordu. Onlara göre bu, berbat bir otobanın kenarındaki bir alışveriş merkezinde çıkan bir hırgürden ibaretti."

"Ama siz onların yanıldığını biliyordunuz öyle mi?"

"Elbette. 39'ların Almanya'sını düşün. İyi insanların hiçbir şey yapamadığı zamanları... Bize bir hedef lazımdı ve David Cruise'u seçtik. İdeal bir şey değildi, fakat onu Metro-Centre'da, televizyondaki palavralarından birinin ortasında vurmak güçlü bir nokta yaratacaktı. İnsanlar nereye gittikleri konusunda kafa yoracaktı."

"Bir tetikçiye ihtiyacınız vardı. Duncan Christie'yi buldunuz."

"Ben buldum onu." Maxted, Julia elini kaldırıp sahte bir hayret ifadesinde bulunurken bekledi. "Adam Northfield'de bir muhafaza koğuşunda yatıyordu. İki kez hastaneye kapatılmış bir sosyopat, Metro-Centre'a karşı müthiş öfkeli bir borderline şizofren. Kızı yaralanmıştı ve herif intikam almak istiyordu. Fırlatılmaya hazır bir roketti. Yapmamız gereken tek şey onu bir hedefe yöneltmekti."

"Demek hiç endişelenmediniz..."

"Etik açıdan mı? Elbette, bir cinayet planlıyorduk! Belki yüz kez konuştuk bunu. Julia'yı bunun dışında tuttum; onu hiçbir zaman ikna edemeyeceğimi biliyordum."

"Ben Christie bir bomba koyacak sanıyordum. Bir duman bombası." Julia elini kafasındaki yaraya bastırdı, kendini acıdan irkiltti. "Bu yüzden destek verdim. Delilik; böyle bir şeyin işe yarayacağını nasıl düşünebildim ki?"

"İşe yaradı." Maxted, Julia'nın itirazını duymazdan geldi. "Her şey ayarlanmıştı. Geoffrey Fairfax işini iyi biliyordu. Ama ne yazık ki, vakit geldiğinde eksik kalan tek şey hedefti."

"Onu da babamla ayılar tamamladı." Masanın üzerindeki kırıntıları bir araya getirerek babamın adının başharflerini yazdım. "Kacınız karıştı bu işe?"

"Küçük bir iç grup. Fairfaxşoför koltuğundaydı. Adam orduda görev yapmıştı, eski Brooklands'i biliyordu ve seviyordu. Metro-Centre'ı cehennemden gelen bir uzay gemisi gibi görüyordu. Başkomiser Leighton bizi destekledi, fakat onun dikkatli davranması lazımdı. Toplantılarımıza katılır, erkenden kaçırdı. Çavuş Falconer onun elinin altındaydı; onun annesini bir hırsızlık suçlamasından kurtarmıştı. Silahı kadın sağladı, standart bir Heckler&Koch; silah deposundan kaybolmuş gibi görünüyor. Leighton kadının yaptığını örtbas etti."

"Ya Sangster?"

"Hedef bölgede tetkik yaptı. Tom Carradine onun eski bir öğrencisiydi, eski hocam Metro-Centre'da büyük bir gururla gezdirip yangın ve acil durum sistemlerini gösterdi. Sangster'e, 'yeğeni-ni' ziyaret etsin diye bir güvenlik kartı verdi. Sangster katliamdan bir saat önce silahı yangın kontrol odasına sakladı."

"Peki Julia?"

"Ben hiçbir şey yapmadım!" Julia, bir çocuk tarafından yapıлып duvara yapıştırılmış bir resmi çekip aldı ve avcunda buruşturdu. "Ben kimsenin öleceğini hatta yaralanacağını bile bilmiyordum..."

"Sen 'hemen hemen' hiçbir şey yapmadın." Maxted, kadının buruşturulmuş resmi, dolup taşmış bir çöp kovasındaki kanlı sarıların üzerine atmasını bekledi. "Julia, Christie'nin kızını kazadan sonra tedavi etmişti. Adam şizoid olabilir ama hiç aptal değil. Bizim ciddi olduğumuzdan emin değildi. Julia onu sakinleştirmek için beta-bloker verdi, doğru bir şey yaptığına ikna etti. Christie, Julia'ya inandı ve bu çok önemliydi."

"Onu arabayla Metro-Centre'a ben götürdüm." Julia gözlerini yarı kapatmış, kendi kendine hafifçe gülümsüyordu. "Park ettiğimizde arabadan çıkmak istemedi. Bana, devam etmeli miyim, diye sordu resmen. Ben de..."

"Sen de evet dedin." Maxted sandalyesinde arkasına yaslandı ve bunun anlaşılmasını bekledi. "O da sana güvendi Julia."

"Ama katliamdan sonra," dedim şaşkın bir şekilde, "Christie'nin konuşacağından korkmadınız mı?"

"Ancak mahkemeye çıkarsa. Kriminall bölümde saatlerce sorulanma; aylarca tutukevinde, karısından ve kızından ayrı kalma... Her şeyi ele verirdi. Biz David Cruise'u öldürmenin kolay olacağını biliyorduk. İşin zor kısmı bunun örtbas edilmesi idi. Christie'nin tutuklanması çok önemliydi."

"Neden? Tutuklanması mı?"

"Tutuklanması ve hakimın karşısına çıkarılması. Eğer yeterli sayıda kişi Christie'yi kurşun atıldığı sırada gördükleri ve onun avlunun yakınında bir yerde olmadığı yolunda tanıklık ederse dava düşerdi. Özellikle de tanıklar Christie'yi iyi tanıyorsa ve yerel toplumun saygın üyeleri ise."

"Doktoru, psikiyatristi, okul müdürü... Yani siz giriş salonuna bunun için gittiniz. Christie'yi korumak için."

"Ve kendimizi. Christie cinayeti kabul etse de kimse onun sözünü bize karşı kullanamazdı. Toplumdan kopuk kişiler ve psikotikler her zaman, işlemedikleri suçları kabul ederler." Maxted içini çekti. "Kusursuz bir cinayetti bu neredeyse."

"Neredeyse mi?"

"Evet, kurban ortaya çıkmadı. Christie'ye silahı saklayıp gitmesini söyledik, ama sinirleri bozulmuştu. Buraya kadar gelmişti ve bir hedefe ihtiyacı vardı."

"Babam mı? Babam David Cruise'dan ve spor kulüplerinden nefret ediyordu."

"Baban değil. Trajik bir gaftı bu. Christie, aylara ateş ediyordu. Onlardan, Cruise'dan nefret ettiğinden de çok nefret ediyordu. Özellikle de, kızının onları bir çocuk programında dans ederken seyretmeyi sevmesinden ötürü. Christie körlemesine ateş etti ve baban vuruldu, markete gelen başka ziyaretçilerle birlikte. Ben sorumluluğu kabul ediyorum Richard. Masum seyirciler, çevreye verilen zarar, bu lafları söylemesi kolay..."

Başımı sallayarak onayladım soğuk bir şekilde ve Maxted'i pişmanlık duymaktan kurtarmaya kalkışmadım. Dürüstçe konuşmuştu ama dürüstlük yeterli değildi. Onun yıllarca hapis cezası

çektğini görmek istiyordum ama Julia'nın da onun yanında gideceğini, hayatının ve kariyerinin mahvolacağını biliyordum. Julia sırtı bana dönük bir halde ayakta duruyor, elleriyle gözlerini siliyordu ve benim buraya gelişimden beri hep aramızda duran düşmanlığı ve suçluluk duygusunu şimdi anlıyordum.

"Demek Christie'yi Brooklands'den kaçırdınız," dedim. "Nereye, sahi?"

"Sangster onu Guildford'daki, Fairfax'in haczettirdiği, kullanılmayan bir tavuk çiftliğine götürdü. Karısıyla kızma bir karavan bulundu. Ben Christie'ye devamlı sedatif verdim ve tekrar deneriz dedim. Kesinlikle hazırды."

"Polis onu çabucak buldu. Birisi haber verdi herhalde."

"Biz verdik," dedi Maxted hiç düşünmeden, dişlerinin arasından ısıklık çalmış gibi. "Biz onun hakim tarafından aklanmasını istiyorduk. Ölümler trajikti ama herkes olaya makul bir şekilde bak-sın istiyorduk. Fakat aslında bunun tersi gerçekleşti. Metro-Centre katliamı her şeyi yerinden oynattı. İnsanlar korktu. Dükkânlarını koruyarak Asyalı gençlerle baş edebilirlerdi; fakat otomatik tüfekli, delirmiş bir katille... Spor sahalarında her gece mitingler oluyordu, Brooklands'de ciddi bir faşist cumhuriyete dönüşme tehlikesi vardı. Fakat o son hamleyi hiçbir zaman yapmadı."

"Düş kırıklığına uğramış gibisin. Neden? Çok mu Britanyavâri?"

"Bir şekilde." Maxted, avluda yankılanan bir dizi silah sesini dinledi. "Atış tüfekleri durumu hemen hemen açıklıyor. Problem, David Cruise'du. Çok sevimliydi, çok ikinci sınıftı. Sonra küçük bir mucize gerçekleşti, hiç hesaplamadığımız biri çıkageldi."

"Ben mi?"

"Evet. Sen çıkageldin. Baban ölmüştü ve nedenini bulmak istiyordun. Ama çok pis bir şeylerin döndüğünü fark etmen uzun sürmedi."

"Julia cenazeye geldi. Bunu görünce düşünmeye başladım."

"Richard..." Julia arkamda durmuş, ellerini omuzlarıma koymuş titriyordu. "İyi ve yaşlı bir adamcağızın ölümüne yol açmış-

tım. Ne kadar aptallık ettiğimi anladım, gönüllü delillikle ilgili bütün o lafları dinleyince.”

“Laf, belki. Ama ben haklıyım.” Maxted, Julia’yı görmezden geliyor; sakince, doğrudan bana hitap ediyordu. “Suikast başarısız oldu ama her şey hızlandı. Son bir dokunuş gerekiyordu. Metro-Centre’a bir bomba, polisi bunaltacak muazzam bir isyan, David Cruise’un bağımsız bir devlet ilan etmesi.”

“Adam bunu yapmayacak kadar tedbirliydi.”

“Öyle olduğunu gördük. İsyan ilerledi, Sangster belediye binasının yakınına bir bomba daha koydu ve kalabalığı tahrik etmek için elimizden geleni yaptık. Ama Cruise olmadan çaresizdik. Fairfax’in ölümü bizim çok önemli destekçilerimizden birçoğunu korkutup kaçırdı.”

“Nasıl öldü?”

“Sanırım elleri hamlamıştı. O herifi hiç sevmezdim. Daima biraz fazla düşüncesizdi. Bomba koyacak en son adam.”

“Peki neden benim arabayı seçti?”

“Fairfax’in fikriydi bu. Senin bir şeylerin peşinde olduğunu biliyordu. Ve senden nefret ediyordu zaten. Bu bir uyarıydı, sana kumpas kurmanın ne kadar kolay olduğunu hatırlatmak içindi. Leighton’la Çavuş Falconer da bunun içindeydi; senin hiç suçlanmaman ve arabanın sahibinin bulunmaması bu yüzdendi. İstedüğümüz yerde haklar seni. Ama Cruise oltaya gelmeyince her şey çöktü. Adam televizyon dünyasından geliyordu ve bir promptera ihtiyacı vardı. Sonra, gereken yeteneklere sahip ve stilize şiddet konusunda beğeni sahibi, yeni bir arkadaş çıkageldi.”

“Bir varoş Göbbels’i mi yani?”

Maxted bana gerçek bir tiksintiyle baktı, sonra hafiften gülümsemeyi başardı. “Sen faşizmi, satış fırsatlarından biri gibi görüyordun. Psikopatoloji gayet kullanışlı bir pazarlama aracıydı. David Cruise senin terzi mankenindi, çok katlı otoparkların çekmez-büzülmez şamanı, yıpranmış bir trençkot giymiş Kafka, gerçek anlamda ahlaki bütünlüğe sahip bir psikopat.”

"Ama yine de herkes ona hayrandı."

"Neden olmasın? Biz tam anlamıyla dejenereyiz. Ne omurgamız var ne de kendine has bir inancımız. Magazinsel bir dünya görüşümüz var, ama düşlerimiz ya da ideallerimiz yok. Sapkın seks vaatleriyle azdırılmamız gerekiyor. Gurularımız komşumuzun karısına, hatta belki götüne bile göz koymanın bize yarayacağını söylüyor. Annene babana saygı gösterme ve bütün Oedipus tuzaklarını kırıp kurtul. Bizim hiçbir değerimiz yok ve kendi barkodlarımıza tapıyoruz. Gezegenimizde bugüne kadar görülmüş en ileri toplumuz ama gerçek yozlaşma bizim uzanamayacağımız kadar uzakta. Öylesine çaresiziz ki; senin gibi, yeni birtakım peri masalları; yabancılaşma ve suç üzerine hoş ve küçük fanteziler kuracak insanlara muhtacız. Biz değersiziz Richard; bravo sana, sen bunu biliyorsun."

"David Cruise da bunu biliyordu. Onu kim vurdu? Siz mi düzenlediniz bunu?"

"Kesinlikle hayır. Christie'dir herhalde, işini tamamlamıştır. O buralarda bir yerde, en nefret ettiği yer sayesinde korunan bir kaçak."

"Peki ya Çavuş Falconer? O da onun peşinde mi?"

"Sanırım öyle. Başkomiser Leighton rüzgârın değiştiğini hissediyor diyebilirim. Kadının başka hedefleri varsa hiç şaşmam."

"Sen ve Sangster mi? Ve Julia ha?"

"Ve sen, Richard. Sakın unutma bunu."

Julia, benim yüzüme bakamayacak kadar gergin bir halde odadan çıkıp gitmişti. Son hastalarıyla, isyanın olduğu gece kalabalıkla birlikte Metro-Centre'a sürüklenmiş yaşlı bir karı kocayla konuştu. Onlar o gece, yürüyen merdivenler hâlâ çalışır haldeyken, altıncı kattaki sağlıklı yiyecek lokantalarından birine sığınmışlardı. Orada, yürüyen merdivenlerden yürüyerek inip, altlarında baş gösteren cehenneme giremeyecek kadar korkak ve çekingen bir halde bir aydan fazla kalmışlar, çöle düşmüş seyyahlar gibi hurma, incir ve nar yiyerek hayatta kalmışlardı.

Maxted'in peşinden ilkyardım merkezinin girişine gittim. Avlu boşalmıştı ve zemini çatıdan düşen döküntülerle doluydu.

"Peki neler oluyor şimdi?" diye sordum. Bana bütün anlatıklarına karşın Maxted'i hâlâ seviyordum. Huzursuz ve güvensizdi ama hayatını müthiş birtakım ilkelere göre yönetmeye çalışıyordu. Yol açtığı ölüm ve yaralanmalar için hiçbir zaman mahkemeye çıkarılmayacaktı. Tanıdığım her psikiyatrist gibi hafiften kaçık bir fantezide yaşıyordu, hükmettiği tımarhanenin tek gerçek hastasıydı.

"Düşünmemeye çalış." Maxted yaralı ellerini birbirine kenetleyip tekrar ayırdı. "Umarım polis buraya saldırmaya karar verir. Carradine'la Sangster'in elinde hâlâ Novotel'e kapatılmış rehinelere ve birkaç yüz taraftardan oluşan sert bir çekirdek var. Kaybedecek hiçbir şeyleri yok. Bu arada, işte sana gerçek deliliğin ilk tadı..."

Podyumlarının üzerindeki ayıları gösterdi. Yanında, David Cruise'un cesedinin oksijen çadırında yattığı yatak vardı. Cruise'un Metro-Centre'da yaptığı tur bitmiş ve katledilmiş bir kahraman gibi, ayıların şefkatine bırakılmıştı. St George tişörtlü beş altı tane taraftar yerde diz çökmüş, yüzlerini doldurulmuş ayılara kaldırmıştı.

"Ne yapıyorlar?" diye sordum Maxted'e. "Müziği mi bekliyorlar?"

"İbadet ediyorlar. Senin tüketici düşün gerçekleşiyor Richard. Ayılara tapınıyorlar..."

Maxted'in yanından ayrıldım ve avluda yavaş adımlarla, çatıdan dökülmüş camlar ve kopmuş alüminyum parçalarından sakınarak yürüdüm. Yukarılarımda bir yerde, terk edilmiş galerilerden birinde Duncan Christie yeni bir hedefin ortaya çıkmasını bekliyordu. David Cruise'u vurup öldürmüştü; gözlediği bir sonraki hedef ventrilog, yani ben miydim yoksa?

İbadet eden taraftarlar grubunun yanından, David Cruise'un yatağından gelen pis kokudan kaçınarak geçtim. Taraftarlar-

dan bazılarının önünde bal kavanozları, yaşamlarına yön veren tanrılara sunular vardı. St George tişörtlü, sarı saçları ensesinde düğümlenmiş orta yaşlı bir kadın kendi kendine bir şeyler mırıldanarak bir öne bir arkaya sallanıyordu. Kocas, bir buz hokeyi zırhı takmış okkalı bir adam da ona katıldı ve teselli veren dizelelerini duydum.

... ormana gidersen bugünlerde,
git en iyisi tebdilikıyafetle.
Çünkü karşılaşacağın her ayı...

Son Durak

Metro-Centre'da kol gezenler onun kendi gölgeleri idi. Gece Carradine'in karanlıkta rasgele ateş eden onbaşları yüzünden iki kez uyandım. Helikopterler çatının üzerinde hiç durmadan uçuyor ve projektörleri bozguna uğramış bir ordunun çıldırmış artıkları gibi, yüzlerce kapıdan fırlayan tedirgin gölgeler salıyordu.

Saat sabah 5'te, uyuma ümidimden tümüyle vazgeçtim. Zorlukla nefes alarak balkon perdelerinin önüne oturdum ve Maxted'in babamın ölümü hakkında anlattıklarını ve bir grup amatör komplocunun cinayeti nasıl yüzlerine gözlerine bulaştırdığını düşündüm. Fakat onların suçu, şimdi Metro-Centre'da bütün olan bitenlerin yanında küçük bir eklentiden başka bir şey değildi. David Cruise'un cesedinin kaçırılmasından ve perde kapandıktan sonra tekrar selama çıkamamasının ardından geçen üç günde kubbedeki yaşam, gerçekte son bağlarını da koparmıştı.

Tüm o şiddete karşın, uçsuz bucaksız alışveriş merkezi binlerce varoşun bakir düşlerini barındıran, yağmalanmamış bir hazine dairesiydi. Aydınlatılmamış mobilya galerilerinin, halı mağazalarının ve teşhir mutfakların içinde hor görülen bir yaşam tarzının yüreği hızla çarpıyordu hâlâ. Sangster'a ve kendinden nefret etme dürtülerini bir kenara bırakırsak, Carradine'la isyan-

cılarına ve tüketici düşlerinin üzerine kurdukları güçlü fiziksel dünyaya hayrandım. Otoban kasabaları; yorgun bir geçmişle, yanılısamaların ve züppeliğin olmadığı ve tek gerçekliğin öncü bir yerleşimcinin kulübesindeki demirden soba kadar değerli çamaşır makinesiyle seramik meleklerin somutluğunda bulunduğu bir gelecek arasındaki sınırda kurulmuştu.

Saat altıda, artık uyuma diye bir olasılık kalmayınca helikopterler çekildi ve şafak, kubbenin damından içeriye müşkülpesent bir şekilde inişine; tükenmiş seyirciler için sahnelenen sıkıcı bir özel efekte başladı. İnci gibi metalik bir ışık, sokakları yürünmeyecek kadar tehlikeli ve kavşakları hedef tahtası gibi, gafilleri bekleyen bir alışveriş kentinin sessiz meydanlarını göz önüne çıkardı. Süpermarketler, reyonlar arasında gezinme macerasına ve bilinen her türlü hastalığın kuluçkalandığı bir et dolabına dalma gibi bir riske girecek kadar acıkmışlar için bütün gün açtı. Fırın kadar sıcak hale gelen derin dondurucular birdenbire kapı menteşelerini patlatarak açılverecek, her biri, raflarının üzerini hızla süpüren zehirli bir hava fışkırtacaktı cehennemin ağzı gibi. İstenmeyen kutulardan oluşan yığınları eşeleyip eşeleyip, içinde birkaç tavuklu börek konservesi, sirkeye konmuş enginarlar, ölüm gibi soluk renkli fasulyeler duran kavanozlar buluyordum.

O zaman hemen Julia'ya yollanıyor, avluyu çevreleyen ikinci kat galerisine çıkıyor, asmakata çıkan bir servis merdivenine tırmanıyor ve hızla son birkaç adım atıp babamın vurulduğu yerden geçiyordum. Fazlasıyla bitkinlik veren bir güzergahtı ama Julia benim mütevazı mağaza turlarıma bağımlıydı. Onun ritüelimsi bir şekilde hep yeniden sardığı cerahatlenmiş ayağımın üzerinde topallayarak, kuşatılmış bir kentte kalmış beyefendi bir ziyaretçi gibi, iki günde bir turlarımı yapıyordum. Julia, tayını paylaştığı yaşlı karı kocanın yanındaki bir yatakta yatıyordu. Tedavi odasında benimle samimi bir şekilde havadan sudan konuşurken gözleri süpermarket torbalarındaydı, sanki benden uzun yaşamaya kararlı; sadakatsiz bir eş gibi. Onu bağısladığı-

mı biliyor ama yemek yiyişini seyretmemden hiç hoşlanmıyordu; içindeki bir parçası, kendi yaşama hakkını reddediyordu sanki. Herkes gibi, kuşatmanın bitmesini bekliyordu. Benimle birlikte Holiday Inn'e gelsin diye çok ısrar ettim, fakat ilkyardım merkezini, aklı başındalığın kubbedeki tek sığımağını bırakmak istemedi.

Öğle vakti, gölgeler kısa bir süre bizi kendimize bıraktığında birkaç kişi avludan geçip aylara tapınmaya başladı. Sadık taraftarlar çalışamayacak kadar zayıf düşmüşlerdi; kubbede dolaşıyorlar, boş süpermarketlerin demirlerini yiyecek bir şey bulmak ümidiyle takırdatıyorlardı. Bunlardan birkaçı, çok hayran oldukları tüketim mallarına benzemek için ellerinin üzerine barkod etiketi yapıştırmıştı.

İkinci kat galerisi boyunca yürürken de onları seyrettim, acıdım onlara ve sonunda sevdiğim mezecinin gece yağmalandığını fark ettim. Polonya spesiyaliteleri satan bu dükkân Doğu Avrupa mezelerinin mütevazı bir limanıydı ve Brooklands erkek ve kadınlarının daha tatlı damak zevki tarafından hor görülürdü. Şimdiyse, zorlukla yenebilecek her şeyin kökü kazınmış, kapıları zincirlenerek ve bir asma kilit takılmıştı.

Julia'ya boş bir poşetle gidemezdim, bu sebepten üçüncü kata çıkmaya karar verdim. Tırabzanı tutarak kendimi yukarı çekmek muazzam bir çaba gerektiriyordu, fakat her sahanlıkta dinlendim ki zaten üst katlar daha güvenliydi. Delilik, avluyu kaplayan sis gibi, aşağılardaydı.

Üçüncü kat galerisine kadar çıktım ve kafamı toparlayıncaya kadar en üst basamakta oturdum. Yan tarafımdaki birtakım sıvı birikintileri güneş ışığında buharlaşıyordu. Ufalıp yok olmalarını seyrederken, bir serap görüp görmediğimden emin değildim. Başka su damlaları galeri boyunca giden bir iz oluşturunuyordu; dikkatsizce taşınmış bir kovadan dökülenler. En yakındaki birikintiye parmağımı soktum ve parmağımı burnuma götürdüm. Birden benim Jensen'i hatırladım ve benzin istasyonlarının tanıdık keskin kokusunu.

Benzin mi? Üç metre ötede, bir indirimli mobilya mağazasının önünde bir dizi ıslak ayak izi vardı, bir spor ayakkabının tabanı taş döşemeye basmıştı belli ki. Antreye girdim ve uyuklayan sığırlar gibi dizilmiş üç parçalı koltuk takımlarım gözden geçirdim.

Benzindi, gayet emindim. Kaynağını bir teşhir yemek odasında buldum; gül ağacı taklidi masalardan, cilalı sandalyelerden ve camsız pencerelerden sarkan perdelerden oluşan ve sadece hoparlörden verilen bir akşam yemeği sohbetinin eksik olduğu, evsel bir evrende. Üzerinde Metro-Centre araç parkının logosu bulunan büyük bir benzin bidonu yemek masasının altında duruyordu, kapağı yoktu ve zaten çok sıcak olan havaya kuvvetli bir koku yayıyordu.

En ufak bir kıvılcımın bu buharın patlamasına yol açacağını fark ederek geri çekildim. Dükkândan çıkıp ve galeride yürümeye başladım. Mobilya mağazalarıyla dolu bu galeri, kundakçılar için bir cennetti; birbirinin ardınca dizili, yanabilir divanlar ve vernikli dolaplarla dolu satış dükkânları vardı.

Carradine ve onun Metro-Centre taraftarlarının son tehdidi miydi bu? Galerinin altı dükkân ötesinde, bir yatak mağazasında bir benzin bidonu daha buldum, bir haremın kaz tüyü yastıklar, yumuşacık şilteler ve yorganlardan oluşan zenginliğiyle çevrelenmiş bir halde. Yüzlerce benzin istasyonunun kokusu sessiz mağazalardan tehditkâr ama nedense baştan çıkarıcı bir şekilde geliyor ve yükselip çatının altındaki sise karışıyordu.

On beş dakika sonra en üst kata çıktım; merdivenin en üst sahanlığında üçüncü bir bidon daha duruyordu ve çevresine benzin sıçramıştı. Çatının üzerinden bir polis helikopteri geçti ve örümceksi gölgesi düştü galerilere, motorlu pervanelerin pırpır kurumuş sarmaşıkların ve yukkaların arasmda koşuşturdu.

Aşağıya doğru üfleyen havanın tokat gibi çarpan gürültüsünü bastıran bir ses, yere düşen camların kırılma çığlığını duydum. Bir mutfak eşyası mağazasının girişindeki bir sergi standı

çöktü ve tavalarla birlikte ağır fırın tabakları sahanlığa saçıldı. Duvara sımsıkı yaslanırken, mağazada patlayacak benzin buharından bir fırınla karşılaşmayı bekliyordum neredeyse.

Ayağımın dibinde, bir kevgirle bakır bir tencerenin arasında bir polis silahı, babamın ölümüne yol açan türden bir Heckler&Koch makineli tüfeği vardı. Ona şaşkın şaşkın bakarken, bunun nasıl olup da Brooklands'ın işi başından aşkın ev kadınlarının kullanabileceği bir mutfak aleti haline gelebildiğini kavramaya çalışıyordum.

Hiç düşünmeden silahı yerden aldım ve ağırlığına şaşırdım. Ateşleme pimi hazır hale getirilmişti ve tabanca kabzasını kavrayıp parmağımı tetiğin üzerine koydum.

Karanlık mağazanın içini gözledim. Siyah polis üniformalı, darmadağınık sarı saçları kafasından sağa sola fırlamış bir kadın, ortalığa saçılmış tavaların arasında mücadele halindeydi. Yerden kalkmaya çabalıyor ve kendi evinde sağa sola saldıran deli bir ev kadını gibi, şelale halinde düşen kızartma tavalarını tekmeleyerek savuşturuyordu. Karanlıktan fırlayıveren bir adamın üstüne atladı ve adamı belinden yakaladı. Adam onu bir kenara savurdu ve karanlıktan ışığa çıkarken ayakları tava saplarının üzerinde kayıyordu; varoş yaşamından bir daha hiç dönmek üzere kaçan öfkeli bir koca gibi.

Adam nefes nefese kalmıştı, bana doğru döndü ve beni ilk kez gördü. Kamouflajlı ceketi benzin kokuyordu, gün ışığına çıkınca kendiliğinden patlayıverecekmiş gibiydi sanki. Kendine geldi ve yaralı elini ona doğrulttuğum makineli tüfeğe uzattı.

Duncan Christie'yi tanıdım, geriye doğru bir adım attım ve silahı göğsüne doğrulttum. Christie yavaş yavaş bana doğru sokuluyordu ve ateş edersem muhtemelen ıskalayacağımın farkındaydı. Dudakları hâlâ iyileşmemiş yaralarla dolu tuhaf ağzıyla sırıtıyor, mırıldanarak kendi kendine bir mesaj veriyordu. Silahın namlusunu yakalamaya çalışır ve yüzüme ateş etmememi dilercesine dikkatle bakarken, sakalıma rağmen beni tanıdı.

"Bay Pearson? Hatırladınız mı? Duncan Christie..."

Çavuş Falconer kapıya yaslandı; Christie'nin üstüne atlayamayacak kadar bitkindi. Sol omzuna tutturulmuş radyoya nefes nefese bir şeyler söyledi, sonra boşta kalan eliyle bana bir işaret yaptı.

"Vur onu Richard! Vur hemen!"

Christie'yi süzerken, babamın ölümüne yol açan silahın ta kendisini tuttuğumun pekâlâ farkındaydım. Tek bir saplantıyla yaşayan, bu toplumdan kopuk, biçare tipe bakarken; onun hayatının bittiğini, üst galerilerde bekleyen keskin nişancı bir polise hedef olup öleceğini biliyordum.

"Bay Pearson..." Christie kırık dişlerini gösterdi. "Neler olduğunu biliyorsunuz. Bu kadın bana babanızı öldürttü..."

Çavuş Falconer dikkat diye bağırırken Christie benim üzerime fırladı. Ben galerinin öteki tarafına kaçtım, tüfeği kaldırdım ve tırbazandan aşağı fırlattım.

"Kaç!" diye bağırdım Christie'ye. "Ne yapacağım biliyorsun! Kaç!"

Çavuş Falconer tavalardan oluşan yığının arasında dengesini korumaya çalışarak duruyor, bir eliyle yaralı dizini tutarken diğeriyle de sarı saçlarını toplamaya çalışıyordu.

"Bay Pearson? Tanrı aşkına, siz ondan daha delisiniz."

"Onu bağışladım." Christie'nin bizim altımızdaki galeride koştuğunu duyuyordum, sonbahar modası giysiler ve televizyonlarla dolu sonsuz pasajlardan koşarak geçtiğini, dijital kameraların ve kokteyl dolaplarının evreninden kaçtığını. "Gidebilir. Tabii gidecek bir yer bulabilirse..."

"Bağışladınız mı?" Çavuş Falconer radyosunu kapattı. Alnındaki ezikler soluk teninden fırlarcasına göze çarpıyordu, ama Fairfax'in bürosunda süt ısıtırken gördüğüm tedirgin kadından çok daha kararlı görünüyordu şimdi. Cinayet tertibini geçmişte bıraktığını ve yaşamına yön verecek yeni bir pusula bulduğunu tahmin ettim. "Bağışladınız mı? Babanızdan ötürü mü? Hiç önemli değil."

"Değil mi? Hayır, her şeyden önemli. Bedeli neyse, sizi de bağışladım. O zaman ne yaptığınızı bildiğiniz kanısında değilim."

"Olabilir. Zaten artık çok geç. Hemen çıkın buradan. Dr. Goodwin'i ve başka birilerini de yanınıza alın. Gerçekten tehlikedesiniz."

"Neden? Çavuş?"

"Girecekler. Her şey bitti Bay Pearson. Başka bir oyun grubu bulun."

"Peki ya Christie?"

"Onu sonra yakalarım."

Kadın bunları söylerken Güney Girişi'nin büyük salonundan korkunç bir patlama sesi geldi. Ayaklarımın altındaki galeri zemini sallandı, Metro-Centre'ın tavanı bir miktar havalandı ve sonra tekrar otururken talk pudrası gibi tozlardan bir şelale dököldü. Avluyu kaplayan duman bulutu kaynıyor, girdaplanıyor, dalgalar ayıların etrafında birbirini kovalıyordu.

Kuşatma bitiyordu.

Çıkış Stratejileri

Sonunda ellerimiz karyolanın demir başlığını kavramış halde, Julia'yla birlikte yatağı ilkyardım merkezinin kapısından itip çıkardık ve Güney Girişi'ne doğru yollandık. Yirmi metre sonra ikimiz de bitkin düştük. Kontrolsüz kalan yatak kaydı ve devrilmiş bir golf arabasına çarptı. Julia'nın son hastaları olan yaşlı karı koca, kayışlarla bağlanmış halde yatıyordu. Sağa sola saçılmış tavan döküntülerinin arasmda sarsıla sarsıla yol alırken, onlar bu düzensiz yolculuktan ve şimdi tüm kubbeyi saran panikten ötürü dehşete kapılarak gözlerini yummuşlardı. Demir başlığın üzerinden eğilirken, bir an olsun inanmasalar da, her şeyin iyiye gideceği yolunda birbirlerini teselli etmeye çalıştıklarını gördüm.

"Neredeyse geldik Bayan Mitchell," dedim kadına. "Çok yakında evinizde, çaydanlığın altını yakıyor olacaksınız."

"Ev mi? Bu yolun doğru olduğunu sanmıyorum Bay Pearson. Biz normalde 48 no.lu otobüs durağına gideriz. Dr. Julia?"

"Buluruz Bayan Mitchell." Julia, dönüp de cam kırıklarıyla dolu bir zemine girdiğimizde birden irkildi ve ben yatağın ters dönmüş ön tekerleklerini düzeltirken omzuma tutundu. "Şöföre söylerim sizi bekler."

"Maurice... Duydun mu?" Bayan Mitchell'in keskin gözleri, yarılan damdan boşalan toz bulutlarını fark etti. "Bunların hepsi yok yere kopan bir yaygaraydı..."

Geçmiş, ufak fakat ısrarlı tarzıyla Metro-Centre'a geri dönüyordu; ama geride kalanların içinde Bayan Mitchell kadar keskin duyarlılığa sahip olan pek azdı. Carradine'in, Güney Girişi'ni savunan adamları geri çekiliyordu; birçoğu, yangın kapısının bir bölümünü havaya uçuran kontrollü patlamadan ötürü sersemlemişti. İnâtçı birkaç onbaşı, kafe sandalyelerini ve masalarını yığarak, yürüyen kaldırımın yanına bir barikat kuruyordu. Zorla Ramada Inn ve Novotel'de tutulan rehinelere akılları başlarından gitmiş bir halde ve hiç konuşmadan sağa sola kaçışıyordu. Birkaçı dükkân kapılarına yığıldı; kuşatma başladığı zaman ellerindeki mağaza poşetlerini hâlâ sıkı sıkı tutuyorlardı. Julia bağırarak, durmayın; gidin, diye uyardı. Kolumu dürttü ve bir giyim mağazasının vitrinindeki mankenlerin arasına gizlenen ve mankenlerin sakın ve plastik kayıtsızlığını taklit etmeye çalışan iki rehineyi gösterdi çaresiz bir şekilde.

Neredeyse yürüyemeyecek kadar bitkindi ve benden geride kalıyor, ayağı molozlara ve döküntülere takılıp tökezliyordu. Durup onu kollarından tuttum ve yatağın ayakucuna oturttum.

"Julia, orada kal; tek başıma iterim..."

"Bir dakika Richard, polisler nerede?"

Yolumuz bir barikatla kapanınca geri döndüm ve yatağa manevra yaptırıp, Holiday Inn'in yanından geçen bir yan geçide soktum. Göl tamamen simsiyahtı, dehşetlerle dolu bir zift çukuruydu, ama diğer her yerde lambalar yanmaya başlıyordu. Neon lambalar pırpır ettikten sonra düzeldi ve tozların arasında logolar parıldadı. Floresan aydınlığı dükkânlara sel gibi doldu ve cilalanmış yüzlerce stand meydana çıktı. Çılgın şekiller, deli düşünden uyanmaya çalışan bir devin bellek izleri gibi reklam ekranlarından hızla geçti.

"Richard, bütün bu ışıklar..." Julia gözleri kamaşarak, parılayan ampullerden bir keşmekeşe bakıyordu. "Alışveriş için açılıyor bunlar..."

"Henüz değil. Pusuya yatmış nişancılar, sanırım. Polis onları meydana çıkarmak istiyor."

Yatağı döndürdüm ve bilinen parlak tabelası yanan Holiday Inn'in önünden geçtim. Dalga makinesi, hantal suyu harekete geçirerek bir kâbus kazamna dönüştürüyordu ama biz Güney Girişi'nin büyük salonuna yaklaşırken daha da tuhaf bir koku sardı etrafı, ilk kez çocukken tattığım serinletici bir rayihaydı bu.

"Richard? Nedir bu?" Julia yataktan indi ve heyecanla ciğerlerini doldurdu. "Bu koku... Ağaçlar ve gökyüzü."

"Temiz hava! İşte geldik Julia..."

Fakat ilerimizde Carradine'in on on beş St George tişörtlü onbaşısı vardı; tüfeklerini, namluları yere bakacak şekilde omuzlarına asmışlardı. Disiplinliydi, uygun adım yürüyorlardı ama başları öne eğikti; şiddetli geçen ama kaybedilmiş bir çatışmanın ardından, her biri kendisiyle muhasebe yaparak savaş alanını terk eden, yenik bir müfreze gibiydiler.

Başlarında Tony Maxted vardı ve bugün için gizlice sakladığı tiril tiril beyaz bir doktor önlüğü giymişti. Yorgun ama kendine güvenliydi ve kuşatmaya bir son vermek için ikna ettiği, diğerlerinden ayrılan bu grubu teşvik etmek için elinden geleni yapıyordu. Sıralarında bir ileri bir geri gidiyor, ilerilerindeki ışığa doğru yürürlerken her birine gülümsüyor, bir şeyler söylüyordu.

Maxted yakın bir acil çıkıştaki yeni bir kontrollü patlamayla birden irkildi. Kel kafa derisinin altındaki geniş bir kas kasılıp kafatasını geriye çekti. Tökezledi ve onbaşılardan ikisine tutunmak için uzandı, sonra toz girdaplarının arasında yönünü kaybetti.

Yatağı itemeyecek kadar yorgun halde, başlığa yaslandım. Giriş salonu döküntülerle doluydu ve yangın kapısının bir bölümü güneş ışıklarıyla parlıyordu. Parlak ışıkların içinde hareket eden siyah üniformalı ve maskeli birileri vardı.

Arkamızda, daha da parlak bir ışık kubbenin içini birden aydınlattı ve kuvvetli bir projektör ışığı çatının alt tarafına döndü. Her kapıda birer gölge, sanki gözlerine inanıp inanmamakta kararsız seyirciler gibi sallanıyor ve yalpalıyordu.

Avlunun etrafındaki yedinci kat galerilerinden alevler yükseldi; sanki tembel alev dilleri birbirini uyandırıyor ve alışveriş kalesinin üst burçlarının etrafında yanışa kalkıyormuş gibiydi. Kısa süre sonra en üst üç kat şiddetli bir şekilde yanıyor, her balkon ve kapı hızla birer ateşten çiçeğe dönüşüyordu. Benzin dökülmüş kanepeler ve halılar, teşhir yemek odaları ve ideal mutfaklar kendi korkunç sonlarına teslim oluyordu.

St George tişörtlü müfreze durup geriye baktı, yorgun yüzleri yangının ışığıyla canlandı ve hep alacakaranlıkta geçen haftalardan sonra yüzleri yeniden renklendi. Tükenen Metro-Centre'ın görüntüsüyle dirilmişlerdi ve bu son dönüşüme sanki sevinmiş gibiydiler.

"Tamam! Devam edin!" dedi Maxted ve sıralar boyunca yürüyüp el çırparak onları trans halinden uyandırmaya çalıştı. "Haydi çocuklar! İşte geldik..."

Çatıdan bir şeyler dökülüyor, kubbeye hava girdikçe, kızgın sıcak toz bulutları parlayıp alev dönüşüyordu. Dev alışveriş merkezinin kaykıldığını, metal iskelet parçalarının yüksek ısıyla bel verdiğini hissediyordum. Sert bir esinti, bir fırının deliklerinden giren daha serin bir hava, hızla yanımdan geçiyordu.

"Uyanın, hepiniz!" Maxted onbaşılardan birinin omzuna vurarak onu canlandırmaya ve dikkatini toplatmaya çalıştı. "Haydi yürüyün! Hepimiz yanacağız..."

Onbaşı döndü, Maxted'i ilk kez fark ediyordu. Derin bir sarıntıdan çıkmış gibiydi ve psikiyatristin beyaz gömleğinin yakasını kavradı. Diğer birtakım eller Maxted'i kollarından yakaladı ve çömelmeye zorladı. Müfrezeden bir titreme dalgası, bir öfke, korku ve gurur spazmı geçti. Hepsi birden sırtlarını girişe döndüler. Maxted'i bir totem gibi başlarının üzerinde taşıyarak ileriye, alevlere doğru koştular ve Maxted'in boğuk çığlıkları cehennemin korkunç gümbürtüsünde kayboldu.

Bir Güneş Kültü

"Tony Maxted'e ne oldu?" diye sordu Julia.

Polis parmaklıklarının yanında duruyor ve bomboş meydanın ötesindeki, Metro-Centre'dan geriye kalan şeye bakıyorduk. Kubbenin büyük kısmı sağlamdı ve dairesel bir stadyum tribününün eğimli duvarı gibiydi. Ama tepesi çökmüş; dükkânlardan, otellerden ve süpermarketlerden oluşan bir fırının içine düşmüştü. Kurtuluşumuzun ardından üç hafta boyunca yıkıntılardan dumanlar, buharlar yükselmiş; tüm bu olup bitenler yapının elli metre yakınına kadar gelen on on beş itfaiyeci tarafından seyredilmişti. Her gün küçük bir kalabalık toplanıyor; olanları kavramak olanaksızmış gibi, perişan olmuş alışveriş merkezine bakakalıyordu. Metro-Centre kendi kendini yutmuştu, kendi ateşi tarafından yok edilmiş bir fırındı.

"Richard... Zavallım, sen hâlâ burada mısın?"

"Emin değilim. Çok tuhaf geliyor. Bir şekilde, biz seyrediyor olmamalıydık..."

"Öyle mi? Nerede olmalıydık? Şekerim, senin bir parçan sonsuza kadar hep Holiday Inn'de lodosçuluk yapacak."

Julia beni teselli etmek için kolumu tuttu, ama benim sürekli değişen ruh halimi çok endişeli bir şekilde gözlüyordu. Saçları ilk kez sol omzunda toplanmış, yüzü meydana çıkmıştı. Bro-

oklands Hastanesi'nde üç gece sedasyonda kalmak, evindeki yatağında günlerce yatmak onu, kubbeden iterek kurtardığım perişan mülteciden normal bir insana dönüştürmüştü. O sabah, beni arabayla alıp kubbeye götüreceğini söyleyen bir telesekreter mesajı bıraktığında sesini ilk kez duyuyordum.

Babamın evinin önünde park ettiğinde, ben cerrahi bir ayak-kabı geçirilmiş ayağımla bastondan destek alarak çakıllarda yürürken takdir edercesine gülümsedi. Kendisiyle barışık olduğunu ve benimle de barışık olmaya hazır olduğunu hemen anladım. Ben onu Metro-Centre fırınından kurtarmıştım ve duygulanımların esrarengiz mantığında, bu basit eylem onun babamın ölümünde oynadığı rol yüzünden hissettiği suçluluk duygusunu silmişti. Mağdurlar kendilerine karşı işlenen suçların karşılığını iki kat ödemeliydi.

Ama tersine, ben hâlâ bitkindim; uyanık kalmakta zorlanıyor, haberleri seyrediyor, evin içinde hoplayarak dolaşıyor, ertesi gün yemeye mahkûm olduğum yumurtaları haşlıyordum. Ama Metro-Centre'in görüntüsü beni kendime getirdi. Julia'yla beraber olmaktan mutluydum ve beline sarıldım.

"Richard?"

"Affedersin, rüya görüyordum. Maxted'e ne oldu? Dün cesedini buldular. Öyle bir kül olmuş ki tanınması zor. Dayanıklı tüketim malları için söyleyebileceğin tek şey çok yüksek ısı çıkardıkları."

"Neredeydi?"

"Avluda. Sanırım ayılardan birine bağlamışlar onu."

"Ne kadar feci bir veda." Julia ürperdi, saçlarındaki tokayı çözmeye yeltendi. "Çok sinsiydi ama severdim onu. Onbaşılar ona neden saldırdı ki? Adam onları kubbeden dışarıya çıkarmaya çalışıyordu."

"Onlar 'fıttırdı.' Gönüllü delilik, öyle derdi buna. Nazi Almanya'sını, Stalin Rusya'sını, Pol Pot Kamboçya'sını hatırladın mı? Kendisinin son kurban olacağı Maxted'in hiç aklına gelmezdi."

"Peki ya Sangster? Onun dışarıya çıktığını sanmıyorum."

"Çoğu kişi çıkmadı." Julia'ya sarılarak onu sakinleştirmeye çalıştım. "Çavuş Falconer, Carradine, ona kubbenin işgalinde yardım etmiş bütün onbaşılar ve teknisyenler. Yangın..."

"Duncan Christie mi çıkardı yangını?"

"Söylemesi zor. Adam herhangi bir şeyi pek iyi beceremiyor. Karısını ve çocuğunu da alıp kayboldu. Umarım Christie de onlarla birlikte." "

"Eğer yangını Christie çıkarmadıysa kim çıkardı?"

"Hiç kimse. Askeri komutan ışıkların yakılmasını emretti. Polis kapıları açınca içeriye hava doldu. Bir kıvılcım yeterliydi. Tuzak kurmuş nişancıları meydana çıkarmak yerine bir güneş kültü başlattılar."

Julia, dudaklarını büzmüş beni dinliyordu. "Yani... Geoffrey Fairfax, Maxted, Sangster, Çavuş Falconer, Christie; babanı öldürenlerin hepsi öldü. Bir tanesi hariç."

"Julia..." Bastonumu atıp sarıldım ona. Başını benden uzak tutarken çenesinin altıyla boynu göründü ve yaralardan kalan izlerin, bir suçluluk isiliği gibi, kendini hor görmenin son yüz kızarınasını teninin yüzeyine çıkardığını gördüm. "Babamı sen öldürmedin. Fairfax'le Sangster'in aslında neyi planladığını bilseydin engellerdin."

"Öyle mi?" Julia gözlerini kubbeden çekti. "Hâlâ pek emin değilim."

"Çok tehlikeli bir şeyler oluyordu burada. Harekete geçmen lazımdı."

"Fakat olan yanlış insanlara oldu, her zaman olduğu gibi." Julia bastonumu yerden alıp elime tutuşturdu. "Hastaneye gitmem lazım... Bütün o check-uplar; bunlar bir hastalık, haliyle. Seni evine bırakayım."

"Teşekkürler, ama biraz burada kalacağım. Birkaç şey var..."

Kaldırımın kenarına park ettiği arabasına kadar yürüdük. Direksiyona oturdu; yeni parlak ön camının ardından bana bakarken ben kafamı toparlamaya çalışıyordum.

"Richard? Bir şey mi söylemek istiyorsun?"

"Evet. Bu hafta sonu neden buluşmuyoruz... Babamın evinde kalabilirsin mesela."

"Senin evinde Richard," diye düzeltti sözlerimi ciddi bir yüz ifadesiyle. "Senin evinde."

"Evet, benim evimde."

"Cesur çocuk. Sorumluluk gerektirir bu. Kabul; yaralı bir adamla şansımı deneyeceğim."

"İyi. Ben de banyonun nasıl temizleneceğini öğreneceğim."

"Gelirim ama bana bir şeyi söylersen. Bir haftadır bunu düşünüyordum." Kubbeyi seyreden, kayıtsız yüzleri duman ve su buharından sorguçlara dönük kalabalığı gösterdi. "Sen ve David Cruise bütün bunları başlattığınızda, bunun nerede biteceğini biliyor muydunuz?"

"Bir şey diyemem. Belki de biliyorduk... Bir şekilde, bütün fikir buydu zaten."

Verdiğim yanıtın üzerinde düşündü; ciddi genç doktor olmuştu yine ve gaza basıp giderken gırgır bir faşist selamı verdi bana. Gözden kayboluncaya kadar onun havada kalan kokusundan son izleri içime çekerek el salladım. Her adımdan önce yeri yoklaya yoklaya kalabalığın arasından geçtim ve polis parmaklıklarında boş bir yer buldum. Metro-Centre eskisi kadar turist çeken bir yerdi yine. Otoban kasabalarından gelen ziyaretçiler, oranın; bir zamanlar en çok değer verdikleri şeylerin bulunduğu hazinenin dumanlar tüten enkazını seyrediyorlardı. Fark ettim ki, hiçbiri St George tişörtü giymiyordu. Tom Carradine'ın kubbe işgali olayı tüm Heathrow varoşlarında sismik bir sarsıntıya yol açmıştı ve ayaklarımızın altındaki zemin hâlâ sallanıyordu.

Sorgulamamı yapan kadın polis, bütün yürüyüşlerin ve spor karşılaşmalarından birçoğunun iptal edildiğini söyledi. Maç son-

rası şiddet ve ırkçı saldırılar azalmıştı ve birçok Asyalı aile evine dönüyordu. Kablolu kanallar, ev eşyalarına dair püf noktalarından ve kitap grubu tartışmalarından oluşan anestezi bir diyetle geri dönmüştü. İnsanlar ciddi bir şekilde romanlar hakkında konuşmaya başlayınca bütün özgürlük umutları bitmişti. Bir zamanların gerçek bir faşist cumhuriyet olasılığı, bütün o buharlaşan üç parçalı koltuk takımları ve indirimli halılarla birlikte yok olup havaya karışmıştı.

Bastonu bir koluma takıp, iki elimle polis parmaklığına tutundum. Kubbe bana bir şekilde, kaza geçirmiş bir hava gemisini; Brooklands yarış parkurunun kayıp çağına ait, iki savaş arası dönemin o devasa zeplinlerinden birini hatırlatıyordu. Ama diğer yandan da sönmeye yüz tutmuş, hâlâ duman çıkaran ve dirilmeye hazır bir volkan kraterine benziyordu. Bir gün yeniden aktif hale gelecek; otoban kasabalarının üzerine veranda kapılarından, sergi stantlarından, şezlonglardan, ebeveyn banyolarından bir yağmur kusacaktı.

Kubbedeki son anlarımı; arkama dönüp de yüksek galeriler boyunca çepeçevre, bir kattan ötekine yarışan alevleri gördüğümü hatırladım. Ateşler kafamda hâlâ yanıyor, Brooklands'ın ve diğer otoban kasabalarının sokaklarından geçiyor, hilal biçiminde dizilmiş mütevazı bungalovları sarıyor, tüketim tanrılarının son havai fişek gösterisi gibi şirket binalarını ve toplumsal merkezleri, futbol stadyumlarını ve araba showroomlarını yutuyordu.

Çevremdeki, parmaklıkların yanında sessizce duran seyircilere baktım. St George tişörtü falan yoktu, ama biraz fazla dikkatli bakıyorlardı. Bir gün başka bir Metro-Centre ve başka bir müthiş deli düş olacaktı. Yürüyüşçüler başka bir kablolu kanal spikerinin vereceği tempoyla koşacak, çark edecekti. Akli başında kişiler uyanıp da toparlanmadığı sürece, günü geldiğinde daha da haşın bir cumhuriyet, davetkâr cennetinin kapılarını açacak; turnikelerini döndürecek.

GÖKDELEN

J. G. Ballard

Türkçesi: Dost Körpe

Roman

Her şeyin kontrol altında olmasının değişmez kural olduğu modern dünyada, kontrol mekanizması bozulursa birden, modern insandan geriye ne kalır?

Dış dünyadan izole, sakinlerinin tüm ihtiyaçlarını dışarı çıkmadan giderebilecekleri bir sisteme sahip, upuzun gökdelenlerden oluşan dev bir site dışarıdan nasıl görünür? Gazete ve televizyonlardaki lüks site reklamları gibi mi? Güvenli? Sıcak? Zengin? Huzurlu? "Gökdelen"in hikâyesi tam da böyle bir dünyada başlıyor. Gökdelen sakinlerinin kalplerine yayılan küçük nefret tohumları, "üst, orta ve alt katta-kiler" arasında giderek vahşileşen akıl almaz derecede şiddetli bir savaşa dönüşüyor. Kaosun merkezinde ise sitenin kalbi olan tüketim katedrali, dev bir alışveriş merkezi yer alıyor.

Sonrası Ballard'ın ağzından anlatılan bir modernizm masalı. Ve tüm modernizm masalları gibi, sonu iyi bitmiyor. Ballard'ın çizdiği distopik dünya korkutucu, şiddet dolu ama gerçek: Erk, yetki ve sahip olma arayışıyla, bu arayışın getirdiği kırgınlık ve kızgınlıklarla harmanlanmış bir tüketim kültürünün patlaması...